
Ashtavakra Gita Hindi Translation

श्रीमत् अष्टावक्रगीता का हिन्दी अनुवाद

Document Information

Text title : Ashtavakra Gita Hindi Translation

File name : AshtavakraGitaHinTran.itx

Category : gItA, giitaa

Location : doc_giitaa

Author : Vedic tradition

Description-comments : Sanskrit shlokas and Hindi translation (to be proofread)

Source : <https://archive.org/details/AshtavakraGitaWithHindiTranslation1911KhemrajPublishers>

Latest update : November 23, 2019

Send corrections to : Sanskrit@cheerful.com

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

November 23, 2019

sanskritdocuments.org

Ashtavakra Gita Hindi Translation

——
ஸ்ரீமத் அஷ்டாவக்ரகீ³தா கா ஹிந்தீ³ அநுவாத³

ஸ்ரீமத் அஷ்டாவக்ரகீ³தா கா ஹிந்தீ³ அநுவாத்³

ஸாந்வயபா⁴ஷாடகாஸமேதா அஷ்டாவக்ரகீ³தா

॥ ஸ்ரீ: ॥

அத²

அஷ்டாவக்ரகீ³தா

ஸாந்வய-பா⁴ஷாடகாஸமேதா

கத²ம் ஜ்ஞாநமவாப்நோதி கத²ம் முக்திர்⁴விஷ்யதி |

வைராக்³யம் ச கத²ம் ப்ராப்தமேதத்³ப்³ருஹி மம ப்ரபோ⁴ || 1 ||

அந்வய:- ஹே ப்ரபோ⁴ ! (புருஷ:) ஜ்ஞாநம் கத²ம் அவாப்நோதி | (பும்ஸ:) முக்தி: கத²ம்
ப⁴விஷ்யதி | (பும்ஸ:) வைராக்³யம் ச கத²ம் ப்ராப்தம் (ப⁴வதி) ஏதத் மம ப்³ருஹி

॥ 1 ॥

ஏக ஸமய மிதி²லாதி⁴பதி ராஜா ஜநக கே மந மேம் பூர்வபுண்ய கே ப்ரபா⁴வ ஸே
இஸ ப்ரகார ஜிஜ்ஞாஸா உத்பந்ந ஹு⁴ கி, இஸ அஸார ஸம்ஸாரரூப் ப்³ந்த⁴ந ஸே
கிஸ ப்ரகார முக்தி ஹோகீ³ ஓரர தத³நந்தர உந்ஹோம்நே ஐஸா பீ⁴ விசார கியா கி,
கிஸ ப்³ரஹ்மஜ்ஞாநீ கு³ரு கே ஸமீப ஜாநா சாஹியே, இஸ அந்தர மேம் உந கோ
ப்³ரஹ்மஜ்ஞாந கே மாநோ ஸமுத்³ர பரம த³யாலு ஸ்ரீஅஷ்டாவக்ரஜீ மிலே | இந முநி
கீ ஆக்³ரு³தி கோ தே³க²கர ராஜா ஜநக கே மந மேம் யஹ அபி⁴மாந ஹு⁴ஆ கி, யஹ
ப்³ராஹ்மண அந்த்யத ஹீ குருப ஹை | தப³ தூ³ஸரே கே சித்த கா வ்ரு³த்தாந்த
ஜாநநேவாலே அஷ்டாவக்ரஜீ ராஜா கே மந கா பீ⁴ விசார தி³வ்யத்³ரு³ஷ்டி கே த்³வாரா
ஜாநகர ராஜா ஜநக ஸே போ³லே கி, ஹே ராஜந் ! தே³ஹத்³ரு³ஷ்டி கோ சோ²ட³கர யதி³
ஆத்மத்³ரு³ஷ்டி கரோகே³ தோ யஹ தே³ஹ டோ⁴ ஹை பரந்து இஸ மேம் ஸ்தி²த
ஆத்மா டோ⁴ நஹீம் ஹை, ஜிஸ ப்ரகார நதீ³ டோ⁴ ஹோதீ ஹை பரந்து உஸ கா
ஜல டோ⁴ நஹீம் ஹோதா ஹை, ஜிஸ ப்ரகார இக்ஷு (க³ந்நா) டோ⁴ ஹோதா
ஹை பரந்து உஸ கா ரஸ டோ⁴ நஹீம் ஹை | திஸ ப்ரகார யத்³யபி பாஞ்சபௌ⁴திக
யஹ தே³ஹ டோ⁴ ஹை, பரந்து அந்தர்யாமீ ஆத்மா டோ⁴ நஹீம் ஹை | கிந்து
ஆத்மா அஸங்க³, நிர்விகார, வ்யாபக, ஜ்ஞாநக⁴ந, ஸசிதா³நந்த³ஸ்வரூப, அக²ண்ட³,

அச்சே²த³ய, அபே⁴த³ய, நித்ய, ஸூ³த⁴, ப³த³த⁴ ஓளர முக்தஸ்வப⁴வ ஹை, இஸ காரண ஹே ராஜந் ! தும தே³ஹத்³ருஷ்டி கோ த்யாக³கர ஆத்மத்³ருஷ்டி கரோ | பரம த³யாலு அஷ்டாவக்ரஜீ கே இஸ ப்ரகார கே வசந ஸுநநே ஸே ராஜா ஜநக கா மோஹ தத்தகால தூ³ர ஹோ க³யா ஓளர ராஜா ஜநகநே மந மேம் விசார கியா கி மேரே ஸப³ மநோரத² ஸித்³த⁴ ஹோ க³யே, மேம் அப³ இநகோ ஹீ கு³ரு கரநங்கா³ | க்யோங்கி யஹ மஹாத்மா ப்³ரஹ்மவித்³யா கே ஸமுத்³ரநுப ஹை, ஜீவந்முக்த ஹைம், அப³ இந ஸே அதி⁴க ஜ்ஞாநீ முஜே² கௌந மிலேகா³? அப³ தோ இந ஸே ஹீ கு³ருதீ³க்ஷா லேகர இநகோ ஹீ ஸரண லேநா யோக³ய ஹை, இஸ ப்ரகார விசாரகர ராஜா ஜநக அஷ்டாவக்ரஜீ ஸே இஸ ப்ரகார போ³லே கி, ஹே மஹாத்மந் ! மைம் ஸம்ஸாரப³ந்த⁴ந ஸே து²டநே கே நிமித்த ஆப கீ ஸரண லேநே கீ இச்சா² கரதா ஹூம், அஷ்டாவக்ரஜீநே பீ⁴ ராஜா ஜநக கோ அதி⁴காநீ ஸமஜ²கர அபநா ஸிஷ்ய கர வியா, தப³ ராஜா ஜநக அபநே சித்த கே ஸந்தே³ஹோம் கோ தூ³ர கரநே கே நிமித்த ஓளர ப்³ரஹ்மவித்³யா கே ஸ்ரவண கரநே கீ இச்சா² கர கே அஷ்டாவக்ரஜீ ஸே பூ³ருச²நே லகே³ | அஷ்டாவக்ரஜீ ஸே ராஜா ஜநக ப்ரஸ்ந கரதே ஹைம் கி - ஹே ப்ரபோ⁴ ! அவித்³யாகர கே மோஹித நாநா ப்ரகார கே மித்²யா ஸங்கல்ப விகல்போங்கர கே பா³ரம்பா³ர ஜந்மமரணநுப து³கோ²ம் கோ போ⁴க³நேவாலே இஸ புருஷ கோ அவித்³யாநிவ்ரு²த்திரூப ஜ்ஞாந கிஸ ப்ரகார ப்ராப்த ஹோதா ஹை ? இந தீநோம் ப்ரஸ்நோம் கா உத்தர க்ரு²பா கர கே முஜே² ஸே கஹியே || 1 ||

அஷ்டாவக்ர உவாச |

முக்திமிச்ச²ஸிசேத்தாத விஷயாந்விஷ்வத்த்யஜ |

க்ஷமாந்ஜவத³யாதோஷஸத்யம் பீயூஷ்வத்³ப⁴ஜ || 2 ||

அந்வய:- ஹே தாத ! சேந் முக்திம் இச்ச²ஸி (தர்ஹி) விஷயாந் விஷ்வத் (அவக³த்ய) த்யஜ | க்ஷமாந்ஜவத³யாதோஷஸத்யம் பீயூஷ்வத் (அவக³த்ய) ப⁴ஜ || 2 ||

இஸ ப்ரகார ஜப³ ராஜா ஜநகநே ப்ரஸ்ந கியா தப³ ஜ்ஞாநவிஜ்ஞாநஸம்பந்ந பரம த³யாலு அஷ்டாவக்ரமுநிநே விசார கியா கி, யஹ புருஷ தோ அதி⁴காநீ ஹை ஓளர ஸம்ஸாரப³ந்த⁴ந ஸே முக்த ஹோநே கீ இச்சா² ஸே மேரே நிகட ஆயா ஹை, இஸ காரண இஸ கோ ஸாத⁴நசதுஷ்டயபூர்வக ப்³ரஹ்மதத்வ கா உபதே³ஸ கரூம் க்யோங்கி ஸாத⁴நசதுஷ்டய கே பி³நா கோடி உபாய கரநே ஸே பீ⁴ ப்³ரஹ்மவித்³யா ப²லீபூ⁴த நஹீம் ஹோதீ ஹை இஸ காரண ஸிஷ்ய கோ ப்ரத²ம ஸாத⁴நசதுஷ்டய கா உபதே³ஸ கரநா யோக³ய ஹை ஓளர ஸாத⁴நசதுஷ்டய கே அநந்தர ஹீ ப்³ரஹ்மஜ்ஞாந கே விஷய கீ இச்சா² கரநீ சாஹியே, இஸ ப்ரகார விசார கர அஷ்டாவக்ரஜீ போ³லே கி-ஹே தாத

! ஹே ஸிஷ்ய ! ஸம்பூர்ண அநர்தோ² கீ நிவ்ரு³த்தி ஓளர பரமாநந்த³முக்தி கீ இச்சா² ஜப³ ஹோவே தப³ ஸப்த³, ஸ்பர்ஸ, ரூப, ரஸ ஓளர க³ந்த⁴ இந பாஞ்சோம் விஷயோம் கோ த்யாக³ தே³வே | யே பாஞ்ச விஷய கர்ண, த்வசா, நேத்ர, ஜிஹ்வா ஓளர நாஸி கா இந பாஞ்ச ஜ்ஞானேந்த³ரியோம் கே ஹைம், யே ஸம்பூர்ண ஜீவ கே ப³ந்த⁴ந ஹைம், இந ஸே ப³ந்த⁴ ஹு³ஆ ஜீவ உத்பந்ந ஹோதா ஹை ஓளர மரதா ஹை தப³ ப³ட³:³ா து:³க² ஹோதா ஹை, ஜிஸ ப்ரகார விஷ ப⁴க்ஷண கரநேவாலே புருஷ கோ து:³க² ஹோதா ஹை, உஸீ ப்ரகார ஸப்த³தா³தி³விஷயபோ⁴க³ கரநே வாலா புருஷ து:³க² ஹோதா ஹை | அர்தா²த் ஸப்த³தா³தி³ விஷய மஹா அநர்த² கா மூல ஹை உந விஷயோம் கோ தூ த்யாக³ தே³ | அபி⁴ப்ராய யஹ ஹை கி, தே³ஹ ஆதி³ கே விஷய மேம் மைம் ஹூம், மேரா ஹை இத்தயாதி³ அத⁴யாஸ மத கர இஸ ப்ரகார பா³ஹ்ய இந்த³ரியோம் கோ த³மந கரநே கா உபதே³ஸ கியா. ஜோ புருஷ இஸ ப்ரகார கரதா ஹை உஸ கோ 'த³ம' நாமவாலே ப்ரத²ம ஸாத⁴ந கீ ப்ராப்தி ஹோதீ ஹை ஓளர ஜோ அந்த:கரண கோ வஸ மேம் கர லேதா ஹை உஸ கோ 'ஸம' நாமவாலீ தூ³ஸீ ஸாத⁴நஸம்பத்தி கீ ப்ராப்தி ஹோதீ ஹை | ஜிஸ கா மந அபநே வஸ மேம் ஹோ ஜாதா ஹை உஸ கா ஏக ப்³ரஹ்மாகார மந ஹோ ஜாதா ஹை, உஸ கா நாம வேதா³ந்தஸாஸ்த்ர மேம் நிர்விகல்பக ஸமாதி⁴ கஹா ஹை, உஸ நிர்விகல்பக ஸமாதி⁴ கீ ஸ்தி²தி கே அர்த²க்ஷமா (ஸப³ ஸஹ லேநா), ஆர்ஜவ (அவித்³யாரூப தோ³ஷ ஸே நிவ்ரு³த்தி ரக²நா), த³யா (பி³நா காரண ஹீ பராயா து:³க² தூ³ர கரநே கீ இச்சா²), தோஷ (ஸதா³ ஸந்துஷ்ட ரஹநா), ஸத்ய (த்ரிகால மேம் ஏகரூபதா) இந பாஞ்ச ஸாத்விக கு³ணேம் கா ஸேவந கரே | ஜிஸ ப்ரகார கோ⁴ புருஷ அம்ரு³ததூல்ய ஓளஷதி⁴ ஸேவந கரே ஓளர உஸ ஓளஷதி⁴ கே ப்ரபா⁴வ ஸே உஸ கே ஸம்பூர்ண ரோக³ தூ³ர ஹோ ஜாதே ஹைம், உஸீ ப்ரகார ஜோ புருஷ அம்ரு³ததூல்ய இந பாஞ்ச கு³ணேம் கோ ஸேவந கரதா ஹை, உஸ கே ஜந்மம்ரு³த்யரூப ரோக³ தூ³ர ஹோ ஜாதே ஹைம் அர்தா²த இஸ ஸம்ஸார கே விஷய மேம் ஜிஸ புருஷ கோ முக்தி கீ இச்சா² ஹோய வஹ விஷயோம் கா த்யாக³ கர தே³வே, விஷயோம் கா த்யாக³ கரே பி³நா முக்தி கதா³பி நஹீம் ஹோதீ ஹை, முக்தி அநேக து:³கோ²ம் கீ தூ³ர கரநேவாலீ ஓளர பரமாநந்த³ கீ தே³நேவாலீ ஹை இஸ ப்ரகார அஷ்டாவக்ரமுநிநே ப்ரத²ம ஸிஷ்ய கோ விஷயோம் கோ த்யாக³நே கா உபதே³ஸ தி³யா || 2 ||

ந ப்ரு³த்²வீ ந ஜலம் நாக்³நிர்ந வாயு³யெளர்ந வா ப⁴வாந் |

ஏஷாம் ஸாக்ஷிணமாத்மாநம் சித்³ரூபம் வித்³தி⁴ முக்தயே || 3 ||

அந்வய:- (ஹே ஸிஷ்ய !) ப⁴வாந் ப்ரு³த்²வீ ந | ஜலம் ந | அக்³நி: ந | வாயு: ந | வா

த்யெள: ந | ஏஷாம் ஸாக்ஷிணம் சித்ரூபம் ஆத்மாநம் முக்தயே வித்தி ॥ 3 ॥

அப³ முநி ஸாத⁴நசதுஷ்டயஸம்பந்ந ஸிஷ்ய கோ முக்தி கா உபதே³ஸ கரதே ஹைம், தஹாம் ஸிஷ்ய ஸங்கா கரதா ஹை கி, ஹே கு³ரோ ! பஞ்ச பூ⁴த கா ஸரீர ஹீ ஆத்மா ஹை ஓளர பஞ்சபூ⁴தோங்கே ஹீ பாஞ்ச விஷய ஹைம், ஸோ இந பஞ்சபூ⁴தோம் கா ஜோ ஸ்வபா⁴வ ஹை உஸ கா கதா³பி த்யாக³ நஹீம் ஹோ ஸகதா, க்யோங்கி ப்ரு²த்²வீ ஸே க³ந்த⁴ கா யா க³ந்த⁴ ஸே ப்ரு²த்²வீ கா கதா³பி வியோக³ நஹீம் ஹோ ஸகதா ஹை, கிந்து வே தோ³நோம் ஏகரூப ஹோகர ரஹதே ஹைம், இஸ ப்ரகார ரஸ ஓளர ஜல, அக்³நி ஓளர ரூப, வாயு ஓளர ஸ்பர்ஸ, ஸப்த³ ஓளர ஆகாஸ ஹை, அந்தா²த் ஸப்த³த³தி³ பாஞ்ச விஷயோம் கா த்யாக³ தோ தப³ ஹோ ஸகதா ஹை ஜப³ பஞ்ச பூ⁴தோம் கா த்யாக³ ஹோதா ஹை ஓளர யதி³ பஞ்ச பூ⁴த கா த்யாக³ ஹோய தோ ஸரீரபாத ஹோ ஜாவேகா³ பி²ர உபதே³ஸ க்³ரஹண கரநேவாலா கௌந ரஹேகா³? ததா² முக்திஸுக² கோ கௌந போ⁴கே³கா³? அந்தா²த் விஷய கா த்யாக³ தோ கதா³பி நஹீம் ஹோ ஸகதா இஸ ஸங்கா கோ நிவாரண கரநே கே அர்த² அஷ்டாவக்ரஜீ உத்தர தே³தே ஹைம்-ஹே ஸிஷ்ய ! ப்ரு²த்²வீ, ஜல, தேஜ, வாயு ஓளர ஆகாஸ ததா² இந கே த⁴ம் ஜோ ஸப்த³, ஸ்பர்ஸ, ரூப, ரஸ ஓளர க³ந்த⁴ ஸோ தூ நஹீம் ஹை இஸ பாஞ்சபௌ⁴திக ஸரீர கே விஷய மேம் தூ அஜ்ஞாந ஸே அஹம்பா⁴வ (மைம் ஹூம், மோரா ஹை இத்யாதி³) மாநதா ஹை இந கா த்யாக³ கர அந்தா²த் இஸ ஸரீர கே அபி⁴மாந கா த்யாக³ கர தே³ ஓளர விஷயோம் கோ அநாத்மத⁴ம் ஜாநகர த்யாக³ கர தே³! அப³ ஸிஷ்ய இஸ விஷய மேம் பி²ர ஸங்கா கரதா ஹை கி, ஹே கு³ரோ ! மைம் கௌ³ர்வாண் ஹூம், ஸ்தூ²ல ஹூம் க்ரு²ஷ்ணவர்ண ஹூம், ரூபவாந ஹூம், புஷ்ட ஹூம், குரூப ஹூம், காண ஹூம், நீச ஹூம், இஸ ப்ரகார கீ ப்ரதீதி இஸ பாஞ்சபௌ⁴திக ஸரீர மேம் அநாதி³ கால ஸே ஸப³ ஹீ புருஷோம் கோ ஹோ ஜாதீ ஹை, பி²ர துமநே ஜோ கஹா கி, தூ தே³ஹ நஹீம் ஹை ஸோ இஸ மேம் க்யா யுக்தி ஹை ? தப³ அஷ்டாவக்ர போ³லே கி, ஹே ஸிஷ்ய ! அவிவே கீ புருஷ கோ இஸ ப்ரகார ப்ரதீதி ஹோதீ ஹை, விவேகத்³ரு²ஷ்டி ஸே தூ தே³ஹ இந்த³ர்யாதி³ கா த்³ரஷ்டா ஓளர தே³ஹ இந்த³ர்யாதி³ ஸே ப்ரு²த்²க ஹை! ஜிஸ ப்ரகார க⁴ட கோ தே³க²நேவாலா புருஷ க⁴ட ஸே ப்ரு²த்²க ஹோதா ஹை, உஸ ப்ரகார ஆத்மாகோ பீ⁴ ஸர்வ தோ³ஷ்ரஹித ஓளர ஸப³ கா ஸாக்ஷி ஜாந . இஸ விஷய மேம் ந்யாயஸாஸ்த்ரவாலோம் கீ ஸங்கா ஹை, கி, ஸாக்ஷிபநா தோ பு³த்தி⁴ மேம் ரஹதா ஹை, இஸ காரண பு³த்தி⁴ ஹீ ஆத்மா ஹோ ஜாயகீ³, இஸ கா ஸமாதா⁴ந யஹ ஹை கி, பு³த்தி⁴ தோ ஜட³ ஹை ஓளர ஆத்மா சேதந மாநா ஹை, இஸ காரண ஜட³ ஜோ பு³த்தி⁴ ஸோ ஆத்மா நஹீம் ஹோ ஸகதா ஹை,

தோ ஆத்மா கோ சைதந்யஸ்வரூப ஜாந தஹாம் ஸிஷ்ய ப்ரஸ்ந கரதா ஹை கி, ஹே கு³ரோ ! சைதந்யரூப ஆத்மா கே ஜாநநே ஸே க்யா ப²ல ஹோதா ஹை ஸோ கஹியே ? திஸ கே உத்தர மேம் அஷ்டாவக்ரஜீ³ கஹதே ஹைம் கி, ஸாக்ஷீ ஒளர சைதந்ய ஜோ ஆத்மா திஸ கோ ஜாநநே ஸே புருஷ ஜீவந்முக்தபத³ கோ ப்ராப்த ஹோதா ஹை, ய ஹீ ஆத்மஜ்ஞாந கா ப²ல ஹை, முக்தி கா ஸ்வரூப கிஸீ கே விசார மேம் நஹீம் ஆயா ஹை, ஷடஸாஸ்த்ரகார அபநீ 2 பு³த³தி⁴ கே அநுஸார முக்தி கே ஸ்வரூப கீ கல்பநா கரதே ஹைம் | ந்யாயஸாஸ்த்ரவாலே இஸ ப்ரகார கஹதே ஹைம் கி, து:³க²மாத்ர கா ஜோ அத்யந்த நாஸ ஹை வஹீ முக்தி ஹை ஒளர ப³லவாந் ப்ரபா⁴கரமதாவலம்பீ³ மீமாம்ஸகோம் கா யஹ கத²ந ஹை கி, ஸமஸ்த து:³கோ²ம் கா உத்பந்ந ஹோநே ஸே பஹிலே ஜோ ஸுக² ஹை வஹீ முக்தி ஹை, பெள³த⁴மதவாலோம் கா யஹ கத²ந ஹை கி, தே³ஹ கா நாஸ ஹோநா ஹீ முக்தி ஹை, இஸ ப்ரகார பி⁴ந்ந 2 கல்பநா கரதே ஹைம், பரந்து யதா²ர்த² போ³த⁴ நஹீம் ஹோதா ஹை, கிந்து வேதா³ந்தஸாஸ்த்ர கே அநுஸார ஆத்மஜ்ஞாந ஹீ முக்தி ஹை இஸ காரண அஷ்டாவக்ரமுநி ஸிஷ்ய கோ உபதே³ஸ கரதே ஹைம் | || 3 ||

யதி³ தே³ஹம் ப்ரு²த²க்க்ரு²த்ய சிதி விஸ்ராம்ய திஷ்ட²னி |

அது⁴நைவ ஸுகீ² ஸாந்தோ ப³ந்த⁴முக்தோ ப⁴விஷ்யஸி || 4 ||

அந்வய:- (ஹே ஸிஷ்ய !) யதி³ தே³ஹம் ப்ரு²த²க்க்ரு²த்ய சிதி விஸ்ராம்ய . திஷ்ட²னி (தஹி) அது⁴நா ஏம்வ ஸுகீ² ஸாந்த: ப³ந்த⁴முக்த: ப⁴விஷ்யஸி || 4 ||

ஹே ஸிஷ்ய ! யதி³ தூ தே³ஹ ததா² ஆத்மா கா விவேக கர கே அலக³ ஜாநேகா³ஒளர ஆத்மா கே விஷ்ய மேம் விஸ்ராம கர கே சித கோ ஏகாக்³ர கரேகா³ தோ தூ இஸ வர்தமாந ஹீ மநுஷ்யதே³ஹ கே விஷ்ய மேம் ஸுக² ததா² ஸாந்தி கோ ப்ராப்த ஹோகா³ அர்தா²த் ப³ந்த⁴முக்த கஹியே கர்த்ரு²த்வ (கர்தாபநா) போ⁴க்த்ரு²த்வ (போ⁴க்தாபநா) ஆதி³ அநேக அநர்தோ²ம் ஸே சூ²ட ஜாவேகா³ || 4 ||

ந த்வம் விப்ராதி³ கோ வர்ணோம் நாஸ்ரமீ நாக்ஷகோ³சர: |

அஸங்கோ³ஸி நிராகாரோ விஸ்வஸாக்ஷீ ஸுகீ² ப⁴வ || 5 ||

அந்வய:- த்வம் விப்ராதி³க: வர்ண: ந ஆஸ்ரமீ ந அக்ஷகோ³சர: ந (கிந்து, த்வம்) அஸங்க:³ நிராகார: விஸ்வஸாக்ஷீ அஸி (அத: கர்மாஸக்திம் விஹாய சிதி விஸ்ராம்ய) ஸுகீ² ப⁴வ || 5 ||

ஸிஷ்ய ப்ரஸ்ந கரதா ஹை கி, ஹே கு³ரோ ! மைம் தோ வர்ணஸ்ரம கே த⁴ர்ம மேம் ஹூம் இஸ காரண முஜே² வர்ணஸ்ரம கர்ம கா கரநா யோக்³ய ஹை, அர்தா²த் வர்ணஸ்ரம கே

கர்ம கரநே ஸே ஆத்மா கே விஷய மேம் விஸ்ராம கர கே முக்தி கிஸ ப்ரகார ஹோகீ³ ? தப³ திஸ கா கு³ரு ஸமாதா⁴ந கரதே ஹைம் கி, தூ ப்³ராஹ்மண ஆதி³ நஹீம் ஹை, தூப்³ரஹ்மசா⁴ ஆதி³ கிஸீ ஆஸ்ரம மேம் நஹீம் ஹை | தஹா³ ஸிஷ்ய ப்ரஸ்ந கரதா ஹை கி, மைம் ப்³ராஹ்மண ஹூம், மைம் ஸம்ந்யாஸீ ஹூம் இத்த்யாதி³ ப்ரத்யக்ஷ ஹை, இஸ காரண ஆத்மா ஹீ வர்ணஸ்ரமீ ஹை | தஹாம் கு³ரு ஸமாதா⁴ந கரதே ஹைம் கி, ஆத்மா கா இந்த்³ரிய ததா² அந்த:கரண கர கே ப்ரத்யக்ஷ நஹீம் ஹோதா ஹை ஓளர ஜிஸ கா ப்ரத்யக்ஷ ஹோதா ஹை வஹ தே³ஹ ஹை, தஹாம் ஸிஷ்ய பி²ர ப்ரஸ்ந கரதா ஹை கி, மைம் க்யா வஸ்து ஹூம் ? தஹாம் கு³ருஸமாதா⁴ந கரதே ஹைம் கி, தூ அஸங்க³ அர்தா²த் தே³ஹாதி³க உபாதி⁴ யதா² ஆகாரரஹித விஸ்வ கா ஸாக்ஷ ஆத்மஸ்வரூப ஹை, அர்தா²த் துஜ்² மேம் வர்ணஸ்ரமபநா நஹீம் ஹை, இஸ காரண கர்மோம் கே விஷய மேம் ஆஸக்தி ந கர கே சைதந்யரூப ஆத்மா கே விஷய மேம் விஸ்ராம கர கே பரமாநந்த³ கோ ப்ராப்த ஹோ || 5 ||

த⁴ர்மாத⁴ர்மௌ ஸுக²ம் து:³க²ம் மாநஸாநி ந தே விபோ⁴ |
ந கர்தாஸி ந போ⁴க்தாஸி முக்த ஏவாஸி ஸர்வதா³ || 6 ||

அந்வய:- ஹே விபோ⁴ ! த⁴ர்மாத⁴ர்மௌ ஸுக²ம் து:~³க²ம் மாநஸாநி தே ந (த்வம்)
கர்தா ந அஸி போ⁴க்தா ந அஸி (கிந்து) ஸர்வதா³ முக்த ஏவ அஸி || 6 ||

தஹாம் ஸிஷ்ய ப்ரஸ்ந கரதா ஹை கி, வேதோ³க்த வர்ணஸ்ரம கே கர்மோம் கோ த்யாக³கர ஆத்மா கே விஷேம் விஸ்ராம கரநேமேம் பீ⁴ தோ அத⁴ர்மரூப ப்ரத்யவாய ஹோதா ஹை, திஸ கா கு³ரு ஸமாதா⁴ந கரதே ஹைம் கி, ஹே ஸிஷ்ய ! த⁴ர்ம, அத⁴ர்ம, ஸுக² ஓளர து:~³க²யஹ தோ மந கா ஸங்கல்ப ஹை. திஸ காரண திந த⁴ர்மாத⁴மாதி³ கே ஸாத² தேரா த்ரிகாலமேம் பீ⁴ ஸம்ப்³ந்த⁴ நஹீம் ஹை | தூ கர்தா நஹீம் ஹை, தூ போ⁴க்தா நஹீம் ஹை, க்யோங்கி விஹித அத²வா நிஷித்³த⁴ கர்ம கரதா ஹை வஹீ ஸுக² து:~³க² கா போ⁴க்தா ஹை | ஸோ துஜ்² மேம் நஹீம் ஹை க்யோங்கி தூம் தோ ஸூத்³த⁴ஸ்வரூப ஹை, ஓளர ஸர்வதா³ காலமுக்த ஹை | அஜ்ஞாந கர கே பா⁴ஸநேவாலே ஸுக² து:~³க² ஆத்மா கே விஷேம் ஆஸ்ரய கரகே ஹீ நிவ்ரு³த்த ஹோ ஜாதே ஹைம் || 6 ||

ஏ கோ த்³ரஷ்டாஸி ஸர்வஸ்ய முக்தப்ராயோ⁵ஸி ஸர்வதா³ |
அயமேவ ஹிதே ப்³ந்தோ⁴ த்³ரஷ்டாரம் பஸ்யஸீதரம் || 7 ||

அந்வய:- (ஹே ஸிஷ்ய ! த்வம்) ஸர்வஸ்ய த்³ரஷ்டா ஏக: அஸி ஸர்வதா³ முக்தப்ராய:
அஸி ஹி தே அயம் ஏவ ப்³ந்த:~⁴ (யம்) த்³ரஷ்டாரம் இதரம் பஸ்யஸி || 7 ||

தஹாம் ஸிஷ்ய ப்ரஸ்ந கரதா ஹை கி, ஸூத்³த⁴, ஏக, நித்ய முக்த ஐஸா ஜோ ஆத்மா ஹை திஸ கா ப்³ந்த⁴ந கிஸ நிமித்த ஸே ஹோதா ஹை கி, ஜிஸ ப்³ந்த⁴ந கே சு²டாந கே அர்த² ப்³டே³ 2 யோகீ³ புருஷ யத்ந கரதே ஹைம் ? தஹாம் கு³ரு ஸமாதா⁴ந கரதே ஹைம் கி, ஹே ஸிஷ்ய ! தூ அத்³விதீய ஸர்வஸாக்ஷீ ஸர்வதா³ முக்த ஹை, தூ ஜோ த்³ரஷ்டா கோ த்³ரஷ்டா ந ஜாநகர அந்ய ஜாநதா ஹை ய ஹீ ப்³ந்த⁴ந ஹை | ஸர்வ ப்ராணியோம் மேம் வித்³யமாந ஆத்மா ஏக ஹீ ஹை ஒளர அபி⁴மாநீ ஜீவ கே ஜந்மஜந்மாந்தர க்³ரஹண கரநேபர பீ⁴ ஆத்மா ஸர்வதா³ முக்த ஹை | தஹாம் ஸிஷ்ய ப்ரஸ்ந கரதா ஹை கி, பி²ர ஸம்ஸாரப்³ந்த⁴ க்யா வஸ்து ஹை ? திஸ கா கு³ரு ஸமாதா⁴ந கரதே ஹைம் கி, யஹ ப்ரத்யக்ஷ தே³ஹாபி⁴மாந ஹீ ஸம்ஸாரப்³ந்த⁴ந ஹை அர்தா²த் யஹ கார்ய கரதா ஹூம், யஹ போ⁴க³ கரதா ஹூம் இத்யாதி³ ஜ்ஞாந ஹீ ஸம்ஸாரப்³ந்த⁴ந ஹை, வாஸ்தவ மேம் ஆத்மா நிர்லேப ஹை, ததா²பி தே³ஹ ஒளர மந கே போ⁴க³ கோ ஆத்மா கா போ⁴க³ மாநகர ப்³த்³த⁴ஸா ஹோ ஜாதா ஹை || 7 ||

அஹம் கதைத்யஹமாநமஹாக்ரு³ஷ்ணாஹித்³ம்ஸித: |

நாஹம் கர்தேதி விஸ்வாஸாம்ரு³த்ம் பீத்வா ஸுகீ² ப⁴வ || 8 ||

அந்வய:- (ஹே ஸிஷ்ய !) அஹம் கர்தா இதி அஹம்மாநமஹாக்ரு³ஷ்ணாஹிந்த³ம்ஸித: (த்வம்) அஹம் கர்தா ந இதி விஸ்வாஸாம்ரு³த்ம் பீத்வா ஸுகீ² ப⁴வ || 8 ||

யஹாந்தக ப்³ந்த⁴ஹேது கா வர்ணந கியா அப³ அநர்த² கே ஹேது கா வர்ணந கரதே ஹூஏ அநர்த² கீ நிவ்ரு³த்தி ஒளர பரமாநந்த³ கே உபாய கா வர்ணந கரதே ஹைம் | மைம் கர்தா ஹூம்³ இஸ ப்ரகார அஹங்காரரூப மஹாகால ஸர்ப ஸே தூ காடா ஹூஆ ஹை இஸ காரண மைம் கர்தா நஹீம் ஹூம்³ இஸ ப்ரகார விஸ்வாஸரூப அம்ரு³த் பீகர ஸுகீ² ஹோ | ஆத்மாபி⁴மாநரூப ஸர்ப கே விஷ ஸே ஜ்ஞாநரஹித ஒளர ஜர்ஜரீ⁴த ஹூஆ ஹை, யஹ ப்³ந்த⁴ந ஜிதநே தி³நோந்தக ரஹேகா³ தப³தக கிஸீ ப்ரகார ஸுகீ² கீ ப்ராப்தி நஹீம் ஹோகீ³; ஜிஸ தி³ந யஹ ஜாநேகா³ கி, மைம் தே³ஹாதி³ கோஈ வஸ்து நஹீம் ஹூம்³, மைம் நிர்லிப்த ஹூம்³ உஸ தி³ந கிஸீ ப்ரகார கா மோஹ ஸ்பர்ஸ நஹீம் கர ஸகேகா³ || 8 ||

ஏ கோ விஸூத்³த⁴போ³தோ⁴ஹ்மிதி நிஸ்சயவஹ்நிநா |

ப்ரஜ்வால்யாஜ்ஞாநக³ஹநம் வீதஸோக:ஸுகீ² ப⁴வ || 9 ||

அந்வய:- (ஹே ஸிஷ்ய !) அஹம் விஸூத்³த⁴போ³த⁴ ஏக: (அஸ்மி) இதி நிஸ்சயவஹ்நிநா அஜ்ஞாநக³ஹநம் ப்ரஜ்வால்ய வீதஸோக: (ஸந) ஸுகீ² ப⁴வ || 9 ||

தஹாம் ஸிஷ்ய ப்ரஸ்ந கரதா ஹை கி, ஆத்மஜ்ஞாநரூபீ அம்ரு³த பாந கிஸ ப்ரகார கரும் ? தஹாம் கு³ரு ஸமாதா⁴ந கரதே ஹைம் கி ஹே ஸிஷ்ய ! மைம் ஏக ஹூம் அர்தா²த் மேரே விஷேம் ஸஜாதி விஜாதி கா பே⁴த³ நஹீம் ஹை ஓளர ஸ்வக³தபே⁴த³ பீ⁴ நஹீம் ஹை, கேவல ஏக விஸூத்³த⁴போ³த⁴ ஓளர ஸ்வப்ரகாஸரூப ஹூம், நிஸ்சயரூபீ அக்³நி ஸே அஜ்ஞாநரூபீ வந கா ப⁴ஸ்ம கர கே ஸோக, மோஹ, ராக³, த்³வேஷ, ப்ரவ்ரு³த்தி, ஜநம், ம்ரு³த்ய இந கே நாஸ ஹோநேபர ஸோகரஹித ஹோகர பரமாநந்த³ கோ ப்ராப்த ஹோ || 9 ||

யத்ர விஸ்வமித³ம் பா⁴தி கல்பிதம் ரஜ்ஜுஸர்பவத் |
ஆநந்த³பரமாநந்த³:³ஸ போ³த⁴ஸ்த்வம் ஸுக²ஞ்சர || 10 ||

அந்வய:- யத்ர இத³ம் விஸ்வம் ரஜ்ஜுஸர்பவத் கல்பிதம் பா⁴தி ஸ: ஆநந்த³பரமாநந்த³:³ போ³த⁴:⁴ த்வம் ஸுக²ம் சர || 10 ||

தஹாம் ஸிஷ்ய ஸங்கா கரதா ஹை கி, ஆத்மஜ்ஞாந ஸே அஜ்ஞாநரூபீ வந கே ப⁴ஸ்ம ஹோநேபர பீ⁴ ஸத்யரூப ஸம்ஸார கீ ஜ்ஞாந ஸே நிவ்ரு³த்தி ந ஹோநே கே காரண ஸோகரஹித கிஸ ப்ரகார ஹோஊங்கா³ ? தப³ கு³ரு ஸமாதா⁴ந கரதே ஹைம் கி, ஹே ஸிஷ்ய ! ஜிஸ ப்ரகார ரஜ்ஜு கே விஷேம் ஸர்ப கீ ப்ரதீதி ஹோதீ ஹை ஓளர உஸ கா ப⁴ரம் ப்ரகாஸ ஹோநே ஸே நிவ்ரு³த்தி ஹோ ஜாதீ ஹை, திஸ ப்ரகார ப்ரஹ்ம கே விஷேம் ஜக³த் கீ ப்ரதீதி அஜ்ஞாநகல்பித ஹை ஜ்ஞாந ஹோநே ஸே நஷ்ட ஹோ ஜாதீ ஹை | தூ ஜ்ஞாநரூப சைதந்ய ஆத்மா ஹை, இஸ காரண ஸுக²பூர்வக விசர | ஜிஸ ப்ரகார ஸ்வப்ந மேம் கிஸீ புருஷ கோ ஸிம்ஹ மாரதா ஹை தோ வஹ ப³ட³:³ா து:³கீ² ஹோதா ஹை பரந்து நித³ரா கே தூ³ர ஹோநேபர உஸ கல்பித து:³கீ² கா ஜிஸ ப்ரகார நாஸ ஹோ ஜாதா ஹை திஸ ப்ரகார தூ ஜ்ஞாந ஸே அஜ்ஞாந கா நாஸ கர கே ஸுக² ஹோ | தஹாம் ஸிஷ்ய ப்ரஸ்ந கரதா ஹை, கி, ஹே கு³ரோ ! து:³கீ²ரூப ஜக³த் அஜ்ஞாந ஸே ப்ரதீத ஹோதா ஹை ஓளர ஜ்ஞாந ஸே உஸ கா நாஸ ஹோ ஜாதா ஹை பரந்து ஸுக² கிஸ ப்ரகார ப்ராப்த ஹோதா ஹை ? தப³ கு³ரு ஸமாதா⁴ந கரதே ஹைம் கி ஹே ஸிஷ்ய ! ஜப³ து:³கீ²ரூபீ ஸம்ஸார கே நாஸ ஹோநேபர ஆத்மா ஸ்வபா⁴வ ஸே ஹீ ஆநந்த³ஸ்வரூப ஹோ ஜாதா ஹை, மநுஷ்யலோக ஸே ததா² தே³வலோக ஸே ஆத்மா கா ஆநந்த³ பரம உத்க்ரு³ஷ்ட ஓளர ஓளர அத்யந்த அதி⁴க ஹை ஸ்ருதிமேம் பீ⁴ கஹா ஹை, “ஏதஸ்யைவாநந்த³ஸ்யாந்யாநி பூ⁴தாநி மாத்ரமுபஜீவந்தி “ இதி || 10 ||

முக்தாபி⁴மாநீ முக்தோ ஹி ப³த்³தோ⁴ ப³த்³தா⁴பி⁴மாந்யபி |
கிம்வத³நதீஹஸத்யேயம் யா மதி:ஸா க³தி³ர்ப⁴வேத் || 11 ||

அந்வய:- இஹ முக்தாபி⁴மாநீ முக்த: அபி ப³த³தா⁴பி⁴மாநீ ப³த³த:⁴ ஹி யா மதி: ஸா க³தி: ப⁴வேத் இயம் கிம்வந்த³தீ ஸத்யா || 11 ||

ஸிஷ்ய ஸங்கா கரதா ஹை கி, யதி³ ஸம்பூர்ண ஸம்ஸார ரஜ்ஜு கே விஷய மேம் ஸர்ப கீ ஸமாந கல்பித ஹை, வாஸ்தவ மேம் ஆத்மா பரமாநந்த³ஸ்வரூப ஹை தோ ப³ந்த⁴ மோக்ஷ கிஸ ப்ரகார ஹோதா ஹை ? தஹாம் கு³ரு ஸமாதா⁴ந கரதே ஹைம் கி, ஹே ஸிஷ்ய ! ஜிஸ புருஷ கோ கு³ரு கீ க்ரு³பா ஸே யஹ நிஸ்சய ஹோ ஜாதா ஹை கி, மைம் முக்தரூப ஹலிம் வஹீ முக்த ஹை ஒளர ஜிஸ கே ஊபர ஸத³கு³ரு கீ க்ரு³பா நஹீம் ஹோதீ ஹை ஒளர வஹ யஹ ஜாநதா ஹை கி, மைம் அல்பஜ்ஞ ஜீவ ஒளர ஸம்ஸாரப³ந்த⁴ந மேம் ப³ந்த⁴ ஹுஆ ஹலிம் வஹீ ப³த³த⁴ ஹை, க்யோங்கி ப³ந்த⁴ ஒளர மோக்ஷ அபி⁴மாந ஸே ஹீ உத்பந்ந ஹோதே ஹை அர்தா²த் மரணஸமய மேம் ஜைஸா அபி⁴மாந ஹோதா ஹை வைஸீ ஹீ க³தி ஹோதீ ஹை யஹ பா³த ஸ்ருதி, ஸம்ரு³தி, புராண ஒளர ஜ்ஞாநீ புருஷ ப்ரமாண மாநதே ஹைம் கி, “மரணே யா மதி: ஸா க³தி:” ஸோஈ கீ³தாமேம் பீ⁴ கஹா ஹை கி, “ யம் யம் வாபி ஸ்மரந் பா⁴வம் த்யஜத்யந்தே கலேவரம் | தம் தமேவைதி கௌந்தேய ஸதா³ தத³பா⁴வபா⁴வித: || ” இஸ கா அபி⁴ப்ராய யஹ ஹை கி, ஸ்ரீக்ரு³ஷ்ணஜீ உபதே³ஸ கரதே ஹைம் கி, ஹே அர்ஜுந ! அந்தஸமய மேம் ஜிஸ 2 பா⁴வ கோ ஸ்மரண கரதா ஹுஆ புருஷ ஸரீர கோ த்யாக³தா ஹை தஸ 2 பா⁴வநா ஸே திஸ 2 க³திகோ ஹீ ப்ராப்த ஹோதா ஹை | ஸ்ருதிமேம் பீ⁴ கஹா ஹை கி “ தம் வித³யாக்ரம்ணீ ஸமாரபே⁴தே பூர்வப்ரஜ்ஞா ச ” இஸ கா பீ⁴ ய ஹீ அபி⁴ப்ராய ஹை ஒளர ப³ந்த⁴ ததா² மோக்ஷ அபி⁴மாந ஸே ஹோதே ஹைம் வாஸ்தவ மேம் நஹீம். யஹ வார்தா பஹலே கஹ ஆயே ஹைம் தோ பீ⁴ தூ³ஸரீ பா³ர ஸிஷ்ய கோ போ³த⁴ ஹோநே கே அர்த² கஹா ஹை இஸ காரண கோஈ தோ³ஷ நஹீம் ஹை க்யோங்கி ஆத்மஜ்ஞாந அத்யந்த கடி²ந ஹை || 11 ||

ஆத்மா ஸாக்ஷ விபு:⁴பூர்ணஏ கோ முக்தஸ்சித³க்ரிய: |

அஸங்கோ³நி:ஸ்ப்ரு³ஹ: ஸாந்தோப்⁴ரமாத்ஸம்ஸாரவாநிவ || 12 ||

அந்வய:- ஸாக்ஷ விபு:⁴ பூர்ண: ஏக: முக்த: சித் அக்ரிய: அஸங்க:³ நி:ஸ்ப்ரு³ஹ: ஸாந்த: ஆத்மா ப்⁴ரமாத் ஸம்ஸாரவாந இவ (பா⁴தி) || 12 ||

ஜீவாத்மா கே ப³ந்த⁴ ஒளர மோக்ஷ பாரமார்தி²க ஹைம் இஸ தார்கிக கீ ஸங்கா கோ தூ³ர கரநே கே நிமித்த கஹதே ஹைம் கி, அஜ்ஞாந ஸே தே³ஹ கோ ஆத்மா மாநா ஹை திஸ காரண வஹ ஸம்ஸாரீ ப்ரதீத ஹோதா ஹை பரந்து வாஸ்தவ மேம் ஆத்மா ஸம்ஸாரீ நஹீம் ஹை, க்யோங்கி ஆத்மா தோ ஸாக்ஷ ஹை ஒளர அஹங்காராதி³ அந்த:கரண கே த⁴ர்ம கோ ஜாநநேவாலா ஹை ஒளர விபு⁴ அர்தா²த் நாநா ப்ரகார கா

ஸம்ஸார ஜிஸ ஸே உத்பந்ந ஹுஆ ஹை, ஸர்வ கா அநுஷ்டா²ந ஹை, ஸம்பூர்ண வ்யாபக ஹை, ஏக அர்தா²த் ஸ்வகீ³தாதி³க தீந போ⁴தோ³ம் ஸே ரஹித ஹை, முக்த அர்தா²த் மாயா கா கார்ய ஜோ ஸம்ஸார திஸ கே ப்³ந்த⁴ந ஸே ரஹித, சைதந்யரூப, அக்ரிய, அஸங்க³, நிஸ்ப்ரு³ஹ அர்தா²த் விஷய கீ இச்சா² ஸே ரஹித ஹை ஓளர ஸாந்த அர்தா²த் ப்ரவ்ரு³த்திநிவ்ரு³த்திரஹித ஹை இஸ காரண வாஸ்தவ மேம் ஆத்மா ஸம்ஸாரீ நஹீம் ஹை || 12 ||

கூடஸ்த²ம் போ³த⁴மத்³வைதமாத்மாநம் பரிபா⁴வய |

அபா⁴ஸோஹம்ப்⁴ரமம்முக்த்வாபா⁴வம்பா³ஹ்யமதா²ந்தரம் || 13 ||

அந்வய:- அபா⁴ஸ: அஹம் (இதி) ப்⁴ரமம் அத² பா³ஹ்யம் அந்தரம் பா⁴வம் முக்த்வா ஆத்மாநம் கூடஸ்த²ம் போ³த⁴ம் அத³வைதம் பரிபா⁴வய || 13 ||

மைம் தே³ஹரூப ஹூம், ஸ்த்ரீ புத்ராதி³க மேரே ஹைம், மைம் ஸுகீ² ஹூம், து:கீ² ஹூம் யஹ அநாதி³ கால கா அஜ்ஞாந ஏக பா³ர ஆத்மஜ்ஞாந கே உபதே³ஸ ஸே நிவ்ரு³த்த நஹீம் ஹோ ஸகதா ஹை| வ்யாஸஜீநே பீ⁴ கஹா ஹை “ஆவ்ரு³த்திரஸக்ரு³து³பதே³ஸாத்” “ஸ்ரோதவ்யமந்தவ்ய” || இத்யாதி³ ஸ்ருதி கே விஷய மேம் பா³ரம்பா³ர உபதே³ஸ கியா ஹை, இஸ காரண ஸ்ரவண மநநாதி³ பா³ரம்பா³ர கரநே சாஹியே, இஸ ப்ரமாண கே அநுப்தார அஷ்டாவகமுநி உத்ஸித வாஸநாஹம் கா த்யாக³ கரதே ஹுஏ பா³ரம்பா³ர அத³வைத பா⁴வநா கா உபதே³ஸ கரதே ஹைம் கி, மைம் அஹங்கார நஹீம் ஹூம், மைம் தே³ஹ நஹீம் ஹூம், ஸ்த்ரீபுத்ராதி³க மேரே நஹீம் ஹைம், மைம் ஸுகீ² நஹீம் ஹூம், து:கீ² நஹீம் ஹூம், மூட⁴ நஹீம் ஹூம் இந பா³ஹ்ய ஓளர அந்தர கோ பா⁴வநாஹம் கா த்யாக³ கர கே கூடஸ்த² அர்தா²த் நிர்விகார போ³த⁴ரூப அத³வைத ஆத்மஸ்வரூப கா விசார கர || 13 ||

தே³ஹாபி⁴மாநபாஸேந சிரம்பி³த்தோ³ஸி புத்ரக |

போ³தோ³ஸஹம் ஜ்ஞாநக²டீ³கே³ந தந்நி: க்ரு³த்ய ஸுகீ² ப⁴வ || 14 ||

அந்வய:- ஹை புத்ரக ! தே³ஹாபி⁴மாநபாஸேந சிரம் பி³த்த⁴: அஸி (அத:) அஹம் போ³த⁴: (இதி) ஜ்ஞாநக²டீ³கே³ந தம் நி:க்ரு³த்ய ஸுகீ² ப⁴வ || 14 ||

அநாதி³ கால கா யஹ தே³ஹாபி⁴மாந ஏக பா³ர உபதே³ஸ கரநே ஸே நிவ்ரு³த்த நஹீம் ஹோதா ஹை இஸ காரண கு³ரு உபதே³ஸ கரதே ஹைம் கி, ஹே ஸிஷ்ய ! அநாதி³கால ஸே இஸ ஸமயதக தே³ஹாபி⁴மாநரூபீ பா²:ஸீ ஸே தூ த்³ரு⁴ ப்³ந்தா⁴ ஹுஆஹை, அநேக ஜந்மோம்மேம் பீ⁴ உஸ ப்³ந்த⁴ந கே காடநே கோ தூ ஸமர்த² நஹீம் ஹோகா³

இஸ காரண, ஸூத்³ விசார பா³ரம்பா³ர கர கே 'மைம் போ³த⁴ரூப' அக²ண்ட³ பரிபூர்ண ஆத்மரூப ஹூம், இஸ ஜ்ஞாநரூபீ க²ட³க³ கோ ஹாத² மேம் லேகர உஸ பா²:ஸீ கோ காடகர ஸுகீ² ஹோ || 14 ||

நி:ஸங்கோ³ நிஷ்க்ரியோ⁵ஸி தம் ஸ்வப்ரகாஸோ நிரஞ்ஜந: |

அயமேவ ஹி தே ப³ந்த:⁴ ஸமாதி⁴மநுதிஷ்ட²ஸி || 15 ||

அந்வய:- (ஹே ஸிஷ்ய !) த்வம் (வஸ்துத:) ஸ்வப்ரகாஸ: நிரஞ்ஜந: நி:ஸங்க:³ நிஷ்க்ரிய: அஸி (ததா²பி) ஹி தே ப³ந்த:⁴ அயம் ஏவ (யத்) ஸமாதி⁴ம் அநுதிஷ்ட²ஸி || 15 ||

கேவல சித்த கீ வ்ரு³த்தி கா நிரோத⁴ரூப ஸமாதி⁴ ஹீ ப³ந்த⁴ந கீ நிவ்ரு³த்தி கா ஹேது ஹை இஸ பாதஞ்ஜலமத கா க²ண்ட³ந கரதே ஹைம் கி, பாதஞ்ஜலயோக³ஸாஸ்த்ர மேம் வர்ணந கியா ஹை கி, ஜிஸ கே அந்த:கரண கீ வ்ரு³த்தி விராம கோ ப்ராப்த ஹோ ஜாதீ ஹை உஸ கா மோக்ஷ ஹோதா ஹை ஸோ யஹ பா³த கல்பநாமாத்ர ஹீ ஹை அர்தா²த் தூ அந்த:கரண கீ வ்ரு³த்தி கோ ஜீதகர ஸவிகல்பக ஹு²ஸமாதி⁴ மத கர க்யோங்கி தூ நி:ஸங்க³ க்ரியாரஹித ஸ்வப்ரகாஸ ஒளர நிர்மல ஹை இஸ காரண ஸவிகல்ப ஹு²ஸமாதி⁴ கா அநுஷ்டா²ந பீ⁴ தேரா ப³ந்த⁴ந ஹை, ஆத்மா ஸதா³ ஸூத்³ முக்த ஹை திஸ காரண ப்ராந்தியுக்த ஜீவ கே சித்த கோ ஸ்தி²ர கரநே கே நிமித்த ஸமாதி⁴ கா அநுஷ்டா²ந கரநே ஸே ஆத்மா கீ ஹாநி வ்ரு³த்தி⁴ குச² நஹீம் ஹோதீ ஹை ஜிஸ கோ ஸித்³தி⁴ லாப⁴ அர்தா²த் ஆத்மஜ்ஞாந ஹோ ஜாதா ஹை உஸ கோ அந்ய ஸமாதி⁴க அநுஷ்டா²ந ஸே க்யா ப்ரயோஜந ஹை ? இஸ காரண ஹீ ராஜா ஜநக கே ப்ரதி அஷ்டாவக வர்ணந கரதே ஹைம் கி, தூ ஜோ ஸமாதி⁴ கா அநுஷ்டா²ந கரதா ஹை ய ஹீ தேரா ப³ந்த⁴ந ஹை, பரந்து ஆத்மஜ்ஞாநவிஹீந புருஷ கோ ஜ்ஞாநப்ராப்தி கே நிமித்த ஸமாதி⁴ கா அநுஷ்டா²ந கரநா ஆவஸ்யக ஹை || 15 ||

த்வயா வ்யாப்தமித³ம் விஸ்வம் த்வயி ப்ரோதம் யதா²ர்த²த: |

ஸூத்³த⁴பு³த்³த⁴ஸ்வரூபஸ்த்வம் மா க³ம:க்ஷுத்³ரசித்ததாம் || 16 ||

அந்வய:- (ஹே ஸிஷ்ய !) இத³ம் விஸ்வம் த்வயா வ்யாப்தம் த்வயி ப்ரோதம் யதா²ர்த²த: ஸூத்³த⁴பு³த்³த⁴ ஸ்வரூப: த்வம் க்ஷுத்³ரசித்ததாம் மா க³ம: || 16 ||

அப³ ஸிஷ்ய கீ விபாீத் பு³த்³தி⁴ கோ நிவாரண கரநே கே நிமித்த கு³ரு உபதே³ஸ கரதே ஹைம் கி, ஹே ஸிஷ்ய ! ஜிஸ ப்ரகார ஸுவர்ண கே கடக குண்ட³ல ஆதி³ ஸுவர்ண ஸே வ்யாப்த ஹோதே ஹைம் இஸீ ப்ரகார யஹ த்³ரு³ஸ்யமாந ஸம்ஸார துஜ² ஸே

வ்யாப்த ஹை ஓளர ஜிஸ ப்ரகார ம்ருத்திகா கே விஷ்ய மேம் க⁴ட ஸராவ ஆதி³
கியா ஹுஆ ஹோதா ஹை திஸீ ப்ரகார யஹ ஸம்பூர்ண ஸம்ஸார தேரே விஷ்ய மேம்
ப்ரோத ஹை, ஹே ஸிஷ்ய ! யதா²ந்த² விசார கர கே தூ ஸர்வ ப்ரபஞ்சரஹித ஹை ததா²
ஸூத்³த⁴ பு³த்³த⁴ சித்³ரூப ஹை, தூ சித்த கீ வ்ருத்தி கோ விபரீத மத கர || 16 ||

நிரபேக்ஷா நிர்விகாரோ நிர்ப⁴ர: ஸீதலாஸய: |

அகா³த⁴பு³த்³தி⁴ரக்ஷுப்³தோ⁴ ப⁴வ சிந்மாத்த்ரவாஸந: || 17 ||

அந்வய:- (ஹே ஸிஷ்ய ! த்வம்) நிரபேக்ஷ: நிர்விகார: நிர்ப⁴ர: ஸீதலாஸய:
அகா³த⁴பு³த்³தி⁴: அக்ஷுப்³த: சிந்மாத்த்ரவாஸநோ ப⁴வ || 17 ||

இஸ தே³ஹு கே விஷ்ய மேம் ச:² உர்மீ ததா² ச:² பா⁴வவிகார ப்ரதீத ஹோதே ஹைம்
ஸோ தூ நஹீம் ஹை கிந்து உந ஸே பி⁴ந்ந ஓளர நிரபேக்ஷ அந்தா²த் இச்சா²ரஹித
ஹை, தஹாம் ஸிஷ்ய ஆஸங்கா கரதா ஹை கி, ஹே கு³ரோ! ச:² உர்மீ ஓளர ச:²
பா⁴வவிகாரோம் கோ விஸ்தாரபூர்வக வர்ணந கரோ தஹாம் கு³ரு வர்ணந கரதே
ஹைம் கி, ஹே ஸிஷ்ய ! க்ஷுதா⁴, பிபாஸா (பூ⁴க² ப்யாஸ) யே தோ³ ப்ராண கீ ஊர்மீ
அந்தா²த் த⁴ர்ம ஹைம் ஓளர திஸீ ப்ரகார ஸோக ததா² மோஹு யே தோ³ மந கீ
ஊர்மீ ஹைம். திஸீ ப்ரகார ஜந்ம ஓளர மரண யே தோ³ தே³ஹு கீ ஊர்மீ ஹைம், யே
ஜோ ச:² ஊர்மீ ஹைம் ஸோ தூ நஹீம் ஹை அப³ ச:² பா⁴வவிகாரோம் கோ ஸ்ரவண
கர “ஜாயதே, அஸ்தி, வர்த⁴தே, விபரிணமதே, அபக்ஷயதே, விந்ஸ்யதி” யே ச:² பா⁴வ
ஸ்தூ²லதே³ஹு கே விஷேம் ரஹதே ஹைம் ஸோ தூ நஹீம் ஹை தூ தோ உந கா ஸாக்ஷீ
அந்தா²த் ஜாநநேவாலா ஹை, தஹாம் ஸிஷ்ய ப்ரஸந்ந கரதா ஹை கி, ஹே கு³ரோ ! மைம்
கௌந ஓளர க்யா ஹூம் ஸோ க்ரு³பா கர கே கஹியே. தஹாம் கு³ரு கஹதே ஹைம்
கி, ஹே ஸிஷ்ய ! தூ நிர்ப⁴ர அந்தா²த் ஸச்சிதா³நந்த³க⁴ந்ரூப ஹை, ஸீதல அந்தா²த்
ஸூக²ரூப ஹை, தூ அகா³த⁴பு³த்³தி⁴ அந்தா²த் ஜிஸ கீ பு³த்³தி⁴ கா கோஃ பார ந பா ஸ
கே ஜஸா ஹை ஓளர அக்ஷுப்³த⁴ கஹியே க்ஷோப⁴ரஹித ஹை இஸ காரண தூ க்ரியா
கா த்யாக³ கர கே சைதந்யரூப ஹோ || 17 ||

ஸாகாரமந்ரு³த்ம் வித்³தி⁴ நிராகாரந்து நிஸ்சலம் |

ஏதத்தத்வோபதே³ஸேந ந புந்ர்ப⁴வஸம்ப⁴வ: || 18 ||

அந்வய:- (ஹே ஸிஷ்ய !) ஸாகாரம் அந்ரு³த்ம் நிராகார து நிஸ்சலம் வித்³தி⁴
ஏதத்தத்வோபதே³ஸேந புந்ர்ப⁴வ ஸம்ப⁴வ: ந || 18 ||

ஸ்ரீகு³ரு அஷ்டாவக்ரமுநிநே ப்ரத²ம் ஏக ஸ்லோக மேம் மோக்ஷ கா விஷ்ய தி³கா²யா
தா² கி, “விஷயாந் விஷவத்த்யஜ” ஓளர “ஸத்யம் பீயூஷவத்³ப⁴ஜ” இஸ ப்ரகார

ப்ரத²ம ஸ்லோக மெம் ஸப³ உபதே³ஸ தி³யா | பரந்து விஷயோம் கே விஷதுல்ய ஹோநே
மேம் ஓளர ஸத்யரூப ஆத்மா கே அம்ரு³த்துல்ய ஹோநே மேம் கோஃ ஹேது வர்ணந
நஹீம் கியா ஸோ 17 வேம் ஸ்லோக கே விஷய மேம் இஸ கா வர்ணந கர கே ஆத்மா
கோ ஸத்ய ஓளர ஜக³த் கோ அத்⁴யஸ்த வர்ணந கியா ஹை. த்³ர்பண கே விஷேம்
தீ³க²தா ஹு³ஆ ப்ரதிபி³ம்ப³ அத்⁴யஸ்த ஹை, யஹு தே³க²நே மாத்ர ஹோதா ஹை
ஸத்ய நஹீம், க்யோங்கி த்³ர்பண கே தே³க²நே ஸே ஜோ புருஷ ஹோதா ஹை உஸ
கா ஸுத்³த⁴ ப்ரதிபி³ம்ப³ தீ³க²தா ஹை ஓளர த்³ர்பண கே ஹடாந ஸே யஹு ப்ரதிபி³ம்ப³
புருஷ மேம் லீந ஹோ ஜாதா ஹை இஸ காரண ஆத்மா ஸத்ய ஹை ஓளர உஸ கா
ஜோ ஜக³த் வஹு பு³த்³தி⁴யோக³ ஸே பா⁴ஸதா ஹை திஸ ஜக³த் கோ விஷதுல்ய ஜாந
ஓளர ஆத்மா கோ ஸத்ய ஜாந தப³ மோக்ஷரூப புருஷார்த² எதி³த்⁴ ஹோகா³ இஸ
காரண அப³ தீந ஸ்லோகோம் ஸே ஜக³த் கா மித்²யாத்வ வர்ணந கரதே ஹைம் கி-
ஹே ஸிஷ்ய ! ஸாகார ஜோ தே³ஹு திஸ கோ ஆதி³ லே ஸம்பூர்ண பதா³ர்த² மித்²யா
கல்பித ஹைம் ஓளர நிராகார ஜோ ஆத்மதத்த்வ ஸோ நிஸ்சல ஹை ஓளர த்ரிகால
மேம் ஸத்ய ஹை, ஸ்ருதிமேம் பீ⁴ கஹா ஹை “ நித்யம் விஜ்ஞாநமாநந்த³ம் ப்ரஹ்ம
“ இஸ காரண சிந்மாத்ரரூப தத்வ கே உபதே³ஸ ஸே ஆத்மா கே விஷேம் விஸ்ராம
கரநே ஸே பி²ர ஸம்ஸார மேம் ஜந்ம நஹீம் ஹோதா ஹை அர்தா²த் மோக்ஷ ஹோ
ஜாதா ஹை || 18 ||

யதை²வாத்³ர்ஸமத்⁴யஸ்தே² ரூபே⁵ந்த: பரிதஸ்து ஸ: |

ததை²வாஸ்மிந்³ஸரீரே⁵ந்த: பரித: பரமேஸ்வர: 19 ||

அந்வய:- யதா² ஏவ ஆத்³ர்ஸமத்⁴யஸ்தே² ரூபே அந்த: பரித: து ஸ: (வ்யாப்ய வர்த்ததே
) ததா² ஏவ அஸ்மிந்³ ஸரீரே அந்த: பரித: பரமேஸ்வர: (வ்யாப்ய ஸ்தி²த:) || 19 ||

அப³ கு³ரு அஷ்டாவக்ரஜீ வர்ணஸ்ரமத⁴ர்மவாலா ஜோ ஸ்தூ²ல ஸரீர ஹை திஸ ஸே
ஓளர புண்யஅபுண்யத⁴ர்மவாலா ஜோ விங்க³ஸரீர ஹை திஸ ஸே விலக்ஷண பரிபூர்ண
சைதந்யஸ்வரூப கா த்³ரு³ஷ்டாந்தஸஹித உபதே³ஸ கரதே ஹைம் கி, ஹே ஸிஷ்ய
! வர்ணஸ்ரமத⁴மரூப ஸ்தூ²லஸரீர ததா² புண்யபாபரூபீ விங்க³ஸரீர யஹு தோ³நோம்
ஜட³ ஹைம் ஸோ ஆத்மா நஹீம் ஹோ ஸகதே ஹைம் க்யோங்கி ஆத்மா தோ வ்யாபக
ஹை இஸ விஷய மேம் த்³ரு³ஷ்டாந்த தி³கா²தே ஹைம் கி, ஜிஸ ப்ரகார த்³ர்பண மேம்
ப்ரதிபி³ம்ப³ பட³தா ஹை, உஸ த்³ர்பண கே பீ⁴தர ஓளர பா³ஹர ஏக புருஷ வ்யாபக
ஹோதா ஹை | திஸீ ப்ரகார இஸ ஸ்தூ²ல ஸரீர கே விஷேம் ஏக ஹீ ஆத்மா வ்யாப
ரஹா ஹை ஸோ கஹா பீ⁴ ஹை “யத்ர விஸ்வமித³ம் பா⁴தி கல்பிதம் ரஜ்ஜு ஸர்பவத்
“ அர்தா²த் ஜிஸ பரமாத்மா கே விஷேம் யஹு விஸ்வ ரஜ்ஜு கே விஷேம் கல்பித ஸர்ப

கீ ஸமாந ப்ரதீத ஹோதா ஹை, வாஸ்த மேம் மித்யா ஹை || 19 ||

ஏகம் ஸர்வக³தம் வ்யோம ப³ஹிரந்தர்யதா² க⁴டே |

நித்யம் நிரந்தரம் ப்³ரஹ்ம ஸர்வபூ⁴தக³ணே ததா² || 20 ||

அந்வய:- யதா² ஸர்வக³தம் ஏகம் வ்யோம க⁴டே ப³ஹி: அந்த: வர்ததே ததா² நித்யம் ப்³ரஹ்ம ஸர்வபூ⁴தக³ணே நிரந்தரம் வர்ததே || 20 ||

ஊபர கே ஸ்லோக மேம் காஞ்ச கா த்³ருஷ்டாந்த தி³யா ஹை திஸ மேம் ஸம்ஸய ஹோதா ஹை கி, காஞ்ச மேம் தே³ஹ பூர்ணரீதிஸே வ்யாப்த நஹீம் ஹோதா ஹை திஸீ ப்ரகார தே³ஹ மேம் காஞ்ச பூர்ண ரீதிஸே வ்யாப்த நஹீம் ஹோதீ ஹை காரண தூ³ஸரா த்³ருஷ்டாந்த கஹதே ஹைம் கி, ஜிஸ ப்ரகார ஆகாஸ ஹை, வஹ க⁴டாதி³ ஸம்பூர்ண பதா³ர்தோ²ம் மேம் வ்யாப ரஹா ஹை, திஸீ ப்ரகார அக²ண்ட³ அவிநாஸீ ப்³ரஹ்ம ஹை வஹ ஸம்பூர்ண ப்ராணியோம் கே விஷேம் அந்தர மேம் ததா² பா³ஹர மேம் வ்யாப ரஹா ஹை, இஸ விஷய மேம் ஸ்ருதி கா பீ⁴ ப்ரமாண ஹை, “ ஏஷ த ஆத்மா ஸர்வஸ்யாந்தர:” இஸ காரண ஜ்ஞாநருபீ க²ட³:ஃ கோ லேகர தே³ஹாபி⁴மாநருபீ பா²:ஃஸீ கோ காடகர ஸுகீ² ஹோ || 20 ||

இதி ஸ்ரீமத³ஷ்டாவக்ரமுநிவிரசிதாயாம் ப்³ரஹ்மவித்³யாயாம் ஸாந்வயபா⁴ஷாடகயா ஸஹிதமாத்மாநுப⁴வோபதே³ஸவர்ணநம்நாம ப்ரத²மம் ப்ரகரணம் ஸமாப்தம் || 1 ||

=====

அத² த்³விதீயம் ப்ரகரணம் 2.

அஹோ நிரஞ்ஜந: ஸாந்தோ போ³தோ⁴ஹம் ப்ரக்ரு³தே: பர: |

ஏதாவந்தமஹம் காலம் மோஹேநைவ விட³ம்பி³த: || 1 ||

அந்வய:- அஹோ அஹம் நிரஞ்ஜந: ஸாந்த: ப்ரக்ரு³தே: பர: போ³த: (அஸ்மி) அஹம் ஏதாவந்தம் காலம் மோஹேந விட³ம்பி³த: ஏவ || 1 ||

ஸ்ரீகு³ரு கே வசநருபீ அம்ரு²த பாநகர திஸ ஸே ஆத்மா கா அநுப⁴வ ஹு³ஆ, இஸ காரண ஸிஷ்ய அபநே கு³ரு கே ப்ரதி ஆத்மாநுப⁴வ கஹதா ஹை கி, ஹே கு³ரோ ப³ட³:ஃ ஆஸ்சர்ய தீ³க²நே மேம் ஆதா ஹை கி, மைம் தோ நிரஞ்ஜந ஹூம், ததா² ஸர்வஉபாதி⁴ரஹித ஹூம், ஸாந்த அர்தா²த் ஸர்வவிகாரரஹித ஹூம் ததா² ப்ரக்ரு³திஸே பரே அர்தா²த் மாயா கே அந்த⁴கார ஸே ரஹித ஹூம், அஹோ ! ஆஜ தி³நபர்யந்த கு³ரு கீ க்ரு³பா நஹீம் தீ² இஸ காரண ப³ஹுத மோஹ தா² ஓளர தே³ஹ

ஆத்மா கா விவேக நஹீம் தா² திஸ ஸே து:³கீ² தா² அப³ ஆஜ ஸத³கு³ரு கோ க்ரு³பா
ஹுஃ ஸோ பரம ஆநந்த³ கோ ப்ராப்த ஹுஆ ஹூம் || 1 ||

யதா² ப்ரகாஸயாம்யே கோ தே³ஹமேநம் ததா² ஜக³த் |

அதோமம ஜக³த் ஸர்வமத²வா ந ச கிஞ்சந || 2 ||

அந்வய:- யதா² (அஹம்) ஏக: (ஏவ) ஜக³த் ப்ரகாஸயாமி ததா² ஏநம் தே³ஹம்
(ப்ரகாஸயாமி) அத: ஸர்வம் ஜக³த் மம அத²வா ச கிஞ்சந ந || 2 ||

ஊபர கே ஸ்லோக மேம் ஸிஷ்யநே அபநா மோஹ கு³ரு கே பாஸ வர்ணந கியா | அப³
கு³ரு கோ க்ரு³பா ஸே தே³ஹ ஆத்மா கா விவேக ப்ராப்த ஹுஆ தஹாம் ஸமாதா⁴ந
கரதா ஹை கி, ஹே கு³ரோ! மைம் ஜிஸ ப்ரகார ஸ்தூ²ல ஸரீர கோ ப்ரகாஸ கரதா
ஹூம் திஸ ஹீ ப்ரகார ஜக³த் கோ பீ⁴ ப்ரகாஸ கரதா ஹூம், திஸ காரண தே³ஹ
ஜட³ ஹை திஸ ஹீ ப்ரகார ஜக³த் பீ⁴ ஜட³ ஹை. யஹாம் ஸங்கா ஹோதீ ஹை கி,
ஸரீர ஜட³ ஓளர ஆத்மா சைதந்ய ஹை திந தோ³நோம் கா ஸம்ப³ந்த⁴ கிஸ ப்ரகார
ஹோதா ஹை ? திஸ கா ஸமாதா⁴ந கரதே ஹைம் கி, ப்ராந்திஸே தே³ஹ கே விஷய
மேம் மமத்வ மாநா ஹை யஹ அஜ்ஞாநகல்பித ஹை, தே³ஹ கோ ஆதி³லேகர ப³ந்தா⁴
ஜக³த் த்³ரு³ஸ்ய பதா³ர்த² ஹை, திஸ காரண மேரே விஷய மேம் கல்பித ஹை, பி²ர யதி³
ஸத்ய விசார கரே தோ தே³ஹாதி³க ஜக³த் ஹை ஹீ நஹீம், ஜக³த் கீ உத்பத்தி ஓளர
ப்ரலய யஹ தோ³நோம் அஜ்ஞாநகல்பித ஹைம், திஸ காரண தே³ஹ ஸே பர ஆத்மா
ஸூத்³த⁴ ஸ்வரூப ஹை || 2 ||

ஸஸரீரமஹோவிஸ்வம் பரித்யஜ்ய மயா⁵தூ⁴நா |

குதஸ்சித்கௌஸலாதே³வபரமாத்மாவிலோக்யதே || 3 ||

அந்வய:- அஹோ அதூ⁴நா ஸஸரீரம் விஸ்வம் பரித்யஜ்ய குதஸ்சித கௌஸலாத் ஏவ
மயா பரமாத்மா விலோக்யதே || 3 ||

ஸிஷ்ய ஆஸங்கா கரதா ஹை கி, விங்க³ஸரீர ஓளர காரண ஸரீர இந தோ³நோம் கா
விவேக தெள ஹுஆ ஹீ நஹீம் பி²ர ப்ரக்ரு³திஸே பர ஆத்மா கிஸ ப்ரகார ஜாநா
ஜாயகா³ ? தஹாம் கு³ரு ஸமாதா⁴ந கரதே ஹைம் கி, விங்க³ஸரீர, காரணஸரீர, ததா²
ஸ்தூ²லஸரீர ஸஹித ஸம்பூர்ண விஸ்வ ஹை தஹாம் கு³ரு ஸாஸ்த்ர கே உபதே³ஸ கே
அநுஸார த்யாக³கர கே ஓளர உந கு³ரு ஸாஸ்த்ர கீ க்ரு³பா ஸே சாதுயதா கோ ப்ராப்த
ஹுஆ ஹூம் திஸ காரண பரம ஸ்ரேஷ்ட² ஆத்மா ஜாநந மேம் ஆதா ஹை அர்தா²த்
அத்யாத்ம வேதா³ந்தவித்³யா ப்ராப்த ஹோதீ ஹை || 3 ||

யதா²நதோயதோபி⁴ந்நாஸ்தரங்கா:³பே²நடி³த்³த⁴தா:³ |

ஆத்மநோந்ததா²பி⁴ந்நவிய்வமாத்மவிநிர்கீ³தம் || 4 ||

2 அந்வய:- யதா² தோயத: தரங்கா³ பீ²நவுத்³த⁴தா³ பி⁴ந்நா: ந ததா² ஆத்மவிநிர்கீ³தம்
விய்வம் ஆத்மந: பி⁴ந்நம் ந || 4 ||

ஸரீர ததா² ஜகீ³த் ஆத்மா ஸே பி⁴ந்ந ஹோகா³ தோ த்³வைதபா⁴வ ஸித்³த⁴ ஹோ
ஜாயகா³, ஜஸீ ஸிஷ்ய கீ ஸங்கா கரநேபர உஸ கே உத்தர மேம் த்³ரு'ஷ்டாந்த
கஹதே ஹைம் கி, ஜிஸ ப்ரகார தரங்க³, ஜா²க³ ப்³லபு³லே ஜல ஸே அலக³ நஹீம்
ஹோதே ஹைம் பரந்து உந தீ³நோம் கா காரண ஏக ஜலமாத்ர ஹை திஸ ஹீ ப்ரகார
த்ரிகு³ணாத்மக ஜகீ³த் ஆத்மா ஸே உத்³பந்ந ஹு³ஆ ஹை ஆத்மா ஸே பி⁴ந்ந நஹீம்
ஹை ஜிஸ ப்ரகார தரங்க³, ஜா²க³ ஓளர ப்³லபு³லோம் மேம் ஜல வ்யாப்த ஹை திஸ
ஹீ ப்ரகார ஸர்வ ஜகீ³த் மேம் ஆத்மா வ்யாபக ஹை, ஆத்மா ஸே பி⁴ந்ந கு³நஹீம்
ஹை || 4 ||

தந்துமாத்ரோப⁴வேதே³வபடோயத்³விசாரித: |

ஆத்மதந்மாத்ரமேவேத³ந்தத்³விய்வவிசாரிதம் || 5 ||

அந்வய:- யத³த விசாரித: பட: தந்துமாத்ர: ஏவ ப⁴வேத் தத்³வத் விசாரிதம் இத³ம்
விய்வம் ஆத்மதந்மாத்ரம் ஏவ || 5 ||

ஸர்வ ஜகீ³த் ஆத்மஸ்வரூப ஹை திஸ கே நிரூபண கரநே கே அர்த² தூ³ஸரா
த்³ரு'ஷ்டாந்த கஹதே ஹைம் கி, விசாரத்³ரு'ஷ்டி கே பி³நா தே³கே² தோ வஸ்த்ர
ஸுத்ர ஸே ப்ரு²த்²க் ப்ரதீத ஹோதா ஹை, பரந்து விசாரத்³ரு'ஷ்டி ஸே தே³க²நேபர
வஸ்த்ர ஸுத்ரரூப ஹீ ஹை, இஸ ப்ரகார அஜ்ஞாநத்³ரு'ஷ்டி ஸே ஜகீ³த் ப்³ரஹ்ம
ஸே பி⁴ந்ந ப்ரதீத ஹோதா ஹை, பரந்து ஸு³த்⁴விசாரபூர்வக தே³க²ந ஸே ஸம்பூர்ண
ஜகீ³த் ஆத்மரூபஹீம் ஹை, ஸித்³தா⁴ந்த யஹ ஹை கி, ஜிஸ ப்ரகார வஸ்த்ர மேம்
ஸுத்ர வ்யாபக ஹை, திஸ ப்ரகார ஜகீ³த் மேம் ப்³ரஹ்ம வ்யாபக ஹை || 5 ||

யதை²வேக்ஷூரஸேக்ரு³ப்தாதேநவ்யாப்தவஸகரா || ததா²

விய்வமயிக்ரு³ப்தமயாவ்யாப்தநிரந்தரம் || 6 ||

அந்வய:- யதா² இக்ஷூர ஸே க்ல்ரு³ப்தா ஸர்கரா தேந ஏவ வ்யாப்தா ததா² ஏக மயி
க்ரு³ப்தம் விய்வம் நிரந்தரம் மயா வ்யாப்தம் || 6 ||

ஆத்மா ஸம்பூர்ண ஜகீ³த் மேம் வ்யாபக ஹை இஸ விஷய மேம் தீ³ஸரா த்³ரு'ஷ்டாந்த
திகீ²தே ஹைம், ஜிஸ ப்ரகார இக்ஷூ (பெளண்டா³) கே ரஸ கே விஷய மேம்
ஸர்கரா ரஹதீ ஹை ஓளர ஸர்கரா கே விஷய மேம் ரஸ வ்யாப்த ஹை, திஸ ப்ரகார

பரமாநந்த³ரூப ஆத்மா கே விஷய மேம் ஜக³த் அத்யஸ்த ஹை ஓளர ஜக³த் கே விஷய
மேம் நிரந்தர ஆத்மா வ்யாப்த ஹை, திஸ காரண விஸ்வ பீ⁴ ஆநந்த³ஸ்வரூப ஹீ ஹை |
திஸ கர கே “அஸ்தி, பா⁴தி, ப்ரியம், “ இஸ ப்ரகார ஆத்மா ஸர்வத்ர வ்யாப்த ஹை
|| 6 ||

ஆத்மாஜ்ஞாநாஜக³த்³பா⁴திஆத்மஜ்ஞாநாநா⁴ஸதே |
ரஜ்ஜ்வஜ்ஞாநாத³ஹிபா⁴ந்திதஜ்ஜ்ஞாநாத³பா⁴ஸதேநஹி || 7 ||

அந்வய:- ஜக³த் ஆத்மாஜ்ஞாநாத் மாதி ஆத்மஜ்ஞாநாத் ந பா⁴ஸதே ஹி
ரஜ்ஜ்வஜ்ஞாநாத் அஹி: பா⁴தி தஜ்ஜ்ஞாநாத் ந பா⁴ஸதே || 7 ||

ஸிஷ்ய ப்ரஸ்ந கரதா ஹை கி, ஹே கு³ரோ ! யதி³ ஜக³த் ஆத்மா ஸே பி⁴ந்ந நஹீம்
ஹை தோ பி⁴ந்ந ப்ரதீத கிஸ ப்ரகார ஹோதா ஹை ? தஹாம் கு³ரு உத்தர தே³தே
ஹைம் கி, ஜப³ ஆத்மஜ்ஞாந நஹீம் ஹோதா ஹை, தப³ ஜக³த் பா⁴ஸதா ஹை ஓளர
ஜப³ ஆத்மஜ்ஞாந ஹோ ஜாதா ஹை, தப³ ஜக³த் கோஃ வஸ்து நஹீம் ஹை, தஹாம்
த்³ருஷ்டாந்த தி³கா²தே ஹைம் கி, ஜிஸ ப்ரகார அந்த⁴கார மேம் பட³:⁹ ஹூஃ ரஜ்ஜு
அம ஸே ஸர்ப ப்ரதீத ஹோநே லக³தா ஹை ஓளர ஜப³ தீ³பக கா ப்ரகாஸ ஹோதா
ஹை தப³ நிஸ்சய ஹோ ஜாதா ஹை கி, யஹ ஸர்ப நஹீம் ஹை || 7 ||

ப்ரகாஸோமேநிஜரூபநாதிரிக்தோ⁵ஸம்யஹந்தத: |
யதா³ப்ரகாஸதேவிஸ்வந்ததா³ஹம்பா⁴ஸஏவஹி || 8 ||

அந்வய:- ப்ரகாஸ: மே நிஜம் ரூபம் அஹம் தத: அதிரிக்த ந ஆஸ்மி | ஹி யதா³ விஸ்வ
ப்ரகாஸதே ததா³ அஹம் பா⁴ஸ: ஏவ || 8 ||

ஜிஸ கோ ஆத்மஜ்ஞாந நஹீம் ஹோதா ஹை உஸ கோ ப்ரகாஸ பீ⁴ நஹீம் ஹோதா
ஹை, பி²ர ஜக³த் கீ ப்ரதீதி கிஸ ப்ரகார ஹோதீ ஹை ? இஸ ப்ரஸ்ந கா உத்தர கஹதே
ஹைம் கி, நித்ய போ³த⁴ரூப ப்ரகாஸ மேரா (ஆத்மா கா) ஸ்வாபா⁴விக ஸ்வரூப ஹை,
இஸ காரண மைம் (ஆத்மா) ப்ரகாஸ ஸே பி⁴ந்ந நஹீம் ஹலிம், யஹாம் ஸங்கா ஹோதீ
ஹை கி, ஆத்மசைதந்ய ஜப³ ஜக³த் கா ப்ரகாஸ ஹை தோ உஸ கோ அஜ்ஞாந கிஸ
ப்ரகார ரஹதா ஹை ? இஸ கா ஸமாதா⁴ந யஹ ஹை கி, ஜிஸ ப்ரகார ஸ்வப்ந மேம்
சைதந்ய அவித்³யா கீ உபாகி⁴ ஸே கல்பித விஷயஸுக² கோ ஸத்ய மாநதே ஹைம்,
திஸ ஸே சைதந்ய மேம் கிஸீ ப்ரகார கா போ³த⁴ நஹீம் ஹோதா ஹை, ஆத்மசைதந்ய
ஸர்வகால மேம் ஹை பரந்து கு³ரு கே முக² ஸே நிஸ்சயபூர்வக ஸமஜே² பி³நா
அஜ்ஞாந கீ நிவ்ரு³த்தி நஹீம் ஹோதீ ஹை ஓளர ஆத்மா ஸத்ய ஹை யஹ வார்தா

வேதா³தி³ ஸாஸ்த்ரஸம்மத ஹை, அர்தா²த் ஜக³த் கோ ஆத்மா ப்ரகாஸ கரதா ஹை
யஹ ஸித்³தா⁴ந்த ஹை || 8 ||

அஹோ விகல்பிதம் விஸ்வமஜ்ஞாநாந்மயிபா⁴ஸதே |

ரூப்யம் ஸூக்தௌ ப²ண் ரஜ்ஜௌ வாரி ஸூர்யகரேயதா² || 9 ||

அந்வய:- அஹோ யதா² ஸூக்தௌ ரூப்யம் ரஜௌ ப²ண் ஸூர்யகரே வாரி (ததா²)
அஜ்ஞாநாத் விகல்பிதம் விஸ்வம் மயி பா⁴ஸதே || 9 ||

ஸிஷ்ய விசார கரதா ஹை கி, மைம் ஸ்வப்ரகாஸ ஹூம் ததா²பி அஜ்ஞாந ஸே
மேரே விஷேம் விஸ்வ பா⁴ஸதா ஹை, யஹ ப³ட³:ா ஹீ ஆஸ்சர்ய ஹை, திஸ கா
த்³ருஷ்டாந்த கே த³வாரா ஸமாதா⁴ந கரதே ஹைம் கி, ஜிஸ ப்ரகார ப்ராந்திஸே ஸீப்
மேம் ரஜத கீ ப்ரதீதி ஹோதீ ஹை, ஜிஸ ப்ரகார ரஜ்ஜு மேம் ஸர்ப கீ ப்ரதீதி ஹோதீ
ஹை ததா² ஜிஸ ப்ரகார ஸூர்ய கீ கிரணேம் மேம் ஜல கீ ப்ரதீதி ஹோதீ ஹை திஸீ
ப்ரகார அஜ்ஞாந ஸே கல்பித விஸ்வ மேரே விஷேபா⁴ஸதா ஹை || 9 ||

மத்தோ விநிர்க³தம் விஸ்வம் மய்யேவ லயமேஷ்யதி |

ம்ரு³தி³ கும்போ⁴ஜலே பீ³சிகநகேகடகம் யதா² || 10 ||

அந்வய:- இத³ம் விஸ்வம் மத்த: விநிர்க³தம் மயி ஏவ லயம் ஏஷ்யதி யதா² கும்ப:⁴
ம்ரு³தி³ வீசி: ஜலே கடகம் கந கே || 10 ||

ஸிஷ்ய ஆஸங்கா கரதா ஹை கி, ஸாங்க²யஸாஸ்த்ரவாலோம் கே மதாநுஸார தோ
ஜக³த் மாயா கா விகார ஹை இஸ காரண ஜக³த் மாயாஸகாஸ ஸே உத்பந்ந ஹோதா
ஹை ஒளர அந்த மேம் மாயா கே வி ஹீ லீந ஹோ ஜாதா ஹை ஒளர ஆத்மா ஸகாஸ
ஸே உத்பந்ந நஹீம் ஹோதா ஹை ? இஸ ஸங்கா கா கு³ரு ஸமாதா⁴ந கரதே ஹைம்
கி, யஹ மாயாஸஹித ஜக³த் ஆத்மா கே ஸகாஸ ஸே உத்பந்ந ஹூஆ ஹை ஒளர
அந்த மேம் மாயா கே விஷ ஹீ லீந ஹோகா³, தஹாம் த்³ருஷ்டாந்த தே³தே ஹைம்
கி, ஜிஸ ப்ரகார க⁴ட ம்ரு³த்திகா மேம் ஸே உத்பந்ந ஹோதா ஹை ஒளர அந்த மேம்
ம்ரு³த்திகா கே விஷ ஹீ லீந ஹோ ஜாதா ஹை ஒளர ஜிஸ ப்ரகார தரங்க³ ஜல மேம்
ஸே உத்பந்ந ஹோதே ஹைம் ஒளர அந்த மேம் ஜல கே வி ஹீ லீந ஹோ ஜாதே ஹைம்
ததா² ஜிஸ ப்ரகார கடக குண்ட³லாதி³ ஸுவர்ணமே ஸே உத்பந்ந ஹோதே ஹைம் ஒளர
ஸுவர்ணமேம் ஹீ அந்த மேம் லீந ஹோ ஜாதே ஹைம் | திஸீ ப்ரகார மாயாஸஹித
ஜக³த் ஆத்மா கே ஸகாஸ ஸே உத்பந்ந ஹோதா ஹை ஒளர அந்த மேம் மாயா கே வி
ஹீ லீந ஹோ ஜாதா ஹை, ஸோஃ ஸ்ருதிமேபீ⁴கஹா ஹை “யதோ வா இமாநி பூ⁴தாநி
ஜாயந்தே யேந ஜாதாநி ஜீவந்தி யத்ப்ரயந்த்யபி⁴ஸம்விஸந்தி “ || 10 ||

அஹோ அஹம்நமோ மஹ்யம் விநாஸீயஸ்ய நாஸ்திமே |

ப்ரஹ்மாதி³ஸ்தம்ப்³ப்யந்தஞ்ஜக³ந்நாஸேபிதிஷ்ட²த: || 11 ||

அந்வய:- அஹோ அஹம் ப்ரஹ்மாதி³ஸ்தம்ப்³ப்யந்தம் (யத்) ஜக³த் (தஸ்ய) நாஸே
அபி யஸ்ய மே விநாஸ: ந அஸ்தி (தஸ்மை) மஹ்யம் நம: || 11 ||

ஸிஷ்ய ஆஸங்கா கரதா ஹை கி, யதி³ ஜக³த் கா உபாதா³ந காரண ப்ரஹ்ம ஹோகா³
தப³ தோ ப்ரஹ்ம கே விஷேம் அநித்யதா ஆவேக³, ஜிஸ ப்ரகார க⁴ட பூ²டதா ஹை
ஓளர ம்ருத்திகா பி³க²ர ஜாதீ ஹை, திஸீ ப்ரகார ஜக³த் கே நஷ்ட ஹோநேபர ப்ரஹ்ம
பீ⁴ சி²ந பி³ந்ந (விநாஸீ) ஹோ ஜாயகா³? இஸ ஸங்கா கா ஸமாதா⁴ந கரதே ஹு³ஏ கு³ரு
கஹதே ஹைம் கி, மைம் (ஆத்மா ப்ரஹ்ம) ஸம்பூர்ண உபாதா³ந காரண ஹூம்,
தோ பீ⁴ மேரா நாஸ நஹீம் ஹோதா ஹை யஹ பீ³ட³:³ா ஆஸ்சர்ய ஹை. ஸுவர்ண
கடக ஓளர குண்ட³ல கா உபாதா³ந காரண ஹோதா ஹை ஓளர கஸ்க குண்ட³ல
கே டூ³டநேபர ஸுவர்ண விகார கோ ப்ராப்த ஹோதா ஹை, பரந்து மைம் தோ ஜக³த்
கா விவர்தாவிஷ்டா²ந ஹூம் அர்தா²த் ஜிஸ ப்ரகார ரஜ்ஜு மேம் ஸர்ப கீ ப்ராந்தி
ஹோநேபர ஸர்ப விவர்த கஹாதா ஹை ஓளர ரஜ்ஜு அதி⁴ஷ்டா²ந கஹாதா திஸீ
ப்ரகார ஜக³த் மேரே (ஆத்மாகே) விஷேம் ப்ரதீதி மாத்ர ஹை, ஜிஸ ப்ரகார தூ³த⁴ கா
த³தி⁴ வாஸ்தவிக அந்யதா²பா⁴வ (பரினாம) ஹோதா ஹை, திஸ ப்ரகார ஜக³த் மேரா
பரினாம நஹீம் ஹை, மைம் ஸம்பூர்ண ஜக³த் கா காரண ஓளர அவிநாஸீ ஹூம், திஸ
காரண மைம் அபநே ஸ்வரூப (ஆத்மா) கோ நமஸ்கார கரதா ஹூம் | ப்ரலயகால மேம்
ப்ரஹ்மா ஸே லேகர த்ரு³ணப்யந்த ஸம்பூர்ண ஜக³த் நாஸ கோ ப்ராப்த ஹோ ஜாதா
ஹை பரந்து மேரா (ஆத்மாகா) நாஸ நஹீம் ஹோதா ஹை, இஸ விஷய மேம் ஸ்ருதி
கா பீ⁴ ப்ரமாண ஹை “ ஸத்யம் ஜ்ஞாநமநந்தம் ப்ரஹ்ம “ அர்தா²த் ப்ரஹ்ம ஸத்ய
ஹை, ஜ்ஞாநரூப ஹை ஓளர அநந்த ஹை || 11 ||

அஹோ அஹம்நமோமஹ்யமேகோஹந்தே³ஹவாநபிவசிந்ந

க³ந்தா நாக³ந்தா வ்யாப்ய விஸ்வமவஸ்தி²த: || 12 ||

அந்வய:- அஹோ அஹம் (தஸ்மை) மஹ்யம் நம: | (யத்) தே³ஹவாந அபி ஏக: அஹம்
விஸ்வம் வ்யாப்ய அவஸ்தி²த: ந வவித் க³ந்தா ந ஆக³ந்தா || 12 ||

ஸிஷ்ய ஆஸங்கா கரதா ஹை கி, ஸுக²து: க²ரூபீ தே³ஹயுக்த ஆத்மா அநேகரூப
ஹை, திஸ காரண ஜாதா ஹை ஓளர ஆதா ஹை, பி²ர ஆத்மா கீ ஸர்வவ்யாபகதா
கிஸ ப்ரகார ஸித்³த⁴ ஹோக³, திஸ கா கு³ரு ஸமாதா⁴ந கரதே ஹைம் கி, மைம்
பீ³ட³:³ா ஆஸ்சர்யரூப ஹூம் உஸ காரண மைம் அபநே (ஆத்மா) கோ நமஸ்கார கரதா

ஹும் | தஹாம் ஸிஷ்ய ப்ரஸ்ந கரதா ஹை கி, க்யா ஆஸ்சர்ய ஹை ? திஸை கு³ரு உத்தர தே³தே ஹைம் கி, மைம் (ஆத்மா) நாநா ப்ரகார கே ஸரீரோம் மேம் நிவாஸ கர கே நாநா ப்ரகார கே ஸுக² து:க² கோ போ⁴க³தா ஹும், ததா²பி மேம் ஏகரூப ஹும், தஹாம் த்³ரு³ஷ்டாந்த தி³கா²தே ஹைம் கி, ஜிஸ ப்ரகார ஜல ஸே ப⁴ரே ஹு⁴ஏ அநேக பாத்ரோம் மேம் ப⁴ரே ஹு⁴ஏ ஜல கே விஷேம் ஸீத, உஷ்ண ஸுக³ந்த⁴, து³ர்³க³ந்த⁴, ஸூத்³த⁴, அஸூத்³த⁴ இத்யாதி³ அநேக உபாதி⁴யாம் ரஹதீ ஹை ஒளர உந அநேகோம் பாத்ரோம் மேம் பி⁴ந்ந ஸூர்ய கே ப்ரதிபி³ம்³ பட³தே ஹைம், ததா²பி வஹ ஸூர்ய ஏக ஹீ ஹோதா ஹை ஒளர ஜல கீ ஸீத உஷ்ண³தி³ உபாதி⁴யோம் ஸே ரஹித ஹோதா ஹை இஸ ப்ரகார மேம் ஸம்பூர்ண விஸ்வ மேம் வ்யாப ரஹா ஹும், ததா²பி ஜக³த் கீ ஸம்பூர்ண உபாதி⁴யோம் ஸே ரஹித ஹும் அர்தா²த் ந கோஈ ஜாதா ஹை ந கோஈ ஆதா ஹை ஒளர ஜாதா ஹை ஆதா ஹை இஸ ப்ரகார கீ ஜோ ப்ரதீதி ஹை ஸோ அஜ்ஞாநவஸ ஹை, வாஸ்தவ மேம் நஹீம் ஹை || 12 ||

அஹோ அஹம்நமோமஹ்யம் த³க்ஷேநாநாஸ்தீஹமத்ஸம: |

அஸம்ஸ்டஸ்யஸரீரேணயேநவிஸ்வசிரந்த⁴ரு³த்ம் || 13 ||

அந்வய:- அஹம் அஹோ (தஸ்ம) மஹ்யம் நம: இஹ மத்தம: (க: அபி) த³க்ஷ: ந அஸ்தி யேந ஸரீரேண அஸம்ஸ்ப்ரு³ஸ்ய (மயா) சிரம் விஸ்வம் த⁴ரு³த்ம் || 13 ||

ஸிஷ்ய ஸங்கா கரதா ஹை கி, ஜிஸ ஆத்மா கா தே³ஹு ஸே ஸங்க³ ஹை, வஹ அஸங்க³ கிஸ ப்ரகார ஹோ ஸகதா ஹை, திஸ கா கு³ரு ஸமாதா⁴ந கரதே ஹைம் கி, மைம் ஆஸ்சர்யரூப ஹும் இஸ காரண மேரே அர்த² நமஸ்கார ஹை, க்யோங்கி இஸ ஜக³த் மேம் மோ³ ஸமாந கோஈ சதுர நஹீம் ஹை, அர்தா²த் அக⁴ட க⁴டநா கரநே மேம் மைம் சதுர ஹும், க்யோங்கி மேம் ஸரீர மேம் ரஹகர பீ⁴ ஸரீர ஸே ஸ்பர்ஸ நஹீம் கரதா ஹும் ஒளர ஸரீரகார்ய கரதா ஹும் ஜிஸ ப்ரகார ஆம த்⁴ரு³த் கே பிண்ட³ மேம் லீந ந ஹோகர பீ⁴ க்⁴ரு³த்³பிண்ட³ கோ க³லாகர ரஸரூப கர தே³தா ஹை, உஸீ ப்ரகார ஸம்பூர்ண ஜக³த் மேம் மைம் லீந நஹீம் ஹோதா ஹும் ஒளர ஸம்பூர்ண ஜக³த் கோ சிரகால தா⁴ரண கரதா ஹும் || 13 ||

அஹோ அநமோமாயஸ்யமேநாஸ்திகிஞ்சந |

அத²வாயஸ்யமஸவையத்³ராங்மநஸகோ³சரம் || 14 ||

அந்வய:- அஹோ அஹம் யஸ்ய மே (பரமார்த²த:) கிஞ்சந ந அஸ்தி அத²வா யத் வாங்மநஸகோ³சரம் (தத்) ஸர்வம் யஸ்ய மே (ஸம்ப³தீ⁴ அஸ்தி அத:) மஹ்யம் நம: || 14 ||

ஸிஷ்ய ஆஸங்கா கரதா ஹை கி, ஹே கு³ரோ! ஸம்ப³ந்த⁴க பி³நா ஜக³த் கிஸ ப்ரகார தா⁴ரண ஹோதா ஹை ? பீ⁴த க்³ரு³ஹ கீ ச²த ஆதி³ கோ தா⁴ரண கரதீ ஹை பரந்து காஷ்ட² ஆதி³ ஸே உஸ கா ஸம்ப³ந்த⁴ ஹோதா ஹை, ஸோ ஆத்மா பி³நா ஸம்ப³ந்த⁴ கே ஜக³த் கோ கிஸ ப்ரகார தா⁴ரண கரதா ஹை இஸ கா கு³ரு ஸமாதா⁴ந கரதே ஹைம் கி, அஹோ மைம் ப³ட³:³ா ஆஸ்சர்யரூப ஹூம் இஸ காரண அபநே ஸ்வரூப கோ நமஸ்கார கரும் ஹூம், ஆஸ்சர்யரூபதா தி³கா²தே ஹைம் கி, பரமார்த²த்³ரு³ஷ்டி ஸே தோ மேரா கிஸீ ஸே ஸம்ப³ந்த⁴ நஹீம் ஹை, ஓளர விசாரத்³ரு³ஷ்டி ஸே தே³கோ² தோ முஜ² ஸே பி⁴ந்ந பீ⁴ கோஈ நஹீம் ஹை ஓளர யதி³ ஸாம்ஸாரிகத்³ரு³ஷ்டி ஸே தே³கோ² தோ ஜோ குச² மந வாணீ ஸே விசாரா ஜாதா ஹை வஹ ஸப³ மேரா ஸம்ப³ந்தீ⁴ ஹை பரந்து வஹ மித்²யா ஸம்ப³ந்த⁴ ஹை, ஜிஸ ப்ரகார ஸுவர்ண ததா² குண்ட³ல கா ஸம்ப³ந்த⁴ ஹை, இஸீ ப்ரகார மேரா ஓளர ஜக³த் கா ஸம்ப³ந்த⁴ ஹை அர்தா²த் மேரா ஸப³ ஸே ஸம்ப³ந்த⁴ ஹை பீ⁴ ஓளர நஹீம்போ⁴ ஹை, இஸ காரண ஆஸ்சர்யரூப ஜோ மைம் திஸ மேரே அர்த² நமஸ்கார ஹை || 14 ||

ஜ்ஞாநஜ்ஞேயந்ததா²ஜ்ஞாதாத்ரிதயம் நாஸ்திவாஸ்தவம் |
அஜ்ஞாநாத்³பா⁴தியத்ரேத³ம்ஸோ஽ஹம்ஸமிநிரஞ்ஜந: || 15 ||

அந்வய:- ஜ்ஞாநம் ஜ்ஞேயம் ததா² ஜ்ஞாதா (இத³ம்) த்ரிதயம் வாஸ்தவம் ந அஸ்தி யத்ர இத³ம் அஜ்ஞாநாத் பா⁴தி ஸ: அஹம் நிரஞ்ஜந: அஸ்மி || 15 ||

த்ரிபுடீரூப ஜக³த் தோ ஸத்யஸா ப்ரதீத ஹோதா ஹை பி²ர ஜக³த் கா ஓளர ஆத்மா கா மித்²யா ஸம்ப³ந்த⁴ கிஸ ப்ரகார கஹா, இஸ ஸிஷ்ய கோ ஸங்கா கா கு³ரு ஸமாதா⁴ந கரதே ஹைம் கி, ஜ்ஞாந ஜ்ஞேய ததா² ஜ்ஞாதா இந தீநோம் கா இகட்டா² நாம் “த்ரிபுடீ” ஹை, வஹ த்ரிபுடீ வாஸ்தவிக அர்தா²த் ஸத்ய நஹீம் ஹை, திஸ த்ரிபுடீ கா ஜிஸ மேரே (ஆத்மா கே) வி மித்²யா ஸம்ப³ந்த⁴ அர்தா²த் அஜ்ஞாந ஸே ப்ரதீத ஹை, வஹ மைம் அர்தா²த் ஆத்மா தோ நிரஞ்ஜந கஹியே ஸம்பூர்ண ப்ரபஞ்ச ஸே ரஹித ஹூம் || 15 ||

த்³வைதமூலம்ஹோது:³க²ம்நாந்யத்தஸ்யாஸ்திபே⁴ஷஜம் |
த்³ரு³ஸ்யமேதந்ம்ரு³ஷாஸமேகோ஽ஹஞ்சித்³ரஸோ஽மல: || 16 ||

அந்வய:- அஹோ (நிரஞ்ஜநஸ்ய அபி ஆத்மந:) த்³வைதமூலம் து:³க²ம் (ப⁴வதி) தஸ்ய பே⁴ஷஜம் ஏதத் த்³ரு³ஸ்யம் ஸர்வம் ம்ரு³ஷா அஹம் ஏக: அமல: சித்³ரஸ: (இதி போ³வாத்) அந்யத் ந அஸ்தி || 16 ||

ஸிஷ்ய ஸங்கா கரதா ஹை கி யதி³ ஆத்மா நிரஞ்ஜந ஹை தோ து:³க² கா ஸம்ப³ந்த⁴

கிஸ ப்ரகார ஹோதா ஹை, திஸ கா கு³ரு ஸமாதா⁴ந கரதே ஹைம் கி, ஸுக²து:³க² ப⁴ராந்திமாத்ர ஹை, வாஸ்தவிக நஹீம், நிரஞ்ஜந ஆத்மா கே விஷேம் த்³வைதமாத்ர ஸே ஸுக²து:³க² ப⁴ஸதா ஹை வாஸ்தவ மேம் ஆத்மா கே விஷேம் ஸுக²து:³க² குச² பீ⁴ நஹீம் ஹோதா ஹை தஹாம் ஸிஷ்ய ப்ரஸ்ந கரதா ஹே கி, ஹே கு³ரோ! த்³வைதப்⁴ரம கோ ஔஷதி⁴ கஹியே ஜிஸ கே ஸேவந கரநே ஸே த்³வைதப்⁴ரம கீ நிவ்ரு²த்தி ஹோதீ ஹை ! திஸ கா கு³ரு உத்தர தே³தே ஹைம் கி, ஹே ஸிஷ்ய ! மைம் ஆத்மா ஹூம், அமல ஹூம், மாயா ஔர மாயா கா கார்ய ஜோ ஜக³த் திஸ ஸே ரஹித சிந்மாத்ர அத்³விதீயருப ஹூம் ஔர த்³ரு²ஸ்யமான யஹ ஸம்பூர்ண ஸம்ஸார ஜட³ ஔர மித்²யா ஹை, ஸத்ய நஹீம் ஹை, ஜஸா ஜ்ஞாந ஹோநே ஸே த்³வைதப்⁴ரம நஷ்ட ஹோ ஜாதா ஹை, இஸ கே பி³நா தூ³ஸீ த்³வைத ப்⁴ரம ஸே உத்பந்ந ஹுஏ து:³க² கே தூ³ர கரநே கீ அந்ய ஔஷதி⁴ நஹீம் ஹை || 16 ||

போ³த⁴மாத்ரோ஽ஹமஜ்ஞாநா³பாதி:⁴ கல்பிதோமயா |

ஏவம்விம்ரு²ஸதோநித்யநிர்விகல்பேஸ்தி²திர்மம || 17 ||

அந்வய:- அஹம் போ³த⁴மாத்ர: மயா அஜ்ஞாநாத் உபாதி:⁴ கல்பித: ஏவம் நித்யம் விம்ரு²ஸத: மம நிர்விகலோ ஸ்தி²தி: (ப்ரஜாதா) || 17 ||

ஸிஷ்ய ப்ரஸ்ந கரதா ஹை கி, ஆத்மா கே விஷேம் த்³வைதப்ரபஞ்ச கா அத்⁴யாஸ கிஸ ப்ரகார ஹுஆ ஹை ஔர வஹ கல்பித ஹை யா வாஸ்தவிக ஹே திஸ கா கு³ரு ஸமாதா⁴ந கரதே ஹைம் கி, மைம் போ³த⁴ருப சைதந்யஸ்வருப ஹூம் பரந்து மைம்நே அபநே விஷேம் அஜ்ஞாந ஸே உபாதி⁴ (அஹங்காராதி³ த்³வைதப்ரபஞ்ச) கல்பநா கியா ஹை அர்தா²த் மைம் அக²ண்டா³நந்த³ப்³ரஹ்ம நஹீம் ஹூம் கிந்து தே³ஹ ஹூம் யஹ மாநா ஹை. இஸ காரண நித்ய விசார கர கே மோ³ நிர்விகல்ப அர்தா²த் வாஸ்தவிக நிஜ ஸ்வருப (ப்³ரஹ்ம) கே விஷேம் ஸ்தி²தி ஹுஈ ஹை || 17 ||

நமேப³ந்தோ⁴ஸ்தி மோக்ஷா வா ப்⁴ராந்தி:ஸாந்தா நிராஸ்ரயா |

அஹோ மயி ஸ்தி²தம் விஸ்வம் வஸ்துதோ ந மயி ஸ்தி²தம் || 18 ||

அந்வய:- மே ப³ந்த:⁴ வா மோக்ஷ: ந அஸ்தி அஹோ மயி ஸ்தி²தம் (அபி) விஸ்வம் வஸ்துத: மயி ந ஸ்தி²தம் (இதி விசாரத: அபி) நிராஸ்ரயா ப்⁴ராந்தி: (ஏவ) ஸாந்தா || 18 ||

ஸிஷ்ய ஸங்கா கரதா ஹை, கி, ஹே கு³ரோ ! யதி³ கேவல விசார கரநே ஹீ ஸே முக்தி ஹோதீ ஹை தப³ தோ முக்தி கா விநாஸ ஹோநா சாஹியே க்யோங்கி ஜப³ விசார நஷ்ட ஹோதா ஹை தப³ முக்தி கா பீ⁴ நாஸ ஹோநா சாஹியே ஔர யதி³ கஹோ

கி விசார கே பி³நா ஹீ முக்தி ஹோ ஜாதீ ஹை தப³ தோ கு³ரு ஓளர ஸாஸ்த்ர கே உபதே³ஸ கோ ப்ராப்த ந ஹோநேவாலே புருஷோங்கீ பீ⁴ முக்தி ஹோநா சாஹியே ? திஸ கா கு³ரு ஸமாதா⁴ந கரதே ஹைம் கி, யதி³ ஸூத்³த⁴ விசார கீ த்³ருஷ்டி ஸே தே³கோ² தோ மேரே ப்³ந்த⁴ நஹீம் ஹை ஓளர மோக்ஷ பீ⁴ நஹீம் ஹை அர்தா²த் விசாரத்³ருஷ்டி ஸே ந ஆத்மா கா ப்³ந்த⁴ ஹோதா ஹை, ந மோக்ஷ ஹோதா ஹை, க்யோங்கி மைம் (ஆத்மா) நித்ய சித்ஸ்வரூப ஹூம், தஹாம் ஸிஷ்ய ஸங்கித ஹோகர ப்ரஸ்ந கரதா ஹை கி ஹே கு³ரோ ! வேதா³ந்தஸாஸ்த்ர விசார கா ஜோ ப²ல ஹை ஸோ கஹியே. தஹாம் கு³ரு கஹதே ஹைம் கி ப்⁴ராந்தி கீ நிவ்ருத்தி ஹீ வேதா³ந்தஸாஸ்த்ர கே விசார கா ப²ல ஹை க்யோங்கி ப³ட³:ா ஆஸ்சர்ய ஹை ஜோ மேரே விஷேம் ஸ்தி²த பீ⁴ ஜக³த் வாஸ்தவ மேம் மேரே விஷேம் ஸ்தி²த நஹீம் ஹை இஸ ப்ரகார விசார கரநேபர பீ⁴ ப்⁴ராந்திமாத்ர ஹீ நஷ்ட ஹூஈ, பரமாநந்த³ கீ ப்ராப்தி நஹீம் ஹூஈ இஸ ஸே ப்ரதீத ஹோதா ஹை கி, ப்⁴ராந்தி கீ நிவ்ருத்தி ஹீ ஸாஸ்த்ரவிசார கா ப²ல ஹை, தஹாம் ஸிஷ்ய கஹதா ஹை கி, ஹே கு³ரோ ! ப்⁴ராதி கைஸீ தீ² ஜோ விசார கரநேபர தூரந்த ஹீ நஷ்ட ஹோ க³ஈ, திஸ கா கு³ரு உத்தர தே³தே ஹை கி, ப்⁴ராதி நிராஸ்ய அர்தா²த் அஜ்ஞாநரூபத்² ஸோவிசார ஸே நஷ்ட ஹோ க³ஈ || 18 ||

ஸ ஸாரீமித³ம்விஸ்வம் ந கிஞ்சிதி³தி நிஸ்சிதம் |

ஸூத்³த⁴சிந்மாத்ர ஆத்மா ச தத்கஸ்டிகல்பநாதூ⁴நா || 19 ||

அந்வய:- இத³ம் ஸாரீம் விஸ்வம் கிஞ்சித் ந இதி நிஸ்சிதம் ஆத்மா வ ஸூத்³த⁴சிந்மாத்ர: தத் அது⁴நா கல்பநா கஸ்டிந் (ஸ்யாத்) || 19 ||

ஸிஷ்ய ஸங்கா கரதா ஹை கி உஸ முக்த புருஷ கே வி பீ⁴ ப்ரபஞ்ச கா உத³ய ஹோநா சாஹியே, க்யோங்கி ரஜ்ஜு ஹோதீ ஹை தோ உஸ மேம் க பீ⁴ அந்த⁴கார கே விஷேம் ஸர்ப கீ ப்⁴ராந்தி ஹோ ஹீ ஜாதீ ஹை, திஸ ப்ரகார அதி⁴ஷ்டா²ந ஜோ ப்³ரஹ்ம ஹை திஸ கே விஷேம் த்³வைத (ப்ரபஞ்ச) கீ கல்பநா ஹோ ஜாதீ ஹை இஸ ஸங்கா கா கு³ரு ஸமாதா⁴ந கரதே ஹைம் கி, யஹ ஸாரீஸஹித ஸம்பூர்ண ஜக³த் ஜோ ப்ரதீத ஹோதா ஹை ஸோ குச²நஹீம் ஹை அர்தா²த் ந ஸத் ஹை, ந அஸத் ஹை, க்யோங்கி ஸப³ ப்³ரஹ்மரூப ஹை, ஸோஈ ஸ்ருதிமேம் பீ⁴ கஹா ஹை “ நேஹ நாநாஸ்தி கிஞ்சந “ அர்தா²த் யஹ ஸம்பூர்ண நக³த் ப்³ரஹ்மரூப ஹீ ஹை, ஆத்மா ஸூத்³த⁴ அர்தா²த் மாயாரூபீ மலரஹித ஓளர சித்ஸ்வரூப ஹை, இஸ காரண கிஸ அதி⁴டா²ந மேம் விஸ்வ கீ கல்பநா ஹோதீ ஹை ? || 19 ||

ஸாரீம்ஸ்வர்க³நர கோ ப்³ந்த⁴மோக்ஷாப⁴யந்ததா² |

கல்ப-நாமாத்ரமேவைதக்கிமேகாசிதா³த்மந: || 20 ||

அந்வய:- ஸரீரம் ஸ்வர்க³நர கோ ப³ந்த⁴மோக்ஷௌ ததா²ப⁴யம் ஏதத் கல்பநாமாத்ரமேவ சிதா³த்மந: மே ஏதை: கிம் கார்யம் || 20 ||

ஸிஷ்ய ஸங்கா கரதா ஹை கி, ஹே கு³ரோ! யதி³ ஸம்பூர்ண ப்ரபஞ்ச மித்²யா ஹை, தப³தோ ப்ரஹ்மணாதி³ வர்ண ஓளர மநுஷ்யாதி³ ஜாதி பீ⁴ அவாஸ்தவிக ஹோங்கே³ ஓளர வர்ணஜாதி கே அர்த² ப்ரவ்ரு³த்த ஹோநேவாலே விதி⁴நிஷேத⁴ ஸாஸ்த்ர பீ⁴ அவாஸ்தவிக ஹோங்கே³, ஓளர விதி⁴நிஷேத⁴ ஸாஸ்த்ரோம் கே விஷேம் வர்ணந கியே ஹு⁴ ஏ ஸ்வர்க³நரக ததா² ஸ்வர்க³ கே விஷேப்ரீதி ஓளர நரக கா ப⁴ய பீ⁴ அவாஸ்தவிக ஹோ ஜாயகே³ ஓளர ஸாஸ்த்ரோம் கே விஷேம் வர்ணந கியே ஹு⁴ ஏ ப³ந்த⁴ மோக்ஷ பீ⁴ அவாஸ்தவிக அர்தா²த் மித்²யா ஹோ ஜாயகே³? திஸ கா கு³ரு ஸமாதா⁴ந கரதே ஹைம் கி, ஹே ஸிஷ்ய! தேநே ஜோ ஸங்கா கீ ஸோ ஸரீர, ஸ்வர்க³, நரக, ப³ந்த⁴, மோக்ஷ ததா² ப⁴ய ஆதி³

ஸம்பூர்ண மித்²யா ஹைம், திந ஸரீராதி³ கே ஸாத² ஸச்சிதா³நந்த³ஸ்வரூப ஜோ மேம் திஸ மேரா கோஈ கார்ய நஹீம் ஹை, க்யோங்கி ஸம்பூர்ண விதி⁴நிஷேத⁴ரூப கார்ய அஜ்ஞாநீ புருஷ கே ஹோதே ஹைம், ப்ரஹ்மஜ்ஞாநீ கே நஹீம் || 20 ||

அஹோ ஜநஸமூஹே⁵பி ந த்³வைதம் பஸ்யதோ மம |
அரண்யபி⁴வஸம்வ்ரு³த்தங்கரதிகரவாண்யஹம் || 21 ||

அந்வய:- அஹோ ந தை³த்ம் பஸ்யத: மம ஜநஸமூஹே அபி அரண்யம் இவ ஸம்வ்ரு³த்தம் அஹம் க ரதிம் கரவாணி || 21 ||

அப³ இஸ ப்ரகார வர்ணந கரதே ஹைம் கி, ஜிஸ ப்ரகார ஸ்வர்க³ நரக ஆதி³ கோ அவாஸ்தவிக வர்ணந கியா திஸ ப்ரகார யஹ லோக பீ⁴ அவாஸ்தவிக ஹை இஸ காரண இஸ லோக மேம் மோ³ப்ரீதி நஹீம் ஹோதீ ஹை, ப³டே³ ஆஸ்சர்ய கீ வார்தா ஹை கி, மைம் ஜநப்தமூஹ மேம் நிவாஸ கரதா ஹூம், பரந்து மேரே மந கோ வஹ ஜநஸமூஹ அரண்யஸா ப்ரதீத ஹோதா ஹை, ஸோ மைம் இஸ அவாஸ்தவிக கஹியே மித்²யாபூ⁴த ஸம்ஸார கே விஷேம் க்யா ப்ரீதி கரூம் ? || 21 ||

நாஹந்தே³ஹோ ந மேரேஹோஜீவோ நாஹமஹம்ஹி சித் |
அயமேவஹிமேப³ந்த⁴ ஆஸீத்³யாஜீவிதேஸ்டஹா²² ||

அந்வய:- அஹம் தே³ஹ: ந மே தே³ஹ: ந அஹம் ஜீவ: ந ஹி அஹம் சித் மே அயம் ஏவ ஹி ப³ந்த⁴ யா ஜீவிதே ஸ்ப்ரு³ஹா ஆஸீத் || 22 ||

ஸிஷ்ய ஸங்கா கரதா ஹை கி, ஹே கு³ரோ ! புருஷ ஸரீர கே விஷேம் மைம் ஹூம் மேரா ஹை இத்யாதி³ வ்யவஹார கர கே ப்ரீதி கரதா ஹை இஸ காரண ஸரீர கே விஷேம் தோ ஸ்ப்ரு³ஹா கரந் ஹீ ஹோகீ³, திஸ கா ஸமாதா⁴ந கரதே ஹைம் கி, தே³ஹ மைம் நஹீம் ஹூம், க்யோங்கி தே³ஹ ஜட³ ஹை ஒளர தே³ஹ மேரா நஹீம் ஹை, க்யோங்கி மைம் தோ அஸங்க³ ஹூம் ஒளர ஜீவ ஜோ அஹங்கார ஸோ மைம் நஹீம், தஹாம் ஸங்கா ஹோதீ ஹை கி, து கௌந ஹை ? திஸ கே உத்தர மேம் கஹதே ஹைம் கி, மைம் தோ சைதந்யஸ்வரூப ப்³ரஹம் ஹூம் தஹாம் ஸங்கா ஹோதீ ஹை கி, யதி³ ஆத்மா சைதந்யஸ்வரூப ஹை, தே³ஹாதி³ரூப ஜட³ நஹீம் ஹை தோ பி²ர ஜ்ஞாநீ புருஷோங்கீ பீ⁴ ஜீவந மேம் இச்சா² க்யோம் ஹோதீ ஹை ? திஸ கா ஸமாதா⁴ந கரதே ஹைம் கி, யஹ ஜீவநே கீ ஜோ இச்சா² ஹை ஸோஃ ப்³ந்த⁴ந ஹை, தூ³ஸரா ப்³ந்த⁴ந நஹீம் ஹை, க்யோங்கி, புருஷ ஜீவந கே நிமித்தஹோ ஸுவர்ண கோ சோ¹ ஆதி³ அநேக ப்ரகார கே அந்²த² கர கே கர்மாநுஸார ஸம்ஸாரப்³ந்த⁴ந மேம் ப்³ந்த⁴தா ஹை ஒளர ஸச்சிதா³நந்த³ஸ்வரூப ஆத்மா கே வாஸ்தவிக ஸ்வரூப கா ஜ்ஞாந ஹோநேபர புருஷ கீ ஜீவந மேம் ஸ்ப்ரு³ஹா நஹீம் ரஹதீ ஹை || 22 ||

அஹோபு⁴வநகல்லோ²ஸிவிசித்ர க்ஸமுத்தி²தம் |

மய்யநந்தமஹாம்போ⁴தௌ⁴சித்தவாதேஸமுத்³யதே || 23 ||

அந்வய:- அஹோ அநந்தமஹாம்போ⁴தௌ⁴ மயி சித்தவாதே ஸமுத்³யதே விசித்ர: பு⁴வநகல்லோ²: த்³ராக்ஸமுத்தி²தம் || 23 ||

ஜப³ புருஷ கோ ஸப³ கே அதி⁴ஷ்டா²நரூப ஆத்மஸ்வரூப கா ஜ்ஞாந ஹோதா ஹை, தப³ கஹதா ஹை கி, அஹோ ! ப்³டே³ ஆஸ்சர்ய கீ வார்தா ஹை கி, மைம் சைதந்யஸமுத்³ரஸ்வரூப ஹூம் ஒளர மேரே விஷேம் சித்தரூபீ வாயு கே யோக³ ஸே நாநாப்ரகார கே ப்³ரஹமாண்ட³ரூபீ தரங்க³ உத்பந்ந ஹோதே ஹைம் அர்தா²த் ஜிஸ ப்ரகார ஜல ஸே தரங்க³ பி⁴ந்ந நஹீம் ஹோதே ஹைம், திஸ ப்ரகார ப்³ரஹமாண்ட³ முஜ்²ஸே பி⁴ந்ந நஹீம் ஹை || 23 ||

மய்யநந்தமஹாம்போ⁴தீ⁴ சித்தவாதேப்ரஸாம்யதி |

அபா⁴க்³யாஜ்ஜீவவணிக்ஷோஜக³த்போதோஷிநஸ்வர: || 24 ||

அந்வய:- அநந்தமஹாம்போ⁴தௌ⁴ மஷி சித்தவாதே ப்ரஸாம்யதி (ஸதி) ஜீவவணிக்ஷ: அபா⁴க்³யாத் ஜக³த் போத: விநஸ்வர: (ப⁴வதி) || 24 ||

அப³ ப்ராரப்³த⁴ கர்மோம் கே நாஸ கீ அவஸ்தா² தி³கா²தே ஹைம் கி மைம் ஸர்வவ்யாபக சைதந்யஸ்வரூப ஸமுத்³ர ஹூம், திஸ மேரே விஷேம் சித்தவாயு

கே அர்தா²த் ஸங்கல்பவிகல்பாத்மக மநரூப வாயு கே ஸாந்த ஹோநேபர அர்தா²த் ஸங்கல்பாதி³ரஹித ஹோநேபர ஜீவாத்மாருப வ்யாபா¹ கே அபா⁴க்³ய கஹியே ப்ராரப்³த⁴ கே நாஸரூப விபா¹த பவந ஸே ஜக³த் ஸமுத்³ர கே விஷேம் லகா³ ஹுஆ ஸரீர ஆதி³ரூப நௌகா கா ஸமுஹ விநாஸவாந ஹோதா ஹை || 24 ||

மய்யநந்தமஹாம்போ⁴தா⁴வாஸ்சர்யஜீவவீசய: |

உத்³யந்திக்⁴நந்திகே²லந்திப்ரவிஸந்திஸ்வபா⁴வத: || 25 ||

அந்வய:- ஆஸ்சர்யம் (யத்) அநந்தமஹாம்போ⁴தௌ⁴ மயி ஜீவபீ³சய: ஸ்வபா⁴வத: உத்³யந்தி ப்ரந்தி க²லந்தி ப்ரவிஸந்தி || 25 ||

அப³ ஸம்பூர்ண ப்ரபஞ்ச கோ மித்²யா ஜாநகர கஹதே ஹைம் கி, ஆஸ்சர்ய ஹை கி, நிஷ்க்ரிய நிர்விகார முஜ² சைதந்யஸமுத்³ர கே விஷேம் அவித்³யாகாமகர்மரூப ஸ்வபா⁴வ ஸே ஜீவரூபீ தரங்க³ உத்³பந்ந ஹோதே ஹைம் ஓளர பரஸ்பர சத்ருபா⁴வ ஸே தா³ந கரதே ஹைம் ஓளர கோஈ மித்ரபா⁴வ ஸே பரஸ்பர க்ரீடா³ கரதே ஹைம் ஓளர அவித்³யாகாம கர்ம கே நாஸ ஹோநேபர மேரே விவீந ஹோ ஜாதே ஹைம் அர்தா²த் ஜீவரூபீ தரங்க³ அவித்³யா ப்³ந்த⁴ந ஸே உத்³பந்ந ஹோதே ஹைம், வாஸ்தவ மேம் சித்³ரூப ஹைம் ஜிஸ ப்ரகார க⁴டாகாஸ மஹாகாஸ மேம் லீந ஹோ ஜாதா ஹை, திஸ ப்ரகார மேரே விஷேம் ஸம்பூர்ண ஜீவ லீந ஹோ ஜாதே ஹைம், வஹீ ஜ்ஞாந ஹை || 25 ||

இதி ஸ்ரீமத்³ஷ்டாவக்ரமுநிவிரசிதாயாம் ப்³ரஹ்மவித்³யாயாம் ஸாந்வயபா⁴ஷாடகயா ஸஹிதம் ஸிஷ்யேனோக்தமாத்மாநுப⁴வோல்லாஸபஞ்சபஞ்சவிஸதிகம் நாம த்³விதீயம் ப்ரகரணம் ஸமாப்தம் || 2 ||

=====

அத² த்ரு³தீயம் ப்ரகரணம் 3.

அவிநாஸிநமாத்மாநமேகம் விஜ்ஞாய தத்த்வத: |

தவாத்மஜ்ஞஸ்யதீ⁴ரஸ்யகத²மர்தா²ர்ஜநே ரதி: || 1 ||

அந்வய:- ஹே ஸிஷ்ய ! அவிநாஸிநம் ஏகம் ஆத்மாநம் விஜ்ஞாய தத்த்வத: ஆத்மஜ்ஞஸ்ய தீ⁴ரஸ்ய தவ அர்தா²ர்ஜநே ரதி: கத²ம் (லக்ஷயதே) || 1 ||

கீ ஆத்மஜ்ஞாந கே அநுப⁴வ ஸே யுக்த பீ⁴ அபநே ஸிஷ்ய கோ வ்யவஹார மேம் ஸ்தி²த தே³க்²கர உஸ கே ஆத்மஜ்ஞாநாநுப⁴வ கீ பா¹க்ஷா கரநே கே நிமித்த உஸ கீ வ்யவஹார கே விஷேம் ஸ்தி²தி கீ நிந்தா³ கர கே ஆத்மாநுப⁴வாத்மக ஸ்தி²தி கா உபதே³ஸ கரதே

ஹைம் கி, ஹே ஸிஷ்ய ! அவிநாஸீ கஹியே த்ரிகால மேம் ஸத்யஸ்வரூப ஆத்மா கோ கிஸீ தே³ஸகால மேம் பே⁴த³ கோ நஹீம் ப்ராப்த ஹோநேவாலா ஜாநகர, யதா²ந்த²ரூப ஸே ஆத்மஜ்ஞாநீ தை⁴ர்யவாந் ஜோ தூ திஸ தோீ வ்யாவஹாரிக அர்த²கே ஸங்க்³ரஹ கரநே மேம் ப்ரீதி கிஸ காரண தே³க²ந மேம் ஆதீ ஹை || 1 ||

ஆத்மஜ்ஞாநாத³ஹோப்ரீதிர்விஷயப்⁴ரமகோ³சரே |
ஸூக்ரஜ்ஞாநதோலோபோ⁴யதா²ரஜதவிப்⁴ரமே || 2 ||

அந்வய:- அஹோ (ஸிஷ்ய) ! யதா² ஸூக்தே: அஜ்ஞாநத: ரஜதவிப்⁴ரமே லோப:⁴ (ப்⁴வதி ததா²) ஆத்மஜ்ஞாநாத் விஷயப்⁴ரமகோ³சரே ப்ரீதி: (ப்⁴வதி) || 2 ||

விஷய கே விஷேம் ஜோ ப்ரீதி ஹோதீ ஹை ஸோ ஆத்மா கே அஜ்ஞாந ஸே ஹோதீ ஹை இஸ வார்தா கோ த்³ருஷ்டாந்த ஒளர யுக்திபூர்வக தி³கா²தே ஹைம், அஹோ ஸிஷ்ய ! ஜிஸ ப்ரகார ஆத்மா கே ஸீபீ கா ஜ்ஞாந ஹோநே ஸே ரஜத கீ ப்⁴ராந்தி கர கே லோப⁴ ஹோதா ஹை, திஸீ ப்ரகார ஆத்மா கே அஜ்ஞாந ஸே ப்⁴ராந்தி ஜ்ஞாந ஸே ப்ரதீத ஹோநேவாலே விஷயோம் மேம் ப்ரீதி ஹோதீ ஹை | ஜிந கோ ஆத்மஜ்ஞாந ஹோதா ஹை, உந ஜ்ஞாநியோம் கீ விஷயோம் மேம் கதா³பி ப்ரீதி நஹீம் ஹோதீ ஹை || 2 ||

வિஸ்வஸ்பு²ரதியத்ரேத³ந்தரங்கா³ இவ ஸாக³ரே |
ஸோ⁵ஹமஸ்மீதிவிஜ்ஞாயகிந்தீ³நஇவதா⁴வஸி || 3 ||

அந்வய:- ஸாக³ரே தரங்கா³ இவ யத்ர இத³ம் விஸ்வம் ஸ்பு²க³தி ஸ: அஹம் அஸ்மி இதி விஜ்ஞாய தீ³ந: இவ கிம் தா⁴வா ஸே || 3 ||

ஊபர இஸ ப்ரகார கஹா ஹை கி, விஷயோம் கே விஷேம் ஜோ ப்ரீதி ஹோதீ ஹை, ஸோ அஜ்ஞாந ஸே ஹோதீ ஹை, அப³ இஸ வார்தா கா வர்ணந கரதே ஹைம் கி, ஸம்பூர்ண அத்⁴யஸ்த கோ அதி⁴ஷ்டா²நபூ⁴த ஜோ ஆத்மா திஸ கே ஜாநநேபர பி²ர விஷயோம் கே விஷ ப்ரீதி நஹீம் ஹோதீ ஹை, ஜிஸ ப்ரகார ஸமுத்³ர கே விஷேம் தரங்க³ ஸ்பு²ரதே ஹைம், அர்தா²த் அபி⁴ந்நரூப ஹோதே ஹைம், திஸீ ப்ரகார ஜிஸ ஆத்மா கே விஷேம் யஹ விஸ்வ அபி⁴ந்நரூப ஹை, வஹ நிர்விஸேஷ ஆத்மா மைம் ஹூம், இஸ ப்ரகார ஸாக்ஷாத் கர கே தீ³ந புருஷ கீ ஸமாந மைம் ஹூம், ஒளர மேரா ஹை இத்யாதி³ அபி⁴மாந கர கே க்யோம் தெள³ட³தா ஹை || 3 ||

ஸ்ருத்வாபிஸூத்³த⁴சைதந்யமாத்தமாநமதிஸுந்த³ரம் |
உபஸ்தே²⁵த்யந்தஸம்ஸக்தோமாலிந்யமதி⁴க³ச்ச²தி || 4 ||

அந்வய: ஸூத்³த⁴சைதந்யம் அதி ஸுந்த³ரம் ஆத்மாநம் ஸ்ருத்வா அபி உபஸ்தே²
அத்யந்தஸம்ஸக்த: (அத்மஜ்ஞ:) மாலிந்யம் அதி⁴க³ச்ச²தி || 4 ||

ஊபர கே தீந ஸ்லோகோம் மேம் ஸிஷ்ய கீ வ்யவஹாராவர கீ நிந்தா³ கீ அப³ ஸம்பூர்ண
ஹீ ஜ்ஞாநியோம் கீ வ்யவஹாராவஸ்தா² மேம் ஸ்தி²தி கீ நிதா³ கரதே ஹைம் கி, கு³ரு
கே முக² ஸே வதா³ந்தவா: க்யோம் ஸே அதிஸுந்த³ரஸூத்³த⁴ சைதந்ய ஆத்மா கோ
ஸ்ரவண கர கே ததா² ஸாக்ஷாத் கர கே தத³நந்தர ஸமீபஸ்த² விஷயோம் கே விஷேம்
ப்ராதீ கரநேவாலா ஆத்மஜ்ஞாநா மாலிந்ய காஹய மூட⁴பந கோ ப்ராப்த ஹோ ஜாதா
ஹை || 4 ||

ஸர்வபூ⁴தேஷு சாத்மாநம் ஸர்வபூ⁴தாநி சாத்மநி |

முநேஜாநதஆஸ்சர்யமமத்வமநுவர்ததே || 5 ||

அந்வய:- ஸர்வபூ⁴தேஷு ச ஆத்மாநம் ஆத்மநி ச ஸர்வபூ⁴தாநி ஜாநத: முநே:
(விஷயேஷு) மமத்வம் அநுவர்ததே (இதி) ஆஸ்சர்யம் || 5 ||

பி²ர பீ⁴ ஜ்ஞாநீ கே விஷயோம் மேம் ப்ரீதி கரநே கோ நிந்தா³ கரத ஹைம் கி, ப்³ரஹ்ம
ஸே லேகர த்ரு³ணபர்யந்த ஸம்பூர்ண ப்ராணியோம் கே விஷேம் அதி⁴ஷ்டா²நரூப ஸே
ஆத்மா வித்³யமாந ஹை ஒளர ஸம்பூர்ண ப்ராணீ ஆத்மா கே விஷேம் அவ்யஸ்த
அர்தா²த் கல்பித ஹைம், ஜிஸ ப்ரகார கி, ரஜ்ஜு கே விஷேம் ஸர்ப கல்பித ஹோதா
ஹை, இஸ ப்ரகார ஜாநதே ஹு⁹ பீ⁴ முநி கோ விஷயோம் கே விமமதா ஹோதீ ஹை,
யஹ ப³ட³:ா ஹீ ஆஸ்சர்ய ஹை. க்யோங்கி ஸீயீ கே விஷேரஜத கோ கால்பத ஜாநகர
பீ⁴ மமதா கரநா மூர்க²தா ஹீ ஹோதீ ஹை || 5 ||

ஆஸ்தி²த: பரமாத்³வைதம் மோக்ஷார்தே²பிவ்யவஸ்தி²த: |

ஆஸ்சர்ய காமவஸகோ³ஷிகல கேலிஸிக்ஷயா⁶ ||

அந்த⁴ய:பரமாத்³வைதம் ஆஸ்தி²த: (ததா²) மோக்ஷார்தே² வ்யவஸ்தி²த: அபி
காமவஸக: (ஸந்) கேலிஸிக்ஷயா விகல: (த்³ரு³ஸ்யதே இதி) யாஸ்சர்யம் || 6 ||

ஆத்மஜ்ஞாநீ கோ விஷயோம் கே விஷேம் ப்ரீதி கரநே கீ நிந்தா³ கரதே ஹு⁹ கஹதே
ஹைம் கி, பரம அத்³வைத அர்தா²த் ஸஜாதீயஸ்வக³தபே⁴த³ஸூந்ய ஜோ ப்³ரஹ்ம
திஸ கா ஆஸ்ரய ஒளர மோக்ஷரூபோ ஸச்சிதா³நந்த³ஸ்வரூப கே விஷேம் நிவாஸ
கரநேவாலா புருஷ காமவஸ ஹோகர நாநா ப்ரகார கீ க்ரீடா³ கே அப்யாஸ ஸே
அர்தா²த் நாநா ப்ரகார கே விஷயோம் மேம் லவலீந ஹோகர விகல தே³க²நே மேம்
ஆதா ஹை, யஹ ப³ட³:ா ஹீ ஆஸ்சர்ய ஹை || 6 ||

உத³பூ⁴தம் ஜ்ஞாநது³ர்மித்ரமப³தா⁴-திது³ர்ப³ல: |

ஆஸ்சர்ய காமமாகாங்க்ஷைத்தகாலமந்தமநுஸ்ரித: ||

அந்வய:- அந்தம் காலம் அநுஸ்ரித: அதிது³ர்ப³ல: (ஜ்ஞாநீ) உத³பூ⁴தம் ஜ்ஞாநது³ர்மிதம் அவதா⁴ர்ய (அபி) காமம் ஆகாங்க்ஷைத் (இதி) ஆஸ்சர்யம் || 7 ||

அப³ இஸ வார்தா கா வர்ணந கரதே ஹைம் கி, விவே கீ புருஷ கோ ஸர்வதா² விஷயவாஸநா கா த்யாக³ கரநா சாஹியே, உத³பூ⁴த கஹியே உத்பந்ந ஹோநேவாலா ஜோ காம வஹ மஹாஸுத்ரு ஜ்ஞாந கோ நஷ்ட கரநேவாலா ஹை, ஐஸா விசார கரகே பீ⁴ அதி தீ³ந ஹோகர ஜ்ஞாநீ விஷயபோ⁴க³ கீ ஆகாங்க்ஷா கரதா ஹை, யஹ பீ³டே³ ஹீ ஆஸ்சர்ய கீ வார்தா ஹை, க்யோங்கி ஜோ புருஷ விஷயவாஸநா மேம் லவலீந ஹோதா ஹை வஹ காலபாஸ ஹோதா ஹை அர்தா²த் க்ஷணமாத்ர மேம் நஷ்ட ஹோ ஜாதா ஹை இஸ காரண ஜ்ஞாநீ புருஷ கோ விஷயத்ரு³ஷ்ண நஹீம் ரக²நீ சாஹியே || 7 ||

இஹாமுத்ர விரக்தஸ்ய நித்யாநித்யவிவேகிந: |

ஆஸ்சர்யமோக்ஷகாமஸ்ய மோக்ஷாதே³வ விபீ⁴ஷிகா⁸ ||

அந்வய:- இஹ அநுத்ர விரக்தஸ்ய நித்யாநித்யவிவேகிந: மோக்ஷகாமஸ்ய மோக்ஷாத் ரவ விபீ⁴ஷிகா (ப⁴வதி இதி) ஆஸ்சர்யம் || 8 ||

அப³ இஸ வார்தா கா வர்ணந கரதே ஹைம் கி, ஜ்ஞாநீ புருஷ கோ விஷயோம் கா வியோக³ ஹோநேபர ஸோக நஹீம் கரநா சாஹியே, ஜிஸ கோ இஸ லோக ஓளர பரலோக கே ஸுக² ஸே வைராக்³ய ஹோ க³யா ஹை ஓளர ஆத்மா நித்ய ஹை ததா² ஜக³த் அநித்ய ஹை, இஸ ப்ரகார ஜிஸ கோ ஜ்ஞாந ஹு³ஆ ஹை, ஓளர மோக்ஷ ஜோ ஸச்சிதா³நந்த³ கீ ப்ராப்தி திஸ கே விஷேம் ஜிஸ கீ அத்யந்த அபி⁴லாஷா ஹை, வஹ புருஷ பீ⁴ ப³லவாந் தே³ஹ ஆதி³ அஸத் ஸ்த்ரீ⁴புத்ராதி³ கே வியோக³ ஸே ப⁴யபீ⁴த ஹோதா ஹை, யஹ பீ³டே³ ஹீ ஆஸ்சர்ய கீ வார்தா ஹை, ஸ்வந மேம் அநேக ப்ரகார கே ஸுக² தே³க²நேபர பீ⁴ ஜாக்³ரத் அவஸ்தா² மேம் வஹ ஸுக² நஹீம் ரஹதே ஹைம் தோ உந ஸுகோ²ம் கா கோஈ புருஷ ஸோக நஹீம் கரதா ஹை திஸ ப்ரகார ஸ்த்ரீ⁴ புத்ர த⁴ந ஆதி³ அஸத் வஸ்து கா வியோக³ ஹோநேபர ஸோக கரநா யோக்³ய நஹீம் ஹை || 8 ||

தீ⁴ரஸ்துஜ்யமாநோ⁵பிபீ³யமாநோ⁵பிஸர்வதா³ |

அத்மாநங்கவலம்பர்யந்நதுஷ்யதிநகு.ப்யதி || 9 ||

அந்வயதீ⁴ர: து (லோகை விஷயாந) பீ⁴ஜ்யமாந: அபி (நிந்தா³தி³நா) பீ³யமாந: அபி
கேவலம் ஆத்மாநம் பஸ்யந் ந. து³ஷ்யாத ந வு.ப்யதி || 9 ||

அபி³ இஸ வார்தா கா வர்ணந கரதே ஹைம் கி, ஜ்ஞாநீ கோ ஸோக ஹர்ஷ நஹீம்
கரநே சாஹியே, ஜ்ஞாநீ புருஷோம் கோ ஜக³த் கே விஷேம் புண்யவாந் புருஷ நாநா
ப்ரகார கே போ⁴க³ கராதே ஹைம், பரந்து வஹ ஜ்ஞாநீ புருஷ திஸ ஸே ஹர்ஷ கோ
நஹீம் ப்ராப்த ஹோதா ஹை ஒளர பாபீ புருஷ பீ³டா³ தே³தே ஹைம் தோ உஸ ஸே
ஸோக நஹீம் கரதா ஹை க்யோங்கி வஹ ஜ்ஞாநீ புருஷ ஜாநதா ஹை கி, ஆத்மா
ஸுக²து:க²ரஹித ஹை அர்தா²த் ஆத்மா கோ கதா³பி ஹர்ஷ ஸோக நஹீம் ஹோ
ஸகதா ஹை || 9 ||

சேஷ்டமாநம் ஸரீரம் ஸ்வம் பஸ்யத்யந்யஸரீவத் |

ஸம்ஸ்தவேசாபிநிந்தா³யாங்கத²ந்து⁴பீ⁴யேந்மஹாஸய: || 10 ||

அந்வய:- (ய:) சேஷ்டமாநம் ஸ்வம் ஸரீரம் அந்யஸரீரவத் பஸ்யதி (ஸ:) மஹாஸய:
ஸம்ஸ்தவே அபி ச நிந்தா³யாம் கத²ம் கூ³பீ⁴யேத் || 10 ||

ஹர்ஷ ஸாக கே ஹேது ஜோ ஸ்துதி நிந்தா³ ஆதி³ ஸோ தோ ஸரீர கே த⁴ர்ம ஹைம்
ஒளர ஸரீர ஆத்மா ஸே பி⁴ந்ந ஹை பி²ர ஜ்ஞாநீ கோ ஹர்ஷஸோக கிஸ ப்ரகார
ஹோ ஸகதே ஹைம் இஸ வார்தா கா வர்ணந கரதே ஹைம், ஜோ ஜ்ஞாநீ புருஷ
சேஷ்டா கரநேவாலே அபநே ஸரீர கோ அந்ய புருஷ கே ஸரீர கீ ஸமாந ஆத்மா ஸே
பி⁴ந்ந தே³க²தா ஹை, வஹ மஹாஸய ஸ்துதி ஒளர நிந்தா³ கே விஷேம் கிஸ ப்ரகார
ஹர்ஷஸோகரூப க்ஷோப⁴ கோ ப்ராப்த ஹோயகா³? அர்தா²த் நஹீம் ப்ராப்த ஹோயகா³
|| 10 ||

மாயாமாத்ரமித³ம் விஸ்வம் பஸ்யந்விக³தகௌதுக: |

அபிஸந்நிஹிதேம்ரு²த்யௌகத²ந்ந்ரஸ்யதிதீ⁴ரதீ: || 11 ||

அந்வய:- இத³ம் விஸ்வம் மாயாமாத்ரம் (இதி) பஸ்யந் விக³தகௌதுக: தீ⁴ரதீ:⁴
ம்ரு²த்யௌ ஸந்நிஹிதே அபி கத²ம் த்ரஸ்யதி || 11 ||

ஜிஸ கா மரண ஹோதா ஹை ஒளர ஜோ ப³ந்த⁴கரதா ஹை யே தோ³நோம் அநித்ய
ஹைம் இஸ ப்ரகார ஜாநநே கே காரண ஜ்ஞாநீ கோ ம்ரு²த்யுகால கே ஸமீப ஹோநேபர
பீ⁴ ப⁴ய கிஸ ப்ரகார ஹோ ஸகதா ஹை இஸ வார்தா கா வர்ணந கரதே ஹைம், யஹ
த்³ரு²ஸ்யமாந விஸ்வ மாயாமாத்ர கஹியே மித்²யாரூப ஹை இஸ ப்ரகார தே³க²தா
ஹுஆ, இஸ காரண ஹீ யஹ ஸரீர ஆதி³ விஸ்வ கஹாம் ஸே உத்பந்ந ஹுஆ ஹை

ஓளர கஹாம் லீந ஹோயகா³ இஸ ப்ரகார விசார நஹீம் கரநேவாலா ஜ்ஞாநீ புருஷ
மரு³த்யு கே ஸமீப ஆநேபர பீ⁴ ப⁴யபீ⁴த நஹீம் ஹோதா ஹை || 11 ||

நிஸ்டஹம்மாநஸம்யஸ்யநைராஸ்யே⁵பிமஹாத்மந: |

தஸ்யாத்மஜ்ஞாநத்ரு³ப்தஸ்யதுலநாகேநஜாயதே || 12 ||

அந்வய:- நைராஸ்யே அபி யஸ்ய மாநஸம் நி:ஸ்ப்ரு³ஹம் (ப⁴வதி தஸ்ய)
ஆத்மஜ்ஞாநத்ரு³ப்தஸ்ய மஹாத்மந: கேந (ஸம்) துலநா ஜாயதே ? || 12 ||

அப³ ஜ்ஞாநீ கா ஸர்வ கீ அபேக்ஷா உத்க்ரு³ஷ்டபநா தி³கா²தே ஹைம் கி, மைம்
ப்³ரஹ்மருப ஹூம் இஸ ப்ரகார ஜ்ஞாந ஹோநேபர ஜிஸ கே ஸம்பூர்ண மநோரத²பூர்ண
ஹோ க³யே ஹைம் ஐஸா ஜோ மஹாத்மா ஜ்ஞாநீ புருஷ திஸ கா மந மோக்ஷ கே விஷே
பீ⁴ நிராஸ ஹோதா ஹை, அர்தா²த் வஹ மோக்ஷகீ பீ⁴ அபி⁴லாஷா நஹீம் கரதா ஹை,
ஐஸே ஜ்ஞாநீ கீ கிஸ ஸே துலநா கீ ஜாய அர்தா²த் ஜ்ஞாநீ கே துல்ய கோஃ பீ⁴ நஹீம்
ஹோதா ஹை || 12 ||

ஸ்வபா⁴வாதே³வ ஜாநாதி த்³ரு³ஸ்யமேதந கிஞ்சந |

இத³ங்க்³ராஹ்யமித³ந்த்யாஜ்யம்ஸகிம்பஸ்யதி⁴ர்தீ⁴ 13

அந்வய:- ஸ்வபா⁴வாத் ஏவ (இத³ம்) த்³ரு³ஸ்யம் கிஞ்சந ந (இதி) ஜாநாதி ஸ: தீ⁴ர்தீ⁴:
இத³ம் க்³ராஹ்யம் இத³ம் த்யாஜ்யம் (இதி) கிம் பஸ்யதி || 13 ||

ஜ்ஞாநீ புருஷ கோ “ யஹ க்³ரஹண கரநே யோக்³ய ஹை, யஹ த்யாக³நே யோக்³ய
ஹை “ இஸ ப்ரகார வ்யவஹார நஹீம் கரநா சாஹியே, இஸ வார்தா கா வர்ணந
கரதே ஹைம், ஸ்வபா⁴வஸேஹீ³அர்தா²த் அபநீ ஸத்தா ஸே ஹீ ஜிஸ ப்ரகார ஸீபீ கே
விஷேம் ரஜத கல்பநா மாத்ர ஹோதீ ஹை, திஸீ ப்ரகார யஹ த்³ரு³ஸ்யமாந த்³வைத,
ப்ரபஞ்ச மித்²யாருப ஹை, ஜக³த் கல்பித ஹை அர்தா²த் ஸத் ஹை ந அஸத் இஸ
ப்ரகார ஜாநநேவாலே ஜ்ஞாநீ கீ ப்³தி⁴ தை⁴ர்யஸம்பந்ந ஹோ ஜாதீ ஹை, தோ பீ⁴
வஹ ஜ்ஞாநீ “யஹ வஸ்து க்³ரஹண கரநே யோக்³ய ஹை, யஹ வஸ்து த்யாக³நே
யோக்³ய ஹை” இஸ ப்ரகார கா வ்யவஹார க்யோம் கரதா ஹை, யஹ ப்³டே³ ஹீ
ஆஸ்சர்ய கீ வார்தா ஹை அர்தா²த் ஜ்ஞாநீ புருஷ கோ கதா³பி யஹ வஸ்து த்யாக³நே
யோக்³ய ஹை, யஹ வஸ்து க்³ரஹண கரநே யோக்³ய ஹை இஸ ப்ரகார வ்யவஹார
நஹீம் கரநா சாஹியே || 13 ||

அந்தஸ்த்யக்தகஷாயஸ்ய நிஃநத்³ரஸ்ய நிராஸிஷ: |

யத்³ரு³ச்ச²யாக³தோ போ⁴கோ³ ந து:கா²ய நதுஷ்டயே || 14 ||

அந்வய:- அந்தஸ்த்யக்தகஷாயஸ்ய நிஈந்த³ஸ்ய நிராஸிஷ: யத்³ரு'ச்ச²யா ஆக³த:
போ⁴க:³ து:³கா²ய ந (ப⁴வதி) துஷ்டயே (ச)ந (ப⁴வதி) 14

உபரோக்த விஷய மெம் ஹேது கஹதே ஹைம் கி, அந்த:கரண கே ராக³த்³வேஷாதி³
கஷாயோம் கோ த்யாக³நேவாலே ஓளர சீத உஷ்ணதி³ த்³வந்த³ரஹித ததா²
விஷயமாத்ர கீ இச்சா² ஸே ரஹித ஜோ ஜ்ஞாநீ புருஷ திஸ கோ தை³வக³திஸே
ப்ராப்த ஹு³ஆ போ⁴க³ ந து:³க²தா³யக ஹோதா ஹை ஓளர ந ப்ரஸந்ந கரநேவாலா
ஹோதா ஹை || 14 ||

இதி ஸ்ரீமத³ஷ்டாவகவிரசிதாயாம் ப்³ரஹ்மவித்³யாயாம் ஸாந்வயபா⁴ஷ்டாகயா
ஸஹிதமா³க்ஷேபத்³வாரோபதே³ஸகம் நாம த்ரு³தீயம் ப்ரகரணம் ஸமாப்தம் || 3 ||

=====

அத² துரீயம் ப்ரகரணம் 4.

ஹந்தாத்மஜ்ஞஸ்ய தீ⁴ரஸ்ய கே²லதோ போ⁴க³லீலயா |

நஹி ஸம்ஸாரவாஹீகர்முடை:⁴ ஸஹ ஸமாநதா || 1 ||

அந்வய:- ஹந்த போ⁴க³லீலயா கே²லத: ஆத்மஜ்ஞஸ்ய தீ⁴ரஸ்ய ஸம்ஸாரபா³ஹீகை:
முடை:⁴ ஸஹ ஸமாநதா நஹி || 1 ||

இஸ ப்ரகார ஸ்ரீகு³ருநே ஸிஷ்ய கீ பரீக்ஷா லேநே கே நிமித்த மா³க்ஷேப கரே, அப³
திஸ கே உத்தர மேம் ஸிஷ்ய கு³ரு கே ப்ரதி இஸ ப்ரகார கஹதா ஹை கி, ஜ்ஞாநீ
ஸம்பூர்ண வ்யவஹாரோம் கோ மித்²யா ஜாநதா ஹை, ஓளர ப்ராரப³தா⁴நுகூல நாநா
ப்ரகார கே ஜோ போ⁴க³ ப்ராப்த ஹோதே ஹைம் உந கோ ஆத்மவிலாஸ மாநதா
ஹை. ஆநந்த³ கீ வார்தா ஹை கி, ஜோ ஆத்மஜ்ஞாநீ ஹை வஹ அபநே ஆத்மா
கோ ஸம்பூர்ண ஜக³த் கா அதி⁴ஷ்டா²ந ஜாநதா ஹை, வஹீ தை⁴ர்யவாந் ஹை,
அர்தா²த் உஸ கா சித்த விஷயோம் மேம் ஆஸக்த நஹீம் ஹோதா ஹை, ப்ராரப³த⁴
கே அநுஸார ப்ராப்த ஹு³ஏ நிஷயோம் கீ கரீடா³ கே விஷேம் ரமண கரநேவாலே திஸ
ஜ்ஞாநீ கீ ஸம்ஸார கே விஷேம் தே³ஹாபி⁴மாந கரநேவாலே ஸலிகா²:³ ஸே துல்யதா
நஹீம் ஹோதீ ஹை, ஸோஈ கீ³தா கே விஷேம் ஸ்ரீக்ரு³ஷ்ண ப⁴க³வாந்நே கஹா ஹை-
"தத்வவித்த மஹாபா³ஹோ கு³ணகர்மவிபா⁴க³யோ: | கு³ண கு³ணேஷு வர்தத இதி
மத்வா ந ஸஜ்ஜதே ||" அர்தா²த் ஆத்மஜ்ஞாநீ ஸம்பூர்ண வ்யவஹாரோம் மேம் ரஹதா
ஹை பரந்து கிஸீ கார்ய கா அபி⁴மாந நஹீம் கரதா ஹை, க்யோங்கி வஹ ஜாநதா ஹை
கி, கு³ண கு³ணேம் கே விஷேம் வர்ததே ஹைம், மோ³ கோஈ ஹாநி நஹீம் ஹை, மைம்
தோ ஸாக்ஷ ஹூம் || 1 ||

யத்பத³ம்ப்ரேப்ஸவோதீ³நா: ஸகாதீ³யா: ஸர்வதே³வதா: |

அஹோதத்ரஸ்தி²தோயோகீ³நஹர்ஷமுபக³ச்ச²தி || 2 ||

அந்வய:- அஹோ ஸகாதீ³யா: ஸர்வதே³வதா: யத்பத³ம் ப்ரேப்ஸவ: (ஸந்த:) தீ³நா:
வர்தந்தே தத்ர ஸ்தி²த: யோகீ³ ஹர்ஷம் ந உபக³ச்ச²தி || 2 ||

கோ தஹாம் ஸங்கா ஹோதீ ஹை கி, ஸாம்ஸாரிக வ்யவஹாரோம் கா வர்தாவ
கரநேவாலா ஜ்ஞானீ ஸம்ஸாரீ புருஷ கோ துல்ய க்யோம் நஹீம் ஹோதா ஹை, திஸ
கா ஸமாதா⁴ந கரதே ஹைம் கி, ப³டே³ ஆஸ்சர்ய கீ வார்தா ஹை, ஹே கு³ரோ!
இந்தீ³ர ஆதி³ ஸம்பூர்ண தே³வதா ஜிஸ ஆத்மபத³ கீ ப்ராப்தி கீ இச்சா² கரதே ஹு³
ஆத்மபத³ கீ ப்ராப்தி ந ஹோநே ஸே தீ³நதா கோ ப்ராப்த ஹோதே ஹைம், திஸ
ஸச்சிதா³நந்த³ஸ்வரூப ஆத்மபத³ கே விஷைம் ஸ்தி²த அர்தா²த் தத் த்வம் பதா³ர்த²
கே ஐக்யஜ்ஞாந ஸே ஆத்மபத³ கே விஷைம் வர்தமாந ஆத்மஜ்ஞானீ விஷயபோ⁴க³ ஸே
ஸுக² கோ நஹீம் ப்ராப்த ஹோதா ஹை ஓளர திஸ விஷயஸுக² கா நாஸ ஹோநேபர
ஸோக நஹீம் கரதா ஹை || 2 ||

தஜ்ஜ்ஞஸ்ய புண்யபாபா⁴யாம் ஸ்பர்ஸோஹ்யந்தநம் ஜாயதே |

நஹ்யாகாஸஸ்யதூ⁴மேநதீ³ரு³ஸ்யமாநாபிஸங்கீ³தி: || 3 ||

அந்வய:- (யதா²) ஹி ஆகாஸஸ்ய தூ⁴மேந (ஸஹ) தீ³ரு³ஸ்யமாநா அபி (ஸங்கீ³தி:)
ந (அஸ்தி ததா²) ஹி தஜ்ஜ்ஞஸ்ய புண்யபாபா⁴யாம் அந்த: ஸ்பர்ஸ: ந ஜாயதே || 3
||

அப³ யஹ வர்ணந கரதே ஹைம் கி, ஆத்மஜ்ஞானீ புண்ய ஓளர பாப ஸே லிப்த நஹீம்
ஹோதா ஹை 'தத் த்வம் ' பதா³ர்த² கீ ஏகதா கோ ஜாநநேவாலே தத்வஜ்ஞானீ கோ
அந்த:கரண கே தர்ம ஜோ புண்ய பாப திந ஸே ஸம்ப³ந்த⁴ நஹீம் ஹோதா ஹை, வஹ
வேதோ³க்த விதி⁴ நிஷைத⁴ கே ப³ந்த⁴ந மேம் நஹீம் ஹோதா ஹை, க்யோங்கி ஜிஸ கோ
ஆத்மஜ்ஞாந ஹோ ஜாதா ஹை, உஸ கே அந்த:கரண மேம் பாப புண்யகா
ஸம்ப³ந்த⁴ நஹீம் ஹோதா ஹை, ஜிஸ ப்ரகார தூ⁴ம ஆகாஸ மேம் ஜாதா ஹை, பரந்து
உஸ தூ⁴ம கா ஆகாஸ ஸே ஸம்ப³ந்த⁴ நஹீம் ஹோதா ஹை, கீ³தா கே விஷைம்
கஹா ஹை கி, "ஜ்ஞாநாகீ³நி:ஸம்ர்வகர்மாணி ப⁴ஸ்மஸாத்குருதே ததா² " அர்தா²த்
ஜ்ஞாநரூபீ அகீ³நி ஸம்பூர்ண கர்மோ கோ ப⁴ஸ்ம கர தே³தா ஹை || 3 ||

ஆத்மைவேத³ம் ஜக³த் ஸர்வ ஜ்ஞாதம் யேந மஹாத்தமாநா |

யதீ³ரு³ச்ச²யாவர்த்தமாநந்தம்நிஷைதூ⁴ங்குஷமேதக: || 4 ||

அந்வய:- யேந மஹாத்மநா இத³ம் ஸர்வம் ஜக³த் ஆத்மா ஏவ (இதி) ஜ்ஞாதம் தம் யத்³ரு³ச்ச²யா வர்தமாநம் க: நிஷேத்³த⁴ம் கூமேத || 4 ||

தஹாம் ஸங்கா ஹோதீ ஹை கி, ஜ்ஞானீ கர்ம கரதா ஹை ஒளர உஸ கோ பாப புண்ய கா ஸ்பர்ஸ நஹீம் ஹோதா ஹை, யஹ கை ஸே ஹோ ஸகதா ஹை திஸ கா ஸமாதா⁴ந கரதே ஹைம் கி, ஜிஸ ஜ்ஞானீ மஹாத்மாநே “யஹ த்³ரு³ஸ்யமாந ஸம்பூர்ண ஜக³த் ஆத்மாம் ஹீ ஹை | இஸ ப்ரகார ஜாந வியா ஒளர தத்³நந்தர ப்ராரப்³த⁴ கே வரீபூ⁴த ஹோகர வர்ததா ஹை, உஸ ஜ்ஞானீ கோ கோஈ ரோக நஹீம் ஸகதா ஹை அர்தா²த் வேத³வசந பீ⁴ ஜ்ஞானீ கோ ந ரோக ஸகதா ஹை ந, ப்ரவ்ரு³த்த கர ஸகதா ஹை. க்யோங்கி “ப்ரபோ³த⁴நீய ஏவானோ ஸுப்தோ ராஜே ப்³ந்தி³பி:4 “ அர்தா²த் ஜிஸ ப்ரகார ப்³ந்தீ³ (பா⁴ட) ராஜா கே சரித்ரோம் கா வர்ணந கரதே ஹைம் திஸீ ப்ரகார வேத³ பீ⁴ ஆத்மஜ்ஞானீ கா ப்³கா²ந கரதே ஹைம் || 4 ||

ஆப்³ரஹ்மஸ்தம்ப்³பர்யந்தே பூ⁴தக்³ராமே சதுர்விதே⁴ |

விஜ்ஞஸ்யைவஹிஸாமர்த்²யமிச்சா²நிச்சா²விஸர்ஜநே || 5 ||

அந்வய:- ஹி ஆப்³ரஹ்மஸ்தம்ப்³பர்யந்தே சதுர்விதே⁴ பூ⁴தக்³ராமே விஜ்ஞஸ்ய ஏவ இச்சா²நிச்சா²விஸர்ஜநே ஸாமர்த்²ய (அஸ்தி) || 5 ||

ஸிஷ்ய ஸங்கா கரதா ஹை கி, ஜ்ஞானீ அபநீ இச்சா² கே அநுஸார வர்ததா ஹை, யா தே³வேச்சா² ஸே வர்ததா ஹை ? திஸ கா கு³ரு உத்தர தே³தே ஹைம் கி, ப்³ரஹ்மா ஸே த்ரு³ணபர்யந்த சார ப்ரகார கே ப்ராணியோம் ஸே ப⁴ரே ஹுஏ ப்³ரஹ்மாண்ட³ கே விஷேம் இச்சா² ஒளர அநிச்சா² யஹ தோ³ பதா³ர்த² கிஸீ கே தூ³ர கரநே ஸே தூ³ர நஹீம் ஹோதே ஹைம் பரந்து ஜ்ஞானீ கோ ஐஸீ ஸாமர்த்²ய ஹை கி, ந உஸ கோ இச்சா² ஹை, ந அநிச்சா² ஹை || 5 ||

ஆத்மாநமத்³ரயம் கஸ்சிந்ஜாநாதி ஜக³தீ³ஸ்வரம் |

யத்³வேத்தி தத்ஸ குருதே நப⁴யம் தஸ்ய குத்ரசித் || 6 ||

அந்வய:- கஸ்சித் ஜக³தீ³ஸ்வரம் ஆத்மாநம் அத்³வயம் ஜாநாதி; ஸ: யத் வேத்தி தத் குருதே; தஸ்ய குத்ரசித் ப⁴யம் ந (ப⁴வதி) || 6 ||

அப³ இஸ வார்தா கா வர்ணந கரதே ஹைம் கி, ஜ்ஞானீ புருஷ ஸர்வதா² நிர்ப⁴ய ஹோதா ஹை, ஆத்மஜ்ஞாந ஸே த்³வைதப்ரபஞ்ச கோ தூ³ர கரநேவாலே ஜ்ஞானீ கோ ப⁴ய நஹீம் ஹோதா ஹை பரந்து அத்³விதீய ஆத்மஸ்வரூப கோ ஹஜாரோம் மேம் கோஈ ஏக ஹீ ஜாநதா ஹை ஒளர அத்³விதீய ஆத்மஸ்வரூப கா ஜ்ஞாந ஹோநே கே அநந்தர

கோஈ கர்ம கரே அத²வா ந கரே தோ பீ⁴ வஹ இஸ லோக ததா² பரலோக கே விஷேம்
ப⁴ய கோ நஹீம் ப்ராப்த ஹோதா ஹை || 6 ||

இதி ஸ்ரீமத³ஷ்டாவக்ரமநிவிரசிதாயாம் ப்³ரஹ்மவித்³யாயாம் ஸாந்வயபா⁴ஷாடகயா
ஸஹிதம் ஸிஷ்யப்ரோக்தாநுப⁴வோல்லாஸஷ்டவம் சதுர்த² ப்ரகரணம் ஸமாப்தம் ||
4 ||

=====

அத² பஞ்சமம் ப்ரகரணம் 5.

நதே ஸங்கோ³ஸுந்தி கேநாபி கிம் ஸூத்³த⁴ஸ்த்ய- கா துமிச்ச²ஸி ||

ஸங்கா⁴தவிலயம் குர்வந்நேவ-மேவலயம் வ்ரஜ || 1 ||

அந்வய:- (ஹே ஸிஷ்ய !) தே கேந அபி ஸங்க:³ ந அஸ்தி; ஸூத்³த⁴ (த்வம்) கிம் த்யம்
(உபாதா³தும் ச) இச்ச²ஸி; ஸங்கா⁴தவிலயம் குர்வந் ஏவம் ஏவ லயம் வ்ரஜ || 1 ||

இஸ ப்ரகார ஸிஷ்ய கீ பரீக்ஷா லேகர உஸ கோ த்³ரு⁴ உபதே³ஸ தி³யா, அப³
சார ஸ்லோகோம் ஸே கு³ரு லய கா உபதே³ஸ கரதே ஹைம், ஹே ஸிஷ்ய ! தூ
ஸூத்³த⁴பு³த்⁴ஸ்வருப ஹை, அஹங்காராதி³ கிஸீகே பீ⁴ ஸாத² தேரா ஸம்ப³ந்த⁴
நஹீம் ஹை, ஸோ நித்ய ஸூத்³த⁴பு³த்⁴ முக்தஸ்வபா⁴வ தூ த்யாக³நே கோ ஓர
க்³ரஹண கோ கிஸ கோ இச்ச² கரதா ஹை அர்தா²த் தேரே த்யாக³நே ஓளர க்³ரஹண
கரநே யோக்ய கோஈ பதா³ர்த² நஹீம் ஹை, திஸ காரண ஸங்கா⁴த கா நிஷேத⁴ கரதா
ஹுஆ லய கோ ப்ராப்த ஹோ அர்தா²த் தே³ஹாதி³ ஸம்பூர்ண வஸ்து ஜட³ ஹைம் உஸ
கா த்யாக³ கர ஓளர மித்²யா ஜாந || 1 ||

உதே³தி ப⁴வதோ விஸ்வம் வாரிதே⁴ரிவ பு³த்³ருத:³ |

இதி ஜ்ஞாத்வைகமாத்மாநமேவமேவ லயம் வ்ரஜ || 2 ||

அந்வய:- (ஹே ஸிஷ்ய !) வாரிதே:⁴ பு³த்³த⁴ இவ ப⁴வத: விஸ்வம் உதே³தி; இதி ஏகம்
ஆத்மாநம் ஜ்ஞாத்வா ஏவம் ஏவ லயம் வ்ரஜ || 2 ||

ஹே ஸிஷ்ய ! யஹ ஜக³த் அபநீ பா⁴வநா ஸே ஹுஆ ஹை அர்தா²த் ஜிஸ ப்ரகார
ஜல ஸே பு³லபு³லே பி⁴ந்ந நஹீம் ஹோதே ஹைம், திஸீ ப்ரகார துஜ்² (ஆத்மா) ஸே
யஹ ஜக³த் பி⁴ந்ந நஹீம் ஹை, ஸஜாதீய விஜாதீய ஓளர ஸ்வங்க³த யே தீந பே⁴த³
ஆத்மா கே விஷேம் நஹீம் ஹைம் ஆத்மா ஏக ஹை, ஸோ மேம் ஹீ ஹூம் இஸ ப்ரகார
ஜாநகர ஆத்மஸ்வருப கே விஷேம் லய கோ ப்ராப்த ஹோ, (ஏக மநுஷ்ய ஜாதி கே
விஷேம் ப்³ராஹ்மண, கூத்தரிய, வைஸ்ய ஓளர ஸூத்³ர ஆதி³ அநேக பே⁴த³ ஹைம். யஹ

ஸஜாதீய பேத³ கஹாதா ஹை, ஓளர மநுஷ்ய, பஸூ, பக்ஷீ யஹ ஜோ பி⁴ந்ந 2 ஜாதி ஹைம். ஸோ விஜாதீய பேத³ ஹைம் ததா² ஏக தே³ஹு கே விஷேம் ஹாத², சரண, முக² இத்யாதி³ ஜோ பேத³ ஹைம் ஸோ ஸ்வக³த பேத³ கஹாதா ஹை) || 2 ||

ப்ரத்யக்ஷமப்யவஸ்துத்வாதி³ஸ்வம்நாஸ்த்யமலேத்வயி |

ரஜ்ஜஸர்ப இவ வ்யக்தமேவமேவ லயம் வ்ரஜ || 3 ||

அந்வய:- ப்ரத்யக்ஷம் அபி வ்யக்தம் விஸ்வம் ரஜ்ஜஸு: இவ அவஸ்துத்வாத் அமலேத்வயி ந அஸ்தி; (தஸ்மாத்) ஏவம் ஏவ லயம் வ்ரஜ || 3 ||

தஹாம் ஸங்கா ஹோதீ ஹை கி, ஜப³ ப்ரத்யக்ஷ ஹார ஓளர ஸர்ப ஆதி³ கா பேத³ ப்ரதீத ஹோதா ஹை தோ பி²ர கிஸ ப்ரகார ஹார ஆதி³ கோ விலய ஹோ ஸகதா ஹை ? திஸ கா ஸமாதா⁴ந கரதே ஹைம் கி, ரஜ்ஜஸு அர்தா²த் டோ³ரே கே விஷேம் ஸர்ப கீ ப்ரத்யக்ஷ ப்ரதீதி ஹோதீ ஹே பரந்து வாஸ்தவ மேம் வஹ ஸர்ப நஹீம் ஹோதா ஹை, இஸீ ப்ரகார யஹ ப்ரத்யக்ஷ ஸ்பஷ்ட ப்ரதீத ஹோநேவாலா ஜக³த் நிர்மல ஆத்மா கே விஷேம் நஹீம் ஹை, இஸ ப்ரகார ஹீ ஜாநகர ஆத்மஸ்வரூப கே விஷேம் லீந ஹோ || 3 ||

ஸமது:³க²ஸுக:²பூர்ணஆஸாநைராஸ்யயோ:ஸம:|

ஸமஜீவிதம்ரு²த்யு:ஸந்நேவமேவ லயம் வ்ரஜ || 4 ||

அந்வய:- ஹே (ஸிஷ்ய !) பூர்ண: ஸமது:³க²ஸுக:² (ததா².) ஆஸாநைராஸ்யயோ: ஸம: ஸந் ஏவம் ஏவ லயம் வ்ரஜ || 4 ||

ஹே ஸிஷ்ய ! தூ (ஆத்மா) ஆத்மாநந்த³ ஸே பரிபூர்ண இஸ காரண ஹீ ப்ராரப³த⁴வஸ ப்ராப்த ஹுஏ ஸுக² ஓளர து:³க² கே விஷேம் ஸமத்³ரு²ஷ்டி கரநேவாலா ததா² ஆஸா ஓளர நிராஸா கே விஷேம் ஸமத்³ரு²ஷ்டி கரநேவாலா ஓளர ஜீவந ததா² மரண கே ஸமத்³ரு²ஷ்டி ஸே தே³க²தா ஹுஆ ப்³ரஹ்மத்³ரு²ஷ்டிரூப லய கோ ப்ராப்த ஹோ || 4 ||

இதி ஸ்ரீமத³ஷ்டாவக்ரகீதாயாம் ப்³ரஹ்மவித்³யாயாம் பா⁴ஷாடகயா ஸஹிதமாசாரீயோக்தம் லயசதுஷ்டயம் நாம பஞ்ச ப்ரகரணம் ஸமாப்தம் || 5 ||

=====

அத² ஷஷ்ட²ம் ப்ரகரணம் 6.

ஆகாஸவத³நந்தோ⁵ஹம் க⁴டவத்ப்ராக்ரு²தம் ஜக³த் |

இதி ஜ்ஞாநம் ததை²தஸ்ய ந த்யாகோ³ ந க்³ரஹோ லய: ||

ஜம்அந்வய:- அஹம் ஆகாஸவத் அநந்த:, ப்ராக்ரு²தம் ஜக³த் க⁴டவத் இதி ஜ்ஞாநம் (அநுப⁴வஸித்³த⁴ம்), ததா² ஏதஸ்ய த்யாக:³ ந, க்³ரஹ: ந, லய: (ந) || 1 ||

இஸ ப்ரகார பஞ்சம ப்ரகரண மேம் கு³ருநே லயமார்க³ கா உபதே³ஸ கியா, அப³ஸிஷ்ய ப்ரஸ்ந கரதா ஹை கி, அத்மாஜோ அநந்தரூப ஹை உஸ கா தே³ஹாதி³ கே விஷேம் நிவாஸ கரநா கிஸ ப்ரகார க⁴டேகா³ ? திஸ கா கு³ரு ஸமாதா⁴ந கரதே ஹைம் கி, ஆத்மா ஆகாஸ கீ ஸமாந அநந்தரூப ஹை ஓளர ப்ரக்ரு²தி கா கார்ய ஜக³த் க⁴ட கீ ஸமாந ஆத்மா கா அவச்சே²த³க ஓளர நிவாஸஸ்தா²ந ஹை அர்தா²த் ஜிஸ ப்ரகார ஆகாஸ க⁴டாதி³மேம் வ்யாப்த ஹோதா ஹை திஸ ப்ரகார ஆத்மா தே³ஹு கே விஷேம் வ்யாப்த ஹை, இஸ ப்ரகார கா ஜோ ஜ்ஞாந ஹை, ஸோ வேதா³ந்தஸித்³த⁴ ஓளர அநுப⁴வஸித்³த⁴ ஹை, இஸ மேம் கு³ஸந்தே³ஹு நஹீம் ஹை திஸ காரண உஸ ஆத்மா கா த்யாக³ நஹீம் ஹை ஓளர க்³ரஹண நஹீம் ஹை, ததா² லய நஹீம் ஹை || 1 ||

மஹோத³தி⁴ரிவாஹம் ஸ ப்ரபஞ்சோ வீசிஸநிம: |

இதி ஜ்ஞாநம் ததை²தஸ்ய ந த்யாகோ³ந க்³ரஹோ லய: ||

அந்வய:- ஸ: அஹம் மஹோத³தி:⁴ இவ, ப்ரபஞ்ச: வீசிஸநிம: இதி ஜா²நம் (அநுப⁴வஸித்³த⁴ம்); ததா² ஏதஸ்ய த்யாக:³ ந, க்³ரஹ: ந, ஜ்ய: (ந) || 2 ||

இஸ க⁴ட ஓளர ஆகாஸ கே த்³ரு²ஷ்டாந்த ஸே தே³ஹு ஓளர ஆத்மா கே பே⁴த³ கீ ஸங்கா ஹோதீ ஹை, தஹாம் கஹதே ஹைம் கி, வஹ பூர்வோக்த மைம் (ஆத்மா) ஸமுத்³ர கீ ஸமாந ஹலிம் ஓளர ப்ரபஞ்ச தரங்கோ³ம் கீ ஸமாந ஹை, இஸ ப்ரகார கா ஜ்ஞாந அநுப⁴வஸித்³த⁴ ஹை, திஸ காரண இஸ ஆத்மா கா த்யாக³ க்³ரஹண ஓளர லய ஹோநா ஸம்ப⁴வ நஹீம் ஹை || 2 ||

அஹம்ஸஸூக்திஸங்காஸோ ரூப்யவதி³ஸ்வகல்பநா |

இதிஜ்ஞாநந்ததே²தஸ்ய ந த்யாகோ³ந க்³ரஹோலய: || 3 ||

அந்வய:- ஸ: அஹம் ஸூக்திஸங்காஸ:, விஸ்வகல்பநா ரூப்யவத், இதி ஜ்ஞாநம் ததா² ஏதஸ்ய, த்யாக:³ ந, க்³ரஹ: ந, லய: (ந) || 3 ||

இஸ ஸமுத்³ர ஓளர தரங்கோ³ம் கே த்³ரு²ஷ்டாந்த ஸே ஆத்மா கே விஷேம் விகார கீ ஸங்கா ஹோதீ ஹை இஸ ஸிஷ்ய கே ஸந்தே³ஹு கா கு³ரு ஸமாதா⁴ந கரதே ஹைம் கி, ஜிஸ ப்ரகார ஸீபீ கே விஷேம் ரஜுத கல்பித ஹோதா ஹை இஸீ ப்ரகார ஆத்மா கே விஷேம் யஹ ஜக³த் கல்பித ஹை, இஸ ப்ரகார கா வாஸ்தவிக ஜ்ஞாந ஹோநேபர ஆத்மா கா த்யாக³, க்³ரஹண ஓளர லய நஹீம் ஹோ ஸகதா ஹை || 3 ||

அஹம் வா ஸர்வபூ⁴தேஷு ஸர்வபூ⁴தாந்யதோ² மயி |

இதி ஜ்ஞாநம் ததை²தஸ்ய ந த்யாகோ³ந க்³ரஹோ லய:4 ||

கீ அந்வய: ஸர்வபூ⁴தேஷு அஹம் அதோ² வா ஸர்வபூ⁴தாநி மயி இதி ஜ்ஞாநம் (அருப⁴வனித்த³தம்); ததா² ஏதஸ்ய த்யாக: ³ந, க்³ரஹ: ந, லய: (ந) || 4 ||

தஹாம் ஸிஷ்ய ஸங்கா கரதா ஹை கி, ஸீபீ ஓளர ரஜதகோம் ஜோ த்³ரு'ஷ்டாந்த தி³கா²யா திஸ ஸே தோ ஆத்மா கே விஷேம் பரிச்சி²வ்ரதா அர்தா²த் ஏகதே³ஸீபநாருப தோ³ஷ ஆதா ஹை தஹாம் கஹதே ஹைம் கி, மைம் ஸம்பூர்ண ப்ராணியோம் கே விஷேம் ஸத்தாரூப ஸே ஸ்தி²த ரஹதா ஹூம், இஸ காரண ஸம்பூர்ண ப்ராணீ முஜ்² அதி⁴ஷ்டா²நருப கே வி ஹீ ஸ்தி²த ஹைம், இஸ ப்ரகார கா ஜ்ஞாந வேதா³ந்தஸாஸ்த்ர கே விஷேம் ப்ரதிபாத³ந கியா ஹை, ஐஸா ஜ்ஞாந ஹோநேபர ஆத்மா கா த்யாக³ க்³ரஹண ஓளர லய நஹீம் ஹோதா ஹை || 4 ||

இதி ஸ்ரீமத்³ரு'ஷ்டாவக்ரமுநிவிரசிதாயாம் ப்³ரஹ்மவித்³யாயாம் பா⁴ஷா⁴க்யா ஸஹிதம் ஸிஷ்யோக்தமுத்தரசதுஷ்கம் நாம ஷஷ்ட²ம் ப்ரகரணம் ஸமாப்தம் || 6 ||

=====

அத² ஸப்தமம் ப்ரகரணம் 7.

ப⁴ய்யநந்தமஹாம்போ⁴தௌ⁴ விஸ்வபோத இதஸ்தத: |

ப⁴ரமதி ஸாந்தவாதேந ந மமாஸ்த்யஸஹிஷ்ணுதா ||

அந்வய:- அநந்தமஹாம்போ⁴தீ⁴ மாயே ஸ்வாந்தவாதேந விஸ்வபோத: இதஸ்தத: ப்⁴ரமதி; மம அஸஹிஷ்ணுதா ந அஸ்தி || 1 ||

பஞ்சம ப்ரகரண கே விஷேம் கு³ருநே இஸ ப்ரகார வர்ணந கியா கி, லய யோக³ கா ஆஸ்ரய கியே பி³நா ஸாம்ஸாரிக வ்யவஹாரோம் கா விசேஷ அவஸ்ய ஹோதா ஹை, திஸ கே உத்தர மேம் ஷஷ்ட² ப்ரகரண கே விஷேம் ஸிஷ்யநே கஹா கி, ஆத்மா கே விஷேம் இஷ்டஅநிஷ்டபா⁴வ திஸ காரண ஆத்மா கா த்யாக³, க்³ரஹண, லய ஆதி³ நஹீம் ஹோதா ஹை, அப³ இஸ கத²நகா ஹீ பாஞ்ச ஸ்லோகோம் ஸே விவேசந கரதே ஹைம் கி, மைம் சைதந்யமய. அநந்த ஸமுத்³ர ஹூம் ஓளர மேரே விஷேம் ஸம்ஸாரரூபீ நௌ கா மநரூபீ வாயு கே வேக³ ஸே சாரோம் ஓர கோ கூ⁴மதீ ஹை திஸ ஸம்ஸாரரூபீ நௌ கா கே ப்⁴ரமண ஸே மேரா மந இஸ ப்ரகார சலாயமாந நஹீம் ஹோதா ஹை, ஜிஸ ப்ரகார நௌ கா ஸே ஸமுத்³ர சலாயமாந நஹீம் ஹோதா ஹை || 1 ||

மய்யநந்தமஹாம்போ⁴தௌ⁴ஜக³தீ³சி:ஸ்வபா⁴வத: |

உதே³து வாஸ்தமாயாதுந மே வ்ரு³த்தி⁴ர்ந ச கூதி: || 2 ||

அந்வய:- அநந்தமஹாம்போ⁴தௌ⁴ மயி ஸ்வபா⁴வத: ஜக³த்³தி³சி: உதே³து; வா அஸ்தம் ஆயாது, மே வ்ரு³த்தி: ⁴ ந கூதி: ச ந || 2 ||

.இஸ ப்ரகார யஹ வர்ணந கியா கி, ஸம்ஸார கே வ்யவஹாரோம் ஸே ஆத்மா கீ கோஈ ஹாநி நஹீம் ஹோதீ ஹை ஒளர அப³ யஹ வர்ணந கரதே ஹைம் கி, ஸம்ஸார கீ உத்பத்தி ஒளர லய ஸே பீ⁴ ஆத்மா கீ கோஈ ஹாநி நஹீம் ஹோதீ ஹை, மைம் சைதந்யமய அநந்தரூப ஸமுத்³ர ஹூம், திஸ மேரே (ஆத்மாகே) விஷேம் ஸ்வபா⁴வ ஸே ஸம்ஸாரரூபீ தரங்க³ உத்பந்ந ஹோதே ஹைம் ஒளர நஷ்ட ஹோ ஜாதே ஹைம், திந ஸம்ஸாரரூபீ தரங்கோ³ம் கே உத்பந்ந ஹோநே ஸே மேரா கோஈ லாப⁴ நஹீம் ஹோதா ஹை ஒளர நஷ்ட ஹோநே ஸே ஹாநி நஹீம் ஹோதீ ஹை க்யோங்கி, மேம் ஸர்வவ்யாபீ ஹூம் இஸ காரண மே⁴ உத்பத்தி நஹீம் ஹோ ஸகதீ ஹை ஒளர மைம் அநந்த ஹூம் இஸ காரண மேரா லய (நாஸ) நஹீம் ஹோ ஸகதா ஹை || 2 ||

மய்யநந்தமஹாம்போ⁴தௌ⁴ விஸ்வநாம விகல்பநா |

அதிஸாந்தோநிராகார ஏததே³வாஹமாஸ்தி²த: || 3 ||

அந்வய:- அநந்தமஹாம்போ⁴தௌ⁴ மயி விஸ்வம் விகல்பநா நாம (அத:) அஹம் அதிஸாந்த: நிராகார: ஏதத் ஏவ மாஸ்தி²த: (அஸ்மி) || 3 ||

இஸ கஹே ஹு⁴ ஸமுத்³ர ஒளர தரங்க³ கே த்³ரு³ஷ்டாந்த ஸே ஆத்மா கே விஷேம் பரிணமீபநே கீ ஸங்கா ஹோதீ ஹை, திஸ ஸங்கா கீ நிவ்ரு³த்தி கே அர்த² கஹதே ஹைம் கி, அநந்தஸமுத்³ரூப ஜோ மைம் திஸ மேரே விஷேம் ஜக³த் கேவல கல்பநாமாத்ர ஹை ஸத்ய நஹீம் ஹை, இஸ காரண ஹீ மேம் ஸாந்த கஹியே ஸம்பூர்ண விகாரரஹித ஒளர நிராகார ததா² கேவல ஆத்மஜ்ஞாந கா ஆஸ்ரித ஹூம் || 3 ||

நாத்மா பா⁴வேஷு நோ பா⁴வஸ்தத்ராநந்தே நிரஞ்ஜநே |

இத்யஸக்தோ⁵ஸ்டஹ ஸாந்த ஏததே³வாஹமாஸ்தி²த:4

அந்வய:- மாவேஷு ஆத்மா ந, அநந்தே நிரஞ்ஜநே தத்ர பா⁴வ: நோ இதி மாம் மஸக்த: ப⁴ஸ்ப்ரு³ஹ: ஸாந்த: ஏதத் ஏவ ஆஸ்ரித: (அஸ்மி) || 4 ||

அப³ ஆத்மா கீ ஸாந்தஸ்வரூபதாகா ஹீ வர்ணந கரதே ஹைம் கி, தே³ஹ இந்த்³ரியாதி³ பதா³ர்தோ²ம் கே விஷேம் ஆத்மபநா அர்தா²த் ஸத்யபநா நஹீம் ஹை, க்யோங்கி தே³ஹேந்த்³ரியாதி³ பதா³ர்த² உத்பந்ந ஹோதே ஹைம் ஒளர நஷ்ட ஹோதே ஹைம் ஒளர தே³ஹ-இந்த்³ரியாதி³ரூப உபாதி⁴ ஆத்மா கே விஷேம் நஹீம் ஹை, க்யோங்கி

ஆத்மா அநந்த ஓளர நிரஞ்ஜந ஹை, இஸ காரண ஹீ இச்சா²ரஹித ஓளர ஸாந்த ததா² தத்வஜ்ஞாந கா ஆஸ்ரித ஹூம் || 4 ||

அஹோ சிந்மாத்தர்மேவாஹமிந்த்³ரஜாலோபமம் ஜக³த் |

அதோ மம கத²ம் குத்ர ஹேயோபாதே³யகல்பநா || 5 ||

அந்வய:- அஹோ அஹம் சிந்மாத்தர்ம் ஏவ ஜக³த் இந்த்³ரஜாலோபமம் அத: மம ஹேயோபாதே³யகல்பநா குத்ர கத²ம் (ஸ்யாத்) || 5 ||

ஆத்மா இச்சா²தி³ரஹித ஹை இஸ விஷய மேம் ஓளர ஹேது கஹதே ஹைம் கி, அஹோ மைம் அலௌகிக சைதந்யமாத்தர் ஹூம் ஓளர ஜக³த் இந்த்³ரஜால கஹியே பா³ஜீக³ர கே சரித்ரோம் கீ ஸமாந ஹை, இஸ காரண கிஸீ பதா³ந்த² கே விஷேம் மேரே க்³ரஹண கரநே கீ ஓளர த்யாக³நே கீ கல்பநா கிஸ ப்ரகார ஹோ ஸகதீ ஹை ? அர்தா²த் ந தோ மைம் கிஸீ பதா³ந்த² கோ த்யாக³தா ஹூம் ஓளர ந க்³ரஹண கரதா ஹூம் || 5 ||

இதி ஸ்ரீமத்³ரு³ஷ்டாவக்ரமுநிவிரசிதாயாம் ப்³ரஹ்மவித்³யாயாம் | பா⁴ஷார்³க்யா ஸஹிதமநுப⁴வபஞ்சகவிவரணம் நாம ஸப்தமம் ப்ரகரணம் ஸமாப்தம் || 7 ||

அதா²ஷ்டமம் ப்ரகரணம் 8.

வ ததா³பி³ந்தோ⁴ யதா³ சித்தம் கிஞ்சித்³வாஞ்ச²தி ஸோசதி |

கிஞ்சிந்முஞ்சதி க்³ரு³ஹ்ணதி கி-காஸ்சித்³த்³ரு³ஷ்யதிகுப்யதி || 1 ||

அந்வய:- யதா³ சித்தம் கிஞ்சித் வாஞ்ச²தி ஸோசதி கிஞ்சித் முஞ்சதி க்³ரு³ஹ்ணதி கிஞ்சித் ஹ்ரு³ஷ்யதி குப்யதி ததா³ பி³ந்த:⁴ ப⁴வதி || 1 ||

இஸ ப்ரகார ச:² ப்ரகரணேங்கர கே அபநே ஸிஷ்ய கீ ஸர்வதா² பரீக்ஷா லேகர, பி³ந்த⁴மோக்ஷ கீ வ்யவஸ்தா² வர்ணந கரநே கே மிஷ ஸே கு³ரு அபநே ஸிஷ்ய கே அநுப⁴வ கீ சார ஸ்லோகோம் ஸே ப்ரஸம்ஸா கரதே ஹைம் கி, ஹே ஸிஷ்ய ! தேம்நே ஜோ கஹா கி, மேரே கோ (ஆத்மாகோ) குச² த்யாக³ கரநா ஓளர க்³ரஹண கரநா நஹீம் ஹை ஸோ ஸத்ய ஹை, க்யோங்கி, ஜப³ சித்த கிஸீ வஸ்து கீ இச்சா² கரதா ஹை, கிஸீ வஸ்து கா ஸோக கரதா ஹை, கிஸீ வஸ்து கா த்யாக³ கரதா ஹை, கிஸீ வஸ்து கா க்³ரஹண கரதா ஹை, கிஸீ வஸ்து ஸே ப்ரஸந்ந ஹோதா ஹை, அத²வா கோப கரதா ஹை தப³ ஹீ ஜீவ கா பி³ந்த⁴ ஹோதா ஹை || 1 ||

ததா³ முக்திர்யதா³ சித்தம் ந வாஞ்ச²தி ந ஸோசதி |

நமுஞ்சதிந க்³ரு³ஹ்ணதி நஹஷ்யதி நகுப்யதி || 2 ||

அந்வய:- யதா³ சித்தம் ந வாஞ்ச²தி ந ஸோசதி ந முஞ்சதி ந ஹாதி ந ஏஜ்யதி ந குஷ்யதி || 2 ||

ஜப³ சித்த இச்சா² நவீம் கரதா ஹை, ஸோக நவீம் கரதா ஹை; கிஸீ வஸ்து கா த்யாக³ நவீம் கரதா ஹை, க்³ரஹண நவீம் கரதா ஹை, ததா² கிஸீ வஸ்து கீ ப்ராப்திஸே ப்ரஸந்ந நவீம் ஹோதா ஹை ஓளர காரண ஹோநேபர பீ⁴ கோப நவீம் கரதா ஹை தப³ ஹீ ஜீவ கீ முக்தி ஹோதீ ஹை || 2 ||

ததா³ ப்³ந்தோ⁴ யதா³ சித்தம் ஸக்தம் காஸ்வபி த்³ரு'ஷ்டிஷு |
ததா³ மோக்ஷா யதா³ சித்தமஸக்தம் ஸர்வத்³ரு'ஷ்டிஷு || 3 ||

அந்த⁴:யதா³ சித்தம் காஸு அபி த்³ரு'ஷ்டிஷு ஸக்தம் ததா³ ப்³ந்த⁴:⁴, யதா³ சித்தம் ஸர்வத்³ரு'ஷ்டிஷு அஸக்தம் ததா³ மோக்ஷ: || 3 ||

இஸ ப்ரகார ப்³ந்த⁴ மோக்ஷ கா பி⁴ந்ந 2 வர்ணந கியா அப³ தோ³நோம் இகட்டா² வர்ணந கரதே ஹைம், ஜிஸ கா சித்த ஆத்மபி⁴ந்ந கிஸீ பீ⁴ ஜட³ பதா³ர்²த² கே விஷேம் ஆஸக்த ஹோதா ஹை, தப³ ஜீவ கா ப்³ந்த⁴ ஹோதா ஹை ஓளர ஜப³ சித்த ஆத்மபி⁴ந்ந ஸம்பூர்ண ஜட³ பதா³ர்²தோ²ம் கே விஷேம் ஆஸக்திரஹித ஹோதா ஹை, தப³ ஹீ ஜீவ கா மோக்ஷ ஹோதா ஹை || 3 ||

யதா³ நாஹம் ததா³ மோக்ஷா யதா³ஹு ப்³ந்த⁴நம் ததா³ ||
மத்வேதிஹேலயாகிஞ்சிந்மாக்³ரு'ஹாணவிமுஞ்சமா 4 ||

அந்வய:- யதா³ அஹம் ந ததா³ மோக்ஷ:, யதா³ அஹம் ததா³ ப்³ந்த⁴நம் இதி மத்வா ஹேலயா கிஞ்சித் மா க்³ரு'ஹாண மா விமுஞ்ச || 4 ||

ஸம்பூர்ண விஷயோம் கே விஷேம் சித்த ஆஸக்த ந ஹோய ஐஸீ ஸாத⁴நஸம்பத்தி ப்ராப்த ஹோநேபர பீ⁴ அஹங்கார தூ³ர ஹு⁴ர பி³நா முக்தி நவீம் ஹோதீ ஹை ய ஹீ கஹதே ஹைம் கி, ஜப³தக மைம் தே³ஹ ஹலம் இஸ ப்ரகார அபி⁴மாந ரஹதா ஹை தப³தக ஹீ யஹ ஸம்ஸாரப்³ந்த⁴ந ரஹதா ஹை ஓளர ஜப³ மைம் ஆத்மா ஹலம், தே³ஹ நவீம் ஹலம், இஸ ப்ரகார கா அபி⁴மாந தூ³ர ஹோ ஜாதா ஹை, தப³ மோக்ஷ ஹோதா ஹை. இஸ ப்ரகார ஜாநகர வ்யவஹார த்³ரு'ஷ்டி ஸே ந கிஸீ வஸ்து கோ க்³ரஹண கர ந கிஸீ வஸ்து கா த்யாக³ கர || 4 ||

|| இதி ஸ்ரீமத்³ஷ்டாவக்ரமுநிவிரசிதாயாம் ப்³ரஹ்மவித்³யாயாம் பா⁴ஷாடகயா ஸஹிதம் கு³ருப்ரோக்தம் ப்³ந்த⁴மோக்ஷவ்யவஸ்தா² நாமாஷ்டமம் ப்ரகரணம் ஸமாப்தம் || 8 ||

=====

அத² நவமம் ப்ரகரணம் 9.

க்ரு²தாக்ரு²தேசத³ந்த³ராநிகதா³ஸாந்தாநிகஸ்ய வா |

ஏவம் ஜ்ஞாத்வேஹ நிர்வதா³த்³ப⁴வத்யாக³ப்ரோ⁵வதீ || 1 ||

அந்த⁴ய:க்ரு²தாக்ரு²தே த³வந்த³வாநி கஸ்ய கதா³ வா ஸாந்தா ஏவம் ஜ்ஞாத்வா இஹ நிர்வேதா³த் த்யாக³ப்ர: அவதீ ப⁴வ || 1 ||

உபர கே ப்ரகரண கே விஷேகம் கு³ருநே கஹா கி, “ ந கிஸீ வஸ்து கோ க்³ரஹண கர ந த்யாக³ கர தஹாம் ஸிஷ்ய ப்ரஸ்ந கரதா ஹை, த்யாக³ கீ க்யா ரீதி ஹை ? திஸ கே ஸமாதா⁴ந மேம் கு³ரு ஆ² ஸ்லோகோம் ஸே வைராக்³ய வர்ணந கரதே ஹைம் கி, க்ரு²த ஒளர ப⁴க்ரு²த அர்தா²த் யஹ கரநா சாஹியே, யஹ நஹீம் கரநா சாஹியே, இத்த்யாதி³ அபி⁴நிவேஸ ஒளர ஸுக²து:க², ஸீத, உஷ்ண ஆதி³த்³வந்த³ர கிஸீ கே க பீ⁴ ஸாந்த ஹுஏ ஹைம் ? அர்தா²த் க பீ⁴ கிஸீ கே நிவ்ரு²த்த நஹீம் ஹுஏ. இஸ ப்ரகார ஜாநகர இந க்ரு²த அக்ரு²த ஒளர ஸுக²து:க²கா²தி³ கே விஷேகம் விரக்தி ஹோநே ஸே த்யாக³ப்ராயண ஒளர ஸம்பூர்ண பதா³ர்தோ²ம் கே விஷேகம் ஆக்³ரஹ கா த்யாக³நேவாலா ஹோ || 1 ||

கஸ்யாபி தாத த⁴ந்யஸ்ய லோகசேஷ்டாவலோ-கநாத் |

ஜீவிதேச்சா² ப³ப⁴க்ஷா ச ப³ப⁴த்ஸோ-பஸமம் க³தா: || 2 ||

அந்வய:- ஹே தாத ! லோகசேஷ்டாவலோகநாத் கஸ்ய அபி த⁴ந்யஸ்ய ஜீவிதேச்சா² ப³ப⁴க்ஷா ப³ப⁴த்ஸா ச உபஸமம் க³தா: || 2 ||

சித்த கே த⁴ர்மோம் கா த்யாக³ருப வைராக்³ய தோ கிஸீகோ ஹீ ஹோதா ஹை, ஸப³ கோ நஹீம், யஹ வர்ணந கரதே ஹைம், ஹே ஸிஷ்ய ! ஸஹஸ்ரோம் மேம் ஸே கிஸீ ஏக த⁴ந்ய புருஷகீ ஹீ ஸம்ஸார கீ உத்பத்தி ஒளர நாஸருப சேஷ்டா கே தே³க²நே ஸே ஜீவந கீ இச்சா² ஒளர போ⁴க³ கீ இச்சா² ததா² ஜாநநே கீ இச்சா² நிவ்ரு²த்த ஹோதீ ஹை || 2 ||

அநித்யம் ஸர்வமேவேத³ம் தாபத்ரிதயதூ³ஷிதம் |

அஸாரம்நிந்தி³தம்ஹேயமிதிநிஸ்சித்யஸாம்யதி 3

அந்வய:- தாபத்ரிதயதூ³ஷிதம் இத³ம் ஸர்வம் ஏவ அநித்யம் அஸாரம் நிந்தி³தம் ஹேயம் இதி நிஸ்சித்ய (ஜ்ஞாநீ) ஸாம்யதி || 3 ||

தஹாம் ஸிஷ்ய ஸங்கா கரதா ஹை கி, ஜ்ஞாநீ புருஷோம் கீ ஜோ ஸம்பூர்ண விஷயோம் மேம் ஆஸக்தி நஷ்ட ஹோ ஜாதீ ஹை உஸ மேம் க்யா காரண ஹை ? தஹாம் கஹதே

ஹைம் கி, யஹ ஸம்பூர்ண ஜக³த் அநித்ய ஹை, சைதந்யஸ்வரூப ஆத்மா கீ ஸத்தா ஸே ஸ்பு²ரித ஹோதா ஹை, வாஸ்தவ மேம் கல்பநாமாத்ர ஹை ஓளர ஆத்⁴யாத்மிக, ஆதி⁴தை³விக ஓளர ஆதி⁴பௌ⁴திக இந தீநோம் து:³கோ²ம் ஸே தூ³ஷித ஹோ ரஹா ஹை அர்தா²த் துச்ச² ஹை, ஜ²டா² ஹை, ஐஸா நிம்சய கர கே ஜ்ஞாநீ புருஷ உதா³ஸீந்தா கோ ப்ராப்த ஹோதா ஹை || 3 ||

கோ⁵ஸௌ காலோ வய: கிம்வா யத்ர த்³வந்த்³வாநி நோ ந்ரு³ணம் |
தாந்யுபேக்ஷய யதா²ப்ராப்தவர்தீ ஸித்³தி⁴மவாப்ந்யாத் || 4 ||

அந்வய:- யத்ர ந்ரு³ணம் த்³வந்த்³வாநி நோ (ஸந்தி) அஸௌ க: கால: கிம் வய: தாநி உபேக்ஷய யதா²ப்ராப்தவர்தீ (ஸந்) ஸித்³தி⁴ம் அவாப்ந்யாத் || 4 ||

அப³ யஹ வர்ணந கரதே ஹைம் கி, ஸுக²து:³கா²தி³ த்³வந்த்³வ தோ ப்ராரப்த⁴ கர்மோம் கே அநுஸார அவஸ்ய ஹீ ப்ராப்த ஹோங்கே³ பரந்து திந ஸுக²து:³கா²தி³ கே விஷேம் இச்சா² ஓளர அநிச்சா² கா த்யாக³ கர கே ப்ராரப்த⁴கர்மாநுஸார ப்ராப்த ஹுஏ ஸுக²து:~கா²தி³ த்³வந்த்³வோம் கோ போ⁴க³தா ஹுஆ முக்தி கோ ப்ராப்த ஹோதா ஹை, ஐஸா கௌநஸா கால ஹை கி, ஜிஸ மேம் மநுஷ்ய கோ ஸுக²து:~கா²தி³ இந்த்³ரோம் கீ ப்ராப்தி ந ஹோ ஓளர ஐஸீ கௌநஸீ அவஸ்தா² ஹை கி, ஜிஸமேம்

மநுஷ்ய கோ ஸுக² து:~க² ஆதி³ ந ஹோ ? அர்தா²த் ஜிஸ மேம் மநுஷ்ய கோ ஸுக² து:~கா²தி³ நஹீம் ஹோதே ஹோ ஐஸா ந கோஈ ஸமய ஹை ஓளர ந கோஈ ஐஸீ அவஸ்தா² ஹை. ஸர்வ கால மேம் ஓளர ஸப³ அவஸ்தா²ஓம் மேம் ஸுக² து:~க² தோ ஹோதே ஹீ ஹைம் ஐஸா ஜாநகர திந ஸுக² து:~கா²தி³ கே விஷேம் ஸங்கல்ப விகல்ப கோ த்யாக³நேவாலா புருஷ ப்ராரப்த⁴கர்மாநுஸார ப்ராப்த ஹுஏ ஸுக²து:~கா²தி³ கோ ஆஸக்திரஹித போ⁴க³கர ஸித்³தி⁴ கஹியே முக்தி கோ ப்ராப்த ஹோதா ஹை || 4 ||

நாநா மதம் மஹர்ஷீணம் ஸாதூ⁴நாம் யோகி³நாம் ததா² |

த்³ரு³ஷ்ட்வா நிர்வேத³மாபந்ந: கோ நஸாம்யதி மாநவ: 5

அந்வய:- மஹர்ஷீணம் ஸாதூ⁴நாம் ததா² யோகி³நாம் நாநா மதம் த்³ரு³ஷ்ட்வா நிர்வேத³ம் ஆபந்ந: க: மாநவ: ந ஸாம்யதி || 5 ||

அப³ இஸ வார்தா கோ வர்ணந கரதே ஹைம் கி, தத்வஜ்ஞாந கே ஸிவாய அந்யத்ர கிஸீ விஷயமேம் பீ⁴ நிஷ்டா² ந கரே | ரு³ஷ்டியோம் கே பி⁴ந்ந 2 ரீதி கே நாநா ப்ரகார கே மத ஹைம், திந மேம் கோஈ ஹோம கரநே கா உபதே³ஸ கரதே ஹைம், கோஈ மந்த்ர

ஜப கரநே கா உபதே³ஸ கரதே ஹைம், கோஈ சாந்த்³ராயண ஆதி³ வ்ரதோம் கீ மஹிமா வர்ணந கரதே ஹைம், திஸீ ப்ரகார ஸாது⁴ கஹியே ப⁴க்தபுருஷகி பீ⁴ அநேக பே⁴த³ ஓளர ஸம்ப்ரதா³ய ஹைம். ஜை ஸே கி, ஸைவ ஸாக்த வைஷ்ணவ ஆதி³ ததா² யோகி³யோம் கே மத பீ⁴ அநேக ப்ரகார கே ஹைம், திஸு மேம் கோஈ அஷ்டாங்க³யோக³ கீ ஸாத⁴நா கரதே ஹைம் ஆர கோஈ வத்வோம் கீ க³ணநா கரதே ஹைம் இஸ ப்ரகார பி⁴ந்ந 2 ப்ரகார கே மத ஹோநே கே காரண திந ஸப³ கோ த்யாக³கர வைராக்³ய கோ ப்ராப்த ஹு³ஆ கோந புருஷ ஸாந்தி கோ நஹீம் ப்ராப்த ஹோதா ஹை ? கிந்து ஸாந்தி கோ ப்ராப்த ஹோகா³ ஹீ || 5 ||

க்ரு³த்வா மூர்திபரிஜ்ஞாநம் சைதந்யஸ்ய ந கி கு³ரு: |

நிர்வேத³ஸமதாயுக்த்யாயஸ்தாரயதிஸம்ஸுரு³தே: || 6 ||

அந்வய:- நிர்வேத³ஸமதாயுக்த்யா சைதந்யஸ்ய மூர்திபரிஜ்ஞாநம் க்ரு³த்வா ய: ந கிம் கு³ரு: (ஸ:) ஸம்ஸுரு³தே: தாரயதி || 6 ||

அப³ யஹ வர்ணந கரதே ஹைம் கி, கர்மாதி³ கா த்யாக³ கர கே கேவல ஜ்ஞாநநிஷ்டா²கா ஹீ ஆஸ்ரய கரநா சாஹியே, நிர்வேத³ கஹியே வைராக்³ய அர்தா²த் விஷயோம் கே விஷேம் ஆஸக்தி ந கரநா ஓளர ஸமதா கஹியே ஸத்ருமித்ராதி³ ஸப³ கே விஷேம் ஸமத்³ரு³ஷ்டி ரக²நா அர்தா²த் ஸர்வத்ர ஆத்மத்³ரு³ஷ்டி கரநா ததா² யுக்தி ஸ்ருதியோம் கே அநுஸார ஸங்காலம் கா ஸமாதா⁴ந கரநா, இந கே த்³வாரா ஸச்சிதா³நந்த³ஸ்வரூப கா ஸாக்ஷாத்கார கர கே பி²ர கர்மமார்க³ கே விஷேம் கு³ரு கா ஆஸ்ரய ந கரநேவாலா புருஷ அபநே ஆத்மா கோ ததா² ஓளரோங்கோ பீ⁴ ஸம்ஸார ஸே தார தே³தா ஹை || 6 ||

பஸ்ய பூ⁴தவிகாராம்ஸ்த்வம் பூ⁴தமாத்ராநயதா²ர்த²: |

ததக்ஷணாத்³வந்த⁴நிர்முக்த:ஸ்வரூபஸ்தோ² ப⁴விஷ்யஸி

அந்வய:- (ஹே ஸிஷ்ய !) பூ⁴தவிகாராந் யதா²ர்த²: பூ⁴தமாத்ராந் பஸ்ய (ஏவம்) த்வம் ததக்ஷணாத்³ ப³ந்த⁴நிர்முக்த: ஸ்வரூபஸ்த: ² ப⁴விஷ்யஸி || 7 ||

சைதந்யஸ்வரூப கே ஸாக்ஷாத்கரநே கா உபாய கஹதே ஹைம் கி, ஹே ஸிஷ்ய ! பூ⁴தவிகார கஹியே தே³ஹு இந்த்³ரிய ஆதி³ கோ வாஸ்தவ மேம் ஜட³ ஜோ பஞ்சமஹாபூ⁴த திந கா விகார ஜாந ஆத்மஸ்வரூப மத ஜாந யதி³ கு³ரு, ஸ்ருதி ஓளர அநுப⁴வ ஸே ஐஸா நிஸ்சய கர லேகா³ தோ தாத்காலஹி ஸம்ஸாரப³ந்த⁴ந ஸே முக்த ஹோகர ஸரீர ஆதி³ ஸே விலக்ஷண ஜோ ஆத்மா திஸ ஆத்மஸ்வரூப கே விஷேம் ஸ்தி²தி கோ ப்ராப்த ஹோயகா³, க்யோங்கி ஸரீர ஆதி³ கே விஷேம்

ஆதம்பி⁴ந்ந ஜட³த்வ ஆதி³ கா ஜ்ஞாந ஹோநேபர திந ஸரீர ஆதி³ கா ஸாக்ஷ ஜோ
ஆத்மா ஸோ ஸீக்⁴ர ஹீ ஜாநா ஜாதா ஹை || 7 ||

வாஸநா ஏவ ஸம்ஸார இதி ஸர்வா விமுஞ்சதா: |

தத்த்யாகோ³வாஸநாத்யாகா³த்ஸ்தி²திரத்³யயதா²ததா² 8

அந்வய:- ஸம்ஸார: வாஸநா: ஏவ இதி தா: ஸர்வா: விமுஞ்ச, வாஸநாத்யாகா³த்
தத்த்யாக:³ அத்³ய ஸ்தி²தி: ததா² யதா² || 8 ||

இஸ ப்ரகார ஆத்மஜ்ஞாந ஹோநேபர ஆத்மஜ்ஞாந கே விஷேம் நிஷ்டா² ஹோநே
கே லியே வாஸநா கே த்யாக³ கரநே கா உபதே³ஸ கரதே ஹைம் கி, விஷயோம் கே
விஷேம் வாஸநா ஹோநா ஹீ ஸம்ஸார ஹை, இஸ காரண ஹே ஸிஷ்ய! திந ஸம்பூர்ண
வாஸநாஓம் கா த்யாக³ கர வாஸநா கே த்யாக³ ஸே ஆத்மநிஷ்டா² ஹோநேபர திஸ
ஸம்ஸார கா ஸ்வயம் த்யாக³ ஹோ ஜாதா ஹை ஓளர வாஸநாஓம் கே த்யாக³ ஹோநே
பர ப⁴ ஸம்ஸார கே விஷேம் ஸரீர கீ ஸ்தி²தி ப்ராரப்³த⁴ கர்மோம் கே அநுஸார ரஹதீ
ஹை || 8 ||

லா இதி ஸ்ரீமத³ஷ்டாவக்ரமுநிவிரசிதாயாம் ப்³ரஹ்மவித்³யாயாம் மா பா⁴ஷாடகயா
ஸஹிதம் கு³ருப்ரோக்தம் நிர்வேதா³ஷ்டகம் நாம நவமம்ப்ரகரணம் ஸமாப்தம் || 9 ||

=====

அத² த³ஸமம் ப்ரகரணம் 10.

விஹாய வைரிணம் காமமர்த² சாநத²ஸங்குலம் |

த⁴ர்மமப்யேதயோஹதும் ஸர்வத்ராநாத³ர்ம குரு || 1 ||

அந்வய:- வைரிணம் காமம் அநர்த²ஸங்குலம் அர்த²ம் ச (ததா²) ஏதயோ: ஹேதும்
த⁴ர்மம் அபி விஹாய ஸர்வத்ர அநாத³ர்ம குரு || 1 ||

பூர்வ மேம் விஷயோம் கே பி³நா ப⁴ ஸந்தோஷரூப ஸே வைராக்³ய கா வர்ணந கியா,
அப³ விஷயத்ரு³ஷ்ணா கே த்யாக³ கா கு³ரு உபதே³ஸ கரதே ஹை, ஹே ஸிஷ்ய! ஜ்ஞாந
கா ஸத்ரு ஜோ காம திஸ கா த்யாக³ கர ஓளர ஜிஸ கே பைதா³ கரநே மேம், ரக்ஷா
கரநே மேம் ததா² க²ர்ச கரநே மேம் து:³க² ஹோதா ஹை ஐஸே ஸர்வதா² து:³கோ²ம்
ஸே ப⁴ரே ஹு³ ஏ அர்த² கஹியே த⁴ந கா த்யாக³ கர, ததா² காம ஓளர அர்த² தோ³நோம்
கா ஹேது ஜோ த⁴ர்ம திஸ கா ப⁴ த்யாக³ கர ஓளர தத்³நந்தர த⁴ர்ம அர்த² காமரூப
த்ரிவர்க³ கே ஹேது ஜோ ஸகாம கர்ம திந கே விஷேம் ஆஸக்தி கா த்யாக³ கர || 1 ||

ஸ்வப்நேந்த்³ரஜாலவத்பஸ்ய தி³நாநி த்ரீணி பஞ்ச வா |

மித்ரக்ஷேத்ரத⁴நாகா³ரதா³ரதா³யாதி³ஸம்பத:³ || 2 ||

அந்வய:- (ஹே ஸிஷ்ய !) த்ரீணி பஞ்ச வா தி³நாநி (ஸ்தா²யிந்ய:) மித்ரக்ஷேத்ரத⁴நாகா³ரதா³ர
மாயாதி³ஸம்பத:³ ஸ்வப்நேந்த்³ரஜாலவத் பஸ்ய || 2 ||

தஹாம் ஸிஷ்ய ஸங்கா கரதா ஹை கி, ஸ்த்ரீ, புத்ராதி³ ஓளர அநேக ப்ரகார கே ஸுக²
தே³நேவாலே ஜோ கர்ம திந கா கிஸ ப்ரகார த்யாக³ ஹோ ஸுகதா ஹை தஹாம்
கு³ரு கஹதே ஹைம் கி, ஹே ஸிஷ்ய ! தீந அத²வா பாஞ்ச தி³ந ரஹநேவாலே மித்ர,
க்ஷேத்ர, த⁴ந, ஸ்தா²ந, ஸ்த்ரீ ஓளர கு³டும்பீ³ ஆதி³ ஸம்பத்தியோம் கோ ஸ்வப்ந ஓளர
இந்த்³ரஜால கீ ஸமாந அநித்ய ஜாந || 2 ||

யத்ரயத்ர ப⁴வேத்த்ரு³ஷ்ண ஸம்ஸாரம் வித்³தி⁴ தத்ர வை |

ப்ரௌட⁴வைராக்³யமாஸ்ரித்ய வீதத்ரு³ஷ்ண:ஸுகீ²ப⁴வ 3 ||

அந்வய:- வை யத்ர யத்ர த்ரு³ஷ்ண ப⁴வேத் தத்ர ஸம்ஸாரம் வித்³தி⁴ (தஸ்மாத்)
ப்ரௌட⁴வைராக்³யம் ஆஸ்ரித்ய வீதத்ரு³ஷ்ண: (ஸந்) ஸுகீ²ப⁴வ || 3 ||

அப³ யஹ வர்ணந கரதே ஹைம் கி, ஸம்பூர்ண காம்யகர்மோம் மேம் அநாத³ர கரநா
ரூப வைராக்³ய ஹீ மோக்ஷரூப புருஷார்த்² கா காரண ஹை, ஜஹாம் 2 விஷயோம் கே
விஷேம் த்ரு³ஷ்ண ஹோதீ ஹை தஹாம் ஹீ ஸம்ஸார ஜாந, க்யோங்கி, விஷயோம் கீ
த்ரு³ஷ்ண ஹீ கர்மோம் கே த்³வாரா ஸம்ஸார கா ஹேது ஹோதீ ஹை, திஸ காரண
த்³ரு⁴ வைராக்³ய கா அவலம்ப³ந கரகே, அப்ராப்த விஷயோம் மேம் இச்சா²ரஹித
ஹோகர ஆத்மஜ்ஞாந கீ நிஷ்டா² கர கே ஸுகீ²ஹோ || 3 ||

த்ரு³ஷ்ணமாத்ராத்தம் கோ ப³ந்த⁴ஸ்தந்நாஸோமோக்ஷ உச்சயதே |

பா⁴ஸம்ஸக்திமாத்ரேண ப்ராப்திதுஷ்டிர்முஹூர்முஹூ: || 4 ||

அந்வய:- ப³ந்த⁴: த்ரு³ஷ்ணமாத்ராத்தமக: தந்நாஸ: மோக்ஷ: உச்சயதே, ப⁴வாஸம்ஸக்திமாத்ரேண
முஹூர்முஹூ: ப்ராப்திதுஷ்டி: (ஸ்யாத்) || 4 ||

ஜாஉபரோக்த விஷயகோ ஹீ அந்ய ரீதிஸே கஹதே ஹைம், ஹே ஸிஷ்ய!
த்ரு³ஷ்ணமாத்ர ஹீ ப³ந்த⁴: பா⁴ரீ ப³ந்த⁴ந ஹை ஓளர திஸ த்ரு³ஷ்ணமாத்ர கா
த்யாக³ ஹீ மோக்ஷ கஹாதா ஹை, க்யோங்கி ஸம்ஸார கே விஷேம் ஆஸக்தி கா
த்யாக³ கர கே பா³ரம்பா³ர ஆத்மஜ்ஞாந ஸே உத்பந்ந ஹுஆ ஸந்தோஷ ஹீ மோக்ஷ
கஹாதா ஹை || 4 ||

த்வமேகஸ்சேதந ஸூத்³தோ⁴ஜட³ம் விஸ்வமஸத்ததா² |

அ-வித்³யாபி ந கிஞ்சித்ஸா கா பு³பு⁴த்ஸாததா²பிதே 5

அந்வய:- த்வம் ஏக: சேதந: ஸூத்³த: (ஆஸி) விஸ்வம் ஜட³ம் ததா² அஸத் (அஸ்தி)
அவித்³யா ஆபி கிஞ்சித் ந, ததா²தே ஸா ப்³பு⁴த்ஸா அபி கா ? || 5 ||

தஹாம் ஸங்கா ஹோதீ ஹை கி, யதி³ த்ரு³ஷ்ணமாத்ர ஹீ ப்³ந்த⁴ந ஹை தப³ தோ
ஆத்மப்ராப்தி கீ த்ரு³ஷ்ண பீ⁴ ப்³ந்த⁴ந ஹோ ஜாயகீ³ ? தஹாம் கஹதே ஹைம் கி,
இஸ ஸம்ஸார மேம் ஆத்மா, ஜக³த் ஓளர அவித்³யா யே தீந ஹீ பதா³ர்த² ஹைம்,
திந தீநோம் மேம் ஆத்மா (தூ) தோ அத்³விதீய, சேதந ஓளர ஸூத்³த⁴ ஹை, திந
சைதந்யஸ்வரூப பூர்ணரூப ஆத்மா கே ஜாநநே கீ இச்சா² (த்ரு³ஷ்ண) ப்³ந்த⁴ந நஹீம்
ஹோதா ஹை, க்யோங்கி ஆத்மபி⁴ந்ந ஜட³ பதா³ர்தோ² கே விஷேம் இச்சா²
கரநா ஹீ த்ரு³ஷ்ண கஹாதீ ஹை க்யோங்கி ஜட³ ஓளர அநித்ய ஹோநே கே காரண
ஜக³த் கே விஷேம் இச்சா² கரநா வந்த⁴யாபுத்ர கீ ஸமாந மித்³யா ஹை, உஸ இச்சா²
ஸே கிஸீ ப்ரகார கீ ஸித்³தி⁴ நஹீம் ஹோதீ ஹை, திஸீ ப்ரகார மாயா கே ஜாநநே
கீ இச்சா² (த்ரு³ஷ்ண) கரநா பீ⁴ நிரர்த²க ஹீ ஹை, க்யோங்கி மாயா ஸத்ரூபகர கே
அத்³வா அஸத்ரூப கர கே கஹநே மேம் நஹீம் ஆதீ ஹை || 5 ||

ராஜ்யம் ஸுதா:கலத்ராணிஸரீராணிஸுகா²நிச |
ஸம்ஸக்தஸ்யாபிநஷ்டாநிதவஜந்மநிஜந்மநி || 6 ||

அந்வய:- ஸம்ஸக்தஸ்ய அபி தவ ராஜ்யம் ஸுதா: கலத்ராணி ஸரீராணி ஸுகா²நி ச
ஜந்மநி ஜந்மநி நஷ்டாநி || 6 ||

அப³ ஸம்ஸார கீ ஜட³தா ஓளர அநித்யதா கோ தி³கா²தே ஹைம் கி, ஹே ஸிஷ்ய !
ராஜ்ய, புத்ர, ஸ்த்ரீ, ஸரீர ஓளர ஸுக² இந கே விஷேம் தைம்நே அத்யந்த ஹீ ப்ரீதி கீ
தப³ பீ⁴ ஜந்மஜந்ம மேம் நஷ்ட ஹோ க்யே, இஸ காரண ஸம்ஸார அநித்ய ஹை ஐஸா
ஜாநநா சாஹியே || 6 ||

அலமர்தே²ந காமேந ஸுக்ரு³தேநாபி கர்மண |
ஏப்⁴ய: ஸம்ஸாரகாந்தாரேந விஸ்ராந்தமபூ⁴ந்மந:7

அந்வய:- அர்தே²ந காமேந ஸுக்ரு³தேந கர்மண அபி அலம், (யத:) ஸம்ஸாரகாந்தாரே
ஏப்⁴ய: மந: விஸ்ராந்தம் ந அபூ⁴த் || 7 ||

அப³ த்⁴ர்மஅர்த²காமரூப த்ரிவர்க³ கீ இச்சா² கா நிஷேத⁴ கரதே ஹைம், ஹே ஸிஷ்ய!
த⁴ந கே விஷே, காம கே விஷேம் ஓளர ஸகாம கர்மோம் கே விஷே பீ⁴ காமநா ந
கர கே அபநே ஆநந்த³ஸ்வரூப கே விஷேம் பரிபூர்ண ரஹே, க்யோங்கி, ஸம்ஸாரரூபீ
து³ர்க³மமர்க³ கே விஷேம் ப்⁴ரமதா ஹுஆ மந இந த்⁴ர்ம-அர்த²-காம ஸே விஸ்ராம்

கோ கதா³பி நவீம் ப்ராப்த ஹோயகா³ தோ கதா³பி ஸம்ஸாரப³ந்த⁴ந கா நாஸ நவீம்
ஹோயகா³ || 7 ||

க்ரு³தம் ந கதி ஜந்மாநி காயேந மநஸா கி³ரா |
து:³க²மாயாஸத³ம் கர்ம தத³த³யாப்யபரம்யதாம் || 8 ||

அந்வய:- (ஹே ஸிஷ்ய !) ஆயாஸத³ம் து:³க²ம் கர்ம காயேந மநமா கி³ரா கதி ஜந்மாநி
ந க்ரு³தம் தத் அத³ய அபி உபரம்யதாம் || 8 ||

அப³ க்ரியாமாத்ர கே த்யாக³ கா உபதே³ஸ கரதே ஹைம் கி, ஹே ஸிஷ்ய !
மஹாக்ஸேஸ ஓளர து:³கோ²ம் கா தே³நேவாலா கர்மகாய, மந ஓளர வாணீ ஸே
கிதநே ஜந்மோம்ப்யந்த நவீம் கியா ? அர்தா²த் அநேக ஜந்மோம் மேம் கியா, ஓளர
திந ஜந்மஜந்ம மேம் கியே ஹுஏ கர்மோம் ஸே தைம்நே அநர்த² ஹீ பாயா, திஸ காரண
அப³ தோ திந கர்மோ கா த்யாக³ கர || 8 ||

இதி ஸ்ரீமத³ஷ்டாவக்ரமநிவிரசிதாயாம் ப்³ரஹ்மவித்³யாயாம் பா⁴ஷாடகயா ஸஹிதம்
கு³ருப்ரோக்தமுபஸமாஷ்டகம் நாம த³ஸமம் ப்ரகரணம் ஸமாப்தம் || 10 ||

=====

அதை²காத³ஸம் ப்ரகரணம் 11.

பா⁴வாபா⁴விகாரஸ்ச ஸ்வபா⁴வாதி³தி நிஸ்சயீ |
நிர்விகாரோ க³தக்ஸேஸ: ஸுகே²நைவோபஸாம்யதி || 11 ||

ம அந்வய:- பா⁴வாபா⁴விகார: ஸ்வபா⁴வாத் (ஜாயதே) இதி நிஸ்சயீ (புருஷ:)
நிர்விகார: க³தக்ஸேஸ: ச (ஸந்) ஸுகே²ந ஏவ உபஸாம்யதி || 11 ||

பூர்வோக்த ஸாந்தி ஜ்ஞாந ஸே ஹீ ஹோதீ ஹை அந்யதா² நவீம் ஹோதீ ஹை, இஸ
கா போ³த⁴ கரநே கே நிமித்த ஆட² ஸ்லோகோம் ஸே ஜ்ஞாந கா வர்ணந கரதே ஹுஏ
ப்ரத²ம் ஜ்ஞாந கே ஸாத⁴நோம் கா வர்ணந கரதே ஹைம், கிஸீ வஸ்து கா பா⁴வ ஓளர
கிஸீ வஸ்து கா அபா⁴வ யஹ ஜோ விகார ஹை ஸோ தோ ஸ்வபா⁴வ கஹியே மாயா
ஓளர பூர்வஸம்ஸ்கார கே அநுஸார ஹோதா ஹை, ஆத்மா கே ஸகாஸ ஸே நவீம்
ஹோதா ஹை ஐஸா நிஸ்சய ஜிஸ புருஷ கோ ஹோதா ஹை வஹ புருஷ அநாயாஸ
ஸே ஹீ ஸாந்தி கோ ப்ராப்த ஹோ ஜாதா ஹை || 11 ||

ஈஸ்வர:ஸர்வநிர்மாதா நேஹாந்ய இதி நிஸ்சயீ ||

அந்ர்தர்³க³லிதஸர்வாஸ:ஸாந்த:க்வாபிந ஸஜ்ஜதே 2

அந்வய:- இஹ ஸர்வநிர்மாதா ஈஸ்வர:, அந்ய: ந இதி நிஸ்சயீ (புருஷ:)
அந்தர்³க³விதஸர்வாஸ: ஸாந்த: (ஸந்) க அபி ந ஸஜதே || 2 ||

தஹாம் ஸிஷ்ய ஸங்கா கரதா ஹை கி, மாயா தோ ஜட³ ஹை உஸ கே ஸகாஸ ஸே
பா⁴வாபா⁴வருப ஸம்ஸார கீ உத்பத்தி கிஸ ப்ரகார ஹோ ஸகதீ ஹை ? திஸ கா கு³ரு
ஸமாதா⁴ந கரதே ஹைம் கி, ஸம்பூர்ண ஜக³த் ரசநேவாலா ஏக ஈஸ்வர ஹை, அந்ய ஜீவ
ஜக³த் கா ரசநேவாலா நஹீம் ஹை, க்யோங்கி ஜீவ ஈஸ்வர கே வஸீபூ⁴த ஹைம், இஸ
ப்ரகார நிஸ்சய கரநேவாலா புருஷ ஜஸே நிஸ்சய கே ப்ரபா⁴வ ஸே ஹீ தூ³ர ஹோ க³ஈ
ஹை ஸப³ ப்ரகார கீ த்ரு³ஷ்ண ஜிஸ கீ ஐஸா ஒளர ஸாந்த கஹியே நிஸ்சல சித்த
ஹோகர கஹீம் பீ⁴ ஆஸக்த நஹீம் ஹோதா ஹை || 2 ||

ஆபத:³ ஸம்பத:³ காலே தை³வாதை³வேதி நிஸ்சயீ |

த்ரு³ப்த:ஸ்வஸ்தே²ந்த³ரியோ நித்யம் ந வாஞ்ச²தி ந ஸோசதி || 3 ||

அந்வய: காலே ஆபத:³ ஸம்பத:³ (ச) தே³வாத் ஏவ (ப⁴வந்தி | இதி நிஸ்சயீ த்ரு³ப்த: ()
புருஷ:) நித்யம் ஸ்வஸ்த²ந்த³ரிய: (ஸந்) ந வாஞ்ச²தி ந ஸோசதி || 3 ||

தஹாம் ஸங்கா ஹோதீ ஹை கி, யதி³ ஈஸ்வர ஹீ ஸம்ஸார கோ ரசநேவாலா ஹை தோ
கிந் ஹீ புருஷோம் கோ த³ரித்³ஈ³ கரதா ஹை, கிந் ஹீ கோ த⁴ஈ³ கரதா ஹை ஒளர கிந்
ஹீ கோ ஸுகீ² கரதா ஹை ததா² கிந் ஹீ கோ து:³கீ² கரதா ஹை. இஸ காரண ஈஸ்வர
கே விஷேம் வைஷம்ய ஒளர நைர்க⁴ண்ய தோ³ஷ ஆவேகா³ | தஹாம் கஹதே ஹைம்
கி, கிஸீ ஸமய மேம் ஆபத்தியேம் ஒளர கிஸீ ஸமய மேம் ஸம்பத்தியே
யே அபநே ப்ராரப³த⁴ ஸே ஹோதீ ஹைம், இஸ காரண ஈஸ்வர கே விஷேம் வைஷம்ய
ஒளர நைபண்யதோ³ஷ நஹீம் லக³ ஸகதா. இஸ ப்ரகார நிஸ்சய கரநேவாலா புருஷ
ஸப³ ப்ரகார கீ த்ரு³ஷ்ணஹை ஸே ரஹித ஒளர விஷயோம் ஸே சலாயமாந நஹீம் ஹு⁴
ஹைம் இந்த³ரியேம் ஜிஸ கீ ஐஸா ஹோகர அப்ராப்த வஸ்து கீ இச்சா² நஹீம் கரதா
ஹை ஒளர நஷ்ட ஹு⁴ வஸ்து கா ஸோக நஹீம் கரதா ஹை || 3 ||

ஸுக²து:³கே²ஜந்மம்ரு³த்யூ தை³வாதே³வேதிநிஸ்சயீ |

ஸாத⁴யாத³ஸீநிராயாஸ: குர்வந்நபிநலிப்யதே || 4 ||

7 அந்வய:- ஸுக²து:³கே², ஜந்மம்ரு³த்யூ தை³வாத் ஏவ (ப⁴வந்தி) இதி நிஸ்சயீ,
ஸாத⁴யாத³ஸீ, நிராயாஸ: (புருஷ: கர்மாணி) குர்வந் அபி ந லிப்யதே || 4 ||

தஹாம் ஸிஷ்ய ஸங்கா கரதா ஹை கி, ஹே கு³ரோ ! பூர்வோக்த நிஸ்சயயுக்த புருஷ
பீ⁴ கர்ம கரதா ஹு⁴ ஆ தே³க²நே மேம் ஆதா ஹை ஸோ கை ஸே ஹோ ஸகதா ஹை
? திஸ கா கு³ரு ஸமாதா⁴ந கரதே ஹைம் கி, கர்ம கே ப²லருப ஸுக²து:³க² ஒளர

ஜந்மம்ரு³த்யு ப்ராரத⁴ கே அநுஸார ஹோதே ஹைம், இஸ ப்ரகார நிர்ஸயவாலா புருஷ ஜஸீ த்³ருஷ்டி நஹீம் கரதா ஹை கி, அமுக கர்ம் முஜே² கரநா சாஹியே ஓளர இஸ காரண ஹீ கர்ம் கரநே மேம் பரிஸ்ரம் நஹீம் கரதா ஹை, ஓளர ப்ராரப³த⁴கர்மாநுஸார கர்ம் கர கே விப்த பீ⁴ நஹீம் ஹோதா ஹை, அர்தா²த் பாபபுண்யருப ப²லகா போ⁴க³நேவாலா நஹீம் ஹோதா ஹை, க்யோங்கி உஸ புருஷ கோ மைம் கதா ஹூம், ஐஸா அபி⁴மாந நஹீம் ஹோதா ஹை || 4 ||

சிந்தயாஜாயதேது: ³க²ம்நாந்யதே²ஹேதிநிர்ஸயீ |

தயாஹீந:ஸுகீ² ஸாந்த:ஸர்வத்ரக³லிதஸ்டஹ: ||

அந்வய:- இஹ து: ³க²ம் சிந்தயா ஜாயதே, அந்யதா² ந இதி நிர்ஸயீ (புருஷ:) தயா ஹீந: (ஸந்) ஸுகீ² ஸாந்த: ஸர்வத்ர க³லிதஸ்ட்ருஹ: (ப⁴வதி) || 5 ||

தஹாம் ஸங்கா ஹோதீ ஹை கி, யஹ கை ஸே ஹோ ஸகதா ஹை கி, கர்ம் கரகே பீ⁴ பாபபுண்யருப ப²ல கா போ⁴க்தா ந ஹோதா ஹே ? தஹாம் கஹதே ஹைம், இஸ ஸம்ஸார கே விஷேம் து: ³க²மாத்ர சிந்தா ஸே உத்பந்ந ஹோதா ஹை, கிஸீ அந்ய காரண ஸே நஹீம் ஹோதா ஹை, இஸ ப்ரகார நிர்ஸயவாலா சிந்தாரஹித புருஷ ஸாந்தி ததா² ஸுகீ² கோ ப்ராப்த ஹோதா ஹை, ஓளர உஸ புருஷ கீ ஸம்பூர்ண விஷயோம் ஸே அபி⁴லாஷா தூ³ர ஹோ ஜாதீ ஹை || 5 ||

நாஹந்தே³ஹோ ந மே தே³ஹோ போ³தோ⁴ஹமிதி நிர்ஸயீ |

கைவல்யமிவ ஸம்ப்ராப்தோ ந ஸ்மரத்யக்ரு³தம் க்ரு³தம் ||

அந்வய:- அஹம் தே³ஹ: ந, மே தே³ஹ: ந, (கிந்து) அஹம் போ³த: ⁴இதி நிர்ஸயீ (புருஷ:) கைவல்யம் ஸம்ப்ராப்த: இவ க்ரு³தம் அக்ரு³தம் ந ஸ்மரதி || 6 ||

பூர்வோக்த ஸாத⁴நோம் ஸே யுக்த ஜ்ஞாநியோம் கீ த³ஸா கோ நிரூபண கரதே ஹைம் கி-மைம் தே³ஹ நஹீம் ஹூம் ததா² மேரா தே³ஹ நஹீம் ஹை, கிந்து

மேம் ஜ்ஞாநஸ்வருப ஹூம், இஸ ப்ரகார ஜிஸ புருஷ கா நிர்ஸய ஹோ ஜாதா ஹை, வஹ புருஷ ஜ்ஞாந கே த³வாரா அபி⁴மாந கா நாஸ ஹோநே கே காரண முக்தித³ஸா கோ ப்ராப்த ஹூ³ புருஷ கீ ஸமாந கர்ம் அகர்ம் கா ஸ்மரண நஹீம் கரதா ஹை அர்தா²த் உஸ கே விஷேம் விப்த நஹீம் ஹோதா ஹை || 6 ||

ஆ³ப்ரஹ்மஸ்தம்ப³ப்யந்மஹமேவேதி நிர்ஸயீ | நிர்விகல்ப: ஸாசி: ஸாந்த:ப்ராப்தா-ப்ராப்தவிநிர்வ்ரு³த: || 7 ||

அந்வய:- ஆப்³ரஹ்மஸ்தம்³ப்³யந்தம் அஹம் ஏவ இதி நிர்ஸயீ (புருஷ:) நிர்விகல்ப:
ஸூசி: (ததா²) ஸாந்த: (ஸந) ப்ராப்தாப்ராப்த விநிர்வ்ரு²: (ப⁴வதி) || 7 ||

ப்³ரஹ்மா ஸே லேகர த்ரு²ணபர்யந்த ஸம்பூர்ண ஜக³த் மேம் ஹீ ஹூம், இஸ
ப்ரகார நிர்ஸயவாலே புருஷ கே ஸங்கல்ப விகல்ப நஷ்ட ஹோ ஜாதே ஹைம்,
விஷயாஸக்தரூப மல ஸே ரஹித ஹோ ஜாதா ஹை, உஸ புருஷ கா மஹாபவித்ர
ஜோ ஆத்மா ஸோ ப்ராப்த ஓளர அப்ராப்த வஸ்து கீ இச்சா² ஸே ரஹித ஹோகர பரம
ஸந்தோஷ கோ ப்ராப்த ஹோதா ஹை || 7 ||

நாநாஸ்சர்யமித³ம் விஸ்வம் ந கிஞ்சிதி³தி நிர்ஸயீ | நிர்வாமந: ஸ்பூ²ர்²திமாத்ரோ ந
கிஞ்சிதி³தி ஸாம்யதி || 8 ||

அந்வய:- நாநாஸ்சர்யம் இத³ம் விஸ்வம் கிஞ்சித் ந, இதி நிர்ஸயீ (புருஷ:) நிர்வாஸந:
ஸ்பூ²ர்²திமாத்ர: (ஸந) ந கிஞ்சித் இதி ஸாம்யதி || 8 ||

தஹாம் ஸங்கா ஹோதீ ஹை கி, ஜ்ஞாநீ கே ஸங்கல்ப, விகல்ப ஸ்வயம் ஹீ கிஸ
ப்ரகார நஷ்ட ஹோ ஜாதே ஹைம் அதி⁴ஷ்டா²நரூப ப்³ரஹ்ம கா ஸாக்ஷாத்காரஜ்ஞாந
ஹோநேபர ஜக³த் கல்பித ப்ரதீத ஹோநே லக³தா ஹை ஓளர நாநாருபவாலாஜக³த்
பீ⁴ ஜ்ஞாந கா ஆத்மஸ்வரூப ஹீ ப்ரதீத ஹோதா ஹை கி, யஹ ஸம்பூர்ண ஜக³த் மோ¹
(ஆத்மாகீ) ஸத்தா ஸே ஹீ ஸ்பு²ர்²தி ஹோதா ஹை ஐஸா நிர்ஸய ஹோதே ஹீ ஜ்ஞாநீ கீ
ஸம்பூர்ண வாஸநா நஷ்ட ஹோ ஜாதீ ஹை ஓளர சைதந்யஸ்வரூப ஹோ ஜாதா ஹை
ஓளர உஸ கோ கோஃ வ்யவஹார ஸேஷ நஹீம் ரஹதா ஹை, இஸ காரண ஸாந்தி
கோ ப்ராப்த ஹோ ஜாதா ஹை ஓளர உஸஜ்ஞாநீ கீ கார்யகாரணரூப உபாதி⁴நஷ்ட
ஹோ ஜாதீ ஹை, க்யோங்கி ஜ்ஞாநீ கோ ஸம்பூர்ண ஜக³த் ஸ்வப்ந கீ ஸமாந பா⁴ஸநே
லக³தா ஹை || 8 ||

இதி ஸ்ரீமத³ஷ்டாவக்ரமநிவிர்சிதாயாம் ப்³ரஹ்மவித்யாயாம் பா⁴ஷாடகயா ஸஹிதம்
ஜ்ஞாநாஷ்டகம் நாமைகாத³ஸம் ப்ரகரணம் ஸமாப்தம் || 11 ||

=====

அத² த்³வாத³ஸம் ப்ரகரணம் 12.

காயக்ரு²த்யாஸஹ:பூர்வ ததோ வாக்³விஸ்தராஸஹ: |

அத²சிந்தாஸஹஸ்தஸ்மாதே³வமேவாஹமாஸ்தி²த: || 11 ||

அந்வய:- பூர்வம் காயக்ரு²த்யாஸஹ:, தத: வாக்³விஸ்தராஸஹ:, அத² சிந்தாஸஹ:,
தஸ்மாத் அஹம் ஏவம் ஏவ ஆஸ்தி²த: (அஸ்மி) || 11 ||

பூர்வ ப்ரகரண கே விஷேம் ஜ்ஞாநாஷ்டக ஸே வர்ணந கியே ஹுஏ விஷயகோ ஹீ
 ஸிஷ்ய அபநே விஷேம் தி³கா²தா ஹை ஸிஷ்ய கஹதா ஹை கி ஹே கு³ரோ ! ப்ரயம
 மைம்நே ஆப கீ க்ரு³பா ஸே காயிக க்ரியாஓம் கா த்யாக³ கியா, தத³ந்ந்தர வாணீ கே
 ஜபரூப கர்ம கா த்யாக³ கியா இஸ காரண ஹீ மந கே ஸங்கல்பவிகல்பரூப கர்ம கா
 த்யாக³ கியா இஸ ப்ரகார மைம் ஸப³ ப்ரகார கே வ்யவஹாரோம் கா த்யாக³ கர கே
 கேவல சைதந்யஸ்வரூப ஆத்மா கா ஆஸ்ரய கர கே ஸ்தி²த ஹூம் || 1 ||

ப்ரீத்யபா⁴வேந ஸப்த³தா³தே³ரத்³ரு³ஸ்யத்வேந சாத்மந: |

விசுக்ஷபைகாக்³ரஹு³ய ஏவமேவாஹமாஸ்தி²த: || 2 ||

அந்வய:- ஸப்த³தா³தே³ ப்ரீத்யபா⁴வேந, ஆத்மந: ச அத்³ரு³ஸ்யத்வேந விசுக்ஷபைகாக்³ரஹு³ய:
 அஹம் ஏவம் ஏவ ஆஸ்தி²த: (அஸ்மி) || 2 ||

உபரோக்த தீந ப்ரகார கே காயிக ஆதி³ வ்யாபாரோம் கே த்யாக³நே மேம் காரண
 தி³கா²தா ஹை கி நாஸவாந் ப²ல கே உத்பந்ந கரநேவாலே ஸப்த³தா³தி³ விஷயோம்
 கே விஷேம் ப்ரீதி ந ஹோநே ஸே ஓளர ஆத்மா கே அத்³ரு³ஸ்ய ஹோநே ஸே மேரா
 ஹு³ய தீநோம் ப்ரகார கே விஸேபோம் ஸே ரஹித ஓளர ஏகாக்³ர ஹை, அர்தா²த்
 நாஸவாந் ஸவர்கா³தி³ ப²ல தே³நேவாலே ஜப ஆதி³ கே விஷேம் ப்ரீதி ந ஹோநே ஸே
 தோ மேரே விஷேம் ஜபரூப விசுக்ஷப நஹீம் ஹை ஓளர ஆத்மா அத்³ரு³ஸ்ய ஹை இஸ
 காரண ஆத்மா த்யாந கா விஷய நஹீம் ஹை, இஸ காரண சிந்தாரூப மந கா விசுக்ஷப
 பீ⁴ மேரே விஷேம் நஹீம் ஹை, இஸ காரண மைம் ஆத்மஸ்வரூப கர கே ஸ்தி²த
 ஹூம் || 2 ||

ஸமாத்யாஸாதி³விசுக்ஷிப்தௌ வ்யவஹார: ஸமாத⁴யே |

ஏவம் விலோக்யநியமமேவமேவாஹமாஸ்தி²த: || 3 ||

அந்வய:- ஸமாத்யாஸாதி³விசுக்ஷிப்தௌ (ஸத்யாம்) ஸமாத⁴யே வ்யவஹார: (ப⁴வதி),
 ஏவம் நியமம் விலோக்ய அஹம் ஏவம் ஏவ ஆஸ்தி²த: (அஸ்மி) || 3 ||

தஹாம் ஸங்கா ஹோதீ ஹை கி, கிஸீ ப்ரகார கா விசுக்ஷப ந ஹோநேபர பீ⁴ ஸமாதி⁴ கே
 அர்த² தோ வ்யவஹார கரநா ஹீ ப⁴கா³ திஸ கா ஸமாதா⁴ந கரதே ஹைம் கி, யதி³
 கர்த்ரு³த்வ போ⁴க்த்ரு³த்வ கா அத்யாஸரூப விசுக்ஷப ஹோதா அர்தா²த் மைம் கர்த்தா
 ஹூம், மைம் போ⁴க்தா ஹூம் இத்யாதி³ மித்²யா அத்யாஸரூபவிசுக்ஷப யதி³ ஹோதா
 தோ உஸ கீ நிவ்ரு³த்தி கே அர்த² ஸமாதி⁴ கே நிமித்த வ்யவஹார கரநா ப⁴தா ஹை;
 யதி³ ஐஸா அத்யாஸ நஹீம் ஹோதா தோ ஸமாதி⁴ கே நிமித்த வ்யவஹார நஹீம்
 கரநா ப⁴தா ஹை, இஸ ப்ரகார கே நியம கோ தே³க²கர ஸூத்³த⁴ ஆத்மஜ்ஞாந கா

ஆஸ்ரய லேநேவாலே மேரே விஷேம் அத்யாஸ ந ஹோநே கே காரண ஸமாதி⁴ஸூந்ய
மேம் ஆத்மஸ்வரூப கே விஷேம் ஸ்தி²த ஹூம் || 3 ||

ஹேயோபாதே³யவிரஹாதே³வம் ஹர்ஷவிஷாத³யோ: |
அபா⁴வாத³த்யே³யே³ரஹ்மந்நேவமேவாஹமாஸ்தி²: || 4 ||

அந்வய: ஹே ப்³ரஹ்மந் ! ஹேயோபாதே³யவிரஹாத் ஏவம் ஹவிஷாத³யோ: அபா⁴வாத்
அத்ய³ அஹம் ஏவம் ஏவ ஆஸ்தி²: (அஸ்மி) || 4 ||

ஸிஷ்ய கஹதா ஹை கி, ஹே கு³ரோ ! மைம் தோ பூர்ணஸ்வரூப ஹூம் இஸ காரண
கிஸ கா த்யாக³ கரும் ? ஓளர கிஸ கா க்³ரஹண கரும்? அர்தா²த் ந மேரே கோ குச²
த்யாக³நே யோக்³ய ஹை ஓளர ந குச² க்³ரஹண கரநே யோக்³ய ஹை, இஸீ ப்ரகார
மேரே கோ கிஸீ ப்ரகார கா ஹர்ஷ ஸோக பீ⁴ நஹீம் ஹை, மைம் தோ இஸ ஸமய
கேவல அத்மஸ்வரூப கே விஷேம் ஸ்தி²த ஹூம்: || 4 ||

ஆஸ்ரமாநாஸ்ரமம் த்யாநம் சித்தஸ்வீக்ரு²தவர்ஜநம் |
விகல்பமவீக்ஷயதைரேவமேவாஹமாஸ்தி²: || 5 ||

அந்வய:- ஆஸ்ரமாநாஸ்ரமம் த்யாநம் சித்தஸ்வீக்ரு²தவர்ஜநம் ஏதை: ஏவ மம
விகல்பம் வீக்ஷய அஹம் ஏவம் ஏவ ஆஸ்தி²: (அஸ்மி) || 5 ||

மைம் மந ஓளர பு³த்தி⁴ ஸே பரே ஹூம், இஸ காரண மேரே விஷேம் வர்ணாஸ்ரம கே
விஷேம் விஹித த்யாந கர்ம ஓளர ஸங்கல்ப, விகல்ப நஹீம் ஹைம், மைம் ஸப³ கா
ஸாக்ஷீ ஹூம் ஐஸா விசார கர ஆத்மஸ்வரூப கே விஷேம் ஸ்தி²த ஹூம் || 5 ||

கர்மாநுஷ்டா²நமஜ்ஞாநாத்³யதை²வோபரமஸ்ததா² |
பு³த்தா⁴ஸம்யகி³த³ந்தத்த்வமேவமேவாஹமாஸ்தி²: || 6 ||

அந்வய:- யதா² அஜ்ஞாநாத் கர்மாநுஷ்டா²நம் ததா² ஏவ உபரம: (பு⁴வதி), இத³ம்
தத்த்வம் ஸம்யக பு³த்தா⁴ அஹம் ஏவம் ஏவ ஆஸ்தி²: (அஸ்மி) || 6 ||

ஜிஸ ப்ரகார கா கர்மாநுஷ்டா²ந (கர்ம கரநா) அஜ்ஞாந ஸே ஹீ ஹோதா ஹை திஸ
ப்ரகார கர்ம கா த்யாக³ பீ⁴ அஜ்ஞாந ஸே ஹீ ஹோதா ஹை, க்யோங்கி ஆத்மா கே
விஷேம் த்யாக³நா ஓளர க்³ரஹண கரநா குச² பீ⁴ நஹீம் ப்³நதா ஹை, இஸ தத்வ கோ
யதா²ர்த² ரீதிஸே ஜாநகர மைம் ஆத்மஸ்வரூப கே விஷே ஹீ ஸ்தி²த ஹூம் || 6 ||

அசிந்த்யம் சிந்த்யமானோ⁵பி சிந்தாரூபம் பு⁴ஜத்யஸௌ |
த்யக்த்வா தத்³பா⁴வநம் தஸ்மா³தே³வ-மேவாஹமாஸ்தி²: || 7 ||

அந்வய:- அசிந்த்யம் சிந்த்யமாந: அபி அஸௌ சிந்தாரூபம் ப⁴ஜதி, தஸ்மாத் தத்³பா⁴வநம் த்யக்த்வா அஹம் ஏவம் ஏவ ஆஸ்தி²த: (அஸ்மி) || 7 ||

அசிந்த்ய ஜோ ப்³ரஹம் ஹை திஸ கோ சிந்தந கரதா ஹுஆ பீ⁴ யஹ புருஷ ஆத்மசிந்தாமய ரூப கோ ப்ராப்த ஹோதா ஹை, திஸ காரண ப்³ரஹம் கே சிந்தந கா த்யாக³ கர கே மைம் ஆத்மஸ்வரூப கே வித்ரம் ஸ்தி²த ஹூம் || 7 ||

ஏவமேவ க்ரு²தம் யேந ஸ க்ரு²தார்தோ²ம் ப⁴வேத³-ஸௌ |

ஏவமேவ ஸ்வபா⁴வோ ய:ஸ க்ரு²தார்தோ²ம் ப⁴வேத³ஸௌ || 8 ||

அந்வய:- யேந ஏவம் ஏவ க்ரு²தம் ஸ: அஸௌ க்ரு²தார்த: ² ப⁴வேத், ய: ஏவம் ஏவ ஸ்வபா⁴வ: ஸ: அஸௌ க்ரு²தார்த: ² ப⁴வேத் || 8 ||

ஜிஸ புருஷநே இஸ ப்ரகார ஆத்மஸ்வரூப கோ ஸாத⁴நோம் கே த்³வாரா ஸர்வக்ரியாரஹித கியா ஹை வஹ க்ரு²தார்த² ஹை ஒளர ஜோ பி³நா ஸாத⁴நோங்கே ஹீ ஸ்வபா⁴வ ஸே க்ரியாரஹித சூத்³த⁴ ஆத்மஸ்வரூப கே ஜ்ஞாநவாலா ஹை, உஸ கே க்ரு²தார்த² ஹோநே மேம் தோ கஹநா ஹீ க்யா ஹை || 8 ||

இதி ஸ்ரீமத்³ரு³ஷ்டாவக்ரமுநிவிரசிதாயாம் ப்³ரஹ்மவித்³யாயாம் பா⁴ஷாடகயா ஸஹிதமேவமேவாஷ்டகம் நாம த்³வாத³ஸம் ப்ரகரணம் ஸமாப்தம் || 12 ||

=====

அத² த்ரயோத³ஸம் ப்ரகரணம் 13.

அகிஞ்சநப⁴வம்ஸ்வாஸ்த்²யம் கௌபீநத்வே⁵பிது³ர்லப⁴ம் |

த்யாகா³தா³நேவிஹாயாஸ்மா³த³ஹுமாஸேயதா²ஸுக²ம் 1

அந்வய:- கௌபீநத்வே அபி அகிஞ்சநப⁴வம் ஸ்வாஸ்த்²யம் து³ர்லப⁴ம் , அஸ்மாத் அஹம் த்யாகா³தா³நே விஹாய யதா²ஸுக²ம் ஆ ஸே || 1 ||

அப³ ஜீவந்முக்தி அவஸ்தா² கா ப²ல ஜோ பரம ஸுக² திஸ கா வர்ணந கரதே ஹைம், ஸம்பூர்ண விஷயோம் கே விஷேம் ஆஸக்தி கா த்யாக³ கரநே ஸே உத்பந்ந ஹோநேவாலீ சித்த கீ ஸ்தி²ரதா, கோபீநமாத்ர மேம் ஆஸக்தி கரநே ஸே பீ⁴ நஹீம் ப்ராப்த ஹோதீ ஹை, இஸ காரண மைம் த்யாக³ ஒளர க்³ரஹண கே விஷேம் ஆஸக்தி கா த்யாக³ கர கே ஸர்வதா³ ஸுக²ரூப ஸே ஸ்தி²த ஹூம் || 1 ||

குத்ராபி கே²த: ³காயஸ்ய ஜிஹ்வா குத்ராபி கி²த்³யதே |

மந: குத்ராபிதத்த்யக்த்வா புருஷார்தே²ஸ்தி²த:ஸுக²ம்2

அந்வய:- குத்ர அபி காயஸ்ய கே²த:³ (ப⁴வதி) குத்ர அபி ஜிஹ்வா (கி²த்யதே) குத்ர அபி மந: (கி²த்யதே) (அத:) தத் த்யக்த்வா ஸுக²ம் புருஷார்த்² ஸ்தி²த: (அஸ்மி) || 2 ||

யதி³ வ்ரததீர்தா²தி³ ஸேவந கரே தோ ஸரீர கோ கே²த³ ஹோதா ஹை ஓளர யதி³ கீ³தாபா⁴க³வதாதி³ ஸ்தோத்ரோம் கா பாட² கியா ஜாய தோ ஜிஹ்வா கோ கே²த³ ஹோதா ஹை, ஓளர யதி³ த்யாந ஸமாதி⁴ கீ ஜாய தோ மந கோ கே²த³ ஹோதா ஹை, இஸ காரண மைம் இந தீநோம் து:³கோ²ம் கா த்யாக³ கர கே ஸுக²பூர்வக ஆத்மஸ்வரூப கே வி ஸ்தி²த ஹூம் || 2 ||

க்ரு³தம் கிமபி நைவஸ்யாதி³தி ஸசிந்த்ய த-த்த்வ: |

யதா³ யத்கர்துமாயாதி தத்க்ரு³த்வா ஸே யதா²ஸுக²ம் || 3 ||

அந்வய:- க்ரு³தம் கிம் அபி தத்த்வ: ந ஏவ ஸ்யாத் இதி ஸஞ்சிந்த்ய யதா³ யத் கர்தும் ஆயாதி தத் க்ரு³த்வா யதா²ஸுக²ம் ஆ ஸே || 3 ||

வாதீ³ ஸங்கா கரதா ஹை கி, வாணீ மந ஓளர ஸரீர இந தீநோம் கே வ்யாபார கா த்யாக³ ஹோநே ஸே தோ தத்கால ஸரீர கா நாஸ ஹோ ஜாயகா³, க்யோங்கி இஸ ப்ரகார கே த்யாக³ ஸே அந்நஜல கா பீ⁴ த்யாக³ ஹோ ஜாயகா³, பி²ர ஸரீர கிஸ ப்ரகார ரஹு ஸகேகா³ ? திஸ கா ஸமாதா⁴ந கரதே ஹைம், கி ஸரீர இந்த்³ரியாதி³ ஸே கியா ஹுஆ கோஃ கர்ம ஆத்மா கா நஹீம் ஹோ ஸகதா ஹை, இஸ ப்ரகார விசார கர ஜோ கர்ம கரநா பட³தா ஹை உஸ கர்ம கோ அஹங்காரரஹித கர கே மைம் ஆத்மஸ்வரூப கே விஷேம் ஸுக²பூர்வக ஸ்தி²த ஹூம் || 3 ||

கர்மநைஷ்கர்மயநிர்³ப³ந்த⁴பா⁴வா தே³ஹஸ்த²யோகி³ந: |

ஸம்யோகா³யோக³விரஹாத³ஹமா ஸே யதா²ஸுக²ம் || 4 ||

அந்வய:- கர்மநைஷ்கர்மயநிர்³வந்த⁴பா⁴வா: தே³ஹஸ்யயோகி³ந: (ப⁴வந்தி) அஹம் (து) ஸம்யோகா³யோக³விரஹாத் யதா²ஸுக²ம் ஆ ஸே || 4 ||

தஹாம் வாதீ³ ஸங்கா கரதா ஹை கி, யா கர்மமார்க்³ மேம் நிஷ்டா² கரே யா நிஷ்கர்மமார்க்³மேம் ஹீ நிஷ்டா² கரே ஏகஸாத² தோ³நோம் மார்கோ³ம்பர சலநா கிஸ ப்ரகார ஹோ ஸகேகா³ ? தஹாம் கஹதே ஹைம், கர்ம ஓளர நிஷ்கர்ம தெள தே³ஹ கா அபி⁴மாந கரநேவாலே யோகீ³கோ ஹீ ஹோதே ஹைம் ஓளர மைம் தோ தே³ஹ கே ஸம்யோக³ ஓளர வியோக³ தோ³நோம் கோ த்யாக³கர ஸுக²ரூப ஸ்தி²த ஹூம் || 4 ||

அர்தா²நௌ³ ந மே ஸ்தி²த்யா க³த்யா ந ஸயநேந வா |

திஷ்ட²ந் க³ச்ச²ந் ஸ்வபந தஸ்மாத³ஹமா ஸே யதா²ஸுக²ம் || 5 ||

அந்வய:- ஸ்தி²த்யா க³த்யா (ச) மே அர்தா²நௌ³ ந வா ஸயநேந (ச) ந தஸ்மாத் திஷ்ட²ந் க³ச்ச²ந் ஸ்வபந யதா²ஸுக²ம் ஆ ஸே || 5 ||

லௌகிக வ்யவஹார கே விஷே பீ⁴ மேரே கோ அபி⁴மாந நஹீம் ஹை, க்யோங்கி ஸ்தி²தி, க³தி ததா² ஸயந ஆதி³ ஸே மேரா கோஈ ஹாநி, லாப⁴ நஹீம் ஹோதா ஹை, இஸ காரண மைம் க²டா³ ரஹும் வா சலதா ரஹும் அத²வா ஸயந கரதா ரஹும் தோ உஸ மேம் மோ¹ ஆஸக்தி நஹீம் ஹோதீ ஹை, க்யோங்கி மைம் தோ ஸுக²பூர்வக ஆத்மஸ்வரூப கே விஷேம் ஸ்தி²த ஹும் || 5 ||

ஸ்வபதோ நாஸ்தி மே ஹாநி: ஸித்³தி⁴ர்யத்நவதோ ந-வா |

நாஸோல்லாஸௌ விஹாயாஸ்மாத³ஹமா ஸே யதா²-ஸுக²ம் || 6 ||

அந்வய:- மே ஸ்வபத: ஹாநி: ந அஸ்தி யத்நவத: வா ஸித்³தி⁴:⁴ ந (அஸ்தி); அஸ்மாத் நாஸோல்லாஸௌ விஹாய அஹம் யதா²ஸுக²ம் ஆஸே || 6 ||

ஸம்பூர்ண ப்ரயத்நோம் கோ த்யாக³ கர கே ஸயந கரும் தோ மோ¹ கிஸீ ப்ரகார கீ ஹாநி நஹீம் ஹை ஒளர அநேக ப்ரகார கே உத்³யம கரும் தோ மேரா கிஸீ ப்ரகார கா லாப⁴ நஹீம் ஹை, இஸ காரண த்யாக³ ஒளர ஸங்க்³ரஹ கோ சோ²ட³கர மைம் ஸுக²பூர்வக ஆத்மஸ்வரூப கே விஷேம் ஸ்தி²த ஹும் || 6 ||

ஸுகா²தி³ரூபாநியமம் பா⁴வேஷ்வாலோக்யபூ⁴ரிஸ: |

ஸூபா⁴ஸூபே⁴விஹாயாஸ்மாத³ஹமாஸேயதா²ஸுக²ம் || 7 ||

அந்வய:- மாவேஷு பூ⁴ரிஸ: ஸுகா²தி³ரூபாநியமம் ஆலோக்ய அஸ்மாத் அஹம் ஸூபா⁴ஸூபே⁴ விஹாய யதா²ஸுக²ம் ஆ ஸே || 7 ||

பா⁴வ ஜோ ஜந்ம திந கே விஷேம் அநேக ஸ்தா²நோம் மேம் ஸுக²து:கா²தி³ த⁴ர்மோ கீ அநித்யதா கோ தே³க²கர ஒளர இஸ காரண ஹீ ஸூப⁴ ஒளர அஸூப⁴ கர்மோ கோ த்யாக³கர மைம் ஸுக²பூர்வக ஆத்மஸ்வரூப கே விஷேம் ஸ்தி²த ஹும் || 7 ||

இதி ஸ்ரீமத்³ஷ்டாவக்ராநிவிரசிதாயாம் ப்³ரஹ்மவித்³யாயாம் பா⁴ஷா⁴கயா ஸஹிதம் யதா²ஸுக²ஸப்தகம் நாம த்ரயோத³ஸம் ப்ரகரணம் ஸமாப்தம் || 13 ||

=====

அத² சதுர்த³ஸம் ப்ரகரணம் 14.

ப்ரக்ர²த்யா ஸூந்யசித்தோய:ப்ரமாதா³த்³பா⁴வபா⁴வந: ||

நிதீ³ரிதோபோ³தி⁴த இவ க்ஷீணஸம்ஸரணே ஹி ஸ: 1 ||

அந்வய:- ப்ரக்ரு³த்யா ஸூந்யசித்த: ப்ரமாதா³த் பா⁴வபா⁴வந: ய: நிதீ³ரித: இவ போ³தி⁴த:
(ப⁴வதி) ஸ: ஹி க்ஷீணஸம்ஸரண: || 1 ||

அப³ ஸிஷ்ய அபநீ ஸுக²ரூப அவஸ்தா² கா வர்ணந கரதா ஹை கி, அபநே
ஸ்வபா⁴வ ஸே தோ சித்த கே த⁴ர்மோ ஸே ரஹித ஹை ஓளர பு³தி⁴ கே தீ³வாரா
ப்ராரப³த⁴கமோம் கே வஸீபூ⁴த ஹோகர அஜ்ஞாந கே காரண ஸங்கல்பவிகல்ப கீ
பா⁴வநா கரதா ஹை, ஜிஸ ப்ரகார கோஈ புருஷ ஸுக²பூர்வக ஸயந கரதா ஹோய
உஸ கோ கோஈ புருஷ ஜகா³கர காம கராவே தோ வஹ காம உஸ புருஷ கே மந கீ
இச்சா² கே அநுஸார நஹீம் ஹோதா ஹை, கிந்து அந்ய

புருஷ கே வஸீபூ⁴த ஹோகர கார்ய கரதா ஹை வாஸ்தவ மேம் உஸ கா சித்த கார்ய
கே ஸங்கல்பவிகல்ப ஸே ரஹித ஹோதா ஹை திஸீ ப்ரகார ப்ராரப³த⁴கர்மாநுஸார
ஸங்கல்பவிகல்ப கரநேவாலே புருஷ கா சித்த விஷயோம் ஸே ஸாந்த அர்தா²த்
ஸம்ஸாரரஹித ஹோதா ஹை || 1 ||

கத⁴நாநி வ மித்ராணிக மே விஷயதீ³ஸ்யவ: |

கஸாஸ்த்ரம் க ச விஜ்ஞாநம் யதா³ மே க³லிதாஸ்டஹார

அந்வய:- யதா³ மே ஸ்ப்ரு³ஹா க³லிதா (ததா³) மே த⁴நாநி வ, மித்ராணிக க,
விஷயதீ³ஸ்யவ: க்வ, ஸாஸ்த்ரம் க்வ, விஜ்ஞாநம் ச க்வ || 2 ||

விஷயவாஸநா ஸே ரஹித பூர்ணரூப ஜோ மைம் ஹூம் திஸ மோ³ யதி³ இச்சா² நஷ்ட
ஹோ க³ஈ தோ பி²ர மேரே த⁴ந கஹாம், மித்ரவர்க³ கஹாம், விஷயரூப லுடேரே கஹாம்
ஓளர ஸாஸ்த்ர கஹாம் அர்தா²த் இந மேம் ஸே கிஸீ வஸ்து பீ⁴ மோ³ ஆஸக்தி நஹீம்
ரஹதீ³ஹை || 2 ||

விஜ்ஞாதே ஸாக்ஷிபுருஷே பரமாத்மநிசேஸ்வரே |

நைராஸ்யேப³ந்த⁴மோக்ஷேசந சிந்தா முக்தயே மம || 3 ||

அந்வய:- ஸாக்ஷிபுருஷே பரமாத்மநி ஈஸ்வரே ச விஜ்ஞாதே ப³ந்த⁴மோக்ஷேச நைராஸ்யே
(ஸதி) மம முக்தயே சிந்தா ந || 3 ||

தே³ஹ, இந்தீ³ரிய ஓளர அந்த:கரண கே ஸாக்ஷீ ஸர்வஸக்திமாந பரமாத்மா கா ஜ்ஞாந
ஹோநேபர புருஷ கோ ப³ந்த⁴ ததா² மோக்ஷகீ

ஆஸா நஹீம் ஹோதீ³ ஹை ஓளர முக்தி கே லியே பீ⁴ சிந்தா நஹீம் ஹோதீ³ ஹை || 3 ||

அந்தர்விகல்பஸூர்யஸ்ய ப³ஹி:ஸ்வச்ச²ந்த³-சாரிண: |

ப⁴ராந்தஸ்யேவ த³ஸாஸ்தாஸ்தாஸ்தாஹ-ஸா ஏவ ஜாநதே || 4 ||

அந்வய:- அந்தர்விகல்பஸூர்யஸ்ய ப⁴ராந்தஸ்ய இவ ப³ஹி:ஸ்வச்ச²ந்த³சாரிண: (ஜ்ஞாநிந:) தா: தா: த³ஸா: தாத்³ரு³ஸா: ஏவ ஜாநதே || 4 ||

அந்த:கரண கே விஷேம் ஸங்கல்பவிகல்ப ஸே ரஹித ஓளர பா³ஹர ப⁴ராந்த (பாக³ல) புருஷ கீ ஸமாந ஸ்வச்ச²ந்த³ ஹோகர விசரநேவாலே ஜ்ஞாநீ கீ திந திந த³ஸாஓம் கோ தை ஸே ஹீ ஜ்ஞாநீ புருஷ ஜாநதே ஹைம் || 4 ||

இதி ஸ்ரீமத³ஷ்டாவக்ரகீ³தாயாம் ப்³ரஹ்மவித்³யாயாம் பா⁴ஷாடகயா ஸஹிதம் ஸாந்திசதுஷ்டயம் நாம சதுர்த³ஸம் ப்ரகரணம் ஸமாப்தம் || 14 ||

=====

அத² பஞ்சத³ஸம் ப்ரகரணம் 15.

யதா²ததோ²பதே³ஸேந க்ரு³தார்த:²ஸத்வபு³த்தி⁴மாந் ||

ஆஜீவமபிஜிஜ்ஞாஸு: பரஸ்தத்ர விமுஹ்யதி || 1 ||

அந்வய:- ஸத்வபு³த்தி⁴மாந (ஸிஷ்ய:) யதா² ததா² உபதே³ஸேந க்ரு³தார்த: (ப⁴வதி), பர: ஆஜீவம் ஜிஜ்ஞாஸு: அபி தத்ர விமுஹ்யதி || 1 ||

யத்³யபி கு³ருநே ஸிஷ்ய கே அர்த² பஹிலே ஆத்மதத்வ கா உபதே³ஸ கியா ஹை ததா² ஸாஸ்த்ர மேம் ஐஸா நியம ஹை கி, கடி²ந ஸே ஜாநநே யோக்³ய ஹோநே கே காரண ஸிஷ்யோம் கே அர்த² ஆத்மதத்வ கா பா³ரம்பா³ர உபதே³ஸ கரநா சாஹியே ஓளர சா²ந்தோக்³ய உபநிஷத்³ கே விஷேம் கு³ருநே ஸிஷ்ய கே அர்த² பா³ரம்பா³ர ஆத்மதத்வ கா உபதே³ஸ கியா ஹை, இஸ காரண கு³ரு பி²ர பீ⁴ ஸிஷ்ய கே அர்த² ஆத்மதத்வ கா உபதே³ஸ கரதே ஹு²ஏ ப்ரத²ம் ஜ்ஞாந கே அதி⁴காரீ ஓளர அநதி⁴காரீ கா வர்ணந கரதே ஹைம் கி, ஜிஸ கீ பு³த்தி⁴ ஸாத்வி கீ ஹோதீ ஹை வஹ ஸிஷ்ய யதா²கத²ஞ்சித் உபதே³ஸ ஸ்ரவண கரகே பீ⁴ க்ரு³தார்த² ஹோ ஜாதா ஹை, இஸ காரண ஹீ ஸத்யயுக³ கே விஷேம் கேவல ஏக அக்ஷர ப்³ரஹ்ம ஜோ ஓ கார திஸகே ஹீ உபதே³ஸமாத்ர ஸே அநேக ஸிஷ்ய க்ரு³தார்த² ஹோக்³யே அர்தா²த் ஜ்ஞாந கோ ப்ராப்த ஹோக்³யே ஓளர ஜிந கீ தாமஸீ பு³த்தி⁴ ஹோதீ ஹை, உந கோ மரணபர்யந்த உபதே³ஸ கரோ தப³பீ⁴ உந கோ ஆத்மஸ்வரூப கா ஜ்ஞாந நஹீம் ஹோதா ஹை, கிந்து மஹாமோஹ மேம் பட³:³ரேஹதே ஹைம், ப்ரஹ்லாத³ஜீ கா புத்ர விரோசந தை³ய தா² உந கோ ப்³ரஹ்மாஜீநே அநேக பா³ர உபதே³ஸ கியா, தோ பீ⁴ வஹ மஹாமோஹயுக்த ஹீ ரஹா, க்யோங்கி வஹ தாமஸீ பு³த்தி⁴வாலா தா² || 1 ||

மோக்ஷோ விஷயவைரஸ்ய ப்³ந்தோ⁴ வைஷயி கோ ரஸ: |

ஏதாவதே³வ விஜ்ஞாநம் யதே²ச்ச²ஸி ததா² குரு || 2 ||

அந்வய:- விஷயவைரஸ்யம் மோக்ஷ:, வைஷயிக: ரஸ: ப்³ந்த:⁴ விஜ்ஞாநம் ஏதாவத் ஏவ;
யதா² இச்ச²ஸி ததா² குரு || 2 ||

அப³ ப்³ந்த⁴ ஓளர மோக்ஷ கா ஸ்வரூப தி³கா²தே ஹைம் கி, விஷயோம் கே விஷைம்
ஆஸக்தி ந கரநா ய ஹீ மோக்ஷ ஹை ஓளர விஷயோம் மேம் ப்ரதி கரநா ய ஹீ ப்³ந்த⁴ந
ஹை, இதநா ஹீ கு³ரு ஓளர வேதா³ந்த கே வாக்யோம் ஸே ஜாநநே யோக்ய ஹை, இஸ
காரண ஹே ஸிஷ்ய ! ஹைஸீ தே³ ருசி ஹோ வைஸா கர || 2 ||

வாக்³மிப்ராஜ்ஞமஹோத்³யோக³ஞ்ஜநம் மூகஜடா³லஸம் |

கரோதிதத்த்வபோ³தோ⁴ஈயமதஸ்த்யக்தோ ப்³பு⁴க்ஷாபி:⁴3

அந்வய:- அயம் தத்த்வபோ³த:⁴ வாக்³மிப்ராஜ்ஞமஹோத்³யோக³ம் ஜநம் மூகஜடா³லஸம்
கரோதி அத: ப்³பு⁴க்ஷாபி:⁴ த்யக்த: || 3 ||

அப³ இஸ பா³த கா வர்ணந கரதே ஹைம் கி, தத்த்வஜ்ஞாந கே ஸிவாய கிஸீ அந்ய
ஸே விஷயாஸக்தி கா நாஸ நஹீம் ஹோ ஸகதா ஹை, யஹ ப்ரஸித்³த⁴ தத்த்வஜ்ஞாந
வாசால புருஷ கோ மூக (கூ³ங்கா³) கர தே³தா ஹை, பண்டி³த கோ ஜட³ கர தே³தா
ஹை, பரம உத்³யோகீ³ புருஷகோ பீ⁴ ஆலஸீ கர தே³தா ஹை, க்யோங்கி, மந கே
ப்ரத்யகா³த்மா கே விஷைம் லக³நே ஸே ஜ்ஞாநீ கீ வாணீ மந ஓளர ஸா³ர கீ வ்ரு³த்தியே
நஷ்ட ஹோ ஜாதீ ஹைம் இஸ காரண ஹீ விஷயபோ⁴க³ கீ லாலஸா கரநேவாலே
புருஷோம்நே ஆத்மஜ்ஞாந கா அநாத³ர கர ரகா² ஹை || 3 ||

ந த்வம் தே³ஹோ ந தே தே³ஹோ போ⁴க்தா கர்தா ந வா ப⁴வாந் |

சித்³ருபோ⁵ஸி ஸதா³ ஸாக்ஷீநிரபேக்ஷ: ஸுக²ம் சர || 4 ||

அந்வய:- ஹே ஸிஷ்ய ! த்வம் தே³ஹ: ந, (ததா²) தே தே³ஹ: ந, ப⁴வாந் கர்தா வா
போ⁴க்தா ந, (யத:) (ப⁴வாந்) சித்³ருப: ஸதா³ ஸாக்ஷீ அஸி, (அத:) நிரபேக்ஷ: (ஸந்
) ஸுக²ம் சர || 4 ||

அப³ தத்த்வஜ்ஞாந கீ ப்ராப்தி கே அர்த² உபதே³ஸ கரதே ஹைம் கி, ஹே ஸிஷ்ய ! தூ
தே³ஹரூப நஹீம் ஹை ததா² த்ரோ தே³ஹ நஹீம் ஹை க்யோங்கி தூ சைதந்யரூப ஹை
திஸீ ப்ரகார தூ கர்மோம் கா கரநேவாலா ததா² கர்மப²ல கா போ⁴க³நேவாலா நஹீம்
ஹை, க்யோங்கி கர்ம கரநா ஓளர ப²ல போ⁴க³நா யஹ மந ஓளர ப்³தீ³தி⁴ கே த⁴ர்ம
ஹைம் ஓளர தூ தோ மந ஓளர ப்³தீ³தி⁴ ஸே பி⁴ந்ந ஸாக்ஷீமாத்ர இஸ ப்ரகார ஹை
ஜிஸ ப்ரகார க⁴ட கா தே³க²நேவாலா க⁴ட ஸே பி⁴ந்ந ஹோதா ஹை, இஸ காரண

ஹே ஸிஷ்ய ! தே³ஹ கே ஸம்ப³ந்தீ⁴ ஜோஸ்த்ரீபுத்ராதி³ திந ஸே உதா³ஸீந ஹோகர
ஸுக²பூர்வக விசர || 4 ||

ராக³த்³வேஷௌ மநோத⁴ர்மோம் ந மநஸ்தே கதா³சந |
நிர்விகல்போ⁵ஸி போ³தா⁴த்மாநிர்விகார: ஸுக²ம் சர || 5 ||

அந்வய:- ராக³த்³வேஷௌ மநோத⁴ர்மீ (ப⁴வத:) மந: தே (ஸம்ப³ந்தி⁴) கதா³சந ந (ப⁴வதி), (யத: த்வம்) நிர்விகல்ப: போ³தா⁴த்மா அஸி, (அத:) நிர்விகார: (ஸந்) ஸுக²ம் சர || 5 ||

ஹே ஸிஷ்ய ! ராக³ ஓளர த்³வேஷ ஆதி³ மந கே த⁴ர்ம ஹைம் தேரே நஹீம்
ஹைம் ஓளர தேரா மந கே ஸாத² கதா³பி ஸம்ப³ந்த⁴ நஹீம் ஹை, க்யோம் கி தூ
ஸங்கல்பவிகல்பரஹித ஜ்ஞாநஸ்வரூப ஹை, இஸ காரண தூ ராகா³தி³விகாரரஹித
ஹோகர ஸுக²பூர்வக விசர || 5 ||

ஸர்வபூ⁴தேஷு சாத்மாநம் ஸர்வபூ⁴தாநி சாத்மநி |
விஜ்ஞாயநிரஹங்காரோநிர்மமஸ்த்வம் ஸுக²ப⁴வ || 6 ||

அந்வய:- ஸர்வபூ⁴தேஷு ச ஆத்மாநம் ஸர்வபூ⁴தாநி ச ஆத்மநி விஜ்ஞாய த்வம்
நிரஹங்கார: நிர்மம: (ஸந்) ஸுக²ப⁴வ || 6 ||

ஆத்மா ஸம்பூர்ண ப்ராணியோம் கே விஷேம் காரணரூப ஸே ஸ்தி²த ஹை, ஓளர
ஸம்பூர்ண ப்ராணீ ஆத்மா கே விஷேம் அத⁴யஸ்த ஹைம் இஸ ப்ரகார ஜாநகர மமதா
ஓளர அஹங்காரரஹித ஸுக²பூர்வக ஸ்தி²த ஹோ || 6 ||

விஸ்வ ஸ்பு²ரதி யத்ரேத³ம் தரங்கா³ இவ ஸாக³ரே |
தத்த்வமேவ ந ஸந்தே³ஹுஸ்சிந்முத விஜ்வரோ ப⁴வ || 7 ||

அந்வய:- யத்ர இத³ம் விஸ்வம் ஸாக³ரே தரங்கா³ இவ ஸ்பு²ரதி, தத் த்வம் ஏவ (அத்ர)
ஸந்தே³ஹ: ந, (அத:) ஹே சிந்முத ! (த்வம்) விஜ்வர: ப⁴வ || 7 ||

ஜிஸ ப்ரகார ஸமுத்³ர கே விஷேம் ஜோ தரங்க³ ஹைம் வே கல்பித ஓளர அநித்ய
ஹைம், திஸீ ப்ரகார ஜிஸ ஆத்மா கே விஷேம் யஹ விஸ்வ கல்பித ஹை வஹ தூ ஹீ
ஹை, இஸ மேம் குச² ஸந்தே³ஹ நஹீம்
ஹை, இஸ காரண ஹே சைதந்யரூப ஸிஷ்ய ! தூ ஸம்பூர்ண ஸந்தாபரஹித ஹோ || 7 ||

ஸ்ரத்³த⁴ஸ்வ தாத ஸ்ரத்³த⁴ஸ்வ நாத்ர மோஹம் குருஷ்வ போ:4 |
ஜ்ஞாநஸ்வரூபோ⁴க³வாநாத்மா த்வம் ப்ரக்ரு³தே:பர: || 8 ||

அந்வய:- போ:⁴ தாத ! ஸ்ரத்³வஸ்வ ஸ்ரத்³த⁴ஸ்வ, அத்ர மோஹம் ந குருஷ்வ (யத:)
த்வம் ஜ்ஞாநஸ்வரூப: ப⁴க³வாந் ப்ரக்ரு³தே: பர: ஆத்மா (அஸி) || 8 ||

ஹே தாத ! கு³ரு ஓளர வேதா³ந்த கே வசநோம்பர விஸ்வாஸ கர, விஸ்வாஸ கர,
ஆத்மா கீ சேதநஸ்வரூபதா கே விஷ்ய மேம் மோஹ கஹியே ஸம்ஸயவிபர்யயஸ்வரூப
அஜ்ஞாந மத கர, க்யோங்கி தூ ஜ்ஞாநஸ்வரூப, ஸர்வஸக்திமாந, ப்ரக்ரு³திஸே பர
ஆத்மஸ்வரூப ஹை || 8 ||

கு³ண: ஸம்வேஷ்டிதோ தே³ஹஸ்திஷ்ட²த்யாயாதி யாதி ச |
ஆத்மா ந க³ந்தா நாக³ந்தா கிமேநமநுஸோசஸி || 9 ||

அந்வய:- கு³ண: ஸம்வோஷ்டத: தே³ஹ: திஷ்ட²தி ஆயாதி யாதி ச ஆத்மா ந க³ந்தா
ந ஆக³ந்தா (அத:) ஏநம் கிம் அநுஸோசஸி || 9 ||

கு³ண கஹியே இந்த³ரிய ஆதி³ஸே வேஷ்டித தே³ஹ ஹீ ஸம்ஸார கே விஷேம் ரஹதா
ஹை, ஆதா ஹை ஓளர ஜாதா ஹை ஓளர ஆத்மா தோ ந ஜாதா ந ஆதா ஹை,
இஸ காரண மைம் ஜாஹங்கா³, மேரா மரண ஹோகா³ இத்யாதி³ தே³ஹ கே த⁴ர்மோம்
ஸே ஆத்மா கே விஷேம் ஸோக மத கர, க்யோங்கி ஆத்மா தோ ஸர்வவ்யாபீ ஓளர
நித்யஸ்வரூப ஹை || 9 ||

தே³ஹஸ்திஷ்ட²து கல்பாந்தம் க³ச்ச²த்வசைவ வா புந: |
வ வ்ரு³த்தி:⁴க்வ ச வா ஹாநிஸ்தவ சிந்மாத்த்ரூபிண: || 10 ||

அந்வய:- தே³ஹ: கல்பாந்தம் திஷ்ட²து வா புந: அத³ய ஏவ க³ச்ச²து; சிந்மாத்த்ரூபிண:
தவ க்வ ஹாநி: வா க்வ ச வ்ரு³த்தி:⁴ || 10 ||

ஹே ஸிஷ்ய ! யஹ தே³ஹ கல்பபர்யந்த ஸ்தி²த ரஹே, அத²வா அப³ ஹீ நஷ்ட ஹோ
ஜாய தோ உஸ ஸே தே³ர் ந ஹாநி ஹோதீ ஹை ஓளர ந வ்ரு³த்தி:⁴ ஹோதீ ஹை,
க்யோங்கி தூ தோ கேவல சைதந்யஸ்வரூப ஹை || 10 ||

த்வய்யநந்தமஹாம்போ⁴தௌ⁴விஸ்வவீசி:ஸ்வபா⁴வத: |
உதே³துவாஸ்தமாயாதுநதேவ்ரு³த்தி:⁴ர்நவாக்ஷதி: || 11 ||

அந்வய:- அநந்தமஹாம்போ⁴தௌ⁴ த்வயி ஸ்வபா⁴வத: விஸ்வவீசி: உதே³து வா
அஸ்தம் ஆயாது தே வ்ரு³த்தி:⁴ ந வா க்ஷதி: ந || 11 ||

ஹே ஸிஷ்ய ! தூ சைதந்ய அநந்தஸ்வரூப ஹை ஓளர ஜிஸ ப்ரகார ஸமுத்³ர கே
விஷேம் தரங்க³ உத்பந்ந ஹோதீ ஹைம் ஓளர லீந ஹோ ஜாதீ ஹைம், திஸ ப்ரகார

தேரே (ஆத்மாகே) விஷேம் ஸ்வபா⁴வ ஸே ஸம்ஸார கீ உத்பத்தி ஓளர லய ஹோ ஜாதா
ஹை, திஸ ஸே தேரீ கிஸீ ப்ரகார கீ ஹாநி அத²வா வ்ரு³த³தி⁴ நஹீம் ஹை || 11 ||

தாதசிந்மாத்த்ரரூபோ⁵ஸிந தே பி⁴ந்நமித³ஞ்ஜக³த் |
அத:கஸ்யகத²ங்குத்ரஹேயோபாதே³யகல்பநா || 12 ||

அந்வய:- ஹே தாத ! (த்வம்) சிந்மாத்த்ரரூப: அஸி, இத³ம் ஜக³த் தே பி⁴ந்நம் ந, அத:
ஹேயோபாதே³யகல்பநா கஸ்ய குத்ர கத²ம் (ஸ்யாத்) || 12 ||

ஹே ஸிஷ்ய ! தூ சைதந்யமாத்த்ரஸ்வரூப ஹை, யஹ ஜக³த் துஜ² ஸே பி⁴ந்ந நஹீம்
ஹை, இஸ காரண த்யாக³நா ஓளர க்³ரஹண கரநா கஹாம் ப³ந ஸகதா ஹை ஓளர
கிஸ கா ஹோ ஸகதா ஹை ஓளர கிஸ மேம் ஹோ ஸகதா ஹை || 12 ||

ஏகஸ்மிந்நவ்யயேஸாந்தேசிதா³காஸே⁵மலேத்வயி |
குதோஜ்நமகுதோகமகுதோ⁵ஹங்காரஏவச || 13 ||

அந்வய:- ஏகஸ்மிந் அவ்யயே ஸாந்தே சிதா³காஸே அமலே த்வயி ஜ்நம் குத: கர்ம் குத:,
அஹங்கார: ச ஏவ குத: || 13 ||

ஹே ஸிஷ்ய ! தூ அவிநாஸீ, ஏக, ஸாந்த, சைதந்யாகாஸஸ்வரூப ஓளர
நிர்மலாகாஸஸ்வரூப ஹை, இஸ காரண தேரா ஜ்நம் நஹீம் ஹோதா ஹை ததா²
தேரே விஷேம் அஹங்கார ஹோநா பீ⁴ நஹீம் க⁴ட ஸகதா ஹை, க்யோங்கி கோஈ
த்³விதீய வஸ்து ஹோய தோ அஹங்கார ஹோதா ஹை, ததா² தேரே விஷேம் ஜ்நம்
ஹோநா பீ⁴ நஹீம் ப³ந ஸகதா ஹை, க்யோங்கி அஹங்கார கே பி³நா கர்ம் நஹீம்
ஹோதா ஹை, இஸ காரண தூ ஸா³த்³த்⁴ஸ்வரூப ஹை || 13 ||

யத்த்வம் பஸ்யஸி தத்ரேகஸ்த்வமேவ ப்ரதிபா⁴ஸ ஸே | கிம் ப்ரு³த²க் பா⁴ஸதே
ஸ்வர்ணாத்கடகாங்க³த³நூபுரம் || 14 ||

அந்வய:- யத் த்வம் பஸ்யஸி தத்ர த்வம் ஏவ ஏக: ப்ரதிபா⁴ஸஸே; கடகாங்க³த³நூபுரம்
கிம் ஸவர்ணாத் ப்ரு³த²க் பா⁴ஸதே || 14 ||

ஜிஸ ப்ரகார கடக, பா³ஜூபி³ந்த³ ஓளர நூபுர ஆதி³ ஆபூ⁴ஷ்ணேம் கே விஷேம் ஏக
ஸுவர்ண ஹீ பா⁴ஸதா ஹை, திஸீ ப்ரகார ஜிஸ 2 கார்ய கோ தூ தே³க²தா ஹை திஸ
2 கார்ய கே விஷேம் ஏக காரண ஸ்வரூப தூ ஹீ (ஆத்மா ஹீ) பா⁴ஸதா ஹை || 14 ||

அயம் ஸோ⁵ஹமயம் நாஹம் விபா⁴க³மிதி ஸந்த்யஜ |
ஸர்வமாத்மேதி நிஸ்சித்ய நி:ஸங்கல்ப:ஸு²ப⁴வ || 15 ||

அந்வய:- ஸ: அயம் அஹம், அயம் அஹம் ந இதி விபா⁴க³ம் ஸந்த்யஜ, (ததா²) ஸர்வம் ஆத்மா இதி நிர்ஸித்தய நி:ஸங்கல்ப: (ஸந்) ஸுகீ² ப⁴வ || 15 ||

யஹ ஜோ ஸம்பூர்ண தே³ஹ ஆதி³ பதா³ர்த² ஹைம் திந கா மைம் ஸாக்ஷ ஹூம் ஒளர மைம் தே³ஹ, இந்த³ரிய ஆதி³ரூப நஹீம் ஹூம் அத²வா யஹ மைம் ஹூம் ஒளர யஹ மைம் நஹீம் ஹூம், இஸ பே⁴த³ கா த்யாக³ கர ஒளர ஸம்பூர்ண ஜக³த் ஆத்மா ஹீ ஹை ஐஸா நிர்ஸய கரகே, ஸம்பூர்ண ஸங்கல்ப விகல்போம் கோ த்யாக³கர ஸுகீ² ஹோ || 15 ||

தவைவாஜ்ஞாநதோ விஸ்வம் த்வமேக: பரமார்த²த: |

த்வத்தோ⁵ந்யோ நாஸ்தி ஸம்ஸாரீ நஸம்ஸாரீச கஸ்சந || 16 ||

அந்வய:-விஸ்வம் தவ அஜ்ஞாநத: ஏவ (ப⁴வதி), பரமார்த²த: த்வம் ஏக: (ஏவ அத:) ஸம்ஸாரீ த்வத்த: அந்ய: ந அஸ்தி; அஸம். ஸாரீ ச கஸ்சந (த்வத்த: அந்ய:) ந (அஸ்தி) || 16 ||

ஹே ஸிஷ்ய ! தேரே அஜ்ஞாந ஸே ஹீ விஸ்வ பா⁴ஸதா ஹை, வாஸ்தவ மேம் ஸம்ஸார கோ⁴ நஹீம் ஹை, பரமார்த²ஸ்வரூப அத³விதீய தூ ஏக ஹீ ஹை, இஸ காரண ஹீ துஜ² ஸே அந்ய கோ⁴ ஸம்ஸாரீ அத²வா அஸம்ஸாரீ நஹீம் ஹை || 16 ||

ப⁴ராந்திமாத்த்ரமித³ம் விஸ்வம் ந கிஞ்சிதி³தி நிர்ஸயீ |

நிர்வாஸந:ஸ்பூ²ர்திமாத்த்ரோ ந கிஞ்சிதி³வ ஸாம்யதி || 17 ||

அந்வய:- இத³ம் விஸ்வம் ப⁴ராந்திமாத்த்ரம் கிஞ்சித் ந, இதி நிர்ஸயீ (பருஷ:) நிர்வாஸந: ஸ்பூ²ர்திமாத்த்ர: (ஸந்) ந கிஞ்சித் ஸாம்யதி || 17 ||

யஹ விஸ்வ பா⁴ந்திமாத்த்ர ஸே கல்பித ஹை, வாஸ்தவ மேம் கிஞ்சிந்மாத்த்ர பீ⁴ ஸத்ய நஹீம் ஹை, இஸ ப்ரகார ஜிஸ கோ நிர்ஸய ஹூஆ ஹை வஹ புருஷ வாஸநாரஹித ஒளர ப்ரகாஸஸ்வரூப ஹோகர கேவல சைதந்யஸ்வரூப கே விஷேம் ஸாந்தி கோ ப்ராப்த ஹோதா ஹை || 17 ||

ஏக ஏவ ப⁴வாம்போ⁴தா⁴வாஸீத³ஸ்தி ப⁴விஷ்யதி | நதேப³ந்தோ⁴ஸ்தி மோக்ஷா வா க்ரு²தக்ரு²த்ய:ஸுக²ம் சர || 18 ||

அந்வய:- ப⁴வாம்போ⁴தௌ⁴ ஏக: ஏவ ஆஸீத், அஸ்தி ப⁴விஷ்யதி, (அத:) தே ப³ந்த:⁴ வா மோக்ஷ: ந அஸ்தி (அத: த்வம்) க்ரு²தக்ரு²த்ய: (ஸந்) ஸுக²ம் சர || 18 ||

பூ⁴த ப⁴விஷ்யத் ஒளர வர்தமாநரூப த்ரிகாலமேம் பீ⁴ இஸ ஸம்ஸாரஸமுத்³ர கே விஷேம் தூ ஹீ தா² ஒளர தூ ஹீ ஹை ததா² தூ ஹீ ஹோகா³ அர்தா²த் இஸ ஸம்ஸார

கே விஷேம் ஸதா³ ஏக தூ ஹீ ரஹா ஹை, இஸ காரண தேரா ப்³ந்த⁴ ஒளர மோக்ஷ நஹீம் ஹை, ஸோ க்ரு²தா³ர்த² ஹு²ஆ தூ ஸுக²பூர்வக விசர || 18 ||

மா ஸங்கல்பவிகல்பாப்யாம் சித்தம் க்ஷோப்ய சிந்மய |

உபஸாம்ய ஸுக²ம் திஷ்ட² ஸ்வாத்மந்யாநந்த³விக்³ரஹே || 19 ||

அந்வய:- (ஹே ஸிஷ்ய !) சிந்மய ! ஸங்கல்பவிகல்பாப்யாம் சித்தம் மா க்ஷோப்ய உபஸாம்ய ஆநந்த³விக்³ரஹே ஸ்வாத்மநி ஸுக²ம் திஷ்ட² || 19 ||

ஹே ஸிஷ்ய ! தூ சைதந்யஸ்வரூப ஹை, ஸங்கல்ப ஒளர விகல்போம் ஸே சித்த கோ சலாயமாந மத கர, கிந்து சித்த கோ ஸங்கல்பவிகல்போம் ஸே ஸாந்த கர கே ஆநந்த³ரூபஆத்மஸ்வரூப கே விஷேம் ஸுக²பூர்வக ஸ்தி²த ஹோ || 19 ||

த்யஜைவ த்யாநம் ஸர்வத்ர மா கிஞ்சித்³த்⁴ரு³தி³தா⁴ரய ||

ஆத்மா த்வம் முக்த ஏவாஸி கிம் விம்ரு³ஸ்ய கரிஷ்யஸி || 20 ||

அந்வய:- ஸர்வத்ர ஏவ த்யாநம் த்யஜ, ஹதி³ கிஞ்சித் அபி மா தா⁴ரய , ஆத்மா த்வம் முக்த: ஏவ அஸி, (அத:) விம்ரு³ஸ்ய கிம் கரிஷ்யஸி || 20 ||

ஹே ஸிஷ்ய.! ஸர்வத்ர ஹீ த்யாந கா த்யாக³ கர, குச²பீ⁴ ஸங்கல்ப விகல்ப ஹ்ரு³த³ய கே விஷேதா⁴ரண மத கர, க்யோங்கி ஆத்மரூப தூ ஸதா³ முக்த ஹீ ஹை, பி²ர விசார (த்யாந) கர கே ஒளர க்யா ப²ல ப்ராப்த கரேகா³ || 20 ||

இதி ஸ்ரீமத³ஷ்டாவக்ரமுநிவிரசிதாயாம் ப்³ரஹ்மவித்³யாயாம் பா⁴ஷ்டாக்யா ஸஹிதம் தத்த்வோபதே³ஸவிம்ஸதிகம் நாம பஞ்சத³ஸம் ப்ரகரணம் ஸமாப்தம் || 19 ||

=====

அத² ஷோட³ஸம் ப்ரகரணம் 16.

ஆசக்ஷவ ஸ்ரு³ணு வாதாத நாநாஸாஸ்த்ராண்யநேகஸ: |

ததா²பி ந தவ ஸ்வாஸ்த்²யம்ஸர்வவிஸ்மரணஹதே || 1 ||

அந்வய:- ஹே தாத ! நாநாஸாஸ்த்ராணி அநேகஸ: ஆசக்ஷவ வா ஸ்ரு³ணு ததா²பி ஸர்வவிஸ்மரணத் ரு³தே தவ ஸ்வாஸ்த்²யம் ந ஸ்யாத் || 1 ||

தத்வஜ்ஞாந கே உபதே³ஸ ஸே ஜக³த் கோ ஆத்மஸ்வரூப ஸே தே³க²நா ஒளர த்ரு³ஷ்ணா கா நாஸ கரநா ஹீ முக்தி கஹாதீ ஹை, யஹ விஷய வர்ணந கரதே ஹைம், ஹே ஸிஷ்ய ! தூ நாநா ப்ரகார கே ஸாஸ்த்ரோம் கோ அநேக பா³ர அந்ய புருஷோம் கே அர்த² உபதே³ஸ கர அத²வா அநேக பா³ர ஸ்ரவண கர பரந்து ஸப³ கோ பூ⁴லே பி³நா

அர்தா²த் ஸம்பூர்ண வஸ்து கே பே⁴த³ கா த்யாக³ கியே பி³நா ஸ்வஸ்த²தா அர்தா²த் முக்தி கதா³பி நஹீம் ஹோகீ³ கிந்து ஸம்பூர்ண வஸ்துஓம் மேம் பே⁴த³ த்³ரு³ஷ்டி கா த்யாக³ கரநே ஸே ஹீ மோக்ஷ ஹோகா³ | தஹாம் ஸிஷ்ய ஸங்கா கரதா ஹை கி, ஸுஷுப்தி அவஸ்தா² கே விஷேம் கிஸீ வஸ்து கா பீ⁴ பா⁴ந நஹீம் ஹோதா ஹை இஸ காரண ஸுஷுப்தி அவஸ்தா² மேம் ஸம்பூர்ண ப்ராணியோம் கா மோக்ஷ ஹோ ஜாநா சாஹியே | இஸ ஸங்கா கா கு³ரு ஸமாதா⁴ந கரதே ஹைம் கி ஸுஷுப்தி மேம் ஸம்பூர்ண வஸ்துஓம் கா பா⁴ந தோ நஹீம் ரஹதா ஹை பரந்து ஏக அஜ்ஞாந கா பா⁴ந தோ ரஹதா ஹை, இஸ காரண மோக்ஷ நஹீம் ஹோதா ஹை ஒளர ஜீவந்முக்த கா தோ அஜ்ஞாநஸஹித ஜக³ந்மாத்த்ர கா ஜ்ஞாந நஹீம் ரஹதா ஹை, இஸ காரண உஸ கா முக்தி ஹுஇஹா ஸமஜ²நா சாஹிய || 1 ||

போ⁴க³ம் கர்ம ஸமாதி⁴ வா குரு விஜ்ஞ ததா²பி தே |
சித்தம் நிரஸ்தஸர்வாஸமத்யர்த²ரோசயிஷ்யதி || 2 ||

அந்வய:- ஹே விஜ்ஞ ! (த்வம்) போ⁴க³ம் கர்ம வா ஸமாதி⁴ம் குரு ததா²பி தே சித்தம் அத்யர்த²ம் நிரஸ்தஸர்வாஸம் ரோசயிஷ்யதி || 2 ||

ஹே ஸிஷ்ய ! தூ ஜ்ஞாநஸம்பந்ந ஹோகர விஷயபோ⁴க³ கர அத²வா ஸகாம கர்ம கர அத²வா ஸமாதி⁴ கோ கர ததா²பி ஸம்பூர்ண வஸ்துஓம் கே விஸ்மரண ஸே ஸப³ ப்ரகார கீ ஆஸா ஸே ரஹித தோ சித்த ஆத்மஸ்கரூப கே வி ஹீ அதி⁴க ரூசி கோ உத்பந்ந கரேகா³ || 2 ||

ஆயாஸாத்ஸகலோ து:³கீ² நைநம் ஜாநாதி கஸ்சந |
அநேநைவோபதே³ஸேந த⁴ந்ய: ப்ராப்நோதி நிர்வ்ரு³திம் || 3 ||

அந்வய:- ஸகல: ஆயாஸாத் து:³கீ² (ப⁴வதி), (பரந்து) ஏநம் கஸ்சந ந ஜாநாதி; அநேந உபதே³ஸேந ஏவ த⁴ந்ய: நிர்வ்ரு³திம் மாமோதி || 3 ||

ப்ராணிமாத்ர விஷய கே பரிஸ்ரம ஸே து:³கீ² ஹோதே ஹைம் பரந்து கோஃ இஸ வார்தா கோ நஹீம் ஜாநதா | க்யோங்கி விஷயாநந்த³ கே விஷேம் நிமக³ந ஹோதா ஹை, ஜோ பா⁴க³யவாந புருஷ ஹோதா ஹை வஹ ஸத்³கு³ரு ஸே இஸ உபதே³ஸ கோ க்³ரஹண கர கே பரம ஸுக² கோ ப்ராப்த ஹோதா ஹை || 3 ||

வ்யாபாரேகி²த்³யதே யஸ்து நிமேஷோந்மேஷயோரபி |
தஸ்யாலஸ்யது⁴ரீணஸ்த² ஸுக²ம் நாந்யஸ்ய கஸ்யசித் || 4 ||

அந்வய:- ய: து நிமேஷோந்மேஷயோ: அபி வ்யாபாரே கி²த்³யதே ஆலஸ்யது⁴ரீணஸ்ய தஸ்ய (ஏவ) ஸுக²ம் (ப⁴வதி), அந்யஸ்ய கஸ்யசித் ந || 4 ||

ஜோ புருஷ நேத்ரோம் கே நிமேஷ உந்மேஷ கே வ்யாபார மேம் அர்தா²த் நேத்ரோம் கே கோ²லநேமுந்த³நமேம் பீ⁴ பரிஸ்ரம மாநகர து:³கி²த ஹோதா ஹை, இஸ பரம ஆலஸீகோ ஹீ அர்தா²த் உஸ நிஷக்ரிய புருஷகோ ஹீ பரம ஸுக² மிலதா ஹை, அந்ய கிஸீகோ ஹீ நஹீம் || 4 ||

இத³ம் க்ரு²தமித³ம் நேதி த்³வந்த³வைர்முக்க்தம் யதா³ மந: |
த⁴ர்மார்த²காமமோக்ஷேஷு நிரபேக்ஷம் ததா³ ப⁴வேத் || 5 ||

அந்வய:- இத³ம் க்ரு²தம், இத³ம் ந (க்ரு²தம்), இதி த்³வந்தை:³ யதா³ மந: முக்க்தம் (ப⁴வதி) ததா³ த⁴ர்மார்த²காமமோக்ஷேஷு நிரபேக்ஷம் ப⁴வேத் || 5 ||

ஜிஸ கே மந கா த்³வைதபா⁴வ நஷ்ட ஹோ ஜாய அர்தா²த் யஹ கார்ய கரநா சாஹியே, யஹ நஹீம் கரநா சாஹியே, யஹ விதி⁴நிஷேத⁴ரூபீ இந்த்³ர ஜிஸ கே மந ஸே தூ³ர ஹோ ஜாய, வஹ புருஷ த⁴ர்ம, அர்த², காம ஓளர மோக்ஷ இந சாரோம்மேம் பீ⁴ இச்சா² ந கரே, க்யோங்கி வஹ புருஷ ஜீவந்முக்க்த அவஸ்தா² கோ ப்ராப்த ஹோ ஜாதா ஹை || 5 ||

விரக்தோ விஷயத்³வேஷ்டா ராகீ³ விஷயலோலுப: |
க்³ரஹமோக்ஷவிஹீநஸ்து ந விரக்தோ நராக³வாந் || 6 ||

அந்வய:- விரக்த: விஷயத்³வேஷ்டா (ப⁴வதி), ராகீ³ விஷயலோலுப: (ப⁴வதி)
க்³ரஹமோக்ஷவிஹீந: து ந விரக்த: (ப⁴வதி) ந ராக³வாந (ப⁴வதி) || 6 ||

ஜோ புருஷ விஷய ஸே த்³வேஷ கரதா ஹை வஹ விரக்த கஹாதா ஹை ஓளர ஜோ விஷயோம் மேம் அதிலாலஸா கரதா ஹை வஹ ராகீ³ (காமுக) கஹாதா ஹை, பரந்து ஜோ க்³ரஹண ஓளர மோக்ஷ ஸே ரஹித ஜ்ஞாநீ ஹோதா ஹை, வஹ ந விஷயோம் ஸே த்³வேஷ கரதா ஹை, ஓளர ந விஷயோம் ஸே பீ⁴தி கரதா ஹை அர்தா²த் ப்ராப்த³த⁴யோகா³நுஸார ஜோ ப்ராப்த ஹோய உஸ கா த்யாக³ நஹீம் கரதா ஹை ஓளர அப்ராப்த வஸ்து கே மிலநே கீ இச்சா² நஹீம் கரதா ஹை இஸ காரண ஜீவந்முக்க்த புருஷ விரக்த ஓளர ராகீ³ தோ³நோம் ஸே விலக்ஷண ஹோதா ஹை || 6 ||

ஹேயோபாதே³யதா தாவத்ஸம்ஸாரவிடபாங்குர: |
ஸ்டஹா ஜீவதி யாவ? நிர்விசாரத³ஸாஸ்பத³ம் || 7 ||

அந்வய:- நிர்விசாரத³ஸாஸ்பத³ம் ஸ்ப்ரு³ஹா யாவத் ஜீவதி தாவத் வை
ஹேயோபாதே³யதா ஸம்ஸாரவிடபாங்குர: (ப⁴வதி) || 7 ||

தஹாம் ஸங்கா ஹோதீ ஹை கி, ஜ்ஞாநியோம் கே விஷேம் தோ த்யாக³ ஓளர க்³ரஹண
கா வ்யவஹார தே³க²நே மேம் ஆதா ஹை | தஹாம் கஹதே ஹைம் கி ஜிஸ
ஸமயபர்யந்த அஜ்ஞாநத³ஸா கே நிவாஸ கரநே கா ஸ்தா²ந்ரூப இச்சா² ரஹதீ ஹை
திஸ ஸமயபர்யந்த ஹீ புருஷ கா க்³ரஹண கரநா ஓளர த்யாக³நாந்ரூப ஸம்ஸாரரூபீ
வ்ரு³க்ஷ கா அங்குர ரஹதா ஹை ஓளர ஜ்ஞாநியோம் கா தோ இச்சா² ந ஹோநே கே
காரண த்யாக³நா ஓளர க்³ரஹண கரநா தே³க²நே மாத்ர ஹோதே ஹைம் || 7 ||

ப்ரவ்ரு³த்தௌ ஜாயதே ராகோ³ நிவ்ரு³த்தௌ த்³வேஷ ஏவ ஹி |

நிர்த்³வந்த்³ரோ பா³லவத்³வீமாநேவமேவ வ்யவஸ்தி²த: || 8 ||

அந்வய:- ஹி ப்ரவ்ரு³த்தௌ ராக: ³, நிவ்ரு³த்தௌ ஏவ த்³வேஷ: ஜாயதே (அத:) தீ⁴மாந்
பா³லவத் நிஈந்த்³ர: (ஸந்) ஏவம் ஏவ வ்யவஸ்தி²த: ப⁴வேத் 8

யதி³ விஷயோம் மேம் ப்ரீதி கரே தோ ப்ரீதி தி³ந்பர தி³ந ப³ட⁴தீ ஜாதீ ஹை ஓளர
விஷயோம் ஸே த்³வேஷபூர்வக நிவ்ரு³த்த ஹோய

தோ தி³ந்பர தி³ந விஷயோம் மேம் த்³வேஷ ஹோதா ஜாதா ஹை; இஸ காரண
ஜ்ஞாநீ புருஷ ஸுப⁴ ஓளர அஸுப⁴ கே விசாரரஹித ஜோ பா³லக திஸ கீ ஸமாந
ராக³த்³வேஷரஹித ஹோகர ஸங்க³பூர்வக ஜோ விஷயோம் மேம் ப்ரவ்ரு³த்தி கரநா
ஓளர த்³வேஷபூர்வக ஜோ விஷயோம் ஸே நிவ்ரு³த்த ஹோநா இந தோ³நோம் ஸே
ரஹித ஹோகர ரஹே ஓளர ப்ரா³ரப்த⁴கர்மாநுஸார ஜோ ப்ரா³ப்த ஹோய உஸ மேம்
ப்ரவ்ரு³த்த ஹோய ஓளர அப்ரா³ப்தி கீ இச்சா² ந கரே || 8 ||

ஹாதுமிச்ச²தி ஸம்ஸாரம் ராகீ³து: ³க²ஜிஹாஸயா |

வீதராகோ³ஹி நிர்முக்கதஸ்தஸ்தஸ்திந்நபி ந கி²த்³யதி || 9 ||

அந்வய:- ராகீ³ து: ³க²ஜிஹாஸயா ஸம்ஸாரம் ஹாதும் இச்ச²தி; ஹி வீதராக: ³
நிர்முக்க: (ஸந்) தஸ்திந் அபி ந கி²த்³யதி || 9 ||

ஜோ விஷயாஸக்த புருஷ ஹை வஹ அத்யந்த து: ³க² போ⁴க³நே கே அநந்தர,
து: ³கோ²ம் கே து³ர ஹோநே கீ இச்சா² கர கே ஸம்ஸார கோ த்யாக³ கரநே கீ இச்சா²
கரதா ஹை ஓளர ஜோ வைராக³யவாந் புருஷ ஹை வஹ து: ³கோ²ம் ஸே ரஹித ஹு³ஆ
ஸம்ஸார மேம் ரஹகர பீ⁴ கே²த³ கோ நஹீம் ப்ரா³ப்த ஹோதா ஹை || 9 ||

யஸ்யாபி⁴மாநோ மோக்ஷே³பி தே³ஹே³பி மமதா ததா² |

ந ச ஜ்ஞாநீ ந வா யோகீ³ கேவலம் து: ³க²பா⁴க³ஸௌ || 10 ||

அந்வய:- யஸ்ய மோக்ஷே அபி அபி⁴மாந: ததா² தே³ஹே அபி மமதா அஸௌ ந ச ஜ்ஞாநீ ந வா யோகீ³ (கிந்து) கேவலம் து:³க²பா⁴க் 10

ஜிஸ புருஷ கோ ஐஸா அபி⁴மாந ஹை கி, மைம் முக்த ஹும், த்யாகீ³ ஹும், மேரா ஸரீர உபவாஸ ஆதி³ அநேக ப்ரகார கே கஷ்ட ஸஹநே மேம் ஸமர்த² ஹை ஓளர ஜிஸ கா தே³ஹு கே விஷேம் மமத்வ ஹை, வஹு புருஷ ந ஜ்ஞாநீ ஹை, ந யோகீ³ ஹை கிந்து கேவல து:³கீ² ஹை, க்யோங்கி உஸ கா அபி⁴மாந ஓளர மமதா தூ³ர நஹீம் ஹுஏ ஹைம் || 10 ||

ஹரோ யாபதே³ஷ்டா தே ஹரி: கமலஜோ⁵பி வா |

ததா²பி ந தவ ஸ்வாஸ்த்²யம் ஸர்வவிஸ்மரணஹதே || 11 ||

அந்வய:- யதி³ ஹர: வா ஹரி: (அத²வா) கமலஜ: அபி தே உபதே³ஷ்டா (ஸ்யாத) ததா²பி ஸர்வவிஸ்மரணத் ரு³தே தவ ஸ்வாஸ்த்²யம் ந ஸ்யாத் || 11 ||

ஹே ஸிஷ்ய ! ஸாக்ஷாத் ஸதா³ஸிவ ததா² விஷ்ணு ப⁴க³வாந் ஓளர ப்³ரஹ்மாஜீ யே தீநோம் மஹாஸமர்த² பீ⁴ தேரே கோ உபதே³ஸ கரேம், தெள பீ⁴ ஸம்பூர்ண ப்ராக்ரு³த, அநித்ய வஸ்துஓம் கீ விஸ்மரு³தி பி³நா தேரா சித்த ஸாந்தி கோ ப்ராப்த நஹீம் ஹோயகா³ ஓளர ஜீவந்முக்த்த³ஸா கா ஸுக²ப்ராப்த நஹீம் ஹோயகா³ || 11 ||

இதி ஸ்ரீமத்³ரு³ஷ்டாவக்ரமுநிவிரசிதாயாம் ப்³ரஹ்மவித்³யாயாம் பா⁴ஷ்டாக்யா ஸஹிதம் விஸேஷோபதே³ஸம் நாம ஷோட³ஸம் ப்ரகரணம் ஸமாப்தம் || 16 ||

=====

அத² ஸப்தத³ஸம் ப்ரகரணம் 17.

தேந ஜ்ஞாநப²லம் ப்ராப்தம் யோகா³ப்யாஸப²லம் ததா² |

த்ரு³ப்த: ஸ்வச்சே²ந்த்³ரியோ நித்யமே- கா கீ ரமதே து ய: || 11 ||

அந்வய:- ய: து த்ரு³ப்த: ஸ்வச்சே²ந்த்³ரிய: (ஸந்) நித்யம் ஏ கா கீ ரமதே; தேந ஜ்ஞாநப²லம் ததா² யோகா³ப்யாஸப²லம் ப்ராப்தம் || 11 ||

அப³ அந்ய புருஷோங்கீ பீ⁴ ஜ்ஞாந மேம் ப்ரவ்ரு³த்தி ஹோநே கே அர்த² தத்வஜ்ஞாந கே ப²ல கா நிரூபண கரநே கீ இச்சா² கரதே ஹுஏ கு³ரு ப்ரத²ம தத்வஜ்ஞாந கீ த³ஸா கா நிரூபண கரதே ஹைம் ஜோ புருஷ இந்த்³ரியோம் கோ விஷயோம் ஸே ஹடாகர ஓளர அபநே ஸ்வரூபமேம் ஹீ த்ரு³ப்த ஹோகர விஷயஸம்யோக³ கே பி³நா இகலா ஹீ ஸதா³ ஆத்மா கே விஷேம் ரமண கரதா ஹை, உஸ புருஷநே ஹீ ஜ்ஞாந கா ததா² யோக³ கா ப²ல பாயா ஹை || 11 ||

ந கதா³சிஜக³த்யஸ்மிஸ்தத்தவஜ்ஞோ ஹந்த கி²த³யதி |
யத ஏகேந தேநேத³ம் பூர்ண ப்³ரஹ்மாண்ட³மண்ட³லம் || 2 ||

அந்வய:- ஹந்த ! தத்வஜ்ஞ: கதா³சித் அஸ்மிந் ஜக³தி ந கி²த³யதி; யத: ஏகேந இத³ம் ப்³ரஹ்மாண்ட³மண்ட³லம் பூர்ணம் || 2 ||

ஹே ஸிஷ்ய ! இஸ ஸம்ஸார கே விஷேம் ஆத்மதத்வஜ்ஞாநீ கதா³பி கே²த³கோ நஹீம் ப்ராப்த ஹோதா ஹை, க்யோங்கி திஸ இகலே ஸே ஹீ யஹ ப்³ரஹ்மாண்ட³மண்ட³ல பூர்ண ஹை, ஸோ தூ³ஸரே கே ந ஹோநே ஸே கே²த³கிஸ ப்ரகார ஹோ ஸகதா ஹை, ஸோஈ ஸ்ருதிமேம் பீ⁴ கஹா ஹை “த்³விதீயா? ப⁴யம் ப⁴வதி || 2 ||

நஜாது விஷயா: கேபி ஸ்வாராமம் ஹர்ஷயந்த்யமீ |
ஸல்லகீபல்லவப்ரீதபி⁴வேப⁴ம் நிம்ப³பல்லவா: || 3 ||

அந்வய:- ஸல்லகீபல்லவப்ரீதம் இப⁴ம் நிம்ப³பலவா: இவ அமீ கே அபி விஷயா: ஸ்வாராமம் ஜாது ந ஹர்ஷயந்தி || 3 ||

ஜோ நிரந்தர ஆத்மா கே விஷேம் ரமதா ஹை, வஹ ஆத்மாராம கஹாதா ஹை, திஸ ஆத்மாராம புருஷ கோ ஜக³த் கே கோஈ விஷய க்யா ப்ரஸந்ந கர ஸகதே ஹைம், ஜிஸ ப்ரகார ஏக மஹாமதோ³ந்மத்த ஹஸ்தீ வந மேம் ஹஜார ஹஸ்தியோம் கே ஜு²ண்ட³மேம் விஹார கரதா ஹை ஒளர பரம மது⁴ரஸ்வாத³வாலீ ஸல்லகீநாமக லதா கே கோமல பத்தோம் கா ப்ரேமபூர்வக ப⁴க்ஷண கரதா ஹை, ஒளர கடு³வே நீம கே பத்தோம் ஸே ப்ரஸந்ந நஹீம் ஹோதா ஹை, திஸீ ப்ரகார ஜ்ஞாநீ பீ⁴ பரம மது⁴ர ஆத்மா கா ஸ்வாத³லேதா ஹை ஒளர விஷயோம் கே ஸுகோ²ம் கோ பரம கடு³ஆ ஜாநகர த்யாக³தே³தா ஹை அர்தா²த் உந கீ ஓர த்³ருஷ்டி பீ⁴ நஹீம் தே³தா ஹை || 3 ||

யஸ்து போ⁴கே³ஷு பு⁴க்தேஷு ந ப⁴வத்யதி⁴வாஸிதா |
அபு⁴க்தேஷு நிராகாங்க்ஷீ தாஹஸோ ப⁴வது³லப: || 4 ||

அந்வய:- ய: து பு⁴க்தேஷு போ⁴கே³ஷு அதி⁴வாஸிதா ந ப⁴வதி; (ததா²) அபு⁴க்தேஷு நிராகாங்க்ஷீ (ப⁴வதி) தாத்³ரு³: (புருஷ:) ப⁴வது³லப: || 4 ||

ஜிஸ கீ போ⁴கே³ஹு⁴ஏ விஷயோம் மேம் ஆஸக்தி நஹீம் ஹோதீ ஹை, ஒளர நஹீம் போ⁴கே³ஹு⁴ஏ விஷயோம் மேம் அபி⁴லாஷா நஹீம் ஹோதீ ஹை, ஐஸா புருஷ

ஸம்ஸார மேம் து³ர்லப⁴ ஹை அர்தா²த் கரோடோ³ம் மேம் ஏக ஆத³மீ ஹோதா ஹை
|| 4 ||

பு³பு⁴க்ஷா³ரிஹ ஸம்ஸாரே முமுக்ஷு³ரபி த்³ரு³ய்யதே |
போ⁴க³மோக்ஷநிராகாங்கக்ஷீவிரலோஹி மஹாஸய: || 5 ||

அந்வய:- இஹ ஸம்ஸாரே பு³பு⁴க்ஷு: முமுக்ஷு: அபி த்³ரு³ய்யதே ஹி போ⁴க³மோக்ஷநிராகாங்கக்ஷீ
மஹாஸய: விரல: || 5 ||

இஸ ஸம்ஸார மேம் விஷயபோ⁴க³ கீ அபி⁴லாஷா கரநேவாலே பீ⁴ ப³ஹுத தே³க²நே
மேம் ஆதே ஹைம் ஓளர மோக்ஷ கீ இச்சா² கரநேவாலே பீ⁴ ப³ஹுத தே³க²நே மேம்
ஆதே ஹைம் பரந்து விஷயபோ⁴க³ ஓளர மோக்ஷ தோ³நோம் கீ இச்சா² ந கரநேவாலா
ததா² பூர்ணப்³ரஹ்ம கே விஷைம் அந்த:கரண லகா³நேவாலா விரலா ஹீ ஹோதா ஹை,
ஸோஈ ஸ்ரீக்ரு³ஷ்ணப⁴க³வாந்நே ப⁴க³வத்³வீதா கே விஷைம் கஹா ஹை கி “யததாமபி
ஸித்³தா⁴நாம் கஸ்சிந்மாம் வேத்தி தத்வத:” || 5 ||

த⁴ர்மார்த²காமமோக்ஷைஷு ஜீவிதே மரணே ததா² |
கஸ்யாப்யுதா³ரசித்தஸ்யஹேயோபாதே³யதாந ஹி || 6 ||

அந்வய:- த⁴ர்மார்த²காமமோக்ஷைஷு ஜீவிதே ததா² மரணே கஸ்ய அபி உதா³ரசித்தஸ்ய
ஹி ஹேயோபாதே³யதா ந || 6 ||

த⁴ர்ம, அர்த², காம ஓளர மோக்ஷ யே சார பரம ப²ல ஹைம், இந கே விஷைம்
ஸம்பூர்ண ப்ராணியோம் கா அந்த:கரண ப³ந்தா⁴ ஹை ததா² ஸம்பூர்ண ப்ராணியோம்
கோ ஜந்மமரண கா ப⁴ய ரஹதா ஹை, பரந்து ஜ்ஞாநீ புருஷ கா மந த⁴ர்மாதி³ கே
விஷைம் நஹீம் ப³ந்த⁴தா ஹை ஓளர ஜோ ஜ்ஞாநீ திந த⁴ர்மாதி³க கோ ஸுக²ரூப
ஜாநகர க்³ரஹண நஹீம் கரதா ஹை ஓளர து:³க²ரூப ஜாநகர த்யாக³தா நஹீம் ஹை,
ததா² ஜீவநமரண ஸே அபநீ குச² வ்ரு³த்³தி⁴ ஓளர ஹாநி நஹீம் ஸமஜ²தா ஹை ஐஸா
ஜ்ஞாநீ கோஈ விரலா ஹீ ஹோதா ஹை || 6 ||

வாஞ்சா² ந விஸ்வவிலயே ந த்³வேஷஸ்தஸ்ய ச ஸ்தி²தௌ |
யதா² ஜீவிகயா தஸ்மாத்³த⁴ந்ய ஆஸ்தே யதா²ஸுக²ம் || 7 ||

அந்வய:- (யஸ்ய) விஸ்வவிலயே வாஞ்சா² ந, தஸ்ய ஸ்தி²தௌ ச தே³ஷ: ந (அஸ்தி
) தஸ்மாத் த⁴ந்ய: (ஸ:) யதா²ஜீவிகயா யதா²ஸுக²ம் ஆஸ்தே || 7 ||

ஜோ ஜ்ஞாநீ ஹை, உஸ கோ இஸ விஸ்வ கே நாஸ கீ இச்சா² நஹீம் ஹோதீ ஹை ததா²
திஸ விஸ்வ கீ ஸ்தி²திஸே த்³வேஷ நஹீம் ஹோதா ஹை, க்யோங்கி வஹ ஜ்ஞாநீ தோ
ஜாநதா ஹை கி, ஸதா³ ஸர்வத்ர ஏக

ப்³ரஹ்ம ஹீ ப்ரகாஸ கர ரஹா ஹை ஒளர ப்ராரப்³த⁴கர்மாநுஸார தே³ஹு கோ தா⁴ரண
கரதா ஹை ததா² ஸதா³ ஸுக²ரூப ரஹதா ஹை ஐஸா ஜ்ஞாநீ புருஷ த⁴ந்ய ஹை ||
7 ||

க்ரு²தார்தோ²நேந ஜ்ஞாநேநேத்யேவம் க³லிததீ⁴ க்ரு²தீ |

பஸ்யந் ஸ்ரு²ண்வந் ஸ்டஸந ஜிக⁴ந்ந்நநாஸ்தே யதா²ஸுக²ம் || 8 ||

அந்வய:- அநேந ஜ்ஞாநேந (அஹம்) க்ரு²தார்த²:² இதி ஏவம் க³லி. ததீ⁴ க்ரு²தீ பஸ்யந்
ஸ்ரு²ண்வந் ஸ்ப்ரு²ஸந் ஜிக⁴ரந் அநந் யதா²ஸுக²ம் ஆஸ்தே || 8 ||

இஸ “ தத்வமஸி “ ஆதி³ மஹாவாக்ய கே ஜ்ஞாந ஸே மைம் க்ரு²தார்த² ஹோக³யா
ஹும் ஐஸா நிஸ்சய ஹோநே ஸே தே³ஹாதி³ கே விஷேம் ஜிஸ கீ ஆத்மபு³த்தி⁴ நஷ்ட
ஹோ க³ஈ ஹை, ஐஸா ஜ்ஞாநீ தே³க²தா ஹுஆ, ஸ்வண கரதா ஹுஆ, ஸ்பர்ஸ கரதா
ஹுஆ, ஸுலிங்க⁴தா ஹுஆ ததா² ப⁴க்ஷண கரதா ஹுஆ பீ⁴ ஸுக²பூர்வக ஹீ ஸ்தி²த
ஹோதா ஹை அர்தா²த் மைம் ஜ்ஞாந ஸே க்ரு²தார்த² ஹோக³யா ஐஸ பு³த்தி⁴ கே
காரண, பா³ஹ்ய இந்த்³ரியோம் கா வ்யாபார ஹோநேபர பீ⁴ மூர்க² கீ ஸமாந ஜ்ஞாநீ
கோ கே²த³ நஹீம் ஹோதா ஹை || 8 ||

ஸூந்யா த்³ரு²ஷ்டிர்வ்ரு²தா² சேஷ்டா விகலாநீந்த்³ரியாணி ச |

ந ஸ்ப்ரு²ஹா ந விரக்திர்வா க்ஷணஸம்ஸாரஸாக³ரே || 9 ||

அந்வய:- க்ஷணஸம்ஸாரஸாக³ரே (புருஷே) த்³ரு²ஷ்டி: ஸூந்யா, சேஷ்டா வ்ரு²தா²,
இந்த்³ரியாணி ச விகலாநி, ஸ்ப்ரு²ஹா ந வா விரக்தி: ந || 9 ||

ஜிஸ ஜ்ஞாநீ கா ஸம்ஸாரஸாக³ரே க்ஷண ஹோ ஜாதா ஹை உஸ கோ விஷயபோ⁴க³
கீ இச்சா² நஹீம் ஹோதீ ஹை ஒளர விஷயோம் ஸே விரக்தி பீ⁴ நஹீம் ஹோதீ
ஹை, க்யோங்கி ஜ்ஞாநீ கீ த்³ரு²ஷ்டி கஹியே மந கா வ்யாபார ஸூந்ய கஹியே
ஸங்கல்பவிகல்பரஹித ஹோதா ஹை ஒளர சேஷ்டா கஹியே ஸரீர கா வ்யாபார
வ்ரு²தா² கஹியே ப²ல கீ இச்சா² ஸே ரஹித ஹோதா ஹை ததா² நேத்ர ஆதி³
இந்த்³ரியே விகல கஹியே ஸமீப மேம் ஆயே ஹுஏ பீ⁴ விஷயோம் கோ யதா²ர்த² ரூப
ஸே ந ஜாநநேவாலீ ஹோதீ ஹைம் ஸோஈ ப⁴க³வத்³கீதா கே விஷேம் கஹா பீ⁴ ஹை
கி “ யஸ்மிந் ஜாக்³ரதி பூ⁴தாநி ஸா நிஸா பஸ்யதோ முநே: “ || 9 ||

ந ஜாக்³ரதி ந நித்³ராதி நோந்மீலதி ந மீலதி |

அஹோ பரத³ஸா காபி வர்த்ததே முக்தசேதஸ: || 10 ||

அந்வய:- ந ஜாக³ர்தி ந நித³ராதி ந உந்மீலதி ந மீலதி, அஹோ முக்தசேதஸ: கா அபி பரத³ஸா வர்த்ததே || 10 ||

ந ஜாக³தா ஹை, ந ஸயந கரதா ஹை, ந நேத்ரோம் கே பலகோம் கோ கோ²லதா ஹை, ந மீசதா ஹை அர்தா²த் ஸம்பூர்ண விஷயோம் கோ ப்³ரஹ்மரூப தே³க²தா ஹை, இஸ காரண ஆஸ்சர்ய ஹை கி, முக்த ஹை சித்த ஜிஸ கா ஐஸே ஜ்ஞாநீ³ கீ கோஈ பரம உத்க்ரு³ஷ்ட த³ஸா ஹை || 10 ||

ஸர்வத்ர த்³ரு³ஸ்யதே ஸ்வஸ்த:² ஸர்வத்ர விமலாஸய: |

ஸமஸ்தவாஸநாமுக்தோ முக்த: ஸர்வத்ர ராஜதே || 11 ||

அந்வய:- முக்த: ஸர்வத்ர ஸ்வஸ்த:² ஸர்வத்ர விமலாஸய: (ச) த்³ரு³ஸ்யதே; (ததா²) ஸமஸ்தவாஸநாமுக்த: (ஸந்) ஸர்வத்ர ராஜதே || 11 ||

ஜீவந்முக்த ஜ்ஞாநீ³ புருஷ ஸுக² து:³கா²தி³ ஸர்வத்ர ஸ்வஸ்த² சித்த ரஹநேவாலா ஓளர ஸத்ரு மித்ர ஆதி³ ஸப³ கே விஷேம் நிர்மல அந்த:கரணவாலா (ஸமத³ர்ஸீ) தீ³க²தா ஹை ஓளர ஸம்பூர்ண வாஸநாஓம் ஸே ரஹித ஹோகர ஸப³ அவஸ்தா²ஓம் கே விஷேம் ஆத்மஸ்வரூப கே விஷேம் விராஜமாந ஹோதா ஹை || 11 ||

பஸ்யந் ஸ்ரு³ண்வந் ஸ்டஸந ஜிக⁴ந்ஸநந்க்³ரு³ஹ்ணந்வத³ந் வஜந் |

ஈஹிதாநீஹிதைர்முக்தோ முக்த ஏவ மஹாஸய: || 12 ||

அந்வய:- பஸ்யந் ஸ்ரு³ண்வந் ஸ்ப்ரு³ஸந் ஜிவந் அநந் க்³ரு³ஹ்ணந் வத³ந் வஜந் (ஆப) ஈஹிதாநீஹித: முக்த: மஹாஸய: முக்த: ஏவ || 12 ||

தே³க²தா ஹுஆ, ஸுநதா ஹுஆ, ஸ்பர்ஸ கரதா ஹுஆ, ஸுலிங்க⁴தா ஹுஆ, க்³ரஹண கரதா ஹுஆ, போ⁴ஜந கரதா ஹுஆ, கத²ந கரதா ஹுஆ ததா² க³மந கரதா ஹுஆ பீ⁴ இச்சா² ஓளர த்³வேஷ ஸே ரஹித ப்³ரஹ்ம கே விஷேம் சித்த லகா³நேவாலா முக்த ஹீ ஹை || 12 ||

ஸுகே² து:³கே² நரே நாயா: ஸம்பத்ஸு ச விபத்ஸுச |

விஸேஷோ நைவ தீ⁴ரஸ்ய ஸர்வத்ர ஸமத³ர்ஸிந: || 15 ||

அந்வய:- ஸுகே² து:³கே², நரே நாம் ஸம்பத்ஸு, ச விபத்ஸு ச தீ⁴ரஸ்ய ஸர்வத்ர ஸமத³ர்ஸிந: விஸேஷ: ந ஏவ || 15 ||

ஸம்பூர்ண வஸ்துஓம் கே விஷேம் ஏக ஆத்மத்³ரு³ஷ்டி கரநேவாலே ஜிஸ தீ⁴ர புருஷ
கா மந ஸுக² கே விஷ ஒளர ஸ்த்ரீவிலாஸ கே விஷேம் ததா² ஸம்பத்தி கே விஷேம்
ப்ரஸநந நஹீம் ஹோதா ஹை ஒளர மஹாது:³க²ததா² விபத்தி கே விஷேம் கம்பாயமாந
நஹீம் ஹோதா ஹை வஹீ முக்த ஹை || 15 ||

ந ஹிம்ஸா நைவ காருண்யம் நௌத்³த⁴த்யம் ந ச தீ³நதா |
நாஸ்சர்ய நைவ ச க்ஷோப:⁴ க்ஷண ஸம்ஸரணே நரே || 16 ||

அந்வய:- க்ஷணஸம்ஸரணே நரே ஹிம்ஸா ந, காருண்யம் ந, ஒளத்³த⁴த்யம் ந, தீ³நதா
ச ஏவ ந, ஆஸ்சர்யம் ந, க்ஷோப:⁴ ச ஏவ ந || 16 ||

ஜிஸ புருஷ கா ஸம்ஸார க்ஷண ஹோ ஜாதா ஹை அர்தா²த் தே³ஹாபி⁴மாந தூ³ர
ஹோ ஜாதா ஹை உஸ கா ஜநம்³ரு³த்யுருப ப³நத⁴ந தூ³ர ஹோ ஜாதா ஹை, ஐஸே
ஜ்ஞாநீ கே மந மேம் ஹிம்ஸா கஹியே பரத்³ரோஹ நஹீம் ஹோ ஜாதா, த³யாலுதா
நஹீம் ஹோதீ ஹை, உத்³த⁴ததா நஹீம் ஹோதீ ஹை, தீ³நதா நஹீம் ரஹதீ ஹை,
ஆஸ்சர்ய நஹீம் ரஹதா

ஹை ஒளர க்ஷோப⁴ பீ⁴ நஹீம் ரஹதா ஹை, க்யோங்கி ஜ்ஞாநீ கா ஏக ப்³ரஹ்மாகார
ஹோ ஜாதா ஹை || 16 ||

நமுக்தோ விஷயத்³வேஷ்டா ந வா விஷயலோலுப: |

அஸம்ஸக்தமநா நித்யம் ப்ராப்தாப்ராப்தமுபாஸ்துதே || 17 ||

அந்வய:- முக்த: விஷயத்³வேஷ்டா ந (ப⁴வதி), வா விஷயலோலுப: (ச) ந (ப⁴வதி,),
(கிந்து) நித்யம் அஸம்ஸக்தமநா: (ஸந) ப்ராப்தாப்ராப்தம் உபாஇநுதே || 17 ||

ஜீவந்முக்த புருஷ விஷயோம் ஸே த்³வேஷ (விஷயோம் கா த்யாக³) நஹீம்
கரதா ஹை ஒளர விஷயோம் மேம் ஆஸக்த பீ⁴ நஹீம் ஹோதா ஹை கிந்து
விஷயாஸக்திரஹித ஹை மந ஜிஸ கா ஐஸா ஹோகர நித்ய ப்ராரப்³த⁴ கே அநுஸார
ப்ராப்த ஒளர அப்ராப்த கோ போ⁴க³தா ஹை || 17 ||

ஸமாதா⁴நாஸமாதா⁴நஹிதாஹிதவிகல்பநா: |

ஸூர்யசித்தோ ந ஜாநாதி கைவல்யமிவ ஸம்ஸ்தி²த: || 18 ||

அந்வய:- ஸூர்யசித்த: கைவல்யம் ஸம்ஸ்தி²த: இவ ஸமாதா⁴நாஸமாதா⁴நஹிதாஹிதவிகல்பந
ந ஜாநாதி || 18 ||

ஸூர்ய ஹை சித்த ஜிஸ கா ஐஸா ஜீவந்முக்த ஜ்ஞாநீ புருஷ விதே³ஹ கைவல்யத்³ஸா
கோ ப்ராப்த ஹு⁹ கீ ஸமாந ஸமாதா⁴ந,

அஸமாதா⁴ந, ஹித ஓளர அஹித கீ கல்பநா கோ நஹீம் ஜாநதா ஹை, க்யோங்கி உஸ
கா மந ப்³ரஹ்மாகார ஹோ ஜாதா ஹை || 18 ||

நிர்மமோ நிரஹங்காரோ ந கிஞ்சிதி³தி நிஸ்சித: |

அந்தர்க³லிதஸர்வாஸ: குர்வநபி கரோதி ந || 19 ||

அந்வய:- நிர்மம: நிரஹங்கார: கிஞ்சித் ந இதி நிஸ்சித: அந்தர்க:³லிதஸர்வாஸ: குர்வந்
அபி ந கரோதி || 19 ||

ஜிஸ கீ ஸ்த்ரீபுத்ராதி³ கே விஷெம் மமதா தூ³ர ஹோ க³ஈ ஹை ஓளர ஜிஸ கா
தே³ஹாபி⁴மாந தூ³ர ஹோ க³யா ஹை ததா² ப்³ரஹ்ம ஸே அந்ய த்³விதீய கோஈ வஸ்து
நஹீம் ஹை ஐஸா ஜி ஸே நிஸ்சய ஹோ க³யா ஹை ஓளர ஜிஸ கீ பீ⁴தர கீ ஆஸா
நஷ்ட ஹோ க³ஈ ஹை ஐஸா ஜ்ஞாநீ புருஷ விஷயபோ⁴க³ கரதா ஹுஆ பீ⁴ நஹீம்
கரதா ஹை அர்தா²த் உஸ மேம் ஆஸக்தி நஹீம் கரதா ஹை || 19 ||

மந:ப்ரகாஸஸம்மோஹஸ்வந்ஜாட³யவிவ்ஜித: |

த³ஸாம் காமபி ஸம்ப்ராப்தோ ப⁴வேத³லிதமாநஸ: || 20 ||

அந்வய:- மந:ப்ரகாஸஸம்மோஹஸ்வந்ஜாட³யவிவ்ஜித: | க³லிதமாநஸ: காம அபி
த³ஸாம் ஸம்ப்ராப்த: ப⁴வேத் || 20 ||

ஜிஸ கே மந கே விஷெம் மோஹ நஹீம் ஹை ஐஸா ஜோ ஜ்ஞாநீ புருஷ ஹை உஸ கே
மந கா ப்ரகாஸ ததா² அஜ்ஞாநருபீ ஜட³த்வ நிவ்ருத்த ஹோ ஜாதா ஹை திஸ ஜ்ஞாநீ
கீ கோஈ அநிர்வசநீய

அஷ்டாவக்ரகீ³தா | த³ஸா ஹோதீ ஹை அர்தா²த் உஸ ஜ்ஞாநீ கீ த³ஸா கிஸீ கே
ஜாநநே மேம் நஹீம் ஆதீ ஹை || 20 ||

இதி ஸ்ரீமத³ஷ்டாவக்ரமுநிவிரசிதாயாம் ப்³ரஹ்மவித்³யாயாம் பா⁴ஷாடகயா ஸஹிதம்
தத்தவஜ்ஞஸ்வருபவிஸதிகம் நாம ஸப்தத³ஸம் ப்ரகரணம் ஸமாப்தம் || 17 ||

அஷ்டாத³ஸம் ப்ரகரணம் 18.

யஸ்ய போ³தோ⁴த³யே தாவத்ஸ்வந்வத்³ப⁴வதி ப்⁴ரம: |

தஸ்மை ஸுகை²கருபாய நம:ஸாந்தாய தேஜஸே || 11 ||

அந்வய: யஸ்ய போ³தோ⁴த³யே ப்⁴ரம: ஸ்வமவத் ப⁴வதி; தாவத் தஸ்மை
ஸுகை²கருபாய ஸாந்தாய தேஜ ஸே நம: || 11 ||

இஸ ப்ரகரண மேம் ஸாந்தி கீ ப்ரதா⁴நதா வர்ணத கரதே ஹுஏ ப்ரத²ம் ஸாந்தி கா
வர்ணந கரதே ஹைம் தஹாம் பீ⁴ ப்ரத²ம் ஸாந்த ஆத்மா கோ நமஸ்கார கரதே

ஹைம், ஜிஸ ஆத்மா கா ஜ்ஞாந ஹோதே ஹீ யஹ ப்ரத்யக்ஷ ஸம்ஸார ஸ்வப்ர
கீ ஸமாந மித்²யா பா⁴ஸநே லக³தா ஹை, ப்ரத²ம திஸ ஸுக²ரூப ப்ரகாஸமாந
ஸாந்தஸங்கல்பஸ்வரூப ஆத்மா கே அர்த² நமஸ்கார ஹை || 1 ||

அர்ஜயித்வா⁵கி²லாநர்தா²ந் போ⁴கா³நாப்நோதி புஷ்கலாந் |
நஹி ஸர்வபரித்யாக³மந்தரேண ஸுக² ப⁴வேத் || 2 ||

அந்வய:- அகி²லாந் அர்தா²ந் அர்ஜயித்வா புஷ்கலாந் போ⁴கா³ந ஆப்நோதி,
ஸர்வபரித்யாக³மந்தரேண ஸுக² நஹி ப⁴வேத் || 2 ||

யஹாம் ஸாந்தஸங்கல்பஸ்வரூபகோ ஹீ ஸுக²ரூப கஹா, திஸ காரண ஸங்கா ஹோதீ
ஹை கி, த⁴நீ புருஷ பீ⁴ தோ ஸுக² ஹோதா ஹை பி²ர ஸாந்தஸங்கல்பகோ ஹீ
ஸுக²ரூப கிஸ ப்ரகார கஹா ? திஸ கா ஸமாதா⁴ந கரதே ஹைம் கி புருஷ த⁴ந,
தா⁴ந்ய, ஸ்த்ரீ ஓளர புத்ர ஆதி³ அநேக பதா³ர்தோ²ம் கோ ப்ராப்த கர கே அநேக ப்ரகார
கே போ⁴கோ³ங்கோ ஹீ போ⁴க³தா ஹை, ஸுக²ரூப நஹீம் ஹோதா ஹை, க்யோங்கி
உந போ⁴கோ³ம் கே நஷ்ட ஹோநேபர பி²ர து:³க² ப்ராப்த ஹோதா ஹை, இஸ காரண
ஸம்பூர்ண ஸங்கல்பவிகல்போம் கா த்யாக³ கியே பி³நா ஸுக²ரூப கதா³பி நஹீம் ஹோ
ஸகதா || 2 ||

கர்தவ்யது:³க²மார்தண்ட³ஜ்வாலாத³க³தா⁴ந்தராத்தமந: |
குத: ப்ரஸமபீயூஷதா⁴ராஸாரம்ரு³தே ஸுக²ம் || 3 ||

அந்வய:- கர்த்தவ்யது:³க²மார்தண்ட³ஜ்வாலாத³க³தா⁴ந்தராத்தமந: ப்ரஸமபீயூபதா⁴ராஸாரம்
ரு³தே ஸுக²ம் குத: ? || 3 ||

மித்²யாரூப ஜோ ஸங்கல்ப விகல்ப ஹை உந கோ து³ச² ஜாநநா ஹீ ஸங்கல்பவிகல்ப
கா த்யாக³ ஹை, ஹை ஸே வந்த⁴யாபுத்ர கோ மித்²யாரூப ஜாந லேநா ஹீ த்யாக³ ஹை
க்யோங்கி மித்²யாரூப வஸ்து கா அந்ய கிஸீ ப்ரகார கா த்யாக³ நஹீம் ஹோ ஸகதா,
யஹ விஷய அந்ய ரீதிலே தி³கா²தே ஹைம் நாநா ப்ரகார கே ஜோ
கர்ம உந கர்மோம் ஸே உத்பந்ந ஹோநேவாலே ஜோ து:³க² வஹீ ஹுஆ ஸூர்ய கீ
கிரணேம் கா அத்யந்த தீக்ஷண தாப திஸ ஸே த³க³ந⁴ ஹுஆ ஹை அந்த:கரண ஜிஸ
கா ஐஸே புருஷ கோ ஸங்கல்ப விகல்ப கீ ஸாந்திரூப அம்ரு³ததா⁴ரா கீ வ்ரு³ஷ்டி கே
பி³நா ஸுக² கஹாம் ஸே ஹோ ஸகதா ஹை ? || 3 ||

ப⁴வோ⁵யம் பா⁴வநாமாத்ரோ ந கிஞ்சித்பரமார்த²த: |
நாஸ்த்யபா⁴வ: ஸ்வபா⁴வாநாம் பா⁴வாபா⁴வவிபா⁴விநாம் || 4 ||

அந்வய:- அயம் ப⁴வ: பா⁴வநாமாத்ர: பரமார்த²த: கிஞ்சித் ந (அஸ்தி);
பா⁴வாபா⁴வவிபா⁴விநாம் ஸ்வபா⁴வாநாம் அபா⁴வ: ந அஸ்தி || 4 ||

ஸம்ஸாரரூபீ விஷ கோ தூ³ர கரநேவாலா ஹோநே கே காரண ஸங்கல்பவிகல்ப
கே ஸாந்திரூப கோ அம்ரு²தரூப கர கே வர்ணந கரதே ஹைம் கி யஹ ஸம்ஸார
ஸங்கல்பமாத்ர ஹை, வாஸ்தவத்³ரு³ஷ்டி ஸே ஏக ஆத்மா கே ஸிவாய தூ³ஸரா குச²
நஹீம் ஹை, யஹாம் வாத்³ ஸங்கா கரதா ஹை கி பா⁴வரூப ஜோ த்³ரு³ஸ்யமாந ஜக³த்
ஹை ஸோ நஷ்ட ஹோநே கே அநந்தர அபா⁴வரூப ஸூ³ந்ய ஹோ ஜாதா ஹை, இஸ
ப்ரகார தோ ஸூ³ந்யவாதீ³ கா மத ஸித்³த⁴ ஹோதா ஹை ? இஸ கே உத்தர மேம் ஸ்ரீகு³ரு
அஷ்டாவக்ரஜீ கஹதே ஹைம், கி ஸங்கல்பமாத்ர ஜக³த் கே நாஸ ஹோந கே அநந்தர
ஸத்யஸ்வபா⁴வ ஆத்மா அக²ண்ட³ரூப ஸே விராஜமாந ரஹதா ஹை, இஸ காரண
ஸம்ஸார கா நாஸ ஹோநே கே அநந்தர ஸூ³ந்ய நஹீம் ரஹதா ஹை, கிந்து உஸ ஸமய
நிர்விகல்ப கேவலாநந்த³ரூப முக்த ஆத்மா ரஹதா ஹை || 4 ||

ந தூ³ரம் ந ச ஸங்கோசால்லப்³த⁴மேவாத்மந: பத³ம் |
நிர்விகல்பம் நிராயாஸம் நிர்விகாரம் நிரஞ்ஜநம் || 5 ||

அந்வய:நிர்விகல்பம் நிராயாஸம் நிர்விகாரம் நிரஞ்ஜநம் ஆத்மந: பத³ம் ந தூ³ரம் ந ச
ஸங்கோசாத் (கிந்து) லப்³த⁴ம் ஏவ (அஸ்தி) || 5 ||

வாதீ³ ப்ரஸ்ந கரதா ஹை கி, ஸங்கல்பவிகல்ப கீ நிவ்ரு²த்தி ஹோதே ஹீ ஆத்மா கோ
அம்ரு²தத்வ கீ ப்ராப்தி கிஸ ப்ரகார ஹோ ஜாதீ ஹை ? தஹாம் கஹதே ஹைம் கி
ஆத்மஸ்வரூப தூ³ர நஹீம் ஹை கிந்து ஸதா³ப்ராப்த ஹை; ஓளர பரிபூர்ண ஹை ஸதா³
ஸங்கல்பவிகல்பரஹித ஹை, நிராயாஸ கஹியே ஸ்ரம் கே பி³நா ஹீ ப்ராப்த ஹை,
விகார ஜோ ஜநம் ஓளர ம்ரு²த்ய திந ஸே ரஹித ஹை ஓளர நிரஞ்ஜந கஹியே மாயா
(அவித்³யா) ரூப உபாதீ⁴ரஹித ஹை, ஜிஸ ப்ரகார கண்ட²மேம் தா⁴ரண கீ ஹு^௪ மணி
பூ⁴ல ஸே தூ³ஸரே ஸ்தா²ந மேம் ரூ⁴ண்ட⁴நே ஸே நஹீம் மிலதீ ஹை ஓளர விஸ்ம்ரு²தி
கே தூ³ர ஹோதே ஹீ கண்ட²மேம் ப்ரதீத ஹோ ஜாதீ ஹை, திஸ ப்ரகார அஜ்ஞாந ஸே
ஆத்மா தூ³ர ப்ரதீத ஹோதா ஹை பரந்து ஜ்ஞாந ஹோநேபர ப்ராப்த ஹீ ஹை || 5 ||

வ்யாமோஹமாத்ரவிரதௌ ஸ்வரூபாதா³நமாத்ரத: |
வீதஸோ கா விராஜந்தே நிராவரணத்³ரு³ஷ்டய: || 6 ||

அந்வய:- நிராவரணத்³ரு³ஷ்டய: வ்யாமோஹமாத்ரவிரதௌ ஸ்வரூபாதா³நமாத்ரத:
வீதஸோகா: (ஸந்த:) விராஜந்தே || 6 ||

தத்வஜ்ஞாந ஸே ஆத்மப்ராப்தி ஹோதீ ஹை ஐஸா ஜோ ஶாஸ்த்ரகாரோம் கோ வ்யவஹார ஹை ஸோ கிஸ ப்ரகார ஹோதா ஹை ? ஓளர யதி³ ஆத்மா நித்ய ப்ராப்த ஹீ ஹை தோ கு³ரு கே உபதே³ஸ ஓளர ஶாஸ்த்ராப்யாஸ கீ க்யா ஆவஸ்யகதா ஹை, தஹாம் கஹதே ஹைம் கி கேவல அஜ்ஞாநஸூபீ மோஹ கா பரதா³ பட³ ரஹா ஹை, திஸ ஸே ஆத்மஸ்வரூப கா ப்ரகாஸ நஹீம் ஹோதா ஹை | இஸ காரண ஸமுத்³ர உபதே³ஸ ஸே மோஹ கோ தூ³ர கர கே ஜிஸ ஸே ஸ்வரூப கா நிஸ்சய கியா ஹை, ஐஸா ஜோ ஜ்ஞாநீ ஹை, வஹ ஜக³த் மேம் ஶோபா⁴யமாந ஹோதா ஹை ஓளர உஸ கீ த்³ரு³ஷ்டிபர பி²ர மோஹஸூபீ பரதா³ நஹீம் பட³தா ஹை || 6 ||

ஸமஸ்தம் கல்பநாமாத்ரமாத்மா முக்த:ஸநாதந: |

இதி விஜ்ஞாய தீ⁴ரோ ஹி கிம்ப்யஸ்யதி பா³லவத் || 7 ||

அந்வய:- ஸமஸ்தம் கல்பநாமாத்ரம், ஆத்மா ஸநாதந: முக்த: தீ⁴ர: இதி விஜ்ஞாய ஹி பா³லவத் கிம் அப்யஸ்யதி || 7 ||

யஹ ஸம்பூர்ண ஜக³த் கல்பநாமாத்ர ஹை ஓளர ஆத்மா நித்யமுக்த ஹை; ஜ்ஞாநீ புருஷ இஸ ப்ரகார ஜாநகர க்யா பா³லக கீ ஸமாந ஸாம்ஸாரிக வ்யவஹார கரதா ஹை ? அர்தா²த் கதா³பி நஹீம் கரதா ஹை || 7 ||

ஆத்மா ப்³ரஹ்மேதி நிஸ்சித்ய பா⁴வாபா⁴வௌ ச கல்பிதௌ |

நிஷ்காம: கிம் விஜாநாதி கிம் ப்³ருதே ச கரோதி கிம் || 8 ||

அந்வய:- ஆத்மா ப்³ரஹ்ம, பா⁴வாபா⁴வௌ ச கல்பிதௌ இதி நிஸ்சித்ய நிஷ்காம: (ஸந்) கிம் விஜாநாதி, கிம் ப்³ருதே, கிம் ச கரோதி || 8 ||

ஸம்பூர்ண கல்பநாமாத்ர ஹை, இஸ ஜ்ஞாந கா மூல காரண ஜோ தத்த்வம்பதா³ர்த² கா ஐக்யஜ்ஞாந உஸ கோ கஹதே ஹைம் கி, ஆத்மா கஹியே, ஜீவாத்மா ஜோ த்வம் ' பதா³ர்த² ஹை ஓளர ப்³ரஹ்ம தத்தபதா³ர்த² ஹை, யே தோ³நோம் அபி⁴ந்ந ஹைம் ஓளர அதி⁴ஷ்டா²ந்ரூப ப்³ரஹ்ம கா ஸாக்ஷாத்கார ஹோநேபர பா⁴வ, அபா⁴வரூபஸம்பூர்ண க⁴டாதி³ த்³ரு³ஸ்ய பதா³ர்த² கல்பித ஹைம் ஐஸா நிஸ்சய கர கே நிஷ்காம ஹோதா ஹு³ஆ ஜ்ஞாநீ க்யா ஜாநதா ஹை க்யா கஹதா ஹை ? ஓளர க்யா கரதா ஹை ? அர்தா²த் மந கே ப்³ரஹ்மாகார ஹோநே கே காரண ந குச² ஜாநதா ஹை, ந குச² கஹதா ஹை, ஓளர ந குச² கரதா ஹை கிந்து ஆத்மஸ்வரூ மேம் ஸ்தி²த ஹோதா ஹை || 8 ||

அயம் ஸோ⁵ஹமயம் நாஹமிதி கூ³ண விகல்பநா: |

ஸர்வமாத்மேதி நிஸ்சித்ய தூ⁴ஷ்ணீபூ⁴தஸ்ய யோகி³ந: || 9 ||

அந்வய:- ஸர்வம் ஆத்மா இதி நிர்ஸித்த்ய தூஷ்ணீபூ⁴தஸ்ய யோகி³ந: அயம் ஸ: அஹம்,
அயம் அஹம் ந இதி விகல்பநா: க்ஷீ³ண: (ப⁴வந்தி) || 9 ||

ஆத்மஜ்ஞாந ஸே ஸம்பூர்ண கல்பநா நிவ்ரு³த்த ஹோ ஜாதீ ஹை யஹ தி³கா²தே
ஹைம் | ஜிஸ புருஷ கோ ஸம்பூர்ண ஜக³த் ப்³ரஹ்மரூப பா⁴ஸதா ஹை வஹ புருஷ
முநிவ்ரதரூபீ யோக³த³ஸா கோ ப்ராப்த ஹோதா ஹை, க்யோங்கி உஸ புருஷ கா மந
வ்ரு³த்திரஹித ஹோகர ப்³ரஹ்ம கே விஷேம் ஏகாகார ஹோ ஜாதா ஹை தத³நந்தர
உஸ புருஷ கோ அபநா ததா² பர கா ஜ்ஞாந நஹீம் ரஹதா ஹை, அர்தா²த் மைம்
த்⁴யாந கரதா ஹூம் ஒளர தூ³ஸரா புருஷ அந்ய கார்ய கரதா ஹை, யஹ அஜ்ஞாந
தூ³ர ஹோ ஜாதா ஹை, தாத்பர்ய யஹ ஹை கி, உஸ புருஷ கீ கல்பநாமாத்ர நஷ்ட
ஹோ ஜாதீ ஹை || 9 ||

ந விக்ஷேபோ ந சைகாக்³ர்யம் நாதிபோ³தோ⁴ ந மூ⁴தா |
ந ஸுக²ம் ந ச வா து:³க²முபஸாந்தஸ்ய யோகி³ந: || 10 ||

அந்வய:- உபஸாந்தஸ்ய யோகி³ந: விக்ஷேப: ந, ஐகாக்³ர்யம் ச ந, அதிபோ³த:⁴ ந,
மூ⁴ஹத | ந, ஸுரகம் ந வா, து:~³க²ம் ச ந (ப⁴வதி) || 10 ||

அப³ ஸங்கல்பவிகல்பரஹித புருஷ கா ஸ்வரூப தி³கா²தே ஹைம், ஜோ புருஷ
ஸங்கல்பவிகல்பரஹித ஹோகர ஸாந்தி கோ ப்ராப்த ஹோதா ஹை, உஸ
ஸாந்தஸ்வபா⁴வ யோகீ³ கே மந கோ கிஸீ பா³த கா விக்ஷேப நஹீம் ஹோதா ஹை,
ஏகாக்³ரதா நஹீம் ஹோதீ ஹை, அத்யந்த ஜ்ஞாந அத²வா மூ⁴தா நஹீம் ஹோதீ
ஹை, ஸுக² நஹீம் ஹோதா ஹை, ஒளர து:~³க² பீ⁴ நஹீம் ஹோதா ஹை, க்யோங்கி
வஹ கேவல ப்³ரஹ்மாநந்த³ஸ்வரூப ஹோதா ஹை | || 10 ||

ஸ்வாராஜ்யே பை⁴க்ஷயவ்ரு³த்தௌ ச லாபா⁴லாபே⁴ ஜநே வநே |
நிர்விகல்பஸ்வபா⁴வஸ்ய ந விஸேஷோ⁵ஸ்தி யோகி³ந: || 11 ||

அந்வய:- நிர்விகல்பஸ்வபா⁴வஸ்ய யோகி³ந: ஸ்வாராஜ்யே மைக்ஷயவ்ரு³த்தீ
லாபா⁴லாபே⁴ ஜநே வநே ச விஸேஷ: ந அஸ்தி || 11 ||

ஸங்கல்ப ஒளர விகல்ப ஸே ரஹித ஹை ஸ்வபா⁴வ ஜிஸ கா ஐஸே யோகீ³ (ஜ்ஞாநீ)
கோ ஸ்வர்க³ கா ராஜ்ய மிலநேஸே, ப்ராரப்த³த⁴கர்மாநுஸார ப்ராப்த ஹு⁴ வஸ்து ஸே
ததா² ஜநஸமூஹ மேம் நிவாஸ ஹோநே ஸே குச²ப்³ரஸநந்தா நஹீம் ஹோதீ ஹை ஒளர
பி⁴க்ஷா மாங்கீ³கர நிர்வாஹ கரநேஸே, கிஸீ பதா³ர்த² கீ ப்ராப்தி ந ஹோநே ஸே ததா²
நிர்ஜந ஸ்தா²ந மேம் ரஹநே ஸே குச² அப்³ரஸநந்தா நஹீம் ஹோதீ ஹை, க்யோங்கி
உஸ கா மந தோ ப்³ரஹ்மாகார ஹோதா ஹை || 11 ||

க்வ த⁴ர்ம: க்வ ச வா காம: க்வ சார்த:² க்வ விவேகிதா |

இத³ம் க்ரு²தமிதி³ம் நேதி த்³வந்த்³வைர்முத்தஸ்ய யோகி³ந: || 12 ||

அந்வய:- இத³ம் க்ரு²தம், இத³ம் ந (க்ரு²தம்), இதி த்³வந்த்³வை: முத்தஸ்ய யோகி³ந:
த⁴ர்ம: க்வ, காம: ச க்வ, அர்த:² க்வ வா விவேகிதா ச க்வ || 12 ||

யஹ கியா, யஹ நஹீம் கியா இத்தயாதி³ த்³வந்த்³வோம் ஸே ரஹித யோகீ³ கோ த⁴ர்ம
கஹாம், காம கஹாம், அர்த² கஹாம் ஒளர மோக்ஷ கா உபாயரூப ஜ்ஞாந கஹாம் ?
க்யோங்கி ஜப³ த⁴ர்மாதி³ கா காரண

அவித்³யா ஒளர ஸங்கல்பவிகல்பாதி³ ஹீ நஹீம் ஹோதே தோ த⁴ர்மாதி³ கிஸ ப்ரகார
ஹோ ஸகதே ஹைம் || 12 ||

க்ரு²த்யம் கிமபி நைவாஸ்தி ந காபி ஹ்ரு²தி³ ரஞ்ஜநா |

யதா²ஜீவநமேவேஹ ஜீவந்முத்தஸ்ய யோகி³ந: || 13 ||

அந்வய:- ஜீவந்முத்தஸ்ய யோகி³ந: இஹ கிம் அபி க்ரு²த்யம் ந ஏக அஸ்தி, (ததா²)
ஹ்ரு²தி³ கா அபி ரஞ்ஜநா ந (அஸ்தி), கிந்து யதா²ஜீவநம் ஏவ (ப⁴வதி) || 13 ||

ஜீவந்முத்த யோகீ³ கோ இஸ ஸம்ஸார மேம் குச² பீ⁴ கரநே கோ நஹீம் ஹோதா
ஹை ஒளர ஹ்ரு²த்ய கே விஷேம் கோஈ அநுராக³ ஹீ நஹீம் ஹோதா ஹை, ததா²பி
ஜீவந்முத்த புருஷ ஜீவந கே ஹேது அத்³ரு²ஷ்ட கே அநுஸார கர்ம கரதா ஹை ||
13 ||

க்வ மோஹ: க்வ ச வா விஸ்வம் க்வ தத்³த⁴யாநம் க்வ முத்ததா |

ஸர்வஸங்கல்பஸீமாயாம் விஸ்ராந்தஸ்ய மஹாத்தமந: || 14 ||

அந்வய:- ஸர்வஸங்கல்பஸீமாயாம் விஸ்ராந்தஸ்ய மஹாத்தமந: மோஹ: கா விஸ்வம்
க்வ, தத்³த⁴யாநம் க்வ வா முத்ததா ச க்வ || 14 ||

ஸம்பூர்ண ஸங்கல்போம் கீ ஸீமா கஹியே அவதி⁴ ஜோ ஆத்மஜ்ஞாந திஸ கே விஷேம்
விஸ்ராம கோ ப்ராப்த ஹோநேவாலே யோகீ³ கோ மோஹ கஹாம் ? ஒளர விஸ்வ கஹாம்
? ஒளர விஸ்வ கா சிந்தந

கஹாம் ? ததா² முத்தபநா கஹாம் ? க்யோங்கி வஹ தோ ப்³ர்ஹ்மஸ்வரூப ஹோ ஜாதா
ஹை || 14 ||

யேந விஸ்வமிதி³ம் த்³ரு²ஷ்டம் ஸ நாஸ்தீதி கரோது வை |

நிர்வாஸந: கிம் குருதே பஸ்யநநபி ந பஸ்யதி || 19 ||

அந்வய:- யேந இத³ம் விஸ்வம் த்³ரு'ஷ்டம் ஸ: வை ந அஸ்தி, இதி கரோது (ய:) பஸ்யந்
அபி ந பஸ்யதி (ஸ:) நிர்வாஸந: (ஸந்) கிம் குருதே || 15 ||

ஜிஸநே யஹ க⁴டாதி³ விஸ்வ தே³க²ா² ஹை, வஹ கதா³சித் க⁴டாதி³ விஸ்வ நஹீம்
ஹை ஐஸா ஜானே, பரந்து ஜோ தே³க²தா ஹுஆ பீ⁴ நஹீம் தே³க²தா ஹை வஹ
வாஸநாரஹித ஹோகர க்யா கரே ? அர்தா²த் குச² பீ⁴ நஹீம் அர்தா²த் ஜிஸ கோ
வாஸநாஹம் கா ஸம்ஸ்கார ஹீ நஹீம் ஹை வஹ த்யாக³ ஹீ க்யா கரே || 15 ||

யேந த்³ரு'ஷ்டம் பரம் ப்³ரஹ்ம ஸோஹம் ப்³ரஹ்மேதி சிந்தயேத் |
கிம் சிந்தயதி நிஸ்சிந்தோ த்³விதீயம் யோந பஸ்யதி || 16 ||

அந்வய:- யேந பரம் ப்³ரஹ்ம த்³ரு'ஷ்டம் ஸ: அஹம் 'ப்³ரஹ்ம' இதி சிந்தயேத், ய: (து)
த்³விதீயம் ந பஸ்யதி (ஸ:) நிஸ்சிந்த: (ஸந்) கிம் சிந்தயதி || 16 ||

ஜோ புருஷ பரப்³ரஹ்ம கோ தே³கே², வஹ 'மைம் ப்³ரஹ்ம ஹம்' ஐஸா சிந்தந கரே
ஓளர ஜோ த்³விதீய கோ தே³க²தா ஹீ நஹீம் ஹை, வஹ நிஸ்சிந்த
ஹோகர க்யா சிந்தந நஹீம் கரேகா³ ? அர்தா²த் குச² பீ⁴ சிந்தந நஹீம் கரேகா³,
அர்தா²த் ஜிஸ கீ த்³வைதத்³ரு'ஷ்டி நஹீம் ஹை உ ஸே ப்³ரஹ்மசிந்தந கரநேகோ
பீ⁴ கோஈ ஆவஸ்யகதா நஹீம் ஹை || 16 ||

த்³ரு'ஷ்டோ யேநாத்மவிசுஷேபோ நிரோத⁴ம் குருதே த்வஸௌ |
உதா³ரஸ்து ந விக்ஷிப்த: ஸாத்யாபா⁴வாத்கரோதி கிம் || 17 ||

அந்வய:- யேந ஆத்மவிசுஷேப: த்³ரு'ஷ்ட: அஸௌ து நிரோத⁴ம் குருதே, உதா³ர: து
விக்ஷிப்த: ந ப⁴வதி, (ஸ:) ஸாத்யாபா⁴வாத் கிம் கரோதி ? || 17 ||

அந்த:கரண கா விசுஷேப ஜிஸ புருஷ கே தே³க²நே மேம் ஆதா ஹோ வஹ மந கோ
வஸ மேம் கரநே கா உபாய கரே ஓளர ஜோ ஸர்வதர ஏக ப்³ரஹ்மகோ ஹீ தே³க²தா
ஹை, உஸ கே தோ விசுஷேப ஹை ஹீ நஹீம், உஸ கோ குச² ஸாத⁴நே யோக்ய நஹீம்
ஹோதா ஹை இஸ காரண வஹ குச² ஸாத⁴ந பீ⁴ நஹீம் கரதா ஹை || 17 ||

தீ⁴ரோ லோகவிபர்யஸ்தோ வர்தமாநோ஽பி லோகவத் |
நஸமாதி⁴ந விசுஷேபம் ந லேப ஸ்வஸ்ய பஸ்யதி || 18 ||

அந்வய:- லோகவிபர்யஸ்த: தீ⁴ர: லோகவது வர்தமாந: அபி ஸ்வஸ்ய ஸமாதி⁴ம்
விசுஷேபம் ந (ததா²) லேபம் (ச) ந பஸ்யதி || 18 ||

ஸம்ஸார கே விசுஷேபோம் ஸே ரஹித தீ⁴ர புருஷ ஸம்ஸாரீ புருஷ கீ ஸமாந வர்தாவ
கரதா ஹுஆ பீ⁴ அபநே விசேம் ஸமாதி⁴ கோ நஹீம்

மாநதா ஹை, விசுஷப நஹீம் மாநதா ஹை, ததா² கிஸீ கார்ய மேம் ஆஸக்தி பீ⁴ நஹீம்
மாநதா ஹை || 18 ||

பா⁴வாபா⁴வவிஹீநோ யஸ்த்ரு³ப்தோ நிர்வாஸநோ பு³த:4 |

நைவ கிஞ்சித்க்ரு³தம் தேந லோகத³ரு³ஷ்டயா விசுர்வதா || 19 ||

அந்வய:- ய: பு³த:4 த்ரு³ப்த: பா⁴வாபா⁴வவிஹீந: (ததா²) நிர்வாஸந: (ப⁴வதி)
லோகத³ரு³ஷ்டயா விசுர்வதா (அபி) தேந கிஞ்சித் ஏவ க்ரு³தம் || 19 ||

ஜோஜ்ஞாநீ ஹை வஹு அபநே ஆநந்த³ஸே பரிபூர்ண ரஹுதா ஹை | இஸ காரண கிஸீ
கீ ஸ்துதி நிந்தா³ நஹீம் கரதா ஹை. லோக தோ யஹு தே³க²தே ஹை கி ஜ்ஞாநீ அநேக
ப்ரகார கீ க்ரியா கரதா ஹை, பரந்து ஜ்ஞாநீ ஆஸக்திபூர்வக கோஈ பீ⁴ க்ரியா நஹீம்
கரதா ஹை, க்யோங்கி ஜ்ஞாநீ கோ அபி⁴மாந நஹீம் ஹோதா ஹை || 19 ||

ப்ரவ்ரு³த்தௌ வா நிவ்ரு³த்தௌ வா நைவ தீ⁴ரஸ்ய து³ரக³ரஹ: |

யதா³ யத்க்ர்துமாயாதி தத்க்ரு³த்வா திஷ்ட²த: ஸுக²ம் || 20 ||

அந்வய:- யதா³ யத் க்ர்தும் ஆயாதி தத் ஸுக²ம் க்ரு³த்வா திஷ்ட²த: தீ⁴ரஸ்ய
ப்ரவ்ரு³த்தௌ வா நிவ்ரு³த்தௌ து³ரக³ரஹ: ந ஏவ (ப⁴வதி) || 20 ||

ப்ராரப³த⁴ கே அநுஸார ஜோ ப்ரவ்ரு³த்த அத²வா நிவ்ரு³த்த கர்ம ஜப³ கரநே மேம்
ஆவே, உஸ கோ அநாயஸ ஹீ மேம் கர கே ஸ்தி²த ஹோநேவாலே
தீ⁴ர புருஷ கோ ப்ரவ்ரு³த்தி கே விஷேம் அத²வா நிவ்ரு³த்தி கே விஷேம் து³ராக³ரஹ
நஹீம் ஹோதா ஹை || 20 ||

நிர்வாஸநோ நிராலம்ப:3ஸ்வச்ச²ந்தோ³முத்தவந்த⁴ந: | க்ஷிப்த: ஸம்ஸ்காரவாதேந
சேஷ்டதே ஸுஷ்கபர்ணவத் || 21 ||

அந்வய:- நிர்வாஸந: நிராலம்ப:3ஸ்வச்ச²ந்த:3 முத்தப³ந்த⁴ந: (ஜ்ஞாநீ) ஸம்ஸ்காரவாதேந
க்ஷிப்த: (ஸந்) ஸுஷ்கபர்ணவத் சேஷ்டதே || 21 ||

யஹாம் வாதீ³ ஸங்கா கரதா ஹை கி, தும் தோ ஜ்ஞாநீ கோ வாஸநாரஹித கஹு ரஹே
ஹோ பி²ர வஹு ப்ரவ்ரு³த்த அத²வா நிவ்ரு³த்த கர்ம கிஸ ப்ரகார ஸே கரதா ஹை ?
தஹாம் கஹுதே ஹைம் கி, ஜ்ஞாநீ வாஸநாரஹித ஹை, ஜ்ஞாநீ கோ கிஸீ கா ஆதா⁴ர
நஹீம் லேநா பட³தா ஹ, இஸ காரண ஹீ ஸ்வாதீ⁴ந ஹோதா ஹை, ததா² ஜ்ஞாநீ கோ
ராக³ த்³வேஷ நஹீம் ஹை பரந்து ப்ராரப³த⁴ கே அநுஸார ப்ராரப்த ஹோதா ஹை, உஸ
கோ கரதா ஹை. ஜிஸ ப்ரகார ப்ரு³த்வீ கே ஊபர பட³:ஃ ஹோஏ ஸுகே² பத்தோம் மேம்
கஹாம் ஜாநே கீ அத²வா ஸ்தி²த ஹோநே கீ வாஸநா (ஸாமர்த்²ய) நஹீம் ஹோதீ ஹை

பரந்து ஜிஸ தி³ஸா கா வாயு ஆதா ஹை உஸீ தி³ஸா கோ பத்தேஉட³நே லக³தே ஹைம்,
இஸீ ப்ரகார ஜ்ஞாநீ ப்ராரப³த⁴ கே அநுஸார போ⁴க³சேஷ்டா கரதா ஹை || 21 ||

அஸம்ஸாரஸ்ய து க்வாபி ந ஹர்ஷோம் ந விஷாத³தா | ஸ சீதலமநா நித்யம்
விதே³ஹ இவ ராஜதே || 22 ||

அந்வய:- அஸம்ஸாரஸ்ய து கே, அபி ஹர்ஷ: ந (ப⁴வதி), விஷாத³தா (ச) ந (ப⁴வதி)
நித்யம் சீதலமநா: ஸ: விதே³ஹ: இவ ராஜதே || 22 ||

ஜிஸ கே ஸம்ஸார கே ஹேது ஸங்கல்ப விகல்ப தூ³ர ஹோ ஜாதே ஹைம், உஸ அஸாநீ
புருஷ கோ ந ஹர்ஷ ஹோதா ஹை ந விஷாத³ஹோதா ஹை அந்தா²த உஸ கே சித்த
மேம் ஹர்ஷ ஆதி³ச: உர்மி நஹீம் உத்பந்ந ஹோதீ ஹைம், வஹ நித்ய சீதல மநவாலா
முத்த கீ ஸமாந விராஜமாந ஹோதா ஹை || 22 ||

குத்ராபிந ஜிஹாஸாஸ்தி நாஸோவாபி ந குத்ரசித் |
ஆத்மாராமஸ்ய தீ⁴ரஸ்ய சீதலாச்ச²தராத்தமந: || 23 ||

அந்வய:- சீதலாச்ச²தராத்தமந: ஆத்மாராமஸ்ய தீ⁴ரஸ்ய குத்ர அபி ஜிஹாஸா ந
(அஸ்தி) வா குத்ரசித் அபி நாஸ: ந (அஸ்தி) || 23 ||

ஜோ புருஷ ஆத்மா கே விஷேம் ரமண கரதா ஹை, வஹ தீ⁴ரவாந ஹோதா ஹை ஓளர
உஸ புருஷ கா அந்த:கரண பரம பவித்ர ஓளர சீதல ஹோதா ஹை உஸ கோ கிஸீ
வஸ்து கே த்யாக³நே கீ இச்சா²நஹீம் ஹோதீ ஹை, ஓளர கிஸீ வஸ்து கே க்³ரஹண
கரநே கீ பீ⁴ இச்சா²நஹீம் ஹோதீ ஹை, க்யோங்கி உஸ ஜ்ஞாநீ கே ராக³த்³வேஷ கா
லேஸமாத்ர பீ⁴ நஹீம் ஹோதா ஹை ஓளர உஸ ஜ்ஞாநீ கோ கஹீம் அநர்த²பீ⁴ நஹீம்
ஹோதா ஹை, க்யோங்கி அநர்த²கா ஹேது ஜோ அஜ்ஞாந ஸோ உஸ கே விஷேம்
நஹீம் ஹோதா ஹை || 23 ||

ப்ரக்ரு²த்யா ஸூந்யசித்தஸ்ய குர்வதோ⁵ஸ்ய யத்³ரு²ச்ச²யா |
ப்ராக்ரு²தஸ்யேவ தீ⁴ரஸ்ய ந மாநோ நாவமாநதா || 24 ||

அந்வய:- ப்ரக்ரு²த்யா ஸூந்யசித்தஸ்ய ப்ராக்ரு²தஸ்ய இவ யத்³ரு²ச்ச²யா குர்வத:
அஸ்ய மாந: ந (வா) அவமாநதா ந || 24 ||

ஸ்வபா⁴வ ஸே ஹீ ஜிஸ கா சித்த ஸங்கல்பவிகல்பரூப விகார ஸே ரஹித ஹை ஓளர
ஜோ ப்ராரப³தா⁴நுஸார ப்ரவ்ரு²த்த நிவ்ரு²த்த கர்மோ கோ அஜ்ஞாநீ கீ ஸமாந கரதா
ஹை, ஐஸே தீ⁴ர கஹி³யே ஜ்ஞாநீ கோ மாந ஓளர அபமாந கா அநுஸந்தா⁴ந நஹீம்
ஹோதா ஹை || 24 ||

க்ரு³தம் தே³ஹேந கர்மேத³ம் ந மயா ஸூத்³த⁴ருபிணா |

இதி சிந்தாநுரோதீ⁴ ய: குர்வந்நபி கரோதி ந || 25 ||

அந்வய:- இத³ம் கர்ம தே³ஹேந க்ரு³தம் ஸூத்³த⁴ருபிணா மயா ந (க்ரு³தம்) ய: இதி சிந்தாநுரோதீ⁴ (ஸ:) குர்வந் அபி ந கரோதி || 25 ||

ஸம்பூர்ண கர்ம கியா தே³ஹ கரதா ஹை மைம் நஹீம் கரதா ஹூம் க்யோங்கி மைம் தோ ஸூத்³த⁴ருப ஸாக்ஷி ஹூம். இஸ ப்ரகார ஜோ விசாரதா ஹை, வஹ புருஷ கர்ம கரதா ஹூஆ பீ⁴ ப்³ந்த⁴ந கோ நஹீம் ப்ராப்த ஹோதா ஹை க்யோங்கி உஸ கோ கர்ம கரநே கா அபி⁴மாந நஹீம் ஹோதா ஹை || 25 ||

அதத்³வாதீ³வ குருதே ந ப⁴வேத³பி பா³லிஸ: |

ஜீவந்முக்க்த: ஸுகீ² ஸ்ரீமாந் ஸம்ஸரநபிஸோப⁴தே || 26 ||

அந்வய:- ஜீவந்முக்க்த: அதத்³வாதீ³ இவ குருதே, (ததா²)அபி பா³லிஸ: ந ப⁴வேத் (அத: ஏவ) ஸம்ஸரந் அபி ஸுகீ² ஸ்ரீமாந் ஸோப⁴தே || 26 ||

கியே ஹூஏ கார்ய கோ “ மைம் கரதா ஹூம் “ ஐஸே நஹீம் கஹதா ஹூஆ ஜீவந்முக்க்த புருஷ கார்ய கோ கரதா ஹூஆ பீ⁴ மூர்க² நஹீம் ஹோதா ஹை, க்யோங்கி அந்த:கரண கே விஷேம் ஜ்ஞாநவாந ஹோதா ஹை, இஸ காரண ஹீ ஸம்ஸார கே வ்யவஹார கோ கரதா ஹூஆ பீ⁴ பீ⁴தர ஸுகீ² ஓளர ஸோபா⁴யமாந ஹோதா ஹை || 26 ||

நாநாவிசாரஸூஸ்ராந்தோ தீ⁴ரோ விஸ்ராந்தி மாக³த: |

ந கல்பதேந ஜாநாதி ந ஸ்ரு³ணோதி ந பஸ்யதி || 27 ||

அந்வய:- நாநாவிசாரஸூஸ்ராந்த: விஸ்ராந்திம் ஆக³த: தீ⁴ர: ந கல்பதே ந ஜாநாதி ந ஸ்ரு³ணோதி ந பஸ்யதி || 27 ||

நாநா ப்ரகார கே ஸங்கல்பவிகல்பரூப விசாரோம் ஸே ரஹித ஹோகர ஆத்மா கே விஷேம் விஸ்ராம கோ ப்ராப்த ஹூஆ தீ⁴ர கஹியே ஜ்ஞாநீ புருஷ ஸங்கல்பவிகல்பரூப மந கே வ்யாபார கோ நஹீம் கரதா ஹை, ஓளர ந ஜாநதா ஹை ததா² பு³த்தி⁴ கே வ்யாபார கோ நஹீம் கரதா ஹை, ஸப்³த³ கோ நஹீம் ஸுநதா ஹை, ரூப கோ நஹீம் தே³க²தா ஹை அர்தா²த் இந்த்³ரியமாத்ர கே வ்யாபார கோ நஹீம் கரதா ஹை க்யோம் கி உ ஸே கர்த்ரு³த்வ கா அபி⁴மாந கதா³பி நஹீம் ஹோதா ஹை || 27 ||

அஸமாதே⁴ரவிக்ஷேபாந்ந முமுக்ஷூர்ந சேதர: |

நிஸ்சித்ய கல்பிதம் பஸ்யந்³ரஹ்மைவாஸ்தே மஹாஸய: || 28 ||

அந்வய:- (ஜ்ஞாநீ) அஸமாதே:⁴ முமுக்ஷு: ந அவிசுக்ஷபாத் இதர: ச ந (ஸர்வம்) கல்பிதம் (இதி) நிஸ்சித்ய பஸ்யந் (அபி) மஹாஸய: ப்³ரஹ்ம ஏவ ஆஸ்தே || 28 ||

ஜ்ஞாநீ முமுக்ஷு நஹீம் ஹோதா ஹை, க்யோங்கி ஸமாதி⁴ நஹீம் கரதா ஹை ஓளர ப³தீ⁴ பீ⁴ நஹீம் ஹோதா ஹை, க்யோங்கி ஜ்ஞாநீ கே விஷேம் விசுக்ஷப கஹியே த்³வைத ப்⁴ரம நஹீம் ஹோதா ஹை, கிந்து யஹ ஸம்பூர்ண த்³ரு³ஸ்யமாந ஜக³த் கல்பித ஹை ஐஸா நிஸ்சய கர கே தத்³நந்தர பா³தி⁴த ப்ரபஞ்சீ ப்ரதீதிஸே தே³க²தா ஹுஆ பீ⁴ நிர்விகார சித்த ஹோதா ஹை இஸ காரண ஸாக்ஷாத் ப்³ரஹ்மஸ்வருப ஹோகர ஸ்தி²த ஹோதா ஹை || 28 ||

யஸ்யாந்த: ஸ்யாத்³ஹங்காரோ ந கரோதி கரோதி ஸ: |

நிரஹங்காரதீ⁴ரேண ந கிஞ்சித்³தி⁴ க்ரு³தம் க்ரு³தம் || 29 ||

அந்வய: யஸ்ய அந்த: அஹங்கார: ஸ்யாத் ஸ: ந கரோதி (அபி) கரோதி நிரஹங்காரதீ⁴ரேண ஹி க்ரு³தம் (அபி) கிஞ்சித்தந க்ரு³தம் || 29 ||

தஹாம் வா³தீ³ ஸங்கா கரதா ஹை கி, ஸம்ஸார கோ தே³க²தா ஹுஆ பீ⁴ ப்³ரஹ்மருப கிஸ ப்ரகார ஹோ ஸகதா ஹை திஸ கா ஸமாதா⁴ந கரதே ஹைம் கி, ஜிஸ கே அந்த:கரண கே விஷேம் அஹங்கார கா அத்யாஸ ஹோதா ஹை, வஹ புருஷ லோகத்³ரு³ஷ்டி ஸே ந கரதா ஹுஆ பீ⁴ ஸங்கல்பவிகல்ப கரதா ஹை க்யோங்கி உஸ கோ கர்த்ரு³த்வ கா அத்யாஸ ஹோதா ஹை ஓளர அஹங்காரரஹித ஜோ தீ⁴ர கஹியே ஜ்ஞாநீ புருஷ ஹை, வஹ லோகத்³ரு³ஷ்டி ஸே கார்ய கரதா ஹுஆ பீ⁴ அபநீ த்³ரு³ஷ்டி ஸே நஹீம் கரதா ஹை க்யோங்கி உஸ கோ கர்த்ரு³த்வ கா அபி⁴மாந நஹீம் ஹோதா ஹை || 29 ||

நோத்³விக்³நம் ந ச ஸந்துஷ்டமகர்த்ரு³ஸ்பந்த³வர்ஜிதம் |

நிராஸம் க³தஸந்தே³ஹம் சித்தம் முக்தஸ்ய ராஜதே || 30 ||

அந்வய:- முக்தஸ்ய சித்தம் உத்³விக்³நம் ந (ப⁴வதி) ஸந்துஷ்டம் ச நா (ப⁴வதி) அகர்த்ரு³ஸ்பந்த³வர்ஜிதம் நிராஸம் க³தஸந்தே³ஹம் ராஜதே || 30 ||

ஜோ ஜீவந்முக்த புருஷ ஹை உஸ கே சித்த மேம் க பீ⁴ உத்³வேக³ (க⁴ப³ட³:ஹாஹட) நஹீம் ஹோதா ஹை திஸீ ப்ரகார ஸந்தோஷ பீ⁴ நஹீம் ஹோதா ஹை, க்யோங்கி கர்தாபநே கே அபி⁴மாந கா உஸ கே விஷேம் லேஸ பீ⁴ நஹீம் ஹோதா ஹை, திஸீ ப்ரகார உஸ கோ ஆஸா ததா² ஸந்தே³ஹ பீ⁴ நஹீம் ஹோதா ஹை, க்யோங்கி வஹ தோ ஸதா³ ஜீவந்முக்த ஹை || 30 ||

நிர்வ்யாதும் சேஷ்டிதும் வாபி யச்சித்தம் ந ப்ரவர்ததே |

நிநிமித்தமித³ம் கிந்து நிர்³யாயதி விசேஷ்டதே || 31 ||

அந்வய:- யச்சித்தம் நிர்³யாதும் அபி வா சேஷ்டிதும் ந ப்ரவர்த்ததே கிந்து இத³ம் நிர்நிமித்தம் நியாயதி விசேஷ்டதே || 31 ||

ஜிஸ ஜ்ஞாநீ கா சித்த கியாரஹித ஹோகர ஸ்தி²த ஹோநே கோ அத²வா ஸங்கல்ப விகல்பாதி³ரூப சேஷ்டா கரநே கோ ப்ரவ்ரு³த்த நஹீம் ஹோதா ஹை, பரந்து ஜ்ஞாநீ கா சித்த நிமித்த கஹியே ஸங்கல்பவிகல்பரஹித ஹோகர ஆத்மஸ்வரூப கே விஷேம் நிஸ்சல ஸ்தி²த ஹோதா ஹை ததா² அநேக ப்ரகார கீ ஸங்கல்பவிகல்பரூப சேஷ்டா பீ⁴ கரதா ஹை || 31 ||

தத்த்வம் யதா²ர்த²மாகண்யம் மந்த:³ ப்ராப்நோதி மூட⁴தாம் |

அத²வா யாதி ஸங்கோசமமூட:⁴ கோ⁵பி மூட⁴வத் || 32 ||

அந்வய:- மந்த:³ யதா²ர்த²ம் தத்த்வம் ஆகர்ண்ய மூட⁴தாம் ப்ராப்நோதி அத²வா ஸங்கோசம் ஆயாதி க: அபி அமூட:⁴ (அபி) மூட⁴வத் (ப⁴வதி) || 32 ||

கோஈ அஜ்ஞாநீ ஸ்ருதிஸே யதா²ர்த²தத்வ (தத் ஓளர த்வம் பதா³ர்த² கே கல்பித பீ⁴த³) கோ ஸ்ரவண கர கே அஸம்பா⁴வநா ஓளர விபரீத பா⁴வநாஓம் கே த்³வாரா அர்தா²த் ஸம்ஸய ஓளர

விபர்யய கர கே மூட⁴தா கோ ப்ராப்த ஹோதா ஹை, அத²வா தத்-த்வம் பதா³ர்த² கே பீ⁴த³ கோ ஜாநநே கே நிமித்த ஸங்கோச கஹியே சித்த கீ ஸமாதி⁴ லகா³தா ஹை ஓளர கோஈ ஜ்ஞாநீ பீ⁴ பா³ஹர கீ க³திஸே மூட⁴ கீ ஸமாந பா³ஹர கே வ்யவஹாரோம் கோ கரதா ஹை || 32 ||

ஏகாக்³ரதா நிரோதோ⁴ வா மூடை⁴ரப்யஸதே ப்⁴ரு³ஸம் |

தீ⁴ரா: க்ரு³த்யம் ந பர்யந்தி ஸுப்தவத் ஸ்வபதே³ ஸ்தி²தா: || 33 ||

அந்வய:- மூதை: ஏகாக்³ரதா வா நிரோத:⁴ ப்⁴ரு³ஸம் அப்யஸ்யதே ஸ்வபதே³ ஸ்தி²தா: தீ⁴ரா: ஸுப்தவத் க்ரு³த்யம் ந பர்யந்தி || 33 ||

ஜோ தே³ஹாபி⁴மாநீ மூர்க² ஹைம் வே மந கோ வஸ மேம் கரநே கே அர்த² அநேக ப்ரகார கா அப்யாஸ கரதே ஹைம் பரந்து உந கா மந வஸ மேம் நஹீம் ஹோதா ஹை ஓளர ஜோ ஆத்மஜ்ஞாநீ தை⁴ர்யவாந் புருஷ ஹை, வஹ ஆத்மஸ்வரூப கே விஷேம் ஸ்தி²தி கோ ப்ராப்த ஹோதா ஹை உஸ கா மந தோ ஸ்வபா⁴வ ஸே ஹீ வரீபூ⁴த ஹோதா ஹை, ஜிஸ ப்ரகார நித்³ரா கே ஸமய மேம் மந கீ சேஷ்டா பி³ந்த³ ஹோ

ஜாதீ ஹை, திஸீ ப்ரகார ஜ்ஞாந ஹோநேபர மந கீ சேஷ்டா ப³ந்த³ ஹோ ஜாதீ ஹை, க்யோங்கி அத்³வைதாத்மஸ்வரூப கே ஜ்ஞாந ஸே ப்ரமமாத்தர கீ நிவ்ரு³த்தி ஹோ ஜாதீ ஹை || 33 ||

அப்ரயத்நாத்ப்ரயத்நாத்³ரா மூடா⁴ நாப்நோதி நிதிம் |
தத்த்வநிஸ்சயமாத்தரேண ப்ராஜ்ஞோ ப⁴வதி நிர்வ்ரு³த:34 ||

அந்வய:- மூட:⁴ அப்ரயத்நாத் வா ப்ரயத்நாத் (அபி) நிவ்ரு³திம் ந ஆமோதி ப்ராஜ்ஞ:
தத்த்வநிஸ்சயமாத்தரேண நிர்வ்ரு³த: ப⁴வதி || 34 ||

ஜோ மூட⁴ புருஷ ஹை ஓளர ஜிஸ கோ ஆத்மஜ்ஞாந நஹீம் ஹுஆ ஹை வஹ அநேக ப்ரகார கா அப்யாஸ கர கே மந கோ வஸ மேம் கரே அத²வா ந கரே தெள பீ⁴ உஸ கோ நிவ்ரு³த்தி கா ஸுக² நஹீம் ப்ராப்த ஹோதா ஹை, ஓளர ஜோஆத்மஜ்ஞாநீ ஹே உஸநே தோ ஜ்யோம் ஹீ ஆத்மஸ்வரூப கா நிஸ்சய கியா கி, வஹ பரம நிவ்ரு³த்தி கே ஸுக² கோ ப்ராப்த ஹோதா ஹை || 34 ||

ஸூத்³த⁴ம் பு³த்³த⁴ம் ப்ரியம் பூர்ண நிஷ்ப்ரபஞ்சம் நிராமயம் |
ஆத்மாநம் தம் ந ஜாநந்தி தத்ராப்யாஸபராஜநா: || 35 ||

அந்வய:- தத்ர அப்யாஸபரா: ஜநா: ஸூத்³த⁴ம் பு³த்³த⁴ம் ப்ரியம் பூர்ணம் நிஷ்ப்ரபஞ்சம் நிராமயம் தம் ஆத்மாநம் ந ஜாநந்தி || 35 ||

ஸத்³கு³ரு ஓளர வேதா³ந்தவாக்யோம் கீ ஸரண வியே பி³நா தே³ஹாபி⁴மாந தூ³ர நஹீம் ஹோதா ஹை திஸ தே³ஹாபி⁴மாந ஸே மந ஜக³த் கே விஷேம் ஆஸக்த ரஹதா ஹை, திஸ காரண வஹ புருஷ ஆத்மஸ்வரூப கோ நஹீம் ஜாநதா ஹை க்யோங்கி ஆத்மஸ்வரூபதா ஸூத்³த⁴ ஹை, சைதந்யஸ்வரூப ஹை ஓளர ஆநந்த³ரூபபரிபூர்ண, ஸம்ஸார கீ உபாதி⁴ ஸே ரஹித ததா² விவித⁴தாபரஹித ஹை, இஸ காரண தே³ஹாபி⁴மாநீ புருஷ கோ உஸ கா ஜ்ஞாந நஹீம் ஹோதா ஹை || 35 ||

நாப்நோதி கர்மண மோக்ஷம் விமூடோ⁴ஸ்யாஸரூபிண |
த⁴ந்யோ விஜ்ஞாநமாத்தரேண முக்தஸ்திஷ்ட²த்யவிக்ரிய: || 36 ||

அந்வய: விமூட:⁴ அப்யாஸரூபிண கர்மண மோக்ஷம் ந ஆப்நோதி த⁴ந்ய:
விஜ்ஞாநமாத்தரேண அவிக்ரிய: முக்த: திஷ்ட²தி || 36 ||

ஜோ புருஷ தே³ஹாபி⁴மாநீ ஹை வஹ யோகா³ப்யாஸரூப கர்ம கர கே மோக்ஷ கோ நஹீம் ப்ராப்த ஹோதா ஹை க்யோங்கி, கர்மமாத்தர ஸே மோக்ஷப்ராப்தி ஹோநா தூ³ர்ஸப⁴ ஹை. ஸோஈ ஸ்ருத்திமேம் பீ⁴ கஹா ஹை கி “ந கர்மண ந ப்ரஜயா த⁴நேந

த்யாகே³நை கே அம்ரு³தத்வமாநஸூ: “ யோகா³ப்யாஸ ஆதி³ கர்ம ஸே மோக்ஷ நஹீம்
ஹோதா ஹை, ஸந்தாந உத்பந்ந கரநே ஸே மோக்ஷ நஹீம் ஹோதா ஹை, த⁴ந் ப்ராப்த
கரநே ஸே மோக்ஷ நஹீம் ஹோதா ஹை, யதி³ கிந் ஹீ ஜ்ஞாநியோம் கோ மோக்ஷ கீ
ப்ராப்தி ஹூஈ ஹை தோ தே³ஹாபி⁴மாந கே த்யாக³ ஸே ஹீ ஹூஈ ஹை இஸ காரண
கோஈ பா⁴க்யவாந் விரலா புருஷ ஹீ ஆத்மஜ்ஞாந கீ ப்ராப்திமாத்ர ஸே த்யாக³ தி³யே
ஹைம் ஸம்பூர்ண ஸங்கல்ப விகல்பாதி³ ஜிஸநே ஐஸா ஹோகர முக்த ஹோ ஜாதா
ஹை || 36 ||

மூடோ⁴ நாப்நோதி தத்³ப்³ரஹ்ம யதோ ப⁴விதுமிச்ச²தி |
அநிச்ச²ந்நபி தீ⁴ரோ ஹி பரப்³ரஹ்மஸ்வரூபபா⁴க் || 37 ||

அந்வய:- யத: மூட:⁴ ப்³ரஹ்ம மதிம இச்ச² த (அந) நத் ந | ஆப்நோதி ஹி தீ⁴ர:
அநிச்ச²ந் அபி பர கஹ ரூபக ப⁴வதி || 37 ||

மூட⁴புருஷ யோகா³ப்யாஸரூப கர்ம கர கே ப்³ரஹ்மரூப ஹோநே கீ இச்சா² கரதா
ஹை, இஸ காரண ப்³ரஹ்ம கோ நஹீம் ப்ராப்த ஹோதா ஹை ஒளர ஜ்ஞாதா தோ
மோக்ஷ கீ இச்சா² ந கரதா ஹை தோ பீ⁴ பரப்³ரஹ்ம கே ஸ்வரூப கோ ப்ராப்த ஹோதா
ஹை க்யோங்கி உஸ கா தே³ஹாபி⁴மாந தூ³ர ஹோ க்யா ஹை || 37 ||

நிராதா⁴ராக்³ரஹ்வயக்³ரா மூடா:⁴ ஸம்ஸாரபோஷகா: |
ஏதஸ்யாநர்த²மூலஸ்ய மூலச்சே²த:³ க்ரு³தோ பு³தை:⁴38

அந்வய:- மூடா:⁴ நிராதா⁴ரா: க்³ரஹ்வயக்³ரா: ஸம்ஸாரபோஷகா: (ப⁴வந்தி); பு³தை:⁴
அநர்த²மூலஸ்ய ஏதஸ்ய மூலச்சே²த:³ க்ரு³த: || 38 ||

“மூட⁴ ஜோ அஜ்ஞாநீ புருஷ ஹைம் வே ஸத்³கு³ரு ஒளர வேதா³ந்தவாக்யோம் கே
ஆதா⁴ர கே பி³நா ஹீ கேவல யோகா³ப்யாஸரூப கர்ம கரகே ஹீ மைம் முக்த ஹோ
ஜாஹ்:கா³ இஸ ப்ரகார நிரர்த²க தூ³ராக்³ரஹ் கரநேவாலே ஒளர ஸம்ஸார கோ புஷ்ட
கரநேவாலே ஹோதே ஹைம், ஸம்ஸார கோ தூ³ர கரநேவாலா ஜோ ஜ்ஞாந ஜிஸ கா
உந கே விஷேம் லேஸ பீ⁴ நஹீம் ஹை ஒளர ஜ்ஞாநீ புருஷ ஜோ ஹைம் உந்ஹோம்நே
ஜந்மமரணரூபஅநர்த² கே மூலகாரண இஸ ஸம்ஸார கோ ஜ்ஞாந கே த்³வாரா மூல
ஸே ஹீ சே²த³ந கர தி³யா ஹை || 38 ||

நஸாந்தி லப⁴தே மூடோ⁴ யத:ஸமிதுமிச்ச²தி |

தீ⁴ரஸ்தத்த்வம் விநிஸ்சித்ய ஸர்வதா³ ஸாந்தமாநஸ: || 39 ||

அந்வய:- யத: மூட:⁴ ஸமிதும் இச்ச²தி (அத:) ஸாந்திம் ந லப⁴தே; தீ⁴ர: தத்த்வம்
விநிஸ்சித்ய ஸர்வதா³ ஸாந்தமாநஸ:(ப⁴வதி) || 39 ||

ஜோமூட⁴ கஹியே தே³ஹாபி⁴மாநீ புருஷ ஹை வஹ யோகா³ப்யாஸ கே த்³வாரா
ஸாந்தி கீ இச்சா² கரதா ஹை, பரந்து யோகா³ப்யாஸ ஸே ஸாந்தி கோ ப்ராப்த நஹீம்
ஹோதா ஹை, ஓளர ஜ்ஞாநீ புருஷ ஆத்மதத்வ கா நிர்ஸய கர கே ஸதா³ ஸாந்தமந
ரஹதா ஹை || 39 ||

காத்தமநோ த்³ர்ஸநம் தஸ்ய யத்³ரு³ஷ்டமவலம்ப³தே |

தீ⁴ராஸ்தம் தநப்யந்தி பஸ்யந்த்யாத்மாநமவ்யயம் || 40 ||

அந்வய:- யத் த்³ரு³ஷ்டம் அவலம்ப³தே தஸ்ய ஆத்மந: த்³ர்ஸநம் க; தே தீ⁴ரா: தம்
பஸ்யந்தி (கிந்து) தம் அவ்யயம் ஆத்மாநம் பஸ்யந்தி || 40 ||

ஜோ அஜ்ஞாநீ புருஷ த்³ரு³ஷ்ட பதா³ர்தோ²ம் கோ ஸத்ய மாநதா ஹை, உஸ கோ
அத்மத்³ர்ஸந கிஸ ப்ரகார ஹோ ஸக்தா ஹை? பரந்து தை⁴ர்யவாந் புருஷ திந
த்³ரு³ஷ்ட பதா³ர்தோ² கோ ஸத்ய நஹீம் மாநதா ஹை கிந்து ஏக அவிநாஸீ ஆத்மா
கோ தே³க²தா ஹை || 40 ||

க நிரோதோ⁴ விமூடோ⁴ஸ்ய யோ நிப³ந்த⁴ம் கரோதி வை |

ஸ்வாராமஸ்யைவ தீ⁴ரஸ்ய ஸர்வதா³ஸாவக்ரு³த்ரிம: || 41 ||

அந்வய:- ய: வை நிர்³ந்த⁴ம் கரோதி, (தஸ்ய) விமூட⁴ஸ்ய நிகே³த:⁴ க; ஸ்வாராமஸ்ய
தீ⁴ரஸ்ய ஏவ அஸோ ஸர்வதா³ அக்ரு³த்ரிம: (ப⁴வதி) || 41 ||

ஜோ மூட⁴ தே³ஹாபி⁴மாநீ புருஷ ஸுஷ்கசித்தநிரோத⁴ கே விஷேம் து³ராக்³ரஹ கரதா
ஹை, திஸ மூட⁴ கே சித்த கா நிரோத⁴ கிஸ ப்ரகார ஹோ ஸகதா ஹை ? அர்தா²த்
உஸ கே சித்த கா நிரோத⁴ கதா³பி நஹீம் ஹோ ஸகதா ஹை, க்யோங்கி ஸமாதி⁴
கே அநந்தர அஜ்ஞாநீ கா சித்த பி²ர ஸங்கல்பவிகல்பயுக்த ஹோ ஜாதா ஹை ஓளர
ஆத்மாராம தீ⁴ர புருஷ கே சித்த கா நிரோத⁴ ஸ்வாபா⁴விக ஹீ ஹோதா ஹை |
க்யோங்கி உஸ கா சித்த ஸங்கல்பாதி³ரஹித நிர்ஸல ஓளர ப்³ர்ஹ்மாகார ஹோதா
ஹை || 41 ||

பா⁴வஸ்ய பா⁴வக: கஸ்சிந்ந கிஞ்சித்³பா⁴வகோ⁵பர: |

உப்யாபா⁴வக:கஸ்சிதே³வமேவ நிராகுல: || 42 ||

அந்வய:- கஸ்சித் பா⁴வஸ்ய பா⁴வக: அபர: ந கிஞ்சித் பா⁴வக: ஏவம் கஸ்சித்
உப்யாபா⁴வக: ஏவ நி குல: ஆஸ்தே || 42 ||

கோஈ நையாயிக ஆதி³ ஐஸா மாநதே ஹைம் கி, யஹ ஜக³த் வாஸ்தவ மேம் ஸத்ய ஹை ஓளர கோஈ ஸூநியவாதீ³ ஐஸா மாநதே ஹைம் கி, குச² பீ⁴ நஹீம் ஹை ஓளர ஹஜாரோம் மேம் ஏக ஆத்மீஆத்மா கா அநுப⁴வ கரநேவாலாஅபா⁴வ ஓளர பா⁴வ தோ³நோம் கோ ந மாநகர ஸ்வஸ்த²சித்தவாலா ரஹதா ஹை || 42 ||

ஸூத்³த⁴மத்³வயமாத்மாநம் பா⁴வயந்தி குபு³த்³வய: |

நது ஜாநந்தி ஸம்மோஹாதீ³யாவஜ்ஜீவமநிர்வ்ரு³தா: || 43 ||

அந்வய:- குபு³த்³த⁴ய: ஸூத்³த⁴ம் அதீ³வயம் ஆத்மாநம் பா⁴வயந்தி, ஜாநந்தி து ந; ஸம்மோஹாதீ யாவஜ்ஜீவம் அநிவ்ரு³தா: (ப⁴வந்தி) || 43 ||

மூட⁴பு³த்³தி⁴ அர்தா²த் தே³ஹாபி⁴மாநீ புருஷ ஆத்மா கா சிந்தந கரதே ஹைம், பரந்து ஜாநதே நஹீம் க்யோங்கி மோஹ ஸே யுத்த ஹோதே ஹைம். இஸ காரண ஹீ ஜந்மப⁴ர உந கீ ஸங்கல்பவிகல்போம் ஸே நிவ்ரு³த்தி நஹீம் ஹோதீ ஹை, அதஏவ ஸந்தோஷகோ பீ⁴ நஹீம் ப்ராப்த ஹோதே ஹைம் || 43 ||

முமுக்ஷோர்பு³த்³தி⁴ராலம்ப³மந்தரேண ந வித்³யதே |

நிராலம்பை³வ நிஷ்காமா பு³த்³தி⁴முங்க்தஸ்ய ஸர்வதா³ || 44 ||

அந்வய:- முமுக்ஷோ: பு³த்³தி⁴ ஆலம்ப³ம் அந்தரேண ந வித்³யதே; முங்க்தஸ்ய பு³த்³தி⁴ ஸர்வதா³ நிராலம்பா³ நிஷ்காமா ஏவ || 44 ||

ஜிஸ கோ ஆத்மா கா ஸாக்ஷாத்கார நஹீம் ஹுஆ ஹை ஐஸே முமுக்ஷுபுருஷ கீ பு³த்³தி⁴ ஸத⁴ர்மகவஸ்துரூப ஆஸ்ரய கே பி³நா நஹீம் ஹோதீ ஹை ஓளர ஜீவந்முங்க்த புருஷ கீ பு³த்³தி⁴ முக்திவிஷயமேம் பீ⁴ இச்சா²ரஹித ஓளர ஸதா³ நிராலம்ப³ (நிர்விஸேஷ ஆத்மாநுரூப) ஹோதீ ஹை || 44 ||

விஷயத்³வீபிநோ வீக்ஷய சகிதா:ஸரணுர்தி²ந: |

விஸந்தி ஜ²டிதி கோட³ம் நிரோதை⁴காக்³ரஸித்³த⁴யே || 45 ||

அந்வய:- விஷயத்³வீபிந: வீக்ஷய சகிதா: ஸரணுர்தி²ந: (மூடா:⁴) நிரோதை⁴காக்³ரஸித்³த⁴யே ஜ²டிதி க்ரோட³ம் விஸந்தி || 45 ||

விஷயரூப வ்யாக்⁴ர கோ தே³க²கர ப⁴யபீ⁴த ஹுஏ, ரக்ஷா கீ இச்சா² கரநேவாலே அஜ்ஞாநீ புருஷ ஹீ ஜல்தீ³ ஸே சித்த கா நிரோத⁴ ஓளர ஏகாக்³ரதா கோ ஸித்³தி⁴ கே அர்த² கு³ஹா கே பீ⁴தர கு⁴ஸதே ஹைம், ஜ்ஞாநீ நஹீம் கு⁴ஸதே ஹைம் || 45 ||

நிர்வாஸநம் ஹரிம் தீ³ரு³ஷ்ட்வா தூஷ்ணீம் விஷயத்³நிதிந: |

பலாயந்தேந ஸக்தாஸ்தே ஸேவந்தே க்ரு³தசாடவ:46 ||

அந்வய:- விஷயத³ந்திந: நிர்வாஸநம் ஹரிம் த்³ரு'ஷ்ட்வா ந ஸக்த: (ஸந்த:) தூஷ்ணீம் பலாயந்தே தே க்ரு'தசாடவ: ஸேவந்தே || 46 ||

வாஸநாரஹித புருஷரூப ஸிம்ஹ கோ தே³க²கர விஷயரூபீ ஹஸ்தீ அஸமர்த² ஹோகர சபசாப பா⁴க³ ஜாதே ஹைம் ஒளர திஸ வாஸநாரஹித புருஷ கோ ஆகர்ஷித ஹோகர ஸ்வயம் ஸேவந கரதே

நமுத்திகாரி கா த⁴த்தே நி:ஸம் கோ யுக்தமாநஸ: |
பஸ்யந் ஸ்ரு'ண்வந் ஸ்டஸந ஜிக⁴ந்ஸநந்நாஸ்தே யதா²ஸுக²ம் || 47 ||

அந்வய:- நி:ஸங்க: யுக்தமாநஸ: (ஜ்ஞாநீ) முத்திகாரிகாம் ந த⁴த்தே: (கிந்து) பஸ்யந் ஸ்ரு'ண்வந் ஸ்ட்ரு'ஸந ஜிக⁴ரந் அநந் யதா²ஸுக²ம் ஆஸ்தே || 47 ||

அநி:ஸங்க ஒளர நிஸ்சல மநவாலா ஜ்ஞாநீ யம நியம ஆதி³ யோக³க்ரியா கோ ஆக்³ரஹ ஸே நஹீம் கரதா ஹை, கிந்து தே³க²தா ஹுஆ, ஸுநதா ஹுஆ, ஸ்பர்ஸ கரதா ஹுஆ, ஸூங்க⁴தா ஹுஆ ஒளர போ⁴ஜந கரதா ஹுஆ பீ⁴ ஆத்மஸுக² கே விஷே ஹீ நிமக்³ந ரஹதா ஹை || 47 ||

வஸ்துஸ்ரவணமாத்ரேண ஸூத்³த⁴பு³த்³தி⁴நிராகுல: |
நைவாசாரமநாசாரமௌதா³ஸ்யவாந பஸ்யதி || 48 ||

அந்வய:- வஸ்துஸ்ரவணமாத்ரேண ஸூத்³த⁴ பு³த்³தி⁴:⁴ நிராகுல: (ஜ்ஞாநீ) ஆசாரம் அநாசாரம் வா ஒளதா³ஸ்த²ம் ந ஏவ பஸ்யதி || 48 ||

கு³ரு ஒளர வேதா³ந்தவாக்யோம் கே த்³வாரா சைதந்யஸ்வரூப ஆத்மா கே ஸ்ரவணமாத்ர ஸே ஹுஆ ஹை பரிபூர்ண ஆத்மா கா ஸாக்ஷாத்கார ஜிஸ கோ ஒளர நிராகுல அர்தா²த் அபநே ஸ்வரூபகே விஷம் ஸ்தி²த ஜ்ஞாநீ ஆசார கோ வா அநாசார கோ அத²வா உதா³ஸீநதா இந கீ ஓர த்³ரு'ஷ்டி நஹீம் தே³தா ஹை, க்யோங்கி வஹ ப்³ரஹ்மாகார ஹோதா ஹை || 18 ||

யதா³ யத்கர்துமாயாதி ததா³ தத்க்ருதே ரு'ஜு: |
ஸூப⁴ வாப்யஸூப⁴ம் வாபி தஸ்ய சேஷ்டா ஹி பா³லவத் || 49 ||

அந்வய:- யதா³ யத் வா அபி ஸூப⁴ம் அபி வா அஸூப⁴ம் கர்தும் ஆயாதி ததா³ தத் ரு'ஜு: (ஸந்) க்ருதே (யத:) ஹி தஸ்ய சேஷ்டா பா³லவத் (ப⁴வதி) || 49 ||

அப³ ஜோ ஸூப⁴ அத²வா அஸூப⁴ கர்ம ப்ராரப்³தா⁴நுஸார கரநா பட³:³தா ஹை, உஸ கோ ஆக்³ரஹரஹித ஹோகர கரதா ஹை க்யோங்கி திஸ ஜீவந்முத்த ஜ்ஞாநீ கீ

சேஷ்டா பா³லக கீ ஸமாந ஹோதீ ஹை, அர்தா²த் வஹ ப்ரா³ரப்தா⁴நுஸார கர்ம கரதா ஹை ராக³த்³வேஷ ஸே நஹீம் கரதா ஹை || 49 ||

ஸ்வாதநந்தர்யாத்ஸுக²மாப்நோதி ஸ்வாதநந்தர்யால்லப⁴தே பரம் |
ஸ்வாதநந்தர்யாநிவ்ரு³தி க³ச்³சே²த்ஸ்வாதநந்தர்யாத்பரமம் பரம் || 50 ||

அந்வய:- ஸ்வாதநந்தர்யாத ஸுக²ம் ஆப்நோதி, ஸ்வாதநந்தர்யாத் பரம² லமதே; ஸ்வாதநந்தர்யாத நிவ்ரு³தி க³ச்³சே²த, ஸாதச்யாத் பரமம் பத³மா (ப்ராமுயாத்) || 50 ||

ராக³த்³வேஷரஹித புருஷ ஸுக² கோ ப்ராப்த ஹோதா ஹை, பரம ஜ்ஞாந கோ ப்ராப்த ஹோதா ஹை ஓளர நித்ய ஸுக² கோ ப்ராப்த ஹோதா ஹை ததா² ஆத்மஸ்வரூப கே விஷேம் விஸ்ராம கோ ப்ராப்த ஹோதா ஹே || 50 ||

அகர்த்ரு³த்வமபோ⁴க்த்ரு³த்வம் ஸ்வாத்மநோ மந்யதே யதா³ |
ததா³ க்ஷீண ப⁴வந்த்யேவ ஸமஸ்தாஸ்சித்தவ்ரு³த்தய: || 51 ||

அந்வய:- யதா³ ஸ்வாத்மந: அகர்த்ரு³த்வம் அபோ⁴க்த்ரு³த்வம் மந்யதே ததா³ ஏவ (அஸ்ய) ஸமஸ்தா: சித்தவ்ரு³த்தய: க்ஷீண: ப⁴வந்தி || 51 ||

ஜப³ புருஷ அபநே விஷேம் கர்தாபநே கா ஓளர போ⁴க்தாபநேகா அபி⁴மாந த்யாக³ தே³தா ஹை தப³ ஹீ உஸ புருஷ கீ ஸம்பூர்ண சித்த கீ வ்ரு³த்தி க்ஷீண ஹோ ஜாதீ ஹைம் || 51 ||

உச்ச²ரு³க்²லாப்யக்ரு³தி கா ஸ்தி²தி(ரஸ்ய ராஜதே |
ந து ஸஸ்டஹசித்தஸ்ய ஸாந்திமூண்ட⁴ஸ்ய க்ரு³த்ரிமா || 52 ||

அந்வய:- தீ⁴ரஸ்ய உச்ச²ரு³க்²லா அபி அக்ரு³தி கா ஸ்தி²தி: ராஜதே; ஸஸ்ப்ரு³ஹசித்தஸ்ய மூஹஸ்ய க்ரு³த்ரிமா ஸாந்தி: து ந (ராஜதே) || 52 ||

ஜோ புருஷ நி:ஸ்ப்ரு³ஹசித்த ஹோதா ஹை உஸ தை⁴ர்யவாந ஜ்ஞாநீ கீ ஸ்வாபா⁴விக ஸாந்திரஹித பீ⁴ ஸ்தி²தி ஸோபா⁴யமாந ஹோதீ ஹை ஓளர இச்சா² ஸே ஆகுல ஹை சித்த ஜிஸகா ஐஸே அஜ்ஞாநீ புருஷ கீ ப³நாவ⁶ ஸாந்தி ஸோபி⁴த நஹீம் ஹோதீ ஹை || 52 ||

விலஸந்தி மஹாபோ⁴க³விஸந்தி கி³ரி³க³ஹராந் |
நிரஸ்தகல்பநா தீ⁴ரா அப³த்³தா⁴ முக்தபு³த்³த⁴ய: || 53 ||

அந்வய:- அப³த்³தா⁴ முக்தபு³த்³த⁴ய: நிரஸ்தகல்பநா: தீ⁴ரா: மஹாமோகை:³ விலஸதி கி³ரி³க³ஹவராந் விஸந்தி || 53 ||

ஜிந ஜ்ஞாநியோம் கீ கல்பநா நிவ்ரு²த்த ஹோ க³ஈ ஹை, ஜோ ஆஸக்திரஹித ஹைம், ததா² ஜிந கீ ப³த³தி⁴ அபி⁴மாநரஹித ஹை வே ஜ்ஞாநீ புருஷ க பீ⁴ ப்ராரப்³தா⁴நுஸார ப்ராப்த ஹு⁹ போ⁴கோ³ம் ஸே விலாஸ கரதே ஹைம் ஒளர க பீ⁴ ப்ராரப்³தா⁴நுஸார பர்வத ஒளர வநோம் கே விஷெம் விசரதே ஹைம் || 53 ||

ஸ்ரோத்ரியம் தே³வதாம் தீர்த²மங்க³நாம் பூ⁴பதிம் ப்ரியம் |

த³ரு³ஷ்ட்வா ஸம்பூஜ்ய தீ⁴ரஸ்ய ந காபி ஹ்ரு³தி³ வாஸநா || 54 ||

அந்வய:- ஸ்ரோத்ரியம் தே³வதாம் தீர்த²ம் ஸம்பூஜ்ய (ததா²) அங்க³நாம் பூ⁴பதிம் ப்ரியம் த³ரு³ஷ்ட்வா தீ⁴ரஸ்ய ஹதி³ கா அபி வாஸநா ந (ஜாயதே) || 54 ||

வேத³பா² ப்ராஹ்மண ஒளர தே³வதா கீ ப்ரதிமா ததா² தீர்த²கா பூஜந கர கே ஒளர ஸுந்த³ர ஸ்தீ ராஜா ஒளர ப்ரிய புத்ராதி³கோ தே³க²கர பீ⁴ ஜ்ஞாநீ கே ஹ்ரு³த³ய மெம் கோஈ வாஸநா நஹீம் உத்பந்ந ஹோதீ ஹை || 54 ||

பு⁴ரு³த்யை: புத்ரை: கலத்ரைஸ்ச தெள³ஹித்ரைஸ்சாபி கோ³த்ரஜை: |

விஹஸ்ய தி⁴க்ரு³தோ யோகீ³ ந யாதி விக்ரு³தி மநாகூ || 55 ||

அந்வய:- யோகீ³ பு⁴ரு³த்யை: புத்ரை: கலத்ரை: தெள³ஹித்ரை: ச அபி ச கோ³த்ரஜை: விஹஸ்ய தி⁴க்ரு³த: (அபி) மநாக விக்ரு³திம் ந யாதி || 55 ||

ஸேவக ஸ்தீ புத்ர தெள³ஹித்ர (தே³வதே) ஒளர அந்ய கோ³த்ரகே புருஷ பீ⁴ யதி³ யோகீ³ கா உபஹாஸ கரேம் யா தி⁴கார தே³வேம் தோ உஸ கா மந கிஞ்சிந்மாத்ர பீ⁴ க்ஷாப⁴ கோ நஹீம் ப்ராப்த ஹோதா ஹை, க்யோங்கி உஸ ஜ்ஞாநீ கா மோஹ தூ³ர ஹோ ஜாதா ஹை || 59 ||

ஸந்துஷ்டோ⁵பி ந ஸந்துஷ்ட: கி²ந்நோ⁵பி ந | ச கி²த³யதே |

தஸ்யாஸ்சயத³ஸாம் தாம் தாம் தாஸா ஏவ ஜாநதே || 56 ||

அந்வய:- (யோகீ³) ஸந்துஷ்ட: அபி ஸந்துஷ்ட: ந (ப⁴வதி); கி²ந்ந: அபி ச ந கி²த³யதே; தஸ்ய தாம் தாம் தாத்³ரு³ஸாம் ஆஸ்சயத³ஸாம், தாத்³ரு³ஸா: ஏவ ஜாநதே || 56 ||

ஜ்ஞாநீ லோகத்³ரு³ஷ்டி ஸே ஸந்தோஷயுக்த தீ³க²தா ஹு⁹ஆ⁴ ஸந்தோஷயுக்த நஹீம் ஹோதா ஹை ஒளர லோகத்³ரு³ஷ்டி ஸே கி²ந்ந த³கி²தா ஹு⁹ஆ⁴ கி²ந்ந நஹீம் ஹோதா ஹை, ஜ்ஞாநீ கீ இஸ ப்ரகாரகீ த³ஸா கோ ஜ்ஞாநீ ஹீ ஜாநதே ஹைம் || 56 ||

கர்தவ்யதைவ ஸம்ஸாரோ ந தாம் பஸ்யந்தி ஸூரய: |

ஸூ³ந்யாகாரா நிராகாரா நிர்மிகாராநிராமயா: || 57 ||

அந்வய:- ஸம்ஸார: கர்தவ்யதா ஏவ ஸூந்யாகாரா: நிராகாரா: நிர்விகாரா: நிராமயா:
ஸூரய: தாம் ந பஸ்யந்தி || 57 ||

கர்தவ்யதா கஹியே மேரா யஹ கர்தவ்ய ஹை இஸ ப்ரகார கா ஜோ கார்ய கா
ஸங்கல்ப ஹை ஸோஃ ஸம்ஸார ஹை பரந்து ஸம்பூர்ண விஸ்வகே நாஸ ஹோநேபர
பீ⁴ ஜோ வர்தமாந ரஹதே ஹைம் ஒளர ஜோ நிராகார கஹியே க⁴டாதி³கே ஸே
ஆகார ஸே ரஹித ஹைம் ஒளர ஜோ ஸர்வத்ர ஆத்மத்³ரு³ஷ்டி கரநேவாலே ததா²
ஸங்கல்பவிகல்பருபீ ரோக³ஸே ரஹித ஹைம் வே கதா³பி கர்தவ்யதா கோ நஹீம்
தே³க²தே ஹைம் அர்தா²த் கிஸீ கார்ய கே கரநே கா ஸங்கல்ப நஹீம் கரதே ஹைம்
|| 17 ||

அகுர்வந்நபி ஸங்க்ஷோபா⁴வ்யக்³ர:ஸர்வத்ர மூட⁴தீ:⁴ |
குர்வந்நபி து க்ரு³த்யாநி குஸலோ ஹி நிராகுல: || 58 ||

அந்வய:- மூட⁴தீ:⁴ அகுர்வந் அபி ஸர்வத்ர ஸங்க்ஷோபா⁴த் வ்யக்³ர: (ப⁴வதி); ஹி
குஸல: து க்ரு³த்யாநி குர்வந் அபி நிராகுல: (ப⁴வதி) || 58 ||

அஜ்ஞாநீ புருஷ கர்மோ கோ ந கரதா ஹுஆ பீ⁴ ஸர்வத்ர ஸங்கல்பவிகல்ப கரநே
கே காரண வ்யக்³ர ரஹதா ஹை, ஒளர ஜ்ஞாநீ கார்யா கோ கரதா ஹுஆ பீ⁴
நிர்விகாரசித்த ரஹதா ஹை க்யோங்கி வஹ தோ ஆத்மஸுக²கே விஷேம் விராஜமாந
ஹோதா ஹை || 58 ||

ஸுக²மாஸ்தே ஸுக²ம் ஸேதே ஸுக²மாயாதி யாதி ச |
ஸுக²ம் வக்தி ஸுக²ம் தே வ்யவஹாரே⁵பி ஸாந்ததீ:⁴ || 59 ||

அந்வய:- ஸாந்ததீ:⁴ வ்யவஹாரே அபி ஸுக²ம் ஆஸ்தே; ஸுக²ம் ஸேதே; ஸுக²ம்
ஆயாதி; (ஸுக²ம்) ச யாதி; ஸுக²ம் வக்தி, ஸுக²ம் முங்க்தே || 59 ||

ப்ராரப³த⁴ கே அநுஸார வ்யவஹார கே விஷேம் வர்தமாந பீ⁴ ஆத்மநிஷ்டா²
பு³தீ³வாலா ஜ்ஞாநீ ஸுக²பூர்வக பை³ட²தா ஹை, ஸுக²பூர்வக ஸயந கரதா
ஹை, ஸுக²பூர்வக ஆதா ஹை, ஸுக²பூர்வக ஜாதா ஹை, ஸுக²பூர்வக கஹதா ஹை
ததா² ஸுக²பூர்வக ஹீ போ⁴ஜந கரதா ஹை அர்தா²த் ஸம்பூர்ண இந்தீ³ரியோம் கே
வ்யாபார கோ கரதா ஹை பரந்து ஆஸக்த நஹீம் ஹோதா ஹை க்யோங்கி உஸ கா
சித்த தோ ப்³ரஹ்மாகார ஹோதா ஹை || 29 ||

ஸ்வபா⁴வாதீ³யஸ்ய நைவார்த்திலாகவத்³யாஹாரிண: |
மஹாதூத³ இவாக்ஷோப⁴யோ க³தகேஸ:ஸ ஸோப⁴தே || 6 ||

அந்வய:- வ்யவஹாரிண: யஸ்ய ஸ்வபா⁴வாத் லோகவத் ஆதி: நைவ (ப⁴வதி கிந்து)
ஸ: மஹாத: இவ அக்ஷோப்ய: க³தக்ஸேஸ: ஸோப⁴தே || 60 ||

வ்யவஹார கரதே ஹு⁴ர பீ⁴ ஜ்ஞானீ கோ ஸ்வபா⁴வ ஸே ஹீ ஸம்ஸாரீ புருஷ கீ ஸமாந
கே²த³ நஹீம் ஹாதா ஹை கிந்து வஹ ஜ்ஞானீ ப³ட³: ஜேல கே ஸராவர கீ ஸமாந
சலாயமாந நஹீம் ஹோதா ஹை ஓளர நிர்விகார ஸ்வரூப மேம் ஸோபா⁴யமாந ஹோதா
ஹை || 6 ||

நிவ்ரு³த்திரபி மூட⁴ஸ்ய ப்ரவ்ரு³த்திருபஜாயதே |
ப்ரவ்ரு³த்திரபி தீ⁴ரஸ்ய நிவ்ரு³த்திப²லபா⁴கி³நீ || 61 ||

அந்வய:- மூட⁴ஸ்ய நிவ்ரு³த்தி: அபி ப்ரவ்ரு³த்தி: உபஜாயதே தீ⁴ரஸ்ய ப்ரவ்ரு³த்தி: அபி
நிவ்ரு³த்திகலபா⁴கி³நீ (ப⁴வதி) || 61 ||

அமூட⁴ கீ நிவ்ரு³த்தி கஹியே பா³ஹோந்த³ரியோம் கோ விஷயோம் ஸே நிவ்ரு³த்த
கரநா பீ⁴ ப்ரவ்ரு³த்திருப ஹீ ஹோதா ஹை க்யோங்கி உஸ கே அஹங்காராதி³ தூ³ர
நஹீம் ஹோதே ஹைம் ஓளர ஜ்ஞானீ கீ ஸாம்ஸாரிக வ்யவஹாரமேம் ப்ரவ்ரு³த்தி பீ⁴
நிவ்ரு³த்திருப ஹீ ஹோதீ ஹை க்யோங்கி ஜ்ஞானீ கோ 'அஹம் கரோமி' ஐஸா அபி⁴மாந
நஹீம் ஹோதா ஹை || 61 ||

பரி³ரஹேஷு வைராக்³யம் ப்ராயோ மூட⁴ஸ்ய த்³ரு³ஸ்யதே |
தே³ஹே விக்³லிதாஸஸ்ய வ ராக: க³ விராக³தா || 62 ||

அந்வய:- மூட⁴ஸ்ய ப்ராய: பரி³ரஹேஷு வைராக்³யம் த்³ரு³ஸ்யதே; தே³ஹே
விக்³லிதாஸஸ்ய வ ராக: (ஸ்யாத்) வ விராகி³தா (ஸ்யாத்) || 62 ||

ஜோ மூர்க²தே³ஹாபி⁴மானீ புருஷ ஹை வஹீ மோக்ஷ கீ இச்சா²ஸே த⁴ந, தா⁴ம, ஸ்த்ரீ,
புத்ராதி³கோம் கா த்யாக³ கரதா ஹை ஓளர ஜிஸ கா தே³ஹாபி⁴மாந தூ³ர ஹோ க³யா
ஹை ஐஸே ஜீவந்முத்த ஜ்ஞானீ புருஷ கா ஸ்த்ரீபுத்ராதி³ கே விஷேம் ந ராக³ ஹோதா
ஹை, ந விராக³ ஹோதா ஹை || 62 ||

பா⁴வநாபா⁴வநாஸக்தா த்³ரு³ஷ்டிமூட⁴ஸ்ய ஸர்வதா³ |
பா⁴வ்யபா⁴வநயா ஸா து ஸ்வஸ்த²ஸ்யாத்³ரு³ஷ்ட³ரூபிணீ || 63 ||

அந்வய:- மூஹஸ்ய த்³ரு³ஷ்டி: ஸர்வதா³ பா⁴வநாபா⁴வநாஸக்தா (ப⁴வதி)
ஸ்வஸ்த²ஸ்ய து ஸா பா⁴வ்யபா⁴வநயா அத்³ரு³ஷ்ட³ரூபிணீ (ப⁴வதி) || 63 ||

மூர்க² தே³ஹாபி⁴மானீ புருஷ கீ த்³ரு³ஷ்டி ஸர்வதா³ ஸங்கல்ப ஓளர விகல்ப கே
விஷேம் ஆஸக்த ஹோதீ ஹை ஓளர ஆத்மஸ்வரூபகே விர்ஷே ஸ்தி²த ஜ்ஞானீ

கீ த்³ரு³ஷ்டி யத்³யபி ஸங்கல்பவிகல்பயுக்தஸீ தீ³க²தீ ஹை பரந்து ததா²பி ஸங்கல்பவிகல்ப கே லேப ஸே ஸூத்³த⁴ ரஹதீ ஹை, க்யோங்கி ஜ்ஞாநீ கோ 'அஹம் கரோமி ஐஸா அபி⁴மாந நஹீம் ஹோதா ஹை || 63 ||

ஸர்வாரம்பே⁴ஷு நிஷ்காமோ யஸ்சரேத்³வாலவந்முநி: | ந லேபஸ்தஸ்ய ஸூத்³த⁴ஸ்ய க்ரியமாணே⁵பி கர்மணி || 64 ||

அந்வய:- ய: முநி: பா³லவத் ஸர்வாரம்பே⁴ஷு நிஷ்காம: சரேத் தஸ்ய ஸூத்³த⁴ஸ்ய கர்மணி க்ரியமாணே அபி லேப: ந (ப⁴வதி) || 64 ||

தஹா³ வா³தீ³ ஸங்கா கரதா ஹை கி, யதி³ ஜ்ஞாநீ ஸங்கல்பவிகல்ப கர கே க்ரியா கரதா ஹை தோ உஸ கீ த்³வைதபு³த்³தி⁴ க்யோம் நஹீம் ஹோதீ ஹை ? திஸ கா ஸமாதா⁴ந கரதே ஹைம் கிஜோ ஜ்ஞாநீ புருஷ பா³லக கீ ஸமாந நிஷ்காம ஹோகர ப்ராரப்³தா⁴நுஸார ப்ராப்த ஹு⁴ஏ கர்மோ கே விஷேம் ப்ரவ்ரு³த்த ஹோதா ஹை உஸ நிரம்ஹகார ஜ்ஞாநீ கோ கர்ம கரநேபர பீ⁴ கர்த்ரு³த்வ கா தோ³ஷ நஹீம் லக³தா ஹை க்யோம் கே உஸ கோ தோ கர்தாபநே கா அபி⁴மாநஹீ நஹீம் ஹோதா ஹை || 64 ||

ஸ ஏவ த⁴ந்ய ஆத்மஜ்ஞ: ஸர்வபா⁴வேஷு ய: ஸம: |

பஸ்யஞ்ம்ரு³ண்வந்ஸ்டஸூஅிக⁴நஸ்நநிஸ்தஷமாநஸ: || 65 ||

அந்வய:- ஸ: ஏவ ஆத்மஜ்ஞ: த⁴ந்ய: ய: ஸர்வபா⁴வேஷு ஸம: (ப⁴வதி அத ஏவ ஸ:) பஸ்யந் ஸ்ரு³ண்வந் ஸ்ப்ரு³ஸந் ஜிக்⁴ரந் அநந் (அபி) நிஸ்தர்ஷமாநஸ: (ப⁴வதி) || 65 ||

வஹீ தை⁴ர்யவாந ஜ்ஞாநீ த⁴ந்ய ஹை, ஜோ ஸம்பூர்ண பா⁴வோம் மேம் ஸமாநபு³த்³தி⁴ ரக²தா ஹை, இஸ காரண ஹீ வஹ தே³க²தா ஹு⁴ஆ, ஸ்ரவண கரதா ஹு⁴ஆ, ஸ்பர்ஸ கரதா ஹு⁴ஆ, ஸூங்க⁴தா ஹு⁴ஆ ஓளர போ⁴ஜந கரதா ஹு⁴ஆ பீ⁴ ஸப³ ப்ரகார கீ த்ரு³ஷ்ணரஹித மநவாலா ஹோதா ஹை || 65 ||

கஸம்ஸாரக சாபா⁴ஸ: க்வ ஸாத⁴யம் க ச ஸாத⁴நம் |

ஆகாஸஸ்யேவ தீ⁴ரஸ்ய நிர்விகல்பஸ்ய ஸர்வதா³ || 66 ||

அந்வய:- ஆகாஸஸ்ய இவ ஸவதா³ நிர்விகல்பஸ்ய தீ⁴ரஸ்ய ஸந்தார: க ஆபா⁴ஸ: ச க ஸாத⁴யம் வ ஸாத⁴நம் ச க || 66 ||

ஜோ தை⁴ர்யவாந ஜ்ஞாநீ ஹை, வஹ ஸம்பூர்ண ஸங்கல்பவிகல்பரஹித ஹோதா ஹை, உஸ கோ ஸம்ஸார கஹாம் ? ஓளர ஸம்ஸாரகாபா⁴ந கஹா³ ஓளர

ஸ்வர்கா³தி³ஸாத⁴ய கஹாம் ததா² யஜ்ஞ ஆதி³ ஸாத⁴ந கஹாம் ! க்யோங்க வஹ
ஸதா³ ஆகாஸவத் நிர்லேப ஒளர கல்பநாரஹித ஹோதா ஹை || 66 ||

ஸ ஜயத்யர்த²ஸம்ந்யாஸீ பூர்ணஸ்வரஸவிக்³ரஹ: |

அக்ரு³த்ரிமோ⁵நவச்சி²ந்நே ஸமாதி⁴யஸ்ய வர்ததே || 6 ||

அந்வய:- பூர்ணஸ்வரமவிக்³ரஹ: ஸ: அர்த²ஸம்ந்யாஸீ ஜயதி யஸ்ய அநப³ச்சி²ந்ந
அக்ரு³த்ரிம: ஸமாதி:⁴ வர்ததே || 67 ||

பூர்ண ஸ்வபா⁴வவாலா ஹை ஸ்வரூப ஜிஸ கா ஐஸே அர்த² கஹியே த்³ரு³ஷ்ட ஒளர
அத்³ரு³ஷ்ட ப²ல கோ த்யாக³நேவாலே கீ ஜய (ஸர்வோபரி உந்நதி) ஹோதீ ஹை,
ஜிஸ கா பூர்ணஸ்வரூப ஆத்மா கே விஷேம் ஸ்வாபா⁴விக ஸமாதி⁴ ஹோதா ஹை ||
6 ||

ப³ஹுநாத்ர கிமுக்கதேந ஜ்ஞாததத்த்வோ மஹாஸய: |

பே⁴க³மோக்ஷநிராகாங்க்ஷீ ஸதா³ ஸாத்ரநீரஸ: || 68 ||

அந்வய:- அத்ர ப³நா உக்தத கிம் ? (யத:) ஜ்ஞாநதத்த்வ: மஹாஸய: போ⁴க³மே
க்ஷாநராகாங்க்ஷ ஸதா³ ஸத்ர நீரம: (ப⁴வதி || 68 ||

ஜ்ஞாநீ புருஷ கே அநேக ப்ரகார கே லக்ஷண ஹைம் உந கா பூர்ணரீதிஸே தோ
வர்ணந கரநா கடி²ந ஹை பரந்து ஜ்ஞாநீ புருஷகா ஏக ஸாதா⁴ரண லக்ஷண யஹ
ஹை கி யஹாம் ஜ்ஞாநீக ப³ஹுத லக்ஷண கஹநே ஸே குச² ப்ரயோஜந நஹீம் ஹை.
கம்ப³ல ஸாதா⁴ரண லக்ஷண யஹ ஹை கி, ஜ்ஞாநீ ஆத்மதத்வ கா ஜாநநேவாலா,
ஆத்மஸ்வரூப கே வி மந, போ⁴க³ ஒளர மோக்ஷகீ இச்சா²ஸே ரஹித ததா² ஸதா³
யாக³ ஆதி³ ஸாத⁴நோம் கே விர்ஷே ப்ரீதி ந கரநேவாலா ஹோதா ஹை || 68 ||

மஹதா³தி³ ஜக³த்³வைதம் நாமமாத்ரவிஜ்ஞம்³பி⁴தம் |

விஹாய ஸூத்³த⁴போ³த⁴ஸ்ய கிம் க்ரு³த்யமவஸிஷ்யதே || 69 ||

அந்வய:- தை³தம் நாமமாத்ரவிஜ்ஞம்³பி⁴தம் மஹதா³தி³ ஜக³த்³ விஹாய ஸூத்³த⁴போ³த⁴ஸ்ய
கிம் க்ரு³த்யம் அவஸிஷ்யதே || 69 ||

த்³வைத ரூப ஸே ப⁴ஸநேவாலே, நாமமாத்ர ஹீ பி⁴ந்நரூபஸே பா⁴ஸமாந, மஹத்தத்வ
ஆதி³ ஜக³த்³ கே விஷேம் கல்பநா கோ தூ³ர கர கே ஸ்வப்ரகாஸ சைதந்யஸ்வரூப
ஜ்ஞாநீ கோ க்யா கஈ கார்ய கரநா பா³ கீ ரஹதா ஹை ? அர்தா²த் கோஈ கார்ய கரநா
நஹீம் ரஹதா ஹை || 69 ||

ப⁴ரமபூ⁴தமித³ம் ஸர்வ கிஞ்சிந்நாஸ்தீதி நிஸ்ஸயீ |

அத⁴க்ஷயஸ்ப²ரண: ஸூத்³த:4 | ஸ்வபா⁴வேநைவ ஸாம்யாதே || 7 ||

அந்வய:- இத³ம் ஸர்வம் ப்⁴ரமபூ⁴தம் (பரமார்த²த:) கிஞ்சித் ந அஸ்தி இதி நிஸ்சயீ
அலக்ஷயஸ்பு²க்³ண: ஸூத்³த:4 ஸ்வபா⁴வேந ஏவ ஸாம்யதி || 70 ||

அதி⁴ஷ்டா²ந கா ஸாக்ஷாத்கார ஹோநேபர யஹ ஸம்பூர்ண விஸ்வ 'ப்⁴ரமமாத்ர ஹை,
பரமார்த²ஹாஷ்ட ஸே குச²பீ⁴ நஹீம் ஹை, இஸ ப்ரகார ஜிஸ கா நிஸ்சய ஹுஆ ஹ
ர ஸ்வப்ரகாஸ சேதநஸ்வரூப ததா² ஸ்வரூப கே ஸாக்ஷாத்கார ஸே தூ³ர ஹோ க³யா
ஹை அஜ்ஞாநரூப மல ஜிஸ கா ஐஸா ஜ்ஞாநீ ஸ்வபா⁴வ ஸே ஹீ ஸாந்தி கோ ப்ராப்த
ஹோதா ஹை || 70 ||

ஸூத்³த⁴ஸ்பு²ரணரூபஸ்ய த்³ரு³ஸ்யபா⁴வமபஸ்யத: |

க விதி:4 க ச வைராக்க³யம் க த்யாக:3 கஸமோ⁵பிவா || 71 ||

அந்வய:- ஸூத்³த⁴ஸ்பு²ரணரூபஸ்ய த்³ரு³ஸ்யபா⁴வம் அபஸ்யத: (ஜ்ஞாநிந:) விதி:4 க
வைராக்க³யம் வ த்யாக:3 வ அபி வா ஸம: ச க || 71 ||

ஸூத்³த⁴ ஸ்பு²ரணரூப அர்தா²த் ஸ்வப்ரகாஸசேதநஸ்வரூப ஓளர த்³ரு³ஸ்ய
பதா³ர்தோ²கோ பீ⁴ ந தே³க²நேவாலே ஜ்ஞாநீ கோ கிஸீ கர்ம கே கரநே கீ விதி⁴
கஹாம் ? ஓளர விஷயோம் ஸே வைராக்க³ய கஹாம் ? ஓளர த்யாக³ கஹாம்? ததா²
ஸாந்திபோ⁴ கரநா கஹாம்? யஹ ஸப³ தோ தா ஹோ ஸகதா ஹை ஜப³ ஸாம்ஸாரிக
பதா³ர்தா²க வி ஹாட ஹோதீ ஹை || 71 ||

ஸ்பு²ரதோ⁵நந்தரூபேண ப்ரக்ரு³த்திம் ச ந பஸ்யத: |

க்வ ப்³ந்த:4 க ச வா மோக்ஷ: வ ஹர்ஷே:க் விஷாத³தா || 72 ||

அந்வய:- அநந்தரூபேண ஸ்பு²ரத: ப்ரக்ரு³த்திம் ச ந பஸ்யத: (ஜ்ஞாநிந:) ப்³ந்த⁴. வ மோக்ஷ
கஹ: க வா விஷாந்தா ச க || 72 ||

ஜோ ஜ்ஞாநீ ஹை வஹ அநந்தரூப கர கே பா⁴ஸதா ஹை ஓளர ஆத்மகோஜாநதா
ஹை ஓளர தே³ஹாதே¹ கே விஷேம் த்³ரு³ஷ்டி நஹீம் லகா³தா ஹை, உஸ கோ
ஸம்ஸார கா ப்³ந்த⁴ந நஹீம் ஹோதா ஹை, மோக்ஷ கீ இச்சா² நஹீம் ஹோதீ ஹை,
ஹர்ஷ நஹீம் ஹோதா ஹை ஓளர விஷாத³ பீ⁴ நஹீம் ஹோதா ஹை || 72 ||

பு³த்³தி⁴ப்யந்தஸம்ஸாரே மாயாமாத்ர விவததே |

நிர்மபோ நிர்ஹங்காரோ நிஷ்காம: ஸோப⁴தே பு³த:4 || 73 ||

அந்வய:- பு³த்³தி⁴ப்யந்தஸம்ஸாரே மாயாமாத்ரம் விவர்த்ததே (அத:) பு³த:4 நிர்மம:
நிஹிங்கார: நிஷ்காம: ஸோப⁴தே || 73 ||

யஹ ஜக³த் அஜ்ஞாந ஸே பா⁴ஸதா ஹை ஓளர ஜ்ஞாந ஸே ஜப³ மாயாமாத்ர (அஜ்ஞாந) நிவ்ரு³த்த ஹோ ஜாதா ஹை தப³ ஜ்ஞாநஸ்வரூப ஆத்மா ஹீ ஸேஷ ரஹதா ஹை இஸ காரண ஜ்ஞாநீ கோ இஸ ஸம்ஸாரமேம் மமதா அஹங்கார ததா² இச்சா² நஹீம் ஹோதீ ஹை, இஸ காரண ப்³ரஹ்மாகாராத்தேகர கே அத்யந்த ஸோபா⁴யமாந ஹோதா ஹை || 73 ||

அக்ஷயம் க³தஸந்தாபமாத்மாநம் பஸ்யதோ முந: |
க வித்³யா கச வா விஸ்வங்க தே³ஹாஹம் மமதி வா || 74 ||

அந்வய:- அக்ஷயம் க³தஸந்தாபம் ஆத்மாநம் பஸ்யத: முநே: வித்³யா க வா விஷயக த³ஹ: வா அஹம் மம இதி ச க || 74 ||

அவிநாஸீ ஸந்தாபரஹித ஐஸே ஆத்மஸ்வரூப கா ஜிஸகோ ஜ்ஞாந ஹுஆ ஹை ஐஸே ஜ்ஞாநீ கோ வித்³யா (ஸாஸ்த்ர) கஹாம் ? ஓளர விஸ்வ கஹாம் ? ஓளர தே³ஹ கஹாம் ? ததா² அஹம்மமபா⁴வ கஹா: ? க்யோங்கி உஸ கோ ஆத்மா ஸே பி⁴ந்ந அந்ய ஸ்பு²ரண ஹீ நஹீம் ஹோதா ஹை || 74 ||

நிரோதா⁴தீ³நி கர்மாணிஜஹாதி ஜட³தீ⁴யதி³ |
மநோரதா²ந் ப்ரலாபாம்ஸ்ச கர்துமாநோத்யதக்ஷணாத் || 79 ||

அந்வய:- ஜட³தீ⁴ யதி³ நிரோதா⁴தீ³நி கர்மாணி ஜஹாதி (தர்ஹி) அதக்ஷணாத் மநோரதா²ந் ப்ரலாபாந ச கர்தும் ஆநோதி || 75 ||

ஜோ மூட⁴பு³த்தி⁴ தே³ஹாபி⁴மாநீ புருஷ ஹை வஹ அதி பரிஸ்ரம கர கே மந கா நிரோத⁴ கரதா ஹை பரந்து நிரோத⁴ ஸமாதிகே சூ²டதே ஹீ உஸ கா மந பி²ர தூரந்த ஹீ அநேக ப்ரகார ஸே ஸங்கல்ப விகல்ப கரநே லக³தா ஹை ஓளர ப்ரலாப ஆதி³ ஸம்பூர்ண வ்யாபாரோம் கோ கரநே லக³தா ஹை இஸ காரண ஜ்ஞாந கே பி³நா நிரோத⁴ குச² காம நஹீம் தே³தா ஹை || 75 ||

மந்த:³ ஸ்ருத்வாபி தத³வஸ்து ந ஜஹாதி விமூட⁴தாம் |
நிர்விகல்போ ப³ஹியத்நாத³ந்தவிஷயலாலஸ: || 76 ||

அந்வய:- மந்த:³ தத் வஸ்து ஸ்ருத்வா அபி விமூஹதாம் ந ஜஹாதி (அத: மூட:⁴) யத்நாத் ப³ஹி: நிர்விகல்ப: அந்த: விஷயலாலஸ: (ப⁴வதி) || 76 ||

ஜோ தே³ஹாபி⁴மாநீ மூட⁴ புருஷ ஹை வஹ வேதா³ந்தஸாஸ்த்ரகே அநேக க்³ர்ந்தோ²ம் கே த்³வாரா ஆத்மஸ்வரூப கோ ஸுநகர பீ⁴ தே³ஹாபி⁴மாந கோ நஹீம் த்யாக³தா

ஹை. யத்³யபி அதி பரிஸ்ரம கரகே ஊபர ஸே த்யாக³ தி³கா²தா ஹை பரந்து மந மேம்
அநேக விஷயவாஸநா ரஹதீ ஹை || 76 ||

ஜ்ஞாநாஇலித கா யோ லோகத்³ரு'ஷ்டயாபி கர்மக்ரு'த் |
நாப்நோத்யவஸரம் கர்தும் வக்துமேவ ந கிஞ்சந || 77 ||

அந்வய:- ய: ஜ்ஞாநாத் க³லிதகர்மா (ஸ:) லோகத்³ரு'ஷ்டயா கர்மகா அபி கிஞ்சந
கர்தும் ந வக்தும் ஏவ (ச) அவஸரம் ந ஆமோதி || 77 ||

ஜ்ஞாநீ லோகாசார கே அநுஸார கர்ம கரதா ஹை பரந்து ஜ்ஞாந கே ப்ரதாபலே
கர்மப²ல கீ இச்சா² நஹீம் கரதா ஹை க்யோங்கி வஹ கேவல ஆத்மஸ்வரூப கே
விஷேம் லீந ரஹதா ஹை திஸ ஸே உஸ கோ கர்ம கரநே கா அத²வா கஹநே கா
அவஸர நஹீம் மிலதா ஹை || 7 ||

கதம:வ ப்ரகாஸோவா ஹாந க ச ந கிஞ்சந | நிர்விகாரஸ்ய தீ⁴ரஸ்ய நிராதங்கஸ்ய
ஸர்வதா³ || 78 ||

அந்வய:- ஸர்வதா³ நிராதகஸ்ய நிர்விகாரஸ்ய தீ⁴ரஸ்ய தம: கவா ப்ரகாஸ: க ஹாநம்
ச க (தஸ்ய) கிஞ்சந ந (ப⁴வதி) || 78 ||

ஜோ ஜ்ஞாநீ ஹை வஹ நிர்விகார ஹோதா ஹை, உஸ கோ கால ஆதி³ கா ப⁴ய நஹீம்
ஹோதா ஹை, உஸ கோ அந்த⁴கார கா பா⁴ந நஹீம் ஹோதா ஹை, ப்ரகாஸ கா பா⁴ந
நஹீம் ஹோதா ஹை, உஸகோ கிஸீ பா³த கீ ஹாநி நஹீம் ஹோதீ ஹை, ப⁴ய நஹீம்
ஹோதா ஹை, வஹ ஸர்வதா³ முக்த ஹோதா ஹை || 78 ||

வ தை⁴ர்ய க விவேகித வ நிராதங்கதாபிவா | அநிர்வாச்யஸ்வபா⁴வஸ்ய
நி:ஸ்ஸபா⁴வஸ்ய யோகி³ந: || 79 ||

அந்வய:- திர்வாச்யஸ்வபா⁴வஸ்ய நி:ஸ்வபா⁴வஸ்ய யோகி³ந: தை⁴ர்யம கவிவேகித்வம்
க அபி ச நிராதங்கதா க || 71 ||

ஜ்ஞாநீ கா ஸ்வபா⁴வ கிஸீ கே த⁴யாந மேம் நஹீம் ஆதா ஹை | க்யோங்கி ஜ்ஞாநீ
ஸ்வபா⁴வரஹித ஹோதா ஹை உஸ கா தீ⁴ரஜபநா, ஜ்ஞாநீபநா ததா² நிர்ப⁴யபநா நஹீம்
ஹோதா ஹை || 79 ||

நஸ்வர்கோ³ம் நைவ நர கோ ஜீவந்முக்திந சைவ ஹி |
ப³ஹுநாத்ர கிமுக்தேந யோக³த்³ரு'ஷ்டயாந கிஞ்சந || 8 ||

அந்வய:- அத்ர ப³ஹுநா உக்தேந கிம யோக³த்³ரு³ஷ்டயா ஸ்வர்க:³ ந நரக: ந ஏவ ஹி ஜீவந்முக்தி: ச ஏவ ந, கிஸ்சந ந (ப⁴வதி) || 8 ||

ஜிஸ ஜ்ஞாநீ கீ ஸர்வத்ர ஆத்மத்³ரு³ஷ்டி ஹோ ஜாதீ ஹை உஸகோ ஸ்வர்க³, நர்க ஓளர முக்தி ஆதி³ கா பே⁴த³ நஹீம் ஹோதா ஹை அர்தா²த் அதி⁴க கஹநே ஸே க்யா ப்ரயோஜந ஹை, ஜ்ஞாநீ புருஷ கோ கிஸ் ப்ரகார கா பீ⁴ பே⁴த³ நஹீம் பா⁴ஸதா ஹை || 8 ||

நைவம் ப்ரார்த²யதே லாப⁴ம் நாலாபே⁴நாநுஸோசதி |
தீ⁴ரஸ்ய சீதலம் சித்தமம்ரு³தேநைவ பூரிதம் || 8 ||

அந்வய:- (தீ⁴ர:) லாமம் ப்ரார்த²யதே ந ஏவம் அலாமேந அநுஸோசதி ந (அத:) தீ⁴ரஸ்ய சித்தம் அம்ரு³தேந பூரிதம் சீதலமா ஏவ (ப⁴வதி) || 81 ||

ஜோ ஜ்ஞாநீ ஹை வஹ லாப⁴ கீ இச்சா² நஹீம் கரதா ஹை ஓளர லாப⁴ நஹீம் ஹோதே தோ ஸோக நஹீம் கரதா ஹை ஓளர இஸ காரண ஹீ தை⁴ர்யவாந் ஜ்ஞாநீ கா சித்தஜ்ஞாநாந்ரு³த ஸே பரிபூர்ண ஓளர இஸீ காரண சீதல கஹியே தாபத்ரயரஹித ஹோதா ஹை || 81 ||

நஸாந்தம் ஸ்தௌதி நிஷ்காமோ ந து³ஷ்டமபி நிந்த³தி |
ஸமது:³க²ஸுக²ஸ்த்ரு³ப்த: கிஞ்சித்க்ரு³த்யம் ந பஸ்யதி || 82 ||

அந்வய:- நிஷ்காம: ஸாந்தம் ந ஸ்தௌதி; து³ஷ்டம் அபி ந நிந்த³தி, ஏஸ: (ஸந) ஸமது:³க²ஸுக²:² (ப⁴வதி) (நிஷ்காமத்வாத) கிஸ்சித் க்ரு³த்யம் ந பஸ்யதி || 82 ||

ஜோ புருஷ காமநாஸூந்ய ஜ்ஞாநீ ஹை வஹ கிஸ் ஸாந்த புருஷ கோ தே³க²கர ப்ரஸம்ஸா நஹீம் கரதா ஹை ஓளர து³ஷ்ட கோ தே³க²கர நிந்தா³ நஹீம் கரதா ஹை க்யோங்கி வஹ அபநே ஜ்ஞாநரூபீ அம்ரு³த ஸே த்ரு³ப்த ஹோதா ஹை திஸ காரண ஸுக²து:³க² கீ கல்பநா நஹீம் கரதா ஹை, ததா² கிஸ் க்ரு³த்ய கோ நஹீம் தே³க²தா ஹை || 82 ||

தீ⁴ரோ ந த்³வேஷ்டி ஸம்ஸாரமாத்மாநம் ந தி³த்³ரு³க்ஷதி |
ஹர்ஷாமர்ஷவிநிர்முக்தோ ந தோநசஜீவதி || 83 ||

அந்வய:- ஹர்ஷாமர்ஷவிநிர்முக்த: தீ⁴ர: ஸம்ஸாரம் ந தே³டி; ஆத்மாநம் ந தி³த்³ரு³க்ஷதி; ந ம்ரு³த: (ப⁴வதி); ந ச ஜீவதி || 83 ||

ஜோ தை⁴ர்யவாந் அர்தா²த் ஜ்ஞாநீ ஹை வஹ ஸம்ஸார கா த்³வேஷ நஹீம் கரதா ஹை ததா² ஆத்மா கோ தே³க²நே கீ இச்சா² நஹீம் கரதா ஹை, க்யோங்கி வஹ

ஸ்வயம் ஹீ ஆத்மஸ்வரூப ஹை இஸ காரண உஸகோ ஹர்ஷ ததா² ஸோக நஹீம்
ஹோதா ஹை ஓளர ஜந்மமரணரஹித ஹோதா ஹை || 83 ||

நி:ஸ்நேஹ: புத்ரதா³ராதெளி³ நிஷ்காமோ விஷயேஷு ச |

நிர்ஸிந்த:ஸ்வஸரீரே⁵பி நிராஸ: ஸோப⁴தே பு³த:4 || 84 ||

அந்வய:- புத்ராராதீ³ நி:ஸ்நேஹ:, விஷயேஷு ச நிஷ்காம:, ஸ்வஸரீரே மபி நிர்ஸிந்த::
நிராஸ:, பு³த:4 ஸோப⁴தே || 84 ||

புத்ர ஸ்தரீ ஆதி³ கே விஷேப்ரீதி ந கரநேவாலா, விஷயோங்கே நாதிக கீ சிந்தா ந
கரநேவாலா, இஸ ப்ரகார ஸர்வத்ர ஆஸாரஹித ஜ்ஞானீ ஸோபா⁴ கோ ப்ராப்த ஹோதா
ஹை || 84 ||

துஷ்டி: ஸர்வத்ர தீ⁴ரஸ்ய யதா² பதிதவர்திந: |

ஸ்வச்ச²ந்த³ம் சரதோ தே³ஸாந்யவாஸ்த-மிதஸாயிந: || 8 ||

அந்வய:- யத்ராஸ்தமிதஸாயிந: தே³ஸாந் ஸ்வச்ச²ந்த³ம் சரத:, வதா²பதிதவர்திந:
தீ⁴ரஸ்ய ஸர்வத்ர துஷ்டி (த⁴வநி) || 85 ||

ஜோ ஜ்ஞானீ புருஷ ஹை, உஸ கோ ஜோ குச²ப்ராரப்³தா⁴நுஸார மில ஜாய உஸஸ ஹீ
வஹ வர்தாவ கரதா ஹை ஓளர பரம ஸந்தோபகோ ப்ராப்த ஹோதா ஹை, தத³நந்தர
அபநீ த்³ரு³ஷ்டி ஜித⁴ர கோ உட² ஜாதீ ஹை உநீ தே³ஸோம் மேம் விசரதா ஹை ஓளர
ஜஹாம் ஹீ ஸூர்ய அஸ்த ஹோய தஹாம் ஹீ ஸயந கரதா ஹை || 85 ||

பததூஹேது வா தே³ஹோ நாஸ்ய சிந்தா மஹாத்தமந: |

ஸ்வபா⁴வபூ⁴மிவிஸ்ராந்திவிஸ்ம்ரு³தாஸேஷஸம்ஸ்ரு³தே: || 86 ||

அந்வய:- தே³ஹ: பதது வா உதே³து, ஸ்வபா⁴வபூ⁴மிவிஸ்ராந்திவிஸ்ம்ரு³தாஸேபஸம்ஸ்ரு³தே:
மஹாத்தமந: அஸ்ய சிந்தா ந (ப⁴வதி) || 86 ||

தே³ஹ நஷ்ட ஹோய அத²வா ரஹே பரந்து அபநே ஸ்வரூபரூபீ பூ⁴மி கே விஸ்ராமகர
கே ஸம்பூர்ண ஸம்ஸாரகோபூ⁴லநேவாலே ஜ்ஞானீகோ இஸ தே³ஹ கீ சிந்தா நஹீம்
ஹோதீ ஹை || 86 ||

அகிஞ்சந: காமசாரோ நிந்த³ரஸ்சி²ந்நஸம்ஸய: |

அஸக்த: ஸர்வபா⁴வேஷு கேவலோ ரமதே பு³த:4 || 87 ||

அந்வய:- அகிஞ்சந: காமசார: நிஈந்த:3 சி²ந்நஸம்ஸய: ஸர்வபா⁴வேஷு அஸக்த: வுத:4
கேவல: ரமதே || 87 ||

ஜோ ஜ்ஞாநீ ஹை வஹ இகலா ஹீ ஆத்மஸ்வரூப கே விஷேம் ரமதா ஹை, குச² பாஸ நஹீம் ரக²தா ஹை, ததா²பிஅபநீ இச்சா²நுஸார ப்³ர்தா கரதா ஹை, ஸுக²து:³க²தே ரஹித ஹோதா ஹை, ஜ்ஞாநீ கோ ஸம்ஸய நஹீம் ஹோதா ஹை ஒளர ஸம்பூர்ண விஷயோம் ஸே விரக்த ரஹதா ஹை || 87 ||

நிர்மம: ஸோப⁴தே தீ⁴ர: ஸமலோஷ்டாஸ்காஞ்சந: |
ஸுபி⁴ந்நஹ்ரு³த³யக்³ரந்தி²விநிதூ⁴தரஜஸ்தம: || 88 ||

அந்வய:- நிர்மம: ஸமலோஷ்டாஸ்காஞ்சந: ஸுபி⁴ந்நஹ்ரு³த³யக்³ரந்தி:² விநி⁴தூ⁴தரஜஸ்தம:
தீ⁴ர: ஸோப⁴தே || 88 ||

மமதா கா த்யாக³நேவாலா, மட்³. பத்த²ர ஒளர ஸுவர்ணகோ ஸமாந மாநநேவாலா ஆர தூ³ர ஹோ க³ஈ ஹை ஹ்ரு³த³ய கீ அஜ்ஞாநரூபீ க்³ரந்தி²ஜிஸ கீ ஐஸா ஒளர தூ³ர ஹோ க³யே ஹைம் ரஜ ஒளர தமகு³ண ஜிஸ கே ஐஸா ஜ்ஞாநீ ஸோபா⁴ கோ ப்ராப்த ஹோதா ஹை || 88 ||

ஸர்வத்ராநவதா⁴நஸ்ய ந கிஞ்சித்³வாஸநா ஹ்ரு³தி³ |
முக்தாத்மாநோ வித்ரு³ப்தஸ்ய துலநா கேந ஜாயதே || 89 ||

அந்வய:- ஸர்வத்ர அநவதா⁴நஸ்ய ஹதி³ கிஞ்சித் வாஸநா ந (ப⁴வதி); (அத:)
முக்தாத்மந: வித்ரு³ப்தஸ்ய (தஸ்ய) கேந துலநா ஜாயதே || 89 ||

ஜிஸ கீ ஸம்பூர்ண விஷயோம் மேம் ஆஸக்தி நஹீம் ஹை ஒளர ஜிஸகே ஹ்ரு³த³ய கே விஷேம் கிசிந்மாத்ர பீ⁴ வாஸநா நஹீம் ஹை ஒளர ஜோ மாத்மாநந்த³கே விஷேம் த்ரு³ப்த ஹை, ஐஸே ஜீவந்முக்³த ஜ்ஞாநீ புருஷகீ ஸமாந த்ரிலோ கீ மேம் கௌந ஹோ ஸகதா ஹை || 89 ||

ஜாநந்நபி ந ஜாநாதி பஸ்யந்நபிந பஸ்யதி | ப்³ருவந்நபி ந ச ப்³ருதே கோ⁵ந்யோ நிவாஸநாஹதே || 9 ||

அந்வய:- (ய:) ஜாநந் அபி ந ஜாநாதி, பஸ்யந் அபி ந பஸ்யதி ப்³ருந் அபி ச ந ப்³ருதே;
(ஸ:) நிர்வாஸநாத் ரு³தே அந்ய: க: ? || 9 ||

ஜோ ஜாநதா ஹுஆ பீ⁴ நஹீம் ஜாநதா ஹை, தே³க²தா ஹுஆபீ⁴ நஹீம் தே³க²தா ஹை, போ³லதா ஹுஆ பீ⁴ நஹீம் போ³லதா ஹை, ஐஸா புருஷ ஜ்ஞாநீ கே ஸிவாய ஜக³த் மேம் ஒளர தூ³ஸரா கௌந ஹை ? அர்தா²த் கோஈ நஹீம் ஹை, க்யோங்கி ஜ்ஞாநீ கோ அபி⁴மாந ததா² வாஸநா நஹீம் ஹோதீ ஹை || 9 ||

பி⁴க்ஷூர்வா பூ⁴பதிவாபி யோ நிஷ்காம: ஸ ஸோப⁴தே |

பா⁴வேஷு க³லிதா யஸ்ய ஸோப⁴நாஸோப⁴நா மதி: || 9 ||

அந்வய:- யஸ்ய மாவேஷு ஸோமநாஸீமநா மதி: க³லிதா, (ஏதாஹுஸ: ய:) நிஷ்காம: ஸ: பி⁴க்ஷு: வா அபி வா பூ⁴பதி: ஸோப⁴தே || 9 ||

ஜிஸ ஜ்ஞாநீ கீ ஸூப⁴ பதா³ர்தோ²ம் மேம் இச்சா² பு³த்தி⁴ நஹீம் ஹோதீ ஹை ஓளர அஸூப⁴ பதா³ர்தோ²ம் மேம் த³வேஷபு³த்தி⁴ நஹீம் ஹோதீ ஹை ஐஸா ஜோ காமநாரஹித ஜ்ஞாநீ ஹை வஹ ராஜா ஹோ தோ விதே³ஹ (ஜநக) ஸமாந ஸோபி⁴த ஹோதா ஹை ஓளர பி⁴க்ஷு ஹோய தோ பரம ப்³ரஹ்மநிஷ்ட² யாஜ்ஞவல்க்யமுநி கீ ஸமாந ஸாபா⁴கோ ப்ராப்த ஹோதா ஹை க்யோம் கி ஆத்மாநத³ கே விஷேம் மந புருஷகோ ராஜ்ய ப்³ந்த⁴ந நஹீம் கரதா ஹை ஓளர த்யாக³ மாக்ஷதா³யக நஹீம் ஹோதா ஹை | 91 ||

கஸ்வாச்ச²ந்த⁴ கஸங்கோச:கவா தத்வவிநிஸ்சய: |

நிர்வ்யாஜாஜவபூ⁴தஸ்வ சரிதார்த²ஸ்ய யோகி³ந: || 92 ||

அந்வய:- நியாஜாவபூ⁴தஸ்ய சரிதார்த²ஸ்ய யோகி³ந: ஸ்வாந்ச²ந்த⁴ம் க ஸங்கோச: க வா தத்த்வாம்வநிஸ்சய: க || 92 ||

ஜிஸ புருஷ கா மந கபடரஹித ஓளர கோமலதாயுக்த ஹை ஓளர ஜிஸநே ஆத்மஜ்ஞாநரூபீ கார்ய கோ ஸித்³த⁴ கியா ஹை, ஐஸே ஜீவந்முக்ந புருஷ கோ ஸ்வாதீ⁴நபநா நஹீம் ஹோதா ஹை ஓளர பராதீ⁴நபநா பீ⁴ நஹீம் ஹோதா ஹை, தத்வ கா நிஸ்சய கரநாபீ⁴ நஹீம் ஹோதா ஹை, க்யோங்கி உஸ கா தே³ஹாபி⁴மாந தூ³ர ஹோ ஜாதா ஹை || 92 ||

ஆத்மவிஸ்ராந்தித்ரு³ப்தேந நிராஸேந க³தாதிநா |

அந்தர்யத³நூ⁴யேத தத்த²ம் கஸ்ய கத்²யதே || 93 ||

அந்வய:- ஆத்மவிஸ்ராந்தித்ரு³ப்தேந நிராஸேந க³தாதிநா (ஜ்ஞாநிநா) அந்த: யத் அநூ⁴யேத, தத் கத்²ம் கஸ்ய கத்²யதே || 93 ||

ஜோ புருஷ ஆத்மஸ்வரூப கே விஷேம் விஸ்ராமரூபஅம்ரு³தகா பாந கர கே த்ரு³ப்த ஹுஆ ஹை ஓளர ஆஸாமாத்ர நிவ்ரு³த்த ஹோ க³ஈ ஹை ததா² ஜிஸ கே பீ⁴தர கீ பீ⁴டா³ ஸாந்த ஹோ க³ஈ ஹை ஐஸா ஜ்ஞாநீ அபநே அந்த:கரண கே விஷேம் ஜோ அநூப⁴வ கரதா ஹை, உஸ கோ ப்ராணீ கிஸ ப்ரகார கஹ ஸகதா ஹை ஓளர உஸ அநூப⁴வ கோ கிஸ கோ கஹாம் ஜாய ? க்யோங்கி இஸ கா ஆதி⁴கா³ தூ³ர்ஸப⁴ ஹை || 93 ||

ஸுப்தோ⁵பிந ஸுஷுப்தௌ ச ஸ்வப்தே⁵பி ஸாயதோ நச |

ஜாக்ரே஽பி ந ஜாக்ரதி தீரஸ்த்ருப்த:பதே³ பதே³ || 94 ||

அந்வய:- பதே³ பதே³ த்ருப்த: தீ: ஸுஷுமோ பீ ச ந ஸுப்தா, ஸ்வப்நே அபி ச ந ஸயித:, ஜாக்ரே அபி ந ஜாக்ரதி || 94 ||

ஜ்ஞானீ கீ ஸுஷுப்தி அவஸ்தா² தீ³க²தீ ஹை பரந்து ஜ்ஞானீ ஸுஷுப்தி கே வஸீபூ⁴த நஹீம் ஹோதா ஹை, ஸ்வப்நாவஸ்தா² பா⁴ஸதீ ஹை பரந்து ஜ்ஞானீ ஸயந நஹீம் கரதா ஹை கிந்து ஸாக்ஷரூப ரஹதா ஹை ஓளர ஜாக்ரத³ அவஸ்தா² பா⁴ஸதீ ஹை பரந்து ஜ்ஞானீ ஜாக்ரத³வஸ்தா² கே விகாரோம் ஸே அலக³ ரஹதா ஹை க்யோங்கி யஹ தோ ந அவஸ்தா² ப³தீ³தீ⁴ கீ ஹை ஓளர ஜோ ப³தீ³தீ⁴ ஸே பர ஹை ஓளர ஆத்மாநந்த³ ஸே த்ருப்த ஹை || 94 ||

ஜ்ஞ: ஸசிந்தோ஽பி நிஸ்சிந்த: ஸேந்த³ரியோ஽பி நிநிந்த³ரிய: |
ஸுப³தீ³தீ⁴ரபி நிர்ப³தீ³தீ⁴: ஸாஹங்காரோ஽நஹங்க்ரு³தீ || 95 ||

அந்வய:- ஜ்ஞ: ஸசிந்த:அபி நிஸ்சிந்த: (ப⁴வதி), ஸேந்த³ரிய: அபி நிநிந்த³ரிய: (பா⁴த); ஸுப³தீ³தீ⁴: அபி நித³தீ⁴: (ப⁴வதி); ஸாஹங்கார: அபி நிரஹங்க்ரு³தி: (ப⁴வாத) || 95 ||

ஜ்ஞானீ கோ சிந்தா ஹை ஐஸா லோகோம் கே தே³க²நே மேம் ஆதா ஹை பரந்து ஜ்ஞானீ நிஸ்சித ஹோதா ஹை, ஜ்ஞானீ இந்த³ரியோந்தஹித தீ³க²தா ஹை பரந்து வாஸ்தவ மேம் ஜ்ஞாந இந்த³ரியரஹித ஹோதா ஹை, வ்யவஹாரமேம் ஜ்ஞானீ சதுரப³தீ³தீ⁴வாலா தீ³க²தா ஹை, பரந்து பா³நீ ப³தீ³தீ⁴ரஹித ஹோதா ஹை ஓளர ஜ்ஞானீ அஹங்காரயுக்தஸா தீ³க²தா ஹை பரந்து ஜ்ஞானீ கோ அஹங்கார கா லேஸ பீ⁴ நஹீம் ஹோதா ஹை || 95 ||

ந ஸுகீ²ந ச வா து:கீ² ந விரக்தோ ந ஸங்க³வாந் |
ந முமுக்ஷு³நே வா முக்தோ ந கிஞ்சிந்நச கிஞ்சந || 26 ||

அந்வய:- (ஜ்ஞானீ) ந ஸுகீ²; வா ந ச து:கீ²; ந விரக்த:, ந ஸங்க³வாந் ந முமுக்ஷு³ வா ந முக்த:, ந கிஞ்சித் ந ச கிஞ்சந || 16 ||

ஜ்ஞானீ ஸுகீ²நஹீம் ஹோதா ஹை, து:கீ²நஹீம் ஹோதா ஹை, விரக்த நஹீம் ஹோதா ஹை, ஆஸக்த நஹீம் ஹோதா ஹை, மோக்ஷகீ இச்சா² நஹீம் கரதா ஹை, முக்த நஹீம் ஹோதா ஹை, ஸத்ரூப, அநிர்வசநீய ஹோதா ஹை || 96 ||

விஷ்ணுபே஽பிந விபி⁴ப்த:மமாதெள⁴ ந மமாதீ⁴மாந் |
ஜாட்³யாபந ஜடோ³ த⁴ந்ய: பாண்டி³த்ய஽பிந பண்டி³த: || 27 ||

அந்வய:- த⁴ந்ய: விக்ஷபே அபி விக்ஷிப்த. ந, மமாசௌ ஸமாதி⁴மாந் ம, ஜாட³யே அபி ஜட³. ந; பாண்டி³ந்யே அபி பண்டி³த ந || 97 ||

ஜ்ஞாநீ கா விக்ஷேப தீ³க²தா ஹை பரந்து ஜ்ஞாநீ விக்ஷிப்த நவீம் ஹோதா ஹை, ஜ்ஞாநீ கீ ஸமாதி⁴ தீ³க²தீ ஹை பரந்து ஜ்ஞாநீ ஸமாதி⁴ நவீம் கரதா ஹை, ஜ்ஞாநீ கே விபேம் ஜட³பநா தீ³க²தா ஹை பரந்து ஜ்ஞாநீ ஜட³ நவீம் ஹோதா ஹை ததா² ஜ்ஞாநீ மேம் பண்டி³தபநா தோ³க²தா ஹை பரந்து ஜ்ஞாநீ பண்டி³த நவீம் ஹோதா ஹை, க்யோங்கி யஹ ஸம்பூர்ண விகார தே³ஹாபி⁴மாநீ கே வர்ஷே ரஹதே ஹைம் || 97 ||

முக்தோ யதா²ஸ்தி²திவ ய: க்ரு²தகர்தவ்யநிவ்ரு²: |

ஸம: ஸர்வத்ர வைதஷ்ணயாந்ந ஸ்மரத்யக்ரு²தம் க்ரு²தம் || 98 ||

அந்வய:- யதா²ஸ்தி²திஸ்வஸ்த:² க்ரு²த கர்நவ்யநிர்வ்ரு²: ஸர்வத்ர ஸம: முக்த: பை³தட³ணயாத க்ரு²தம் அக்ரு²தம் ந ஸ்மரதி || 98 ||

ஜைஸீ அவஸ்தா² ப்ராப்த ஹோய உஸமேம் ஹீ ஸ்வஸ்த² ரஹநேவாலா ஓளர கியே ஹு²ஏ ஓளர கர்தவ்யகர்மோ கே விஷேம் அஹங்கார ஓளர உத்³வேக³ ந கரநேவாலா அர்தா²த் ஸந்தோஷயுக்த ததா² ஸர்வத்ர ஆத்மத்³ரு²ஷ்ட கரநேவாலா ஜீவந்முக்த ஜ்ஞாநீ புருஷ த்ரு²ஷ்ணு கே ந ஹோநே ஸே யஹ கார்ய கியா, யஹ நவீம் கியா ஐஸா ஸ்மரண நவீம் கரதா ஹை || 98 ||

ந ப்ரீயதே வந்த⁴மாநோ நிந்த³யமாநோ ந குப்யதி |

நைவோதி³ஜதி மரணேஜீவநே நாபி⁴நந்த³தி || 99 ||

அந்வய:- (ஜ்ஞாநீ) வந்த³யமாந: ப்ரீயதே ந நிந்த³யமாந: குப்யதி ந; மரணே உத்³விஜதி ந; ஏவ ஜீவநே அபி⁴நந்த³தி ந || 99 ||

ஜோ ஜ்ஞாநீ ஹை உஸ கீ கோஈ ப்ரஸம்ஸா கரே தோ ப்ரஸந்ந நவீம் ஹோதா ஹை ஓளர நிந்தா³ கரே தோ கோப நவீம் கரதா ஹை, திஸீ ப்ரகார ம்ரு²த்யு பீ⁴ ஸாமநே ஆதா தீ³கே² தோ பீ⁴ ஜ்ஞாநீ க⁴ப³ட³தா நவீம் ஹை ஓளர ப³ஹுத வர்ஷாம்பர்யந்த ஜீவேம் தோ பீ⁴ ப்ரஸந்ந நவீம் ஹோதா ஹை || 99 ||

ந தா⁴வதி ஜநாகீர்ண நாரண்யமுபஸாந்ததீ⁴: |

யதா² ததா² யத்ர தத்ர ஸம ஏவாவதிஷ்ட²தே || 10 ||

அந்வய:- உபஸாந்ததீ⁴: ஜநாகீர்ணம் ந தா⁴வதி, (ததா²) அரண்யம் ந (தா⁴வதி) கிந்து யத்ர தத்ர யதா² ததா² ஸம: ஏவ அவதிஷ்ட²தே || 100 ||

ஜிஸ ஜ்ஞாநீ கீ வ்ரு²த்தி ஸாந்த ஹோ க³ஈ ஹை வஹ ஜஹாம் மநுஷ்யோம் கீ ஸபா⁴
ஹோய தஹாம் ஜாநே கீ இச்சா² நஹீம் கரதா ஹை, திஸீ ப்ரகார நிர்ஜந ஸ்தா²ந ஜோ
வந தஹாம் பீ⁴ ஜாநே கீ இச்சா² நஹீம் கரதா ஹை, கிந்து ஜிஸ ஸமய ஜோ ஸ்தா²ந
மில ஜாய தஹாம் ஹீ ஸ்தி²தி கர கே நிவாஸ கரதா ஹை, க்யோங்கி நக³ரமேம் ததா²
வந மேம் ஜ்ஞாநீ கீ ஏக ஸமாந பு³த்தி⁴ ஹோதீ ஹை அர்தா²த் ஜ்ஞாநீ கீ த்³ரு²ஷ்டி
மேம் ஜைஸா நக³ர ஹை வைஸா ஹீ வந ஹோதா ஹை || 100 ||

இதி ஸ்ரீமத³ஷ்டாவக்ரமநிவிரசிதாயாம் ப்³ரஹ்மவித்³யாயாம் பா⁴ஷாடகயா ஸஹிதம்
ஸாந்திஸ்தகம் நாமாடாத³ஸ ப்ரகரணம் ஸமாப்தம் || 18 ||

=====

அதை²கோநவிம்ஸதிகம் ப்ரகரணம் 19.

தத்த்வவிஜ்ஞாநஸந்த³ம்ஸமாதா³ய ஹ்ரு²த³யோத³ராத் |

நாநாவித⁴பராமர்ஸஸல்யோத்³தா⁴ர: க்ரு²தோமயா || 1 ||

அந்வய:- மயா ஹ்ரு²த³யோத³ராத் தத்த்வவிஜ்ஞாநஸந்த³ம்ஸம் ஆதா³ய
நாநாவித⁴பராமர்ஸஸல்யோத்³தா⁴ர: க்ரு²த: || 1 ||

ஸ்ரீகு³ரு கே முக² ஸே ஸாத⁴நஸஹித ஜ்ஞாந கா ஸ்ரவண கரகே ஸிஷ்ய கோ
ஆத்மஸ்வரூப கே விஷேம் விஸ்ராமப்ராப்த ஹுஆ, திஸகா ஸுக² ஆட²
ஸ்லோகோங்கர கே வர்ணந கரதே ஹைம்! ஹே கு³ரோ! ஆபஸே தத்வஜ்ஞாநரூப
ஸாண்ட³ஸீ கோ லேகர அபநே ஹ்ரு²த³ய மேம் ஸே நாநா ப்ரகார கே
ஸங்கல்பவிகல்பரூப காண்டே கோ தூ³ர கர தி³யா || 1 ||

கத⁴ர்ம:கச வா காம: க சார்த:² க விவேகிதா |

கத்³வைதங்க ச வாத்³வைதம் க²மஹிநி ஸ்தி²தஸ்ய மே || 2 ||

அந்வய:- ஸ்வமஹிம்நி ஸ்தி²தஸ்ய ஸே த⁴ம: க, வா காம: ச க; அர்த:² க; விவகிதா ச
கா த்³வைதம் க; வா அத்³வைதம் ச கே || 2 ||

ஹே கு³ரோ ! த⁴ர்ம அர்த² காம மோக்ஷ இந சாரோம் கா ப²ல துச்ச² ஹை, இஸ காரண
திந த⁴ர்மாதி³ரூப காண்டே கோ தூ³ர கரகே ஆத்மஸ்வரூப கே விஷேம் ஸ்தி²தி கோ
ப்ராப்த ஹுஆ ஜோ மைம் திஸ முஜே² த்³வைத நஹீம் பா⁴ஸதா ஹை, இஸ காரண
ஹீ முஜே² அத்³வைதவிசார பீ⁴ நஹீம் கரநா பட³தா ஹை, க்யோங்கி “ உத்தீர்ணே து
பரே பா⁴ரே நோகாயா: கிம் ப்ரயோஜநம் “ ஜப³ பரலீ பா⁴ர உதர க³யே தோ பி²ர நௌ கா

கீ க்யா ஆவஸ்யகதா ஹை ? இஸ காரண ஜப³ த்³வைத கா பா⁴ந ஹீ நஹீம் ஹை தோ
பி²ர அத்³வைத விசார கரநே ஸே ப²ல ஹீ க்யா ? || 2 ||

க பூ⁴தம் வ ப⁴விஷ்யத்³வா வர்தமாநமபி க வா |

க தே³ஸ:வ சவா நித்யம் ஸ்வமஹிநி ஸ்தி²தஸ்ய மே || 3 ||

அந்வய:- நித்யம் ஸ்வமஹிநி ஸ்தி²தஸ்ய மே பூ⁴தம் க வா ப⁴விஷ்யத் க, அபி வா
வர்தமாநம் க, தே³ஸ: க (அந்யத்) ச வா க || 3 ||

நித்ய ஆத்மஸ்வரூப கே விஷேகம் ஸ்தி²த ஜோ மைம் திஸ முஜே² பூ⁴தகால கஹாம்
ஹை, ப⁴விஷ்யத் கால கஹாஃ ஹை, வர்தமாநகால கஹாம் ஹை, தே³ஸ கஹாம் ஹை
ததா² அந்ய வஸ்து கஹாம் ஹை ? || 3 ||

வ சாத்மா க சவாநாத்மா க ஸூப⁴காஸூப⁴ம் ததா² |

கசிந்தாக சவாசிந்தா ஸ்வமஹிநிஸ்தி²தஸ்ய மே || 4 ||

அந்வய:- ஸ்வமஹிநி ஸ்தி²தஸ்ய மே ஆத்மா க பா³ அநாத்மா ச க; ஸூப⁴ம் க ததா²
அஸூப⁴ம் க. சிந்தா கவா அசிந்தா ச வ || 4 ||

ஆத்மஸ்வரூப கே விஷேகம் ஸ்தி²த ஜோ மைம் திஸ முஜே² ஆத்மா, அநாத்மா, ஸூப⁴,
அஸூப⁴, சிந்தா ஓளர அசிந்தா யஹ நாநா ப்ரகார பே⁴த³ நஹீம் பா⁴ஸதா ஹை || 4 ||

கஸ்வப்ந:க்க ஸுஷுப்திா க ச ஜாக³ரணம் ததா² |

வ தூ¹யம் ப⁴யம் வாபி ஸ்வமஹிநி ஸ்தி²தஸ்ய மே || 5 ||

அந்வய:- ஸ்வமஹிநி ஸ்தி²தஸ்ய மே ஸ்வப்ந: வ வா ஸுஷுப்தி: ச க, ததா²
ஜாக³ரணம் க்வ, தூ¹யம் அபி வா ப⁴யம் வ || 5 ||

ஆத்மஸ்வரூப கே விஷேகம் ஸ்தி²த ஜோ மைம் திஸ மோ¹ ஸ்வப்நாவஸ்தா² நஹீம்
ஹோதீ ஹை, ஸுஷுப்தி அவஸ்தா² நஹீம் ஹை ததா² ஜாயத் அவஸ்தா² நஹீம்
ஹோதீ ஹை, க்யோங்கி யஹ தீநோம் அவஸ்தா² பு³த்³தி⁴ கீ ஹைம், ஆத்மா கீ நஹீம்
ஹைம், மோ¹ தூ¹யாவஸ்தா²பீ⁴ நஹீம் ஹோதீ ஹை ததா² அந்த:கரணத⁴ம் ஜோ ப⁴ய
ஆதி³ ஸோபீ⁴ முஜே² நஹீம் ஹோதா ஹை || 5 ||

க தூ³ரங்க ஸமீபம் வா பா³ஹ்ய காப்யந்தரம் கவாக

ஸ்தூ²லங்கச வா ஸுக்ஷம ஸ்வமஹிநி ஸ்தி²தஸ்ய மே || 6 ||

அந்வய:- ஸ்வமஹிநி ஸ்தி²தஸ்ய மே தூ³ரம் க வா ஸமீபம் க்வ, பா³ஹ்யம் க வா
ஆப்யந்தரம் க, ஸ்தூ²லம் க்வ வா ஸுக்ஷமம் ச வ || 6 ||

தூ³ரபநா, ஸமீபநா, பா³ஹரபநா, பீ⁴தரபநா, மோடாபநா ததா² ஸலிக்ஷமபநா யே ஸப³ மேரே விஷேம் நஹீம் ஹைம் க்யோங்கி மைம் தோ ஸர்வவ்யாபீ ஆத்மஸ்வரூப மேம் ஸ்தி²த ஹூம் || 6 ||

ஜிகா³ட க ம்ரு³த்யு விதம் வா வ லோகா: காஸ்ய க லௌகிகம் |
க லய: வ ஸமாதி⁴வா ஸ்வமஹிம்நி ஸ்தி²தஸ்ய மே || 7 ||

அந்வய:- ஸ்வமஹிம்நி ஸ்தி²தஸ்ய அஸ்ய மே ம்ரு³த்யு: க்வ, ஜீவிதம் க, லோகா: க்வ வா லௌகிகம் க்வ, லய: க்வ வா ஸமாதி:⁴ க்வ || 7 ||

ஆத்மஸ்வரூப கே விஷேம் ஸ்தி²த ஜோ மைம் திஸ மேரா மரண நஹீம் ஹோதா ஹை, ஜீவந நஹீம் ஹோதா ஹை, க்யோங்கி மைம் தோ த்ரிகால மேம் ஸத்யரூபஹ, கேவல ஆத்மாமாத்ர கோ தே³க²நேவாலா ஜோ மேம் திஸ முஜே² பூ⁴ ஆதி³லோகோம் கீ ப்ராப்தி நஹீம் ஹோதீ ஹை இஸீ காரண முஜே² கோஃ லோகிக கார்ய பீ⁴ கர்தவ்ய நஹீம் ஹை | மைம் பூர்ணாத்மா ஹூம், இஸ காரண மேரா லய வா ஸமாதி⁴ நஹீம் ஹோதீ ஹை || 7 ||

அலம் த்ரிவர்க³கத²யா யோக³ஸ்ய கத²யாப்யலம் |
அலம் விஜ்ஞாநகத²யா விஸ்ராந்தஸ்ய மமாத்மநி || 8 ||

அந்வய:- ஆத்மநி விஸ்ராந்தஸ்ய மம த்ரிவர்க³கத²யா யோக³ஸ்ய கத²யா அலம் விஜ்ஞாநகத²யா அபி அலம் || 8 ||

ஆத்மா கே விஷேம் விஸ்ராம கோ ப்ராப்த ஹுஆ ஜோ மைம் திஸமஜே² த⁴ர்ம, அர்த², காமரூப த்ரிவர்க³ கீ சர்சா ஸே குச² ப்ரயோஜந நஹீம் ஹை, யோக³ கீ சர்சா கர கே குச² ப்ரயோஜந நஹீம் ஹை, ததா² ஜ்ஞாந கீ சர்சா கரநே ஸே பீ⁴ குச² ப்ரயோஜந நஹீம் ஹை || 8 ||

இதி ஸ்ரீமத³ஷ்டாவக்ரமுநிக்ரு³தாயாம் ப்ரஹ்மவித்³யாயாம் பா⁴ஷாடகயா ஸஹிதகோநவிம்ஸதிகம் ப்ரகரணம் ஸமாப்தம் || 19 ||

=====

அத² விம்ஸதிகம் ப்ரகரணம் 20.

க பூ⁴தாநி வ தே³ஹோ வா கேந்த³ரியாணி க வா மந: |
க ஸூந்யம் க ச நைராஸ்யம் மத்ஸ்வரூபே நிரஞ்ஜநே || 1 ||

அந்வய:- நிரஞ்ஜநே மத்ஸ்வரூபே பூ⁴தாநி க்வ வா தே³ஹ: க்வ, இந்த³ரியாணி க வா மந: க்வ, ஸூந்யம் க்வ, நைராஸ்யம் க்வ ச || 1 ||

பூர்வ வர்ணந கீ ஹு⁴ ஆத்மஸ்தி²தி ஜிஸ கீ ஹோ ஜாய உஸ ஜீவந்முக்³த கீ த³ஸா
கா இஸ ப்ரகாரண மேம் செளத³ஹு ஸ்லோகோங்கர கே வர்ணந கரதே ஹைம் கி,
ஹே கு³ரோ! மைம் ஸம்பூர்ண உபாதி⁴ரஹித ஹூம், இஸ காரண மேரே விஷேம்
பஞ்சமஹாபூ⁴த ததா² தே³ஹு ததா² இந்த³ரியேம் ததா² மந நஹீம் ஹை, க்யோங்கி மேம்
சேதநஸ்வரூபஹூ³ந்நிஸ ப்ரகார ஸூ³ந்யபநா ஓளர நிராஸபநா பீ⁴ நஹீம் ஹை || 1 ||

க ஸாஸ்த்ரம் க்வாத்மவிஜ்ஞாநம் க்வ வா நிர்விஷயம் மந: |

க த்ரு³ப்தி: க வித்ரு³ஷ்ணாத்வம் க³தத்³வந்த³ரஸ்ய மே ஸதா³ || 2 ||

அந்வய:- ஸதா³ க³தத்³வந்த³வஸ்ய மே ஸாஸ்த்ரம் க்வ, ஆத்மவிஜ்ஞாநம் க, வா
நிர்விஷயம் மந: க்வ, த்ரு³ப்தி: க்வ, வித்ரு³ஷ்ணாத்வம் வ || 2 ||

ஸாஸ்த்ராப்யாஸ கரநா, ஆத்மஜ்ஞாந கா விசார கரநா, மந கோ ஜீதநா, மந மேம்
த்ரு³ப்தி ரக²நா ஓளர த்ரு³ஷ்ண கோ தூ³ர கரநா யஹ கோ⁴ பீ⁴ முஜ்² மேம் நஹீம்
ஹை, க்யோங்கி மைம் இந்த³ரஹித ஹூம் || 2 ||

க வித்³யாக்கச வாம்வித்³யா காஹம் வேத³ம் மம கவா |

கப³ந்த⁴: க்வ ச வா மோக்ஷ:ஸ்வரூபஸ்ய வரூபிதா || 3 ||

அந்வய:- (மயி) வித்³யா வ வா வித்³யா ச க்வ, அஹம் க்வ இத³ம் க்க வா மம க்வ,
ப³ந்த⁴: க்வ வா மோக்ஷ: ச க்வ, ஸ்வரூபஸ்ய ரூபிதா வ || 3 ||

அஹங்காரரஹித ஜோ மைம் ஹூம் திஸ மேரே விஷேம் வித்³யா அவித்³யா மைம்
ஹூம், மேரா ஹை, யஹ ஹை இத்தயாதி³ ஆபி⁴மாந கே த⁴ர்ம நஹீம் ஹை ததா² வஸ்து
கா ஜ்ஞாந மேரே விஷேம் நஹீம் ஹை ஓளர ப³ந்த⁴ மோக்ஷ மேரே நஹீம் ஹோதே
ஹைம், மேரா ரூப பீ⁴ நஹீம் ஹை, க்யோங்கி மை சைதந்ய மாத்ர ஹூம் || 3 ||

க ப்ராரப³தா⁴நி கர்மாணி ஜீவந்முக்³திரபி கவா |

க தத்³விதே³ஹுகைவஸ்யம் நிர்விஸேஷஸ்ய ஸர்வதா³ || 4 ||

அந்வய:- ஸர்வதா³ நிர்விஸேஷஸ்ய (மே) ப்ராரப³தா⁴நி கர்மாணி க்வ, வா ஜீவந்முக்³தி:
அபி க்வ, தத்³விதே³ஹுகைவஸ்யம் க்வ || 4 ||

ஸர்வதா³ நிர்விஸேஷ ஸ்வரூப ஜோ மைம் திஸ மேரே ப்ராரப³த⁴கர்ம நஹீம் ஹோதா
ஹை ஓளர ஜீவந்முக்³தி அவஸ்தா² ததா² விதே³ஹுமுக்³தி⁴ நஹீம் ஹை க்யோங்கி
மைம் ஸர்வத⁴ர்மரஹித ஹூம் || 4 ||

வ கர்தா க்வ ச வா போ⁴க்தா நிஷ்கிம்யம் க³ ஸ்பு²ரணம் வ வா |

வாபரோக்ஷம் ப²லம் வாக நி:ஸ்வபா⁴வஸ்ய மே ஸதா³ || 5 ||

அந்வய:- ஸதா³ நி:ஸ்வபா⁴வஸ்ய மே கர்தா வ வா போ⁴க்தா வ வா நிஷ்க்ரியம்
ஸ்பு²ரணம் க்வ, அபரோக்ஷம் வ வா ப²லம் க்வ || 5 ||

மைம் ஸதா³ ஸ்வபா⁴வரஹித ஹூம், இஸ காரண மேரே விஷேம் கர்தாபநா நஹீம்
ஹை, போ⁴க்தாபநா நஹீம் ஹை ததா² விஷ்யாகாரவ்ரு³த்த்யவச்சி²ந்ந சைதந்யருப
ப²ல நஹீம் ஹை || 5 ||

கலோக: க்வ முமுக்ஷுர்வா க யோகீ³ ஜ்ஞாநவாந் கவா |
கப³த்³த:⁴கச வா முக்த: ஸ்வஸ்வருபே⁵ஹமத்³வயே || 6 ||

அந்வய:- அஹமத்³ரயே ஸ்வஸ்வருபே லோக: க்வ வா முமுக்ஷு: க்வ, யோகீ³ க,
ஜ்ஞாநவாந் க்வ, ப³த்³த:⁴ க்வ வா முக்த: ச க்வ || 6 ||

ஆத்மருப அத்³வைத ஸ்வஸ்வருப கே ஹோநேபர ந லோக ஹை, ந மோக்ஷ கீ இச்சா²
கரநேவாலா ஹூம், ந யோகீ³ ஹூம், ந ஜ்ஞாநீ ஹூம், நப³ந்த⁴ந ஹை, ந முக்தி ஹை
|| 6 ||

வ ஸ்ரு³ஷ்டி: க்வ ச ஸம்ஹார:க்க ஸாத்⁴யம் க ச ஸாத்⁴நம் |
வ ஸாத்⁴க: க ஸித்³தி⁴ ஸ்வஸ்வருபே⁵ஹமத்³ரயே || 7 ||

அந்வய:- அஹம்-அத்³வயே ஸ்வஸ்வருபே ஸ்ரு³ஷ்டி: க, ஸம்ஹார: ச வ ஸாத்⁴யம் க்வ,
ஸாத்⁴நம் ச க்வ, ஸாத்⁴க: க்வ வா ஸித்³தி:⁴ க்வ || 7 ||

ஆத்மருப அத்³வைத ஸ்வஸ்வருப கே ஹோநேபர ந ஸ்ரு³ஷ்டி ஹை, ந கார்ய ஹை, ந
ஸாத்⁴ந ஹை ஒளர ந ஸித்³தி⁴ ஹை, க்யோங்கி மைம் ஸவேந்த⁴ர்ம ரஹித ஹூ³ || 7 ||

க ப்ரமாதா ப்ரமாண வாக ப்ரமேயங்க ச ப்ரமா |
க கிஞ்சித்த ந கிஞ்சித்³வா ஸர்வதா³ விமலஸ்ய மே || 8 ||

அந்வய:- ஸர்வதா³ விமலஸ்ய மே ப்ரமாணம் வா ப்ரமாதா க்வ ப்ரமேயம் க ப்ரமா ச
க்வ கிஞ்சித் க்வ ந கிஞ்சித் க்வ || 8 ||

ஆத்மா உபாதீ⁴ரஹித ஹை திஸ ஆத்மா கே விஷேம் ப்ரமாதா, ப்ரமாண ததா² ப்ரமேய
யே தீநோம் நஹீம் ஹை ஒளர குச² ஹை அத²வா குச² நஹீம் ஹை, ஐஸீ கல்பநா பீ⁴
நஹீம் ஹை || 8 ||

க விஷேப: க சைகாம்யம் க நிர்போ³த:⁴ க மூட⁴தா |
க ஹஷ: க விஷாதோ³ வா ஸர்வதா³ நிஷ்க்ரியஸ்ய மே || 9 ||

அந்வய:- ஸர்வதா³ நிஷ்க்ரியஸ்ய மே விசுஷப: க்வ ஐகாம்யம் சக்க நிர்போ³த:⁴ க்வ
முஹதா க்வ ஹர்ஷ: க்வ விஷாத:³ க்வ || 9 ||

மைம் ஸதா³ நிர்விகார ஆத்மஸ்வரூப ஹூம் இஸ காரண மேரே விஷேம் விசுஷப
ததா² ஏகாக்³ரதா, ஜ்ஞாநீபநா, மூட⁴தா, ஹர்ஷ ஓளர விஷாத³ யே விகார நஹீம் ஹை
|| 9 ||

கசைஷ வ்யவஹாரோ வா க ச ஸா பரமார்த்²தா |
வ ஸுக²ம் க ச வா து:³க²ம் நிர்விமர்ஸஸ்ய மே ஸதா³ || 10 ||

அந்வய:- ஸதா³ நிர்விமர்ஸஸ்ய மே ஏஷ: வ்யவஹார: க்வ வா ஸா பரமார்த்²தா ச க்வ,
ஸுக²ம் ச க்வ வா து:³க²ம் ச க்வ || 10 ||

மைம் ஸதா³ ஸங்கல்பவிகல்பரஹித ஆத்மஸ்வரூப ஹூம், இஸ காரண மேரே
விஷேம் வ்யவஹாராவஸ்தா² நஹீம் ஹை, பரமார்தா²வஸ்தா² நஹீம் ஹை ஓளர
ஸுக² நஹீம் ஹை ததா² து:³க² பீ⁴ நஹீம் ஹை || 10 ||

க்வமாயாக ச ஸம்ஸார:வ ப்ரீதிர்விரதி: கவா |
க ஜீவ: க்வ ச தத்³ப்³ரஹ்ம ஸர்வதா³ விமலஸ்ய மே || 11 ||

அந்வய:- ஸர்வதா³ விமலஸ்ய மே மாயா வ ஸம்ஸார: ச க்வ ப்ரீதி: கவா விரதி: க ஜீவ:
க்வ தத்³ப்³ரஹ்ம ச க்வ || 11 ||

மைம் ஸதா³ ஸூத்³த⁴ உபாதி⁴ரஹித ஆத்மஸ்வரூப ஹூம், இஸ காரண மேரே விஷேம்
மாயா நஹீம் ஹை, ஸம்ஸார நஹீம் ஹை, ப்ரீதி நஹீம் ஹை, வைராக்³ய நஹீம் ஹை,
ஜீவபா⁴வ நஹீம் ஹை ததா² ப்³ரஹ்மபா⁴வபீ⁴ நஹீம் ஹை || 11 ||

க ப்ரவ்ரு'த்திநிவ்ரு'த்திா க முக்தி: க ச ப்³ந்த⁴நம் |
கூடஸ்த²நிவிபா⁴க³ஸ்ய ஸ்வஸ்த²ஸ்ய மம ஸர்வதா³ || 12 ||

அந்வய:- கூடஸ்த²நிர்விபா⁴க³ஸ்ய ஸதா³ ஸ்வஸ்த²ஸ்ய மம ப்ரவ்ரு'த்தி: க. வா
நிவ்ரு'த்தி: க, முக்தி: க, ப்³ந்த⁴நம் ச க்வ || 12 ||

ஆத்மஸ்வரூப ஜோ மைம் ஹூம் திஸ மேரே விஷேம் ப்ரவ்ரு'த்தி நஹீம் ஹை, முக்தி
நஹீம் ஹை ததா² ப்³ந்த⁴ந பீ⁴ நஹீம் ஹை || 12 ||

கோபதே³ஸ:வ வா ஸாஸ்த்ரம் க ஸிஷ்ய: கம் ச வா கு³ரு: |
க சாஸ்தி புருஷார்தோ² வா நிருபாதே:⁴ ஸிவஸ்ய மே || 13 ||

அந்வய:- நிருபாதே:⁴ ஸிவஸ்ய மே உபதே³ஸ: க்வ வா ஸாஸ்த்ரம் வ ஸிஷ்ய: க்வ வா
கு³ரு: க்வ வா புருஷார்த:² க்வ ச அஸ்தி || 13 ||

உபாதி⁴ஸூந்ய நித்யாநந்த³ஸ்வரூப ஜோ மைம் ஹூம் திஸ மேரே அர்த² உபதே³ஸ
நஹீம் ஹை, ஸாஸ்த்ர நஹீம் ஹை, ஸிஷ்ய நஹீம் ஹை, கு³ரு நஹீம் ஹை ததா² பரம
புருஷார்த² ஜோ மோக்ஷ ஸோ பீ⁴ நஹீம் ஹை || 13 ||

க சாஸ்திக ச ச வா நாஸ்தி க்வாஸ்தி சைகம் க ச த்³வயம் | ப³ஹுநாத்ர கிமுக்தேந
கிஞ்சிந்நோத்திஷ்ட²தே மம || 14 ||

அந்வய:- (மம) அஸ்தி ச க, வா ந அஸ்தி ச க்வ, ஏக ச கே அஸ்தி, த்³வயம் ச க்வ,
இஹ ப³ஹுநா உக்தேந கிம், மம கிஸ்சித் ந உத்திஷ்ட²தே || 14 ||

மைம் ஆத்மஸ்வரூப ஹூம் இஸ காரண மேரே விஷேம் அஸ்திபநா நஹீம் ஹை,
நாஸ்திபநா நஹீம் ஹை, ஏகபநா நஹீம் ஹை, த்³வைதபநா நஹீம் ஹை இஸ ப்ரகார
கல்பித பதா³ர்தோ² கீ வார்தா கரோடோ³ம் வர்ஷாப்யந்தத கஹூம் தப³ பீ⁴ ஹார நஹீம்
மில ஸகதா, இஸ காரண ஸே கஹதா ஹூம் கி, மேரே விஷேம் கிஸீ கல்பநா கா பீ⁴
ஆபா⁴ஸ நஹீம் ஹோதா ஹை, க்யோங்கி மைம் ஏகரஸ சேதந ஸ்வரூப ஹூம் || 14 ||

இதி ஸ்ரீமத்³ஷ்டாவக்ரமுநிவிரசிதாயாம் ப்³ரஹ்மவித்³யாயாம் பா⁴ஷா⁴காஸஹிதம்
விஸ்திகம் ப்ரகரணம் ஸமாப்தம் || 20 ||

=====

அதை²கவிம்ஸ்திகம் ப்ரகரணம் 21 |

விம்ஸ்திஸ்சோபதே³ஸே ஸ்ய:ஸ்லோகாஸ்ச பஞ்சவிம்ஸ்தி:
ஸத்யாத்மாநுப⁴வோல்லா ஸே உபதே³ஸே சதுர்த³ஸ || 1 ||

அந்வய:- உபதே³ஸே விம்ஸ்தி: ச ஸ்ய: | ஸத்யாத்மாநுப⁴வோல்லா ஸே ச பஞ்சவிம்ஸ்தி:
| உபதே³ஸே சதுர்த³ஸ || 1 ||

அப³ க்³ரந்த²கர்தாநே இஸ ப்ரகரண மேம் க்³ரந்த² கீ ஸ்லோகஸங்க்²யா
ஓர விஷய தி³கா²யே ஹைம் | கு³ருபதே³ஸநாமக ப்ரத²ம் ப்ரகரண மேம் 20
ஸ்லோக ஹைம் ஸிஷ்யாநுப⁴வநாமக த்³விதீய ப்ரகரணமேம் 25 ஸ்லோக ஹைம்
ஆக்ஷேபோபதே³ஸநாமகம் த்ரு³தீய ப்ரகரண மேம் 14 ஸ்லோக ஹைம் || 1 ||

ஷட³ல்லா ஸே லயே சைவோபதே³ஸே ச சதுஸ்சது: | பஞ்சகம் ஸ்யாத்³நுப⁴வே
ப³ந்த⁴மோக்ஷ சதுஷ்ககம் || 2 ||

அந்வய:- (சதுர்தே²) உல்லா ஸே ஷட் | லயே ச உபதே³ஸே ச ஏவ சதுர்சது: |
அநுப⁴வே பஞ்சகம் | ப³ந்த⁴மோக்ஷே சதுஷ்ககம் ஸ்யாத் || 2 ||

ஸிஷ்யாநுப⁴வநாமக சதுர்த² ப்ரகரண மேம் 6 ஸ்லோக ஹைம் | லயநாமக பஞ்சம
ப்ரகரண மேம் 4 ஸ்லோக ஹைம் | கு³ரூபதே³ஸநாமக பஷ்ட² ப்ரகரணமேம் ப⁴ 4
ஸ்லோக ஹைம் | ஸிஷ்யாநுப⁴வநாமக ஸப்தம ப்ரகரண மேம் 5 ஸ்லோக ஹைம் |
ப³ந்த⁴மோக்ஷநாமக அஷ்டம ப்ரகரணமேம் 4 ஸ்லோக ஹைம் || 2 ||

நிர்வேதோ³பஸமே ஜ்ஞாநே ஏவமேவாஷ்டகம் ப⁴வேத் |
யதா²ஸுக²ஸப்தகஞ்ச ஸாந்தீஸ்யாடே. த³ஸம்மிதம் || 3 ||

அந்வய:- நிர்வேதோ³பஸமே ஏவம் ஏவ ஜ்ஞாநே அஷ்டகம் ப⁴வேத் | யதா² ஸுகே² ச
ஸப்தகம் | ஸாந்தெள ச வேத³ஸம்மிதம் ஸ்யாத் || 3 ||

நிர்வேத³நாமக நவம ப்ரகரண மேம் 8 ஸ்லோக ஹைம் | உபஸமநாமக த³ஸம ப்ரகரண
மேம் 8 ஸ்லோக ஹை | ஜ்ஞாநாஷ்டகநாமக ஏகாத³ஸ ப்ரகரண மேம் 8 ஸ்லோக
ஹைம் | ஏவமேவாஷ்டக நாமக த³வாத³ஸ ப்ரகரண மேம் 8 ஸ்லோக ஹைம் |
யதா²ஸுக²நாமக த்ரயோத³ஸ ப்ரகரண மேம் 7 ஸ்லோக ஹைம் | ஸாந்திசதுஷ்கநாமக
சதுர்த³ஸ ப்ரகரண மேம் 4 ஸ்லோக ஹைம் || 3 ||

தத்த்வோபதே³ஸே விஸ்ச்ச த³ஸ ஜ்ஞாநோபதே³ஸ கே |
தத்த்வஸ்வரூபே விம்ஸச ஸமே ச ஸதகம் ப⁴வேத் || 4 ||

அந்வய:- தத்த்வோபதே³ஸே விம்ஸத் | ஜ்ஞாநோபதே³ஸ கே ச த³ஸ | தத்த்வஸ்வரூப
கே ச விம்ஸத் | ஸமே ச ஸதகம் ப⁴வேத் || 4 ||

தத்வோபதே³ஸநாமக பஞ்சத³ஸப்ரகரண மேம் 20 ஸ்லோக ஹைம் | ஜ்ஞாநோபதே³ஸநாமக
ஷோட³ஸ ப்ரகரண மேம் 10 ஸ்லோக ஹைம் | தத்வஸ்வரூபநாமக ஸப்தத³ஸ ப்ரகரண
மேம் 20 ஸ்லோக ஹைம் | ஸமநாமக அஷ்டாத³ஸப்ரகரண மேம் 100 ஸ்லோக ஹைம்
|| 4 ||

அஷ்டகம் சாத்மவிஸ்ராந்தெள ஜீவந்முக்தீ சதுர்த³ஸ |
ஷட் ஸங்க²யாக்ரமவிஜ்ஞாநே க்³ரந்தே²காத்மயம் தத: பரம் || 5 ||

விஸகமிதை: க²ண்டை: ³ ஸ்லோகைராத்மாநிமத்⁴யகை: ² |

அவதூ⁴தாநுப⁴தேஸ்ச ஸ்லோகா: ஸங்க²யாக்ரமா அமீ || 6 ||

அந்வய:- ஆத்மவிஸ்ராந்தெள ச அஷ்டகம் | ஜீவந்முக்தீ சதுர்த³ஸ | ஸங்க²யா:
க்ரமவிஜ்ஞாநே பட் | தத: பரம் ஆத்மாக்³நிமத்⁴யகை: ² ஸ்லோக: விம்ஸத்யேகமிதை:

க²ண்டை:³ க்³ரந்தை²காத்மயம் (ப⁴வதி) | அமீ ஸ்லோகா: அவதூ⁴தாநுபூ⁴தே:
ஸங்க்²யாக்ரமா: (கதி²தா:) || 5 || 6 ||

ஆத்மவிஸ்ராந்திநாமக உந்நீஸவேம் ப்ரகரண மேம் 8 ஸ்லோக ஹைம் |
ஜீவந்முக்திநாமக விம்ஸதிக ப்ரகரண மேம் 14 ஸ்லோக ஹைம் | ஓளர
ஸங்க்²யாகமவிஜ்ஞாநநாமக ஏகவிம்ஸதிக ப்ரகரண மேம் 6 ஸ்லோக ஹைம் ஓளர
ஸம்பூர்ணக்³ரந்த² மேம் இக்கீஸ ப்ரகரண ஓளர 303 ஸ்லோக ஹைம் | இஸ ப்ரகார
அவதூ⁴த கா அநுப⁴வரூப ஜோ அஷ்டாவக்ரகீ³தா” ஹை உஸ கே ஸ்லோகோம் கீ
ஸங்க்²யா கா க்ரம கஹா | யத்³யபி அந்த கே ஸ்லோககர கே ஸஹித 303 ஸ்லோக
ஹைம் பரந்து த³ஸமபுருஷை கீ ஸமாந யஹ ஸ்லோக அபநே கோ க்³ரஹணகர அந்ய
ஸ்லோகோம் கீ க³ணநா கரதா ஹை || 5 || 6 ||

இதி ஸ்ரீமத³ஷ்டாவக்ரமுநிவிரசிதாயாம் ப்³ரஹ்மவித்³யாயாம் ஸாந்வயபா⁴ஷாடகயா
ஸஹிதம் ஸங்க்²யாக்ரமவ்யாக்²யாநம் நாமைகவிம்ஸதிகம் ப்ரகரணம் ஸமாப்தம்
|| 21 ||

இதி ஸாந்வயபா⁴ஷாடகாஸமேதா அஷ்டாவக்ரகீ³தா ஸமாப்தா |

புஸ்தக மிலநே கா டி²காநா
க³ங்கா³விஷ்ணு ஸ்ரீக்ரு³ஷ்ணதா³ஸ,
“லக்ஷமீவேங்கடேஸ்வர “ சா²பாகா²நா,
கல்யாண (ஜி. டா²ண.)

Ashtavakra Gita Hindi Translation
pdf was typeset on November 23, 2019

Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

